Vreau să știu!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

Aud vorbindu-se mereu despre extinderea culturii de porumb hibrid. Ca orășean n-am avut posibilitatea să cunosc îndeaproape de ce este mai rentabilă această cultură. V-aș ruga să-mi răspundeți la această întrebare. (DAN DIMA—PLOEȘTI)

Cel mai important și cel mai perfecționat mijloc pentru sporirea producției de porumb în zilele noastre este folosirea seminței hibride.

Sămînța hibridă de porumb se obține numai în institute speciale, după o muncă migăloasă și de lungă durată. Se cunosc două feluri de hibrizi: hibrizi între soiuri și hibrizi între liniile consangvinizate.

Hibrizii între soiuri se obțin foarte simplu, încrucișînd două soiuri între ele. Sămînța obținută reprezintă hibridul și aceasta însămînțată în anul viitor produce față de soiurile părinți un spor de producție de 200—400 kg la hectar.

Un spor de producție mult mai mare față de soiurile raionate se obține de la hibrizii între liniile consangvinizate. Mai mulți ani în șir plantele de porumb se autopolenizează, adică fecundația florii femeiești se face numai cu polen propriu, cu polenul aceleiași plante.

Toate liniile consangvinizate sînt mai puțin viguroase și mult mai puțin productive decît soiul din care a provenit.

Prin încrucișarea a două linii consangvinizate se obține hibridul simplu; el întrece în vigoare și productivitate nu numai liniile consangvinizate părinți, dar și soiurile de porumb din care au provenit liniile consangvinizate. Din două plante mici cu vigoare slabă se obține o plantă viguroasă cu productivitate foarte ridicată.

Încrucișînd între ei doi hibrizi simpli, se obține hibridul dublu de porumb cu o vigoare și mai mare care se folosește apoi în producție. Procesul de obținere a hibrizilor între liniile consangvinizate este îndelungat, pînă la 14 ani.

Plantele hibride sînt mult mai productive decît soiurile. În condițiile țării noastre, sporul de producție a fost de 30—108%, sau 1.010—4.160 kg/ha., față de soiurile raionate. Hibrizii de porumb sînt rezistenți la cădere, rezistenți la secetă, rezistenți la tăciune, se adaptează mai bine la diferite climate și se pretează mai bine la recoltatul mecanic.

Răspîndirea hibrizilor în producție înseamnă dublarea producției de porumb la hectar, obținerea a 8-9 milioane tone boabe de porumb, sarcină trasată de Congresul al II-lea al P.M.R.

G. BĂLTEANU
Candidat în științe agricole

Doresc să știu care sînt cele mai vechi documente păstrate la Arhivele Statului. Vă rog să-mi răspundeți la rubrica dvs. intitulată „Vreau să știu!" (VICTOR IONESCU—BUCUREȘTI)

Cel mai vechi document pe care îl avem din Transilvania este documentul din 1236 prin care regele Ungariei Bella IV confirmă privilegiile acordate de regele Andrei al II-lea oaspeților (sașilor) din Dej. Acest document — scris în limba latină — a fost dat pe insula Erch.

Din Țara Românească documentul pe care îl deținem din timpul cel mai îndepărtat este cel datat din 1374-76 prin care Vladislav, voevodul Țării Românești, acordă de drept mînăstirii Vodița — satul Jidoștița, gălețile de grîu din satul lui Costea de pe Topolnița, venitul domnesc de la opt pescării de pe Dunăre, așezarea Țerovățului cu Seliștea Bahnei, precum și odoare și veșminte pentru slujbă. Documentul este scris pe pergament, în limba slavonă, dar pecetea care este atîrnată de el s-a pierdut în decursul vremii.

Tot din Țara Românească mai există și documentul emis la 20 ianuarie 1368, prin care același voevod Vladislav acordă brașovenilor privilegii de comerț.

Din Moldova, cel mai vechi document original pe care îl dețin Arhivele Statului este cel din 1392, scris în Cetatea Romanului, prin care voevodul Moldovei — Roman cu fiii lui Alexandru și Bogdan dăruiește în proprietate definitivă — pentru slujire credincioasă — slugii lor Ivănuș Viteazul, trei sate pe Siret: Ciorsăcăuți, Vladimirăuți și Bucurăuți. Manuscrisul este în limba slavonă și are atîrnat de el un sigiliu în ceară verde purtînd un scut heraldic triunghiular, cu cap de bour, stea între coarne și avînd în părți luna și soarele; în exergă, între două linii perlate, se află legenda: „Pecetea lui Roman Voevod al Țării Moldovei".

Acestea sînt cele mai vechi documente din Arhivele Statului care s-au păstrat de-a lungul veacurilor pînă în zilele noastre.

Ileana LEONTE
arhivar la Direcția Generală a Arhivelor Statului

Am auzit că în operațiile la inimă se practică metoda hipotermiei. M-ar interesa foarte mult să știu în ce constă și ce avantaje prezintă această metodă. (MIHAI POP—ORADEA)

Starea de hipotermie se obține prin scăderea temperaturii centrale a corpului sub nivelul ei normal, (37 grade) pînă la 29—34 grade, după necesități. În acest scop, pacientul este învelit în cearceafuri refrigiente, de cauciuc, prin care circulă continuu apă rece.

Pentru realizarea stării de hipotermie însă, trebuie respectat un principiu de bază: anihilarea reactivității organismului. Și iată de ce: În mod normal sistemul nervos și endocrin al unui individ reacționează puternic atunci cînd este supus la o temperatură ambiantă scăzută. Forma cea mai violentă a reacției este frisonul. Totodată, reacția la frig este însoțită de un metabolism și un consum de oxigen foarte mare. Toate fenomenele acestea — reacția nervoasă și endocrină — pot duce la șoc (moarte).

Ca să se obțină hipotermia medicală fără pericol de șoc, este necesar să se anihileze orice posibilitate de reacție a sistemului nervos și endocrin. Și aceasta se obține printr-o anestezie profundă. Deci, înainte de a cobori temperatura corpului, de asemenea tot timpul cît durează starea de hipotermie, bolnavul trebuie ținut sub o anestezie puternică.

Se folosește acest procedeu științific la bolnavul care trebuie supus la o intervenție chirurgicală mare care ar putea — în stare normală — să provoace șoc; se mai folosește la bolnavii cu infecții sau traumatisme grave.

Hipotermia a făcut posibile de asemenea intervențiile pe cord deschis. În mod normal sistemul nervos central nu suportă o întrerupere de circulație mai mare de trei minute. În stare de hipotermie însă el poate suporta o întrerupere de 5—6 minute, timp în care se poate executa intervenția necesară pe cord.

Hipotermia medicală nu se folosește totuși decît în anumite cazuri. Utilizarea acestei metode medicale de lucru este în general restrînsă deoarece numărul organismelor care suportă și se pretează la hipotermie este și el restrîns.

Dr. Matei POPOVICI
medic primar

POȘTA Redacției

EMIL DAN — Tîrnăveni: **Nu vă putem satisface dorința de a publica un almanah „Magazin". Această idee este însă interesantă și poate fi aplicabilă, în viitor. Și apoi, chiar dacă am fi de acord cu propunerea, nu ar fi de partea noastră timpul. Nu uitați că sîntem la sfîrșitul anului, cînd toate se încheie, inclusiv activitatea editorială. Vă mulțumim pentru urări și dorim să ne mai scrieți, comunicîndu-ne părerile dvs. despre revistă.**

MIHAIL GĂNESCU—Ineu: **După natura epigramelor, se pare că sînteți încă elev, deoarece vorbiți mereu despre colegi, școală, profesori. Aceasta reese și mai pregnant din următoarele patru versuri:**

Tristă-i ziua fără soare
Noaptea fără cer senin
Dar mai trist e frățioare
Cînd dăm teză și nu știm.

Vă credem și apreciem această nuanță autocritică, care apare în versul al patrulea. Dar nu pricepem de ce nu vă gîndiți astfel și cînd scrieți „epigramele", care amintesc de învechitele „amintiri" romanțioase, scrise în diverse caiete școlărești, pline de asemenea reflecții puerile.

Elev fiind, vă dăm un sfat care vă va prinde bine mai tîrziu: să învățați ce este o epigramă și apoi să scrieți. Potrivirea unor rime nu înseamnă neapărat epigramă. În inițierea dvs., noi vă putem sta la dispoziție.

TRAIAN CHIPER — București: **Am spicuit din ceea ce ne-ați scris unele din problemele de perspicacitate, pe care le vom prezenta cu scopul de a servi ca numere distractive în noaptea de revelion.**

1. „Cineva întreabă pe un băiat cîți ani are. Acesta îi răspunde: am atîția cîți am; mama mea are de 2 ori pe atîta și tata cu 10 ani mai mult decît mama. Cîți ani avea fiecare?".

Iată răspunsul: băiatul avea 18 ani, mama 36 și tatăl 46.

2. „Scrieți „o mie" cu cifre, dar fără să utilizați zero-uri".

Dezlegare: 999+1=1.000

ALEXANDRU NEMES—Sinaia: **Ne pare rău că nu vă putem satisface dorința, dar nu obișnuim să publicăm studii. Această atribuție o au alte publicații, cărora vă recomandăm să vă adresați.**

N. MUHLE — Aninoasa: **Încercați să executați caricaturi pe teme mai importante. Faptul că un distrat vine la medicul veterinar să-i dreagă „un ceas cu cuc", nu este amuzant. Ce satirizați aici? Nu trebuie făcut umor de dragul umorului. Credem că principiul acesta îl cunoașteți și dvs. și-l găsiți întemeiat. Așteptăm de la dvs. noi lucrări.**

A. BAGHINA — T. Severin: **N-am afirmat niciodată că sînteți în „declin de formă" în ceea ce privește colaborarea la revista.**

Chiar dacă ar fi fost așa, pericolul a trecut, fiindcă epigrama de față marchează o revenire. E bine s-o știe și concetățenii dvs., care, după cum ne scrieți, urmăresc „detronarea mea de la „Poșta Magazin":

Jucătorului Birău din
echipa de fotbal „Oțelul roșu", care-și lovește adversarii:
Fiindcă mingea o lovești
cînd trece
Mai rar ca pe-adversarul tău
De aceea lumea-ntreagă
îți zice
Că ești un jucător Bi-rău.

Cu alte cuvinte, în epigrama dvs. ați înaintat, l-ați driblat pe Birău, ați șutat și, spre surpriza tuturor: gol!

Continuînd cu antrenamentele puteți fi selecționat în echipa reprezentativă de... epigramiști. Mai scrieți-ne.

ROBERT POVIUS — Constanța: **Dintre toate epigramele, am ales una care ni s-a părut publicabilă, deși ca temă nu aduce nimic nou. I-am făcut cîteva modificări strict necesare și am prezentat-o ca să vă placă și dvs. Epigrama adresată birocratului în noua versiune ar suna astfel:**

Ne spui adesea: „Vino
mîine!"
Și cred că s-ar putea
să cazi
Dacă s-ar întîmpla
(minune!)
Să zici cumva și „Vino
azi!".

La sonetele ce ni le-ați trimis nu îndrăznim să mai intervenim. Sînt versuri mai multe și mai pretențioase. Unde mai pui că — vorba dvs. — ele sînt și lirice. Asta este o greutate în plus. Dar cum dvs. ne anunțați că „puteți renunța în caz de nevoie la lirism", credem că veți îndrepta spre genul care vă convine mai mult. În adevăr este nevoie...

CONSTANTIN CIOSU — Moinești: **Nu vă publicăm desenul, fiindcă cele două personaje schițate nu dau impresia că participă la scena pe care v-ați imaginat-o. Ele stau spate în spate, la o distanță apreciabilă. Dialogul, oricît este de spiritual, nu reușește să salveze desenul.**

Insistați mai mult asupra compoziției grafice, studiați scenele desenate. În desen nu este de-ajuns să aveți numai ceea ce se numește „linie".

T. MICU — Bicaz: **La eliberarea diplomei de examen de stat trebuie într-adevăr să se prezinte, în mod obligatoriu, diploma examenului de maturitate. Această diplomă nu se reține, ci se restituie celui în drept.**

Înscrierea la o altă facultate se face îndeplinindu-se aceleași formalități ca la facultatea la care v-ați înscris întîi. Succes.

GILA OCTAVIAN — Ploești: **Reținem din scrisoarea dvs. că vă place literatura nu numai s-o citiți, ci să și încercați să scrieți. Aflăm că vă atrage mai mult trecutul istoric. Nu uitați însă că transpunerea pe plan literar a unui subiect istoric reclamă, în primul rînd studiu, o foarte serioasă documentare și o justă orientare ideologică. Mai ușor vă va veni dacă vă îndreptați atenția spre oamenii cu care munciți la Rafinăria nr. 1 Ploești. Cei mai virstnici vă vor putea vorbi și despre trecutul lor — dacă aveți predilecție pentru aceasta. Luați exemplul scriitorilor noștri, care merg în uzine, pe șantiere, la rafinării, să cunoască realitatea măreață a construcției socialiste.**

La întrebările ce ni le puneți, veți primi răspunsul prin poștă.

PETE DE SINGE CE NU SE ȘTERG

Pete de singe ce nu se șterg!
Sună ca un vers. Un vers acuzator ce poate însoți fiecare „omor neuzabil", cum le spune burghezia crimelor împotriva poporului.
Pete de singe care nu se șterg zac pretutindeni pe pămîntul acestei țări. Ele și-au lăsat tiparul indestructibil, imaginea pedepsitor evocatoare, pe caldarîmul orașelor, pe brazda ogoarelor, pe pereții clădirilor...

Ca niște maci roșii tragici, ele reînvie din mărturiile acelor artiști care au înțeles fenomenul de nedreptate socială, care s-au alăturat luptei muncitorimii, din instantaneele plastice ale pictorului Tonitza: „13 De-

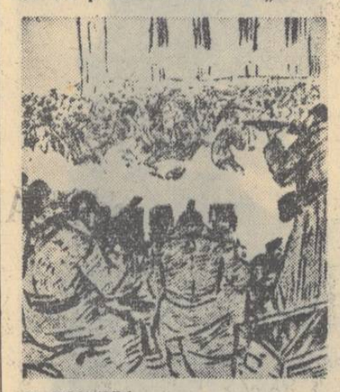

N. TONITZA: 13 decembrie 1918: Lupta.

cembrie 1918. E liniște în toată țara" și „Lupta", **din alte desene de Șirato sau Iser...**

După 40 de ani, spînările ofițerilor deghizați în uniforme soldățești, trăgînd la mitraliere, le privești implîntîndu-le neiertător pumnalele urii.

După 40 de ani, în spatele acestor călăi deslușești ființa mai marilor

N. TONITZA: 13 decembrie 1918: E liniște în toată țara

sbiri cazoni, Tătăranu, Ștefănescu, Mărgineanu. Îndărătul acestora, miniștrii burgheziei, ca după ei, culminînd, să vie coroana, dinastia putredă și venală.

Ca un lanț gigantic se înfășura zugrumînd ființa poporului și ființa patriei, drăcească mașinărie a capitalismului. Edecarii, sărmanii edecari, oamenii, poporul, vedeau că efortul lor nu ducea niciodată la limanul păcii și al dreptății, ci la curțile zmeului din basme, unde monstrul aduna tot ce le răpea pămîntenilor... Și aceste ocoale, aceste curți ale burgheziei, a le stăpînitorilor, erau încercuite de ziduri de prevedere: ziduri de legi nelegiuite, ziduri de arme și de simbriași orbi și timpi, care hrăniți dintr-un blid cu sinecure, vărsau singele poporului și îl sugeau vampiric.

Războaiele nedrepte, războaiele burgheziei, întotdeauna au zguduit străturile sociale, aparent trainicele așezări ale clasei privilegiate și spoliatoare. Suferințele frontului și înapoia frontului și inegalitatea jertfelor și a avantajelor ce rezultau din războaiele naționaliste, expansioniste, ascuțeau mai tare nemulțumirile și grăbeau luminarea înțelegerii, a conștiințelor.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a însuflețit mișcarea popoarelor către libertate și echitate socială. În aceste condiții, conduse de partid, masele au înțeles că nu se poate merge către victoria finală decît printr-o luptă neostoită, prin jertfe și suferințe care se vor schimba, prin lupte, după lupte cîștigate, în frunți înălțate în lumina mîndriei și a demnității umane, și a fericirilor viitoare, ale lor și ale viitorimii. Au înțeles ceea ce de veacuri se năzuia, așa cum au năzuit, au luptat popoarele, oamenii asupriți și săraci, cei ce munceau, și cum au cîntat poeții care se făceau ecoul acestor mase și năzuințl omenești, cum în minunatul său poem „Fauru" a spus marele poet flamand Emil Verhaeren (simbolizînd în „faur" întreaga omenire muncitoare).

Lucrează, faurul, trudește,
Și timpul, lung, răboju-l crește.
În jur cumplit a aruncat
Tot chinul lui înviersunat.
Turbarea surdă-n veacuri strînsă;
În jur de aur și zăltat
Stăpîn de sine-a aruncat
Revolte, furii, soarta grea, neplînsă
Ca să le dea lumina, oțelirea
De fier și fulger strînsă.

Ca în acest poem omul muncii, oamenii muncii de la noi, au înțeles că în lupta pentru victoria cauzei, cel care poate ajunge această clipă:

E cel ce-i dîrz și nu se frînge,
Ucis, dacă nu-nfringe,
Cel care a păstrat din om mîndria
Și-ntr-ai voința dinți o stringe;
Și orice vrea, vrea aprig, dîrz și nant
Că ar sdrobi-n voință diamant
Și în adîncul nopților s-ar duce
Să înconvoaie legile care-nvîrt lumi
năuce.

În anii aceia, ai marilor revolte, ai marilor mișcări greviste, în vremea dintre anii 1918 și 1920, pe mariile ecouri ce veneau din luptele pline de izbînde ale „tragediei optimiste", de peste hotarele Uniunii Sovietice, fiecare om al muncii, în conștiința lui, simțea cum:

Aceste milioane de înfocări, iubind
Un singur țel și-o altă dreptate urmărind
Nu vor putea spre vremi înoite să nu meargă
Nici pîrghia de aur ce lumii dă mișcare
Să nu le-ntoarcă fața spre-o limpede schimbare...

Aceste milioane conduse de partidul clasei muncitoare au întors pîrghia și au așezat viața cu fața spre o limpede schimbare. Această schimbare este puternic vădită azi. Dar pînă aci au căzut multe jertfe. A fost multă suferință impusă maselor de muncitori în așezarea burgheză.

În timpul demonstrațiilor împotriva acestei vieți nedrepte, a orînduielilor înapoiate, în timpul demonstrației de 1 decembrie 1918, a celei din 13 decembrie din Piața Teatrului, și a celor ce au urmat în val neîntrerupt, culminînd la Atelierele Griviței în 1933 și pînă la eliberare a curs mult sînge, s-a curmat firul a zeci de mii de vieți.

Într-una din greve, în timpul celei a tipografilor, muncitorii au oprit calea șca de aur a lui vodă... Nu, să nu poleim cu praf și ton de legendă amănuntul! Nu era calea șca de aur din basme era un vampir de la Siegmaringen, într-o mașină modernă... Dar muncitorii, mișcarea revoluționară a mers înainte, schimbînd drumul istoriei, îndreptîndu-l pe linia vederilor și aspirațiilor, strigător de drepte ale celor ce muncesc.

Toate aceste sînt numai fragmente din marea epopee a luptei eroice a clasei muncitoare din Romînia.

Săvîrșind crime nescuzabile, burghezia s-a înecat în singe pînă la git... A făcut să curgă singele oamenilor, al semenilor cu care nu se asemăna.

Pete de singe ce nu se șterg.

Radu BOUREANU

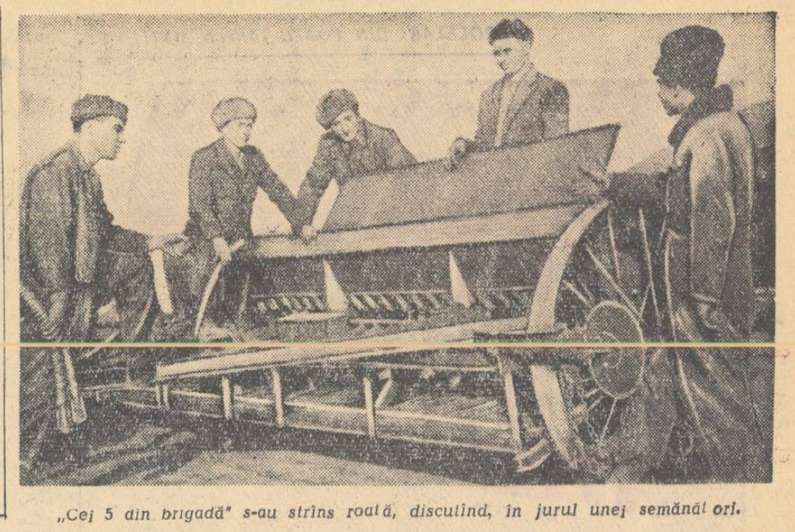

„Cei 5 din brigadă" s-au strîns roată, discutînd, în jurul unei semănători.

CEI 5 DIN BRIGADĂ

(Urmare din pag. 1-a)

Celălalt, Ilarie Onciuleac — al 5-lea din brigadă — nu se lasă nici el mai prejos.

— După cum văd — observai eu — aveți o brigadă de „ași"...

— Ei, sigur, așa li se spune la noi în gospodărie, însă mai au și ei destule lucruri de învățat, de perfecționat. În orice caz, nu-i puțin lucru să fii taurul de coarne și să îmbrățișezi un fel nou de muncă — așa cum au făcut „băieții" aceștia anul trecut, cînd au înființat cea dintîi brigadă de mecanizare completă — să înfrunți o serie de greutăți și să izbîndești pînă la urmă, cîștigînd dragostea și stima tuturor celorlalți mecanizatori... De cînd sînt aici, în gospodărie, n-am văzut o brigadă care să lucreze mai unit ca „băieții" lui nea Puișor. În orice zi, ploaie, vînt sau ninsoare, ei sînt împreună, la lucru. Se ajută între ei, se înlocuiesc — în caz de nevoie — unul pe altul, își împărtășesc seara, în vagonul-dormitor, cunoștințele tehnice însușite. Cît despre utilaj, îl îngrijesc ca ochii din cap, după graficul de periodicitate...

Contabilul șef al gospodăriei ținu și el să adauge:

— Anul acesta, am avut planificat un beneficiu de 4.600.000 lei. Ai noștri însă nu prea se țin de plan... Imediat după angajamentul luat la Consfătuirea de la Constanța au început să-i

Semnalele din adîncurile... creierului

Un aparat nou creat de medicii sovietici — electroencefalograful — înregistrează curenții biologici ai creierului și precizează cu exactitate matematică graduț narcozei în timpul operațiilor, în special pe inimă. În timp ce bolnavul de pe masa de operație e cufundat într-un somn adînc, semnalele venite din adîncul creierului informează medicul de tot ce se petrece în organism.

Sub controlul acestui aparat s-au efectuat pînă acum cu deplină reușită aproape 100 operații foarte dificile.

„dea bătaie", ajungînd azi să realizeze aproape beneficiul propus de 8 milioane de lei. La aceasta, firește, un aport însemnat și-a adus și brigada lui Vasile Puișor, care — prin exemplul și rezultatele ei în muncă — a însuflețit pe mecanizatorii din toate celelalte brigăzi. La grîu, de pildă, a obținut 2.270 kg. la ha., întrecînd cu 500 kg. producția brigăzilor simple. La porumb-boabe — cu tot timpul nepriel-nic din acest an — a realizat aproape 3.000 kg. la ha., mai mult cu 800 kg. decît brigăzile simple. Aproape 28.000 kg. la ha. a obținut și la porumbul-siloz.

„Băieții" lui Vasile Puișor sînt și calculați: ei au făcut în acest an o mare economie de piese de schimb, iar prețul de cost al întreținut l-au redus cu 10 la sută...

Ilenuța, tractorista...

Pe „cei 5 din brigadă" i-am găsit mai apoi laolaltă, în atelierul lor. Așa după cum scrie la regulamentul brigăzilor de mecanizare completă, „băieților" lui nea Puișor li s-au creat condiții bune de lucru, li s-a asigurat stocarea separată a utilajului, iar acum li s-a repartizat un nou local de atelier propriu, pe care mecanizatorii și-l amenajează cu mult drag. I-am cunoscut mai bine în timp ce-și orînduiau piesele, își pregăteau cu grijă sculele pentru reparații. I-am cunoscut și le-am aflat năzuințele lor, dragostea lor pentru brigadă, pentru lucrul executat mecanizat, la nivel ridicat.

Ilarie, „mezinul" brigăzii, răsuci butonul aparatului de radio „Pionier" așezat pe o măsuță, la loc de cinste. Era aparatul pe care brigada l-a primit anul trecut drept premiu, din partea Trustului regional Gostat București, împreună cu frumușica sumă de 12.168 lei. Curînd, un cîntec popular învălui melodios întregul atelier.

— Într-o seară, am ascultat cîntecul Ilenuții, făcu Ilarie. Știți, al Ilenuții tractorista...

— Mi se pare mie că ai dori și aici, în brigadă, o Ilenuță, șugui Marin Simion.

— De ce nu? îngăimă Ilarie, roșu ca un rac.

Și așa, mai cu glume, cu cîntece din „cutiuța brigăzii" lucrul continua spornic. Pînă la sfîrșitul schimbului, ei dădură gata reparația la cea din urmă mașină de împrăștiat îngrășăminte, pe care o vor pune în funcțiune imediat ce va da înghețul. Mai sînt însă de revizuit două tractoare UTOS 26...

Pe „băieții" lui Vasile Puișor nu-i sperie însă aceasta, nici alte lucrări care mai sînt necesare în gospodărie. Sînt doar ei, cei care lucrează unit, laolaltă, învingînd astfel mai ușor greutățile; sînt „cei 5" din brigada de mecanizare completă de la gospodăria de stat Dragalina, vestită pe întreg întinsul Bărăganului...

Mircea SCRIPCA

CHIȘCANI

(Urmare din pag. 1-a)

din baltă ca să ne acoperim casele. Peștele și lemnul de sălcie... Cu ele era altceva. Se revărsau primăvara apele învolburate ale Dunării și umpleau pămîntul. Odată cu apa venea și peștele. Dar pămînturile erau ale boierilor, erau ale lui Cristoveloni, ale lui Boriș. Lemnele din pădurea de sălcii, tot ale boierului erau. De aceea n-aveam lemne nici pentru foc în colibele noastre. Cu un zîmbet amar și chinuit în colțul gurii strînse, Ion Constantinescu a făcut un gest cu mîna ca și cum ar fi vrut să zică:

— Dar, să lăsăm asta!...

Viața satului Chișcani, a oamenilor care au trăit în el a fost viața lui Ion Constantinescu.

★

Lîngă satul pescarilor săraci de pe malul Dunării, pe o întindere de mai bine de 200 hectare a răsărit mai întîi ecum vreo doi ani o baracă micuță cît o casă de pitic. Apoi au început să vină meșteri din toată țara, ba încă și specialiști din alte trei țări prietene: R.P. Polonă, R. Cehoslovacă și din R.D. Germană. Curînd au început săpăturile, apoi turnarea fundațiilor și din pămînt au prins să se ridice ziduri înalte.

Prin mijlocul satului Chișcani mașinile scormoneau pămîntul, camioanele cărau pietriș, se făcea către Dunăre un drum nou, apoi s-a făcut și o cale ferată nouă. Pe-aici, stufuf folosit înainte doar pentru acoperișul colibelor de pescari, va fi adus în combinat, fărîmițat mărunt și transformat în hîrtie, în fire pentru țesături, în produse pentru industria chimică...

La corpul „regenerare" — zidurile au suit către cer și nu se vor opri pînă la 37 de metri. Fabrica de cartoane e gata. Mașinile — niște coloși metalici — sînt aproape în întregime montate pînă lîngă magazia în care cartoanele „calde" vor fi stivuite automat. Sferele fierbătoare, — cu o capacitate de 34 metri cubi și butoile în care stufuf tocat și mestecat va curge ca un aluat dospit și moale, au încrement de așteptare.

În vecinătatea fabricii de cartoane, pe o lungime de 270 de metri, o împletitură viguroasă de fier — beton, cu rădăcinile în pămînt, dă de departe impresia unei păduri bizare. Aici a început în toamnă construcția fabricii de celuloză cu numeroasele ei secții: fierbătorie, clorinare albitorie, dezhidratare, etc. Un turn înalt de 42 de m. va vesti de departe drumeții că se apropie de Combinatul de la Chișcani.

Corpurilor atelierului mecanic și magaziei materialelor tehnice li se ghicește acoperișul. În sfîrșit, stația experimentală, vopsită în ulei roșu, intră zilele acestea în funcțiune cu primul transport de stuf din baltă, adus prin noul port de la Dunăre pe linia ferată a combinatului. Ultima noutate (oare să fie chiar ultima?) ne-a vestit-o președintele sindicatului, tovarășul Ștefan Stamate:

— În dormitoarele muncitorilor s-a dat drumul la calorifere.

În fuga unei mașini am trecut de la portul nou în spre combinat, prin mijlocul satului Chișcani. Acoperișurile caselor mai păstrează încă îmbrăcămintea de stuf, dar numai din loc în loc. Mai la tot pasul, tabla nouă, alunecoasă, rostogolea fulgii neasimilați. Cădea atunci prima zăpadă din anul acesta la Chișcani — întărîtîndu-i. „S-au făcut multe case noi în satul acesta în ultima vreme — mă lămurește șoferul. Nu numai că nu se mai acoperă casele cu stuf și papură, dar și gnajdurile au acoperișuri de tablă și țiglă. Ce vreți — ride el printre gene — stufuf are la ce să fie folosit acuma...".

Mulți din Chișcani cum e și Ion Constantinescu — vechea noastră cunoștință — cu cei doi feciori ai lui, unul calificat și celălalt viitor fierar-betonist, au îmbrăcat pufoaice și lucrează pe șantier: frații Ion și Niculae Tîrcavu, Niculae Constantin, Ștefan Broască, Neacșu Dumitru... Și-au însurat feciorii și și-au mărîtat fetele, le-au dat zestre cîte-o garnitură de mobilă, și-au făcut case noi...

Imaginea Chișcanilor de azi mi-a fost întregită la înapoiere cu ajutorul unei codane gătită orășenește care mergea la Brăila în autobuzul sosit de curînd din Republica Cehoslovacă. Îi spunea unui tînăr, pare-se picat de curînd pe șantier:

— Ehei!... Aici la Chișcani se construiește un oraș mare. Și nu un oraș oarecare ci un oraș internațional!

Viorica CIORBAGIU

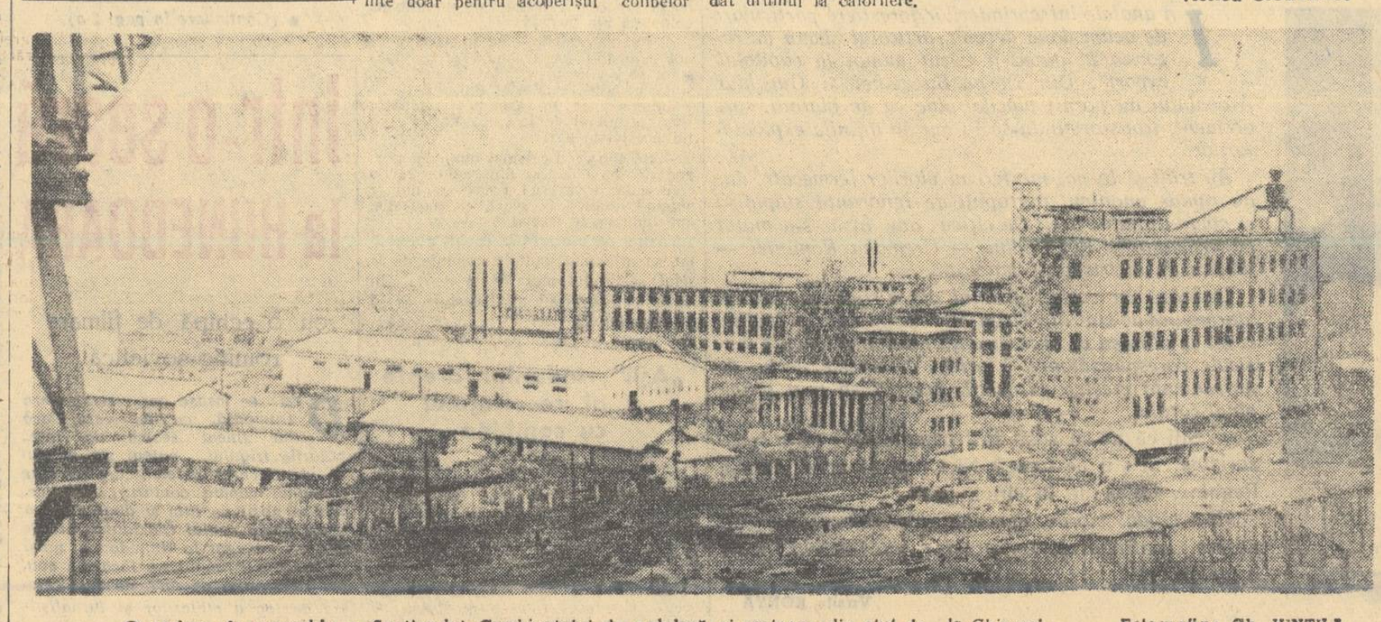

O vedere de ansamblu a Șantierului Combinatului de celuloză și cartoane din stuf de la Chișcani. Fotografia: Gh. VINTILA

Cronica gastronomului

ȘTIUCA

Despre peștele acesta, pirat al riurilor și heleșteelor noastre, cu drept cuvînt supranumit rechinul apelor dulci, **n-aș fi știut mare lucru dacă bunul meu prieten Costache nu m-ar fi lămurit. De la el am aflat de pildă, că din voracitatea știucii, crescătorii de pește trag însemnat folos, aruncînd în anumite proporții și după anumite socoteli ale lor, un număr de știuci în lacurile și bazinele în care cresc crapi, lini și carași. Știuca fi hăituește fără încetare, ceea ce-i face să mai piardă din grăsime și să albă o carne mai sapidă. Crapul de prin lazuri în deosebi, lăsat de capul lui, se sihăstrește în mîl, unde trîndăvește ca un adevărat pustnic de baltă. Dacă nu l-ar scoate știuca din bîrlogul lui, fugărindu-l prin apă și amenințîndu-l cu cei șapte sute de dinți ai ei, așa netrebnic miros ar prinde crapul de apă stătută de la mocirla lui, că nici n-ar mai fi comestibil.**

Știucile care mănîncă orice cînd nu întîlnesc în cale alți pești, broaște, șerpi de apă, boboci de rață, de gîscă sau pui de lebădă, se mănîncă între ele. Într-o baltă în care n-ar fi decît știuci, în curînd vreme n-ar mai rămîne decît una. De aceea s-a și băsmit atîta asupra acestui pește, în adevăr ciudat. Costache mi-a atras chiar atenția asupra unei povești, acreditată de cîțiva naturaliști, de altfel serioși. Ei afirmă că în muzeul de la Mannheim se află încă scheletul de șase metri lungime al unei știuci, care ar fi cîntărit circa 200 kgr. cînd a fost pescuită, aproape trei sute de ani după ce fusese aruncată în nu mai știu ce lac de nu mai știu care împărat german. Ca s-o fi aflînd la muzeul din Mannheim un asemenea schelet, cred. Dar că scheletul e al unei știuci, s-o creadă ihtiologii, eu nu cred, își încheie Costache expunerea.

Dar să lăsăm poveștile și să ne întoarcem la ale noastre. Așa dar, simbăta trecută prietenul meu Costache mi-a telefonat de dimineață:

— Fă-ți timp liber pe la ceasul prînzului și treci pe la mine. Dacă nu mă găsești în bucătărie, coboară-n pivniță. N-o să-ți pară rău.

Dacă a spus el Costache că n-o să-mi pară rău, de bună seamă că nu pentru vreun necaz de-al lui mă cheamă, ci mai degrabă pentru a noastră laolaltă desfătare. Așa că, la orele douăsprezece fix eram la Costache. L-am găsit în pivniță, unde terminase de tras în sticle o balercută de Drăgășani zglobiu. Am șuit veseli scările, fiecare purtător a cîte două sticle, vorba lui Jacques Tournebroche: una de precauție și una pentru echilibru. În bucătărie ne așteptă o surpriză. Un prieten al lui Costache, pescar cu undița, îi lăsase pe masă un bilețel și o frumusețe de știucă, de peste trei kilograme. Plăcut impresionat de acest binevenit prinos, umplu două pahare și ridicîndu-l pe-al meu, așa grăiesc:

Măi Costache, fiindcă știu că
Știi cum se prepară-o știucă,
Rogu-te frumos, fă bine
Și mă-nvață și pe mine.

COSTACHE

Bine, dar de ce-mi vorbești
Tu, în versuri despre pești?

EU

Văd că te-am contaminat
Și ciupi coardele la lyră.

COSTACHE

Asta e adevărat.
Drăgășanul mă inspiră

EU

Rolurile-s inversate,
Fă tu versuri, eu bucate!
Ce-o să lăsăm, vom vedea
Măi Costache!

COSTACHE

Nici așa!

EU

Vinu-i bun și viața roză

COSTACHE

Asta poți s-o spui și-n proză

EU

Cum dorești și la mulți ani
Tot cu știuci și Drăgășani!

Acuma, începu Costache, să trecem la fapte. Să-i scot numai icrele și să fac o salată și pe urmă-om vorbi. Pe cînd scotea icrele din pește, astfel grăi Costache: mult mă mir colega, cînd citesc prin manuale de bucătărie străine cum că icrele de știucă ar fi otrăvitoare. Auzi dumneata. Icrele de știucă otravă! Dar bine, iubitule, rominul le mănîncă de cînd hăul și dudăul și n-am pomenit să fi murit cineva din icre de știucă!

Odată salata făcută, Costache duse peștele la rece, umplu paharele și își urmă voroava: știu ce vrei, o rețetă. Apoi dragule, rețete știu eu multe, dar nu-s toate de nasul matale. Știucă umplută, prăjită sau tocată și făcută chiftele, îi minca mata mai întîi la mine. Deocamdată ți-oi da o rețetă mai ușor de executat. O știu din copilărie. E foarte indicată pentru un debutant în arta culinară. Iată ce ai de făcut: mai întîi faci toaleta știucii, ca oricărui alt pește cu solzi. Pui apoi într-o tingire o bucată bună de unt. Adaugi morcov și ceapă tăiată mărunt, frunză de țelină, pătrunjel, puțin rozmarin, o foaie de dafin, cîțiva cățel de usturoi, cîteva (cinci-șase) cuișoare. Le pui să fiarbă două ceasuri în vin îndoit cu apă. Strecori zeama printr-un șervet. Legi capul peștelui cu sfoară, ca să nu se desfacă, îi pui într-un vas oblong de fiert pește, cu zeama de mai sus. Sărezi și adaugi piper boabe. Acoperi recipientul cu o pînză curată și-o pui la foc blajin, lăsînd-o să fiarbă fără clocot alte două ore, ceva mai mult sau ceva mai puțin, după mărimea peștelui. Cînd e gata, scurgi zeama și servești peștele pe-un șervet așezat pe-o farfurie, cu garnitură de pătrunjel fiert. Rasolul acesta e bun și rece și cald. Cînd îl servești cald îl acomodezi cu sosul care-ți place.

Trebuie să-ți atrag atenția că știuca, a cărei carne albă nu e niciodată prea grasă, e un pește gustos cînd e bine gătit și ușor de digerat.

— Mulțam Costache, dar nu mai destupăm o butelcă?

— Cum vrei mata și pe urmă om mai bea!

PASTOREL

P.S. — **Nu uitați să scoateți sfoara!**

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

Anul II Nr. 63 * Sîmbătă 20 decembrie 1958 * 8 pagini — 1.50 lei

CHIȘCANI

UN ORAȘ ÎN DEVENIRE

Am văzut odată, într-un colț al unui muzeu, un epidiascop pe ecranul căruia se succedau două imagini, ca două secvențe dintr-un film ce cuprinde-n el povestea unui șir lung de ani.

Întîi, pe ecranul micuț apăreau îndepărtate ca într-un tablou, o îngrămădire de cocioabe strîmbe și cenușii în jur ca un cîmp ce părea că nu se mai sfîrșește. Lumina scădea apoi încet, ecranul se întuneca și ca atunci cînd ieși dintr-un tunel lumina apărea iar aducîndu-ți în față o imagine nouă: în locul cocioabelor, clădiri semețe, peste acoperișurile cărora nu vezi unde se întîlnește cerul cu pămîntul. Ca două secvențe dintr-un film; ca începutul și sfîrșitul unei povești: era odată... acum toate-s într-altfel...

Cum a fost ieri, — un ieri nu prea îndepărtat — cum arătau locurile și cum era viața pe aceste locuri, din amintirea oamenilor nu s-a șters nimic. Fiecare așezare nouă, fiecare uzină, ba chiar fiecare drum își are istoria lui.

★

La Chișcani — satul pe ale cărui hotare se ridică marele combinat de celuloză din stuful bălților Dunării, unul din cei pe care i-am cunoscut a fost și comunistul Ion Constantinescu. Are 51 de ani. S-a născut aici, în acest sat. Acum e dulgher pe șantierul Combinatului și face cofraje pentru construcții. Vorbește rar ca și cînd și-ar culege gîndurile din undele unui ecou îndepărtat. A adunat parcă, în el toată amărăciunea anilor care i-au albit părul.

— S-au dus anii aceia, s-au înecat în valurile Dunării — repetă deseori cu un oftat de ușurare Ion Constantinescu. Apoi recade în tăcerea lui. Și totuși cînd începe a povesti, pe chipul lui osos, în ochii scăldați de o strălucire neobișnuită, vorbele se transformă în imagini.

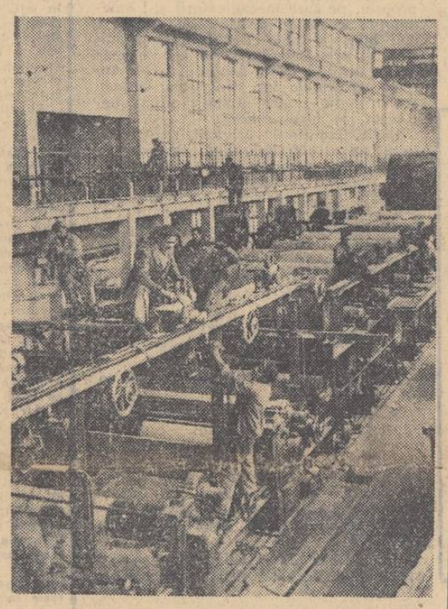

In interiorul fabricii de cartoane montarea mașinilor e pe sfîrșite

— Pe locurile astea, cea mai mare „bogăție" erau înainte, stuful, peștele și pădurile de sălcii. De cînd am deschis ochii în lume și pînă cînd m-am făcut măricel și mai tîrziu, cînd am devenit eu însumi tată, aceste „bogății" au rămas aceleași. Stuful îl tăiam

Viorica CIORBAGIU

• (Continuare în pag. 2-a)

Tînăra actriță COCA ANDRONESCU, cunoscută publicului spectator din piesele „Steaua fără nume" și „Un post rentabil" interpretează rolul principal în cea mai recentă premieră a Teatrului Național „I. L. Caragiale": Minunata pantofăreasă — de Federico Garcia Lorca.

Fotografia: Mihai POPESCU

CEI 5 DIN BRIGADĂ

La ceasul acesta, pe Bărăgan e liniște. Pămîntul se pregătește să îmbrace gluga albă a zăpezii, întinsurile sure se odihnesc parcă. O odihnă bine meritată. „Grînarul țării" și-a făcut datoria, rodind bogat și în acest an. Ici-colo, duduie înfundat cîte un tractor, care execută arăturile adînci pe ultimele hectare de teren.

Meandrele șoselei ne duc departe, tot mai departe, prin Urziceni, Andrășești, Slobozia, pînă la Dragalina. Aici își are sediul una din cele mai mari gospodării agricole de stat de pe Bărăgan. Aci — după cum m-a informat tov. Constantin Durluț, directorul Trustului regional Gostat București — voi da de „cei 5", de membrii celei mai bune brigăzi de mecanizare completă din această puternică regiune agricolă.

Nu i-a fost ușor tovarășului Durluț să aleagă această gospodărie. L-am găsit prins de treburi, la ora cînd la trust e un du-te-vino permanent, cînd ușile se deschid și se închid mereu, făcînd loc diverșilor delegați ai gospodăriilor de stat din regiune. Și delegații aceștia, directori, ingineri șefi sau contabili — oameni veniți de la drum lung, cu scurte de piele sau de șiac, cu căciuli mițoase și cizme negre de box, oameni cu chipuri preocupate, grăbiți să-și rezolve repede problemele — voiau mai toți să vorbească cu directorul trustului.

Totuși, tov. Durluț prinse un moment de răgaz și se apucă să studieze, să cîntărească rezultatele obținute de cele mai bune brigăzi de mecanizare completă, din cele 80 de acest fel existente în regiunea Bucureștiului. La Peris, brigăzile acestea recoltaseră 2.065 kg. grîu la hectar. Oamenii de ispravă se aflau și în brigăzile de la gospodăriile de stat Perișoara, Blejești și Dîlga, conduse cu pricepere de brigadierii Gheorghe Paraschiv, Alexandru Stanciu, Dumitru Lescu. Dar parcă tot la Dragalina rezultatele erau mai bune...

La gospodăria de stat Dragalina, altă încurcătură. Directorul Trițâ Fănițâ — cel care la Consfătuirea de la Constanța s-a angajat să realizeze în acest an pe gospodăria un beneficiu de 8 milioane lei — era plecat pe la secții. Inginerului Igor Nekrasov, șeful sectorului mecanic, îi venea greu să aleagă din cele 5 brigăzi de mecanizare completă ale gospodăriei.

— Păi să vedeți — ne spuse el — la noi cam toți fac treabă. Totuși, dacă stăm să analizăm rezultatele, mai buni sînt „băieții" lui Vasile Puișor...

Culmea e că un răspuns asemănător l-am primit și de la „nea Vasile", șeful acestei brigăzi:

— Să fim noi cei mai buni din gospodărie, ba chiar și din regiune? N-o cred asta, tovarășe! Facem și noi ce putem! adăugă el scurt, cu modestie, apucîndu-se de treabă.

Văzînd că n-o scot la capăt, am căutat să aflu mai multe amănunte de la șeful sectorului mecanic și de la alți mecanizatori. Și am aflat destule, ca să mă conving că „cei 5" pe care îi căutam aveau în „cap" pe Vasile Puișor...

„Așii" rîndurilor drepte și ai recoltatului cu combina

— Să ți vorbesc întîi de „cei 5 din brigadă", începu a istorisi cu căldură șeful sectorului mecanic. Cu Vasile Puișor ai vorbit, îl știi. El e șeful și sufletul brigăzii. Un om aprig, hotărît, care nu știe ce-i răgazul pînă ce nu vede lucrul isprăvit, în bună regulă... Mereu în frunte — ca orice comunist — mereu acolo unde-i lucrul cel mai greu... Conduce și tractorul, ajută și pe ceilalți la reparații, la lucrări...

Pe mecanizatorul din colțul atelierului — cel cu sprîncenele negre, înnodate — îl cheamă Radu Bursuc. Bun mecanizator. În brigadă, ca și în gospodărie i se spune „asul recoltării porumbului". De el se ține mereu tractoristul Ion Bogoțchi, bănățean de baștină, de pe la Gătaia. Calificat la locul de muncă în 1951, aci, la Dragalina, a prins drag de combina românească C. 1, ajungînd să recolteze cereale foarte bine, fără risipă... Ai mai văzut acolo, în atelier, doi mecanizatori care lucrau de zor la repararea unui tractor. Unul din ei este Marin Simion, frate cu Nicolae Simion, tractoristul cela vestit de la gospodăria de stat Ivănești, care lucrează singur cu un tractor 200 ha. teren. Simion al nostru e cunoscut ca „un as el semănatului", al celor mai drepte rînduri la această importantă lucrare agricolă.

Mircea SCRIPCA

• (Continuare în pag. 2-a)

Terminînd toate lucrările din cîmp, „băieții" lui Vasile Puișor schimbă ultimele impresii.

ENERGIE ȘI LUMINĂ

Corespondență specială din Moscova pentru „Magazin"

„Tu ești cea mai bogată, tu ești cea mai săracă, mamă Rusie", spunea un cîntec popular, pe vremuri. Acest adevăr a fost valabil și în privința energeticei Rusiei țariste. Nu ajungea cărbunele, trebuia cumpărat din Anglia. Uzine care să producă aparatură energetică nu existau.

În țara aceasta imensă, lucrau doar două turbine cu aburi. Companiile străine se opuneau cu furie realizării proiectelor inginerilor înaintași ai vremii, referitoare la construirea de uzine electrice, iar proprietarii de pămînturi, ale căror interese puteau fi lovite de ridicarea unor hidrocentrale, nu făceau nici o concesie. În bilanțul energetic al țării, locul întîi îl deținea forța vie a oamenilor și a animalelor. Fiecărui cetățean al statului rus îi revenea doar 0,018 kw. energie produsă de mașini, ceea ce este echivalentul unei baterii de lanternă. Burghezia era satisfăcută într-un fel sau altul de această situație. În acest scop a fost elaborată și „fundamentată" monstruoasa teorie, conform căreia Rusia ar fi o țară a deficitului de combustibil. Era declarată săracă cea mai bogată țară din lume în ceea ce privește rezervele de cărbune, gaze, petrol, hidroenergie. Cu alte cuvinte, toate acele resurse care stau la baza energeticei timpurilor noastre.

Acesta era tabloul energetic al Rusiei, cînd bolșevicii au elaborat primul plan de electrificare a țării. *„Energie!, energie!"* cereau uzinele și minele pustiite. „Energie!" cerea întreaga Rusie sleită de puteri.

O hartă cu 30 de cerculețe

Și poporul sovietic a început să-și creieze baza sa energetică. În iarna anului 1920, în sala Teatrului Mare din Moscova, s-au adunat delegații la cel de al VIII-lea Congres al Sovietelor, pentru discutarea celui de al doilea program al partidului — cum numea Lenin planul de electrificare a țării. O imensă hartă a Rusiei europene atîrna în fundul scenei. Harta era împestrițată cu cerculețe de diferite culori. În fața ei stătea un om înalt, îmbrăcat în șubă.

În teatru era atît de frig încît delegații stăteau în paltoane și cu șepcile pe cap. Lustrele împrăștiau o lumină roșietică, slabă, care spărgea întunericul. Cînd omul cu șubă — actualul academician Krjijanovski, unul din autorii primului plan de electrificare a țării — atingea cu un tac cerculețele pe hartă, ele se aprindeau ca niște ochi magici, aruncînd lumină în întreaga sală. Pentru a alimenta cu curent cerculețele hărții lui Krjijanovski, a fost nevoie de stingerea tuturor becurilor electrice din Moscova. Numai la Kremlin a fost lăsat să ardă un bec de 16 lumini. Pe hartă erau 30 de cerculețe. Fiecare însemna o centrală electrică ce avea să fie construită. Planul era elaborat pentru 15 ani. La sfîrșitul acestei perioade, Uniunea Sovietică trebuia să producă 1,5 milioane kw. energie electrică, adică de 4 ori și jumătate mai mult decît producea Rusia în 1913. Burghezia internațională a luat în derîdere acest plan curajos. Presa din Apus nu contenea să vorbească de „utopiștii" de la Kremlin. În 1935 se împlineau 15 ani de la elaborarea planului. Puterea stațiunilor electrice ale

Uzina de transformatori „Kuibișev" din Moscova a început să producă pe scară largă un nou tip de dispozitiv de transformator pentru măsurarea tensiunii liniilor electrice de transport.

Uniunii Sovietice atingea 4,4 milioane kw., adică planul fusese realizat de 3 ori.

800-900 miliarde kw. ore

...În anii de după revoluție, Uniunea Sovietică a lăsat în urmă în producția de energie electrică, nu mai puțin de 30 de țări capitaliste. Într-o singură zi în țară se produce mai mult curent decît în întreg anul 1920. Uniunea Sovietică se află acum pe primul loc în Europa și al doilea loc în lume în producția de curent electric.

Un salt uimitor va face energetica sovietică în anii ce vin. După cum se știe, în viitorii 10-15 ani, Uniunea Sovietică va ajunge la o producție de 800-900 miliarde kw. ore energie electrică, întrecînd și din acest punct de vedere S.U.A.

În prezent întregul popor sovietic dezbate pe larg planul de 7 ani. Problemele electrificării ocupă în plan un loc de frunte. Cifrele planului te uimesc prin măreția lor. În fruntea tuturor însă se situează prevederile în domeniul construcțiilor de uzine electrice. Ritmul de dezvoltare a acestei ramuri a economiei, merge înaintea tuturor celorlalte. Fapt cu totul logic. Uniunea Sovietică pătrunde acum în epoca de construire directă a comunismului. Comunismul înseamnă înainte de toate o abundență de produse de tot felul, iar această abundență se poate crea numai pe baza muncii cu o înaltă productivitate. De energia electrică — această bază a progresului tehnic — este legată dezvoltarea tuturor ramurilor economiei naționale. Pentru a fabrica un automobil se cheltuie 2000 kw. ore energie electrică, pentru un tractor 4.000 kw. ore, pentru un avion T.U. 104 peste 300.000 kw. ore. Construirea unui bloc cu 120 de apartamente înghite o jumătate milion kw. ore energie. Întreaga activitate productivă a omului sovietic, viața și cultura sa, întărirea statului sovietic și puterea de apărare a țării, depind de izvoarele de energie electrică. Cu-

Al. CÎMPEANU

• (Continuare în pag. 3-a)

O surpriză de ANUL NOU!

Numărul special al revistei noastre

va fi NUMAR DUBLU: 16 pagini

și va apare la 27 decembrie

În acest număr:

GIACOMO PUCCINI ȘI MUZICIENII ROMÂNI

Numeroase tezaure descoperite în țara noastră

Încheierea concursului nostru literar cu premii

CREMONA ROMÂNIEI

Meșterii viorilor fermecate

Deputata Klara Moga a terminat de asamblat o nouă vioară.

În analele întreprinderilor forestiere particulare de acum două decenii, articolul „lemn de rezonanță" putea fi văzut numai la capitolul export". Din Dorna Bucovinei și Gurghiul Ardealului au pornit plăcile, albe ca de platină, spre occident, transformîndu-se în aur în mîinile exploatatorilor.

Au trăit și la noi meșteri ai viorilor fermecate, dar au rămas anonimi, îngropați de ignoranța stăpînirii și noianul anilor grei. De cîțiva ani însă s-a mutat pe meleagurile Reghinului — Cremona Românie — fabrica de instrumente muzicale.

Deunăzi am vorbit cu unul din dirijorii orchestrei filarmonice de stat din Tîrgu Mureș. Cu doi ani înainte el mi se plîngea că orchestranții n-au instrumente muzicale corespunzătoare. Viori și violoncele vechi, de proveniență meșteșugărească. Acum însă m-a întîmpinat cordial.

— Știi că ne-au sosit instrumente noi? *mi-a spus surizînd.* Și știi de unde? Nici n-ai să crezi! De la Reghin... Colea de la cîțiva pași.

Mi-a lăudat viorile, dar mai ales violoncelele. Cît despre contrabasuri — acestea au întrecut toate așteptările.

Vasile KONYA

• (Continuare în pag 5-a)

Într-o seară la HUNEDOARA

cu o echipă de filmare româno-sovietică

Deși se lăsase ger, seara era frumoasă, ca de vară. Dacă nu țineai seama de înțepăturile frigului, puteai sta locului să admiri cerul înstelat, care jos spre combinat căpăta contururi roșietice, printre norii de fum și abur. Cine a urcat odată dealul Chizidului, ori de cîte ori va veni la Hunedoara nu-și va precupeți timpul s-o facă din nou, pentru a privi de aici, de sus, cetatea de foc a oțelarilor și furnaliștilor. Unde mai pui că, în ultimii ani, dealul acesta altă dată pustiu s-a transformat într-un adevărat oraș, cu blocuri și vile cochete, cu străzi asfaltate, mărginite de pomi tineri, toți atît de tineri ca și așezarea. Acesta este O.M.-ul, orașul muncitorilor hunedoreni.

În seara aceia de început de decembrie, de la balconul camerei unde fusesem găzduit mi s-a părut că străzile apropiate erau luminate într-un fel neobișnuit. Mi-am luat paltonul și am coborît. Cînd m-am apropiat nu a fost greu să dezleg enigma: se filma. De jur împrejur reflectoare mari își aruncau razele puternice spre un mănunchi de blocuri abia finisate.

Gh. TODIRAȘ

(Continuare în pag. 4-a)

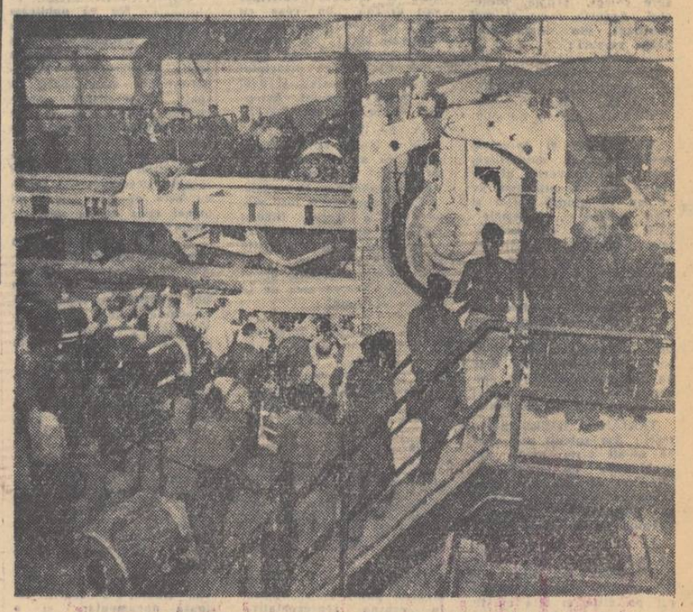

Se filmează intrarea în funcțiune a laminorului bluming

Fotografia: Nicu VASILE

Roza vînturilor

Scandal muzical la New-York

M. Wagner, primarul orașului New York, neliniștit de faima pe care o dobîndise orașul New Orleans ca oraș al muzicii de jazz americane, a pierdut nopți în șir gîndindu-se cum să ridice prestigiul muzical al marelui oraș...

După matură chibzuință, el s-a hotărît să servească o lecție usturătoare primarului din New Orleans, organizînd un mare turneu de muzică ușoară la New York, în cadrul unei așa zise Săptămîni a Jazzului American...

Timp de două săptămîni, Broadway-ul a cunoscut o isterie generală. Sute de mii de tineri pasionați ai muzicii de jazz au invadat marele bulevard și sălile de dans. Hotelurile din New York au închiriat în acest timp pînă și fotoliile din holurile de așteptare. Cele 13 festivaluri de muzică ușoară au fost retransmise simultan de nenumărate posturi de radio americane... Cîntăreți vestiți ca Doris Day, Paggy Lee, Frank Sinatra și Bing Crosby și-au dat concursul în cadrul acestor festivaluri ale jazzului. Tineretul din New York și-a pierdut capul repede în virtejul unei asemenea orgii muzicale. S-au înregistrat numeroase șocuri nervoase printre tinerii dansatori, care au participat la concursurile de dans organizate în cadrul festivalului...

La capătul celor șapte zile de manifestări, maladia „rock and rollului", cuprinsese marele oraș. Primarul jubila. New Orleans-ul fusese definitiv înfrînt. M. Wagner, care nu se așteptase la un asemenea succes, se gîndea cu melancolie la o umilă decorație din partea guvernatorului...

Un ziar din New York propuse lui Wagner schimbarea numelui vestitei piețe „Times Square" în Jazz Square... M. Wagner, flatat la culme, a promis o ultimă surpriză Broadway-ului... Pentru a încheie festivalurile demenței, jovialul primar a avut ideea de a organiza cea mai mare orchestră de jazz din istoria jazzului american... Această monumentală formație număra printre cele 120 de vedete, instrumentiști celebri ca trompetiștii Lee Morgan și Ernie Royal, tromboniști, saxofoniști consacrați de multă vreme... La uriașa baterie se află cel mai înrăcit baterist al Americii, Chico Hamilton...

Ideea lui Wagner, care trebuia să încoroneze efortul organizatorilor acestei săptămîni a jazzului american, s-a soldat însă cu un faliment dezastruos. Muzica produsă de cele 120 de personalități ale jazzului american a dat naștere unui scandal unic în istoria muzicii ușoare americane. După părerea unui notoriu critic muzical din New York, această muzică se asemăna foarte bine cu zgomotele pe care le produce un mare șantier naval... Un alt critic muzical a avut impresia zgomotelor produse de un mare oraș, în care se distingeau țiuierăturile locomotivelor, claxoanelor mașinilor, sirenele fabricilor, soneriile telefoanelor etc...

Această exhibiție cu pretenții de muzică, la care au luat parte peste 10.000 persoane, a fost întreruptă de fluierăturile și de strigătele ostile ale publicului furios, care și-a manifestat dezaprobarea, aruncînd cu obiecte de tot felul în capul artiștilor...

„Jazz-bandiții", după cum au fost denumiți de un ziar new-yorkez, aflați în încurcătură, au dat bir cu fugiții, ieșind pe ușa din dos a teatrului... Fuga artiștilor nu a împiedicat izbucnirea scandalului care a urmat... Spectatorii, ai căror nervi fuseseră excitați la maximum de traficanții de jazz, au început să se răfuiască între ei. Poliția din New York a trebuit să intervină și să facă uz de grenade lacrimogene pentru a curma scandalul. Pe cîmpul de luptă, adică în sala de concerte, au rămas numeroase victime cu hainele sfîșiate și cu leziuni grave. Obiectele, care au fost adunate în urma acestei încăierări (umbrele, pălării, haine, încălțăminte, etc.) au umplut trei camioane ale poliției...

Faimosul monumentalei orchestre a avut repercusiuni nefaste și asupra celorlalte manifestări din program. Publicul înșelat în speranțele sale a refuzat să mai participe la exhibițiile care urmau să fie programate de orgoliosul primar. Numeroase cluburi ale tinerilor amatori de muzică ușoară din New York, considerînd aceste manifestări drept un atentat la adresa bunului simț și ca o ofensă adusă adevăratei muzici de jazz americane s-au adresat guvernatorului statului New York, cerînd interzicerea lor.

M. Wagner, în loc de a renunța la planurile sale ambițioase de a oferi asemenea spectacole publicului din New York, a regretat public eșecul festivalului și a promis noi manifestări muzicale de acest gen. Dacă și manifestările muzicale viitoare promise de M. Wagner, vor fi la înălțimea ambițiilor sale, rezultatul se poate ghici de pe acum...

G. CUIBUȘ

Săptămîna cărții românești

EDIȚIA FESTIVĂ EMINESCU

În zilele „Săptămînii cărții românești" am aflat în librăria ediția festivă a poeziilor lui Eminescu, scoasă sub îngrijirea acad. Perpessicius. Despre truda poeților, despre cea a editorilor, care migălesc manuscrisele și compară texte, s-au scris atîtea iar numele lor apare, cunoscut de toți cititorii, pe coperțile volumelor. De aceea ne-am gîndit ca, de data aceasta, cu prilejul apariției acestui volum, scos în condiții deosebite, să scrim cîteva rînduri despre cei ce l-au tipărit, despre muncitorii al căror nume rămîne întotdeauna în anonimat, despre tipografi.

În sălile mari ale Combinatului Poligrafic „Casa Școlii", am descoperit volumul, în stare încă crudă, la secția de legătorie. Operațiile anterioare, de culegere a textului, n-au comportat nici un fel de dificultăți speciale, care să deosebească aceasta lucrare de altele. Deosebirea s-a făcut resimțită abia la tipărirea lui, în secția de mașini-plane-artă, al cărui șef e Gheorghe Teodorescu.

— A fost o lucrare mare, mi-a spus el, la care a fost angrenată întreaga secție. Timp de 5 săptămîni, cît a ținut, n-am mai executat nici un fel de alte comenzi. Vezi, — și-mi întinde o coală de hîrtie mătăsoasă și subțire pe care a fost tipărit volumul — nu ai voie nici să atingi cu degetele hîrtia, că rămîne semn.

Niculae Niculae, unul dintre mașiniști, se apropie de noi.

— A fost într-adevăr o lucrare foarte migăloasă, intervine el. Mașinile trebuiau supravegheate incontinuu. Am introdus și o instalație cu abur la ușile secției ca să nu se provoace curent: o simplă deplasare de aer mișca hîrtia în mașină. Dar — adăugă el cu vădită mulțumire, trebuie să spun că ne-am simțit cu toții mîndri de faptul că ni s-a încredințat nouă tipărirea acestui volum.

De aci la legătorie-artă, secție care, după cum o arată și numele, se ocupă de comenzi speciale, cu un caracter artistic, volumul a ajuns sub formă de coli mari, tipărite. „Aici, mi-a explicat Paul Marin, șeful secției, întreaga lucrare se face manual, ținînd seama de gingășia hîrtiei.

La mese lungi, Cornelia Boiangiu, Maria Gherghina, Georgeta Ciugarin, Lucia Andrei, Ana Alexandru și alte legătoare, tot numai muncitoare cu o înaltă calificare, îndoaie colile cu mișcări de o precizie uluitoare. Controlez de curiozitate un fascicol. Prin transparența hîrtiei, se vede cît de bine sînt suprapuse filele tipărite; cifrele ce indică numărul paginilor se suprapun exact. Volumul format și cusut trece într-o încăpere alăturată. Aici, într-un mic compartiment, o găsesc pe Maria Georgescu, o lucrătoare cu experiență, care lucrează la presa de coperte, unde se poleiește în bronz titlul cărții.

Stroe Gheorghe, un alt muncitor, aplică pe cotorul superior al volumelor foiță subțire de aur. Aflu că din tirajul de 30.000 exemplare, 2000 au cotorul aurit. Foițe imponderabile din metalul scump sînt păstrate cu grijă, resturile fiind adunate într-o cutie de lemn. Dumitru Niculescu, brigadierul, vechi în meseria lui de 30 de ani, finisează coperțile cenușii de pergamoid, trăgîndu-le linii pe margini, lipește volumele, le pune în presă.

Fiecare muncitor din secție lucrează cu volumele acestea ca și cum ar fi obiecte scumpe, casabile. Viteza și automatizarea gesturilor, obișnuite în alte secții de legătură, sînt înlocuite aici cu mișcări pline de gingășie, de grijă deosebită.

Pe o masă odihnesc cîteva tomuri terminate. Dimensiunile mici, de buzunar, culoarea cenușie a coperții, pe care strălucește doar sus, numele poetului, dau volumelor o notă de distincție, de sobrietate.

În curînd, miile de volume ale poeziilor lui Eminescu vor umple un gol în multe biblioteci. Iar cititorul ce va răsfoi, cu pietate, filele, se va gîndi, fără îndoială și la truda lui Niculae Niculae, a Corneliei Boiangiu, a lui Gheorghe Stroe, și a atîtor altor muncitori care au scos, cu migală și dragoste, cartea la lumină.

Eva MOLHO

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **5 VEDETE** internaționale vor fi selecționate pentru filmul „Canoanele din Navarone", care e o adaptare după romanul lui Alistair Maclean.

● **CINEAȘTII** progresiști din Japonia au realizat încă un film îndreptat împotriva folosirii armei atomice. Este vorba despre filmul „Cocorii de hîrtie". Ca și subiectul altor filme împotriva războiului (cum ar fi de pildă „Copiii din Nagasaki", „Hiroshima") „Cocorii de hîrtie" se inspiră din fapte reale. În 1955 o fetiță de 13 ani s-a îmbolnăvit în urma unor radiațiuni grave. Medicii au constatat că pe cînd era mică, fetița a suferit efectele radiațiilor de pe urma exploziei atomice de la Hiroshima. Pentru a da o speranță copilului și pentru a-i micșora suferințele, i s-a spus că atunci cînd va desena o mie de cocori din hîrtie, boala va fi înfrîntă. Fetița a realizat 643 cocori și a murit. Însă colegii ei de școală au hotărît să continue lucrul început de ea: ei au confecționat restul de cocori, i-au vîndut, iar din banii obținuți au alcătuit un fond pentru a înălța un monument închinat copiilor, victime ale exploziei atomice.

Această mișcare a cuprins aproape toate școlile din Japonia. Copiii au strîns pînă acum 600 milioane yeni. În scenariul filmului, eroina nu este o fetiță, ci o tînără învățătoare.

● **DESPRE** criza cinematografiei engleze s-a scris mult în ultimul timp. Au fost publicate date din care rezultă că numărul spectatorilor de cinematograf este în continuă descreștere, înregistrîndu-se, în comparație cu 1956 o scădere de peste 40 la sută. Comentînd faptele cuprinse într-un raport privitor la situația industriei cinematografiei engleze, săptămînalul laburist englez „New Statesman and Nation" arată: „Ne trebuie ceva în genul unei revoluții sociale, dacă vrem ca cinematografia engleză să primească un nou impuls dătător de viață". O concluzie cărei, după cum se vede, nu-i lipsește logica.

● **REGIZORUL** Slatan Dudow (R.D.G.) este creatorul unei comedii inspirată din actualitate, cu titlul „Încercările dragostei".

● **„URSUL ALB"** este titlul noului film la care lucrează regizorul polonez Jerzi Zarzycki, avînd drept subiect o întîmplare din anii ocupației fasciste.

● **G. CIUHRAI**, regizorul filmului „Al 41-lea", pregătește acum filmul „Balade soldățului".

● **„MAXIME"** este numele unui nou film francez, care-i va reuni laolaltă, ca interpreți, pe Michele Morgan, Charles Boyer, Henri Verneuil, Jonson și Felix Marten.

GIACOMO PUCCINI ȘI MUZICIENII ROMÎNI

Școala românească de canto, fondată la sfîrșitul veacului trecut de George Stephănescu, a ridicat o serie de celebri cîntăreți, ca Grigore Gabrielescu, Dumitru Popovici, Bayreuth, Ion Băjenaru, Giovanni Dumitrescu, ș.a. Mulți compozitori — în special italieni — s-au bucurat de aportul cîntăreților noștri, care au realizat adevărate creații, asigurînd operelor lor, triumful mondial. Cu gîndul la sărbătoritul Giacomo Puccini nu putem să nu ne amintim că „Boema" „Tosca" și „Manon" și-au asigurat lanțul succeselor datorită marei noastre cîntărețe, Hariclea Darclée.

Fotografia pe care Puccini a trimis-o cu o dedicație lui Hariclea Darclée

În anul 1894 s-a reluat la „Scala" din Milano opera „Manon Lescaut" de Puccini. Spectacolul a însemnat pentru editorul Giulio Ricordi și pentru autor o veritabilă cădere. O scurtă telegramă a lui Puccini la Madrid, unde se afla Darclée, era unica salvare. „Veniți — scria Puccini disperat în telegramă — **triumful dumneavoastră va însemna succesul meu**". Autorul „Boemei" a mai adăugat ariei **L'Ora o Tirsi e vaga e bella**, o cadență specială pentru Darclée și cu geniala interpretare a cîntăreței noastre, opera „Manon" a cunoscut la „Scala" un adevărat triumf. Puccini, entuziasmat de glasul excepționalei interprete, i-a dăruit la 17 noiembrie 1895 o mare fotografie cu dedicația: **„Celei mai frumoase și mai ilustre „Manon", Hariclea Darclée, cu admirație și recunoștință. GIACOMO PUCCINI"**. Așa a început prietenia și colaborarea dintre cei doi artiști.

Curînd, Darclée va ridica pe aceleași culmi opera „Boema". După un memorabil spectacol în 1895, compozitorul i-a trimis următoarele rînduri: „Într-adevăr, nu m-am înșelat deloc cînd am scris pe partițiunea mea: „Mimi" ideală pentru mercle triumf ce ați obținut în „Boema". Dacă ați binevoi să creați și în Italia rolul lui Mimi, aș avea desigur noroc ca muzica mea să fie aplaudată și în această țară. GIACOMO PUCCINI. Zago del Torre 1895. 3/1.". În fața acestei scrisori, mai bine zis în urma unei rugăminți atît de fierbinți, Darclée a creat — pentru prima oară — „Boema", în America de sud. Drumul succesului a fost deschis. Puccini s-a gîndit acum la o nouă lucrare, special scrisă pentru cîntăreața noastră: „Tosca".

Istoricul acestei capodopere nu poate fi desprins de amintirea puternicei legături dintre Puccini și Darclée. Opera „Tosca" este rezultatul unei intime și sincere colaborări. Compozitorul a scris partitura la Torre del Lago, pe marginea lacului Massaciuroli, la șase kilometri de vestita stațiune balneară Viarreggio, unde se afla Darclée. În peisajul înconjurător l-am întîlnit pe marele cîntător, dirijorul Mugnone, pianistul Carignani și cei doi interpreți principali, Darclée și de Marchi, studiau de zor filele manuscrise (cu cerneala încă umedă) aduse de tînărul Ion Hartulari, cu căruța. Fiul cîntăreței își găsise astfel o meserie plăcută în cercul acestor celebrități. Febra premierei începuse să cuprindă pe impresari, artiști, editori, directori de teatre, dar mai ales pe adversarii lui Puccini. S-a hotărît premiera la Teatrul Constanzi din Roma. Dar compozitorul visa „Tosca" pe scena triumfurilor de la Scala.

Darclée presimțea succesul operei de la repetiții. I-a cerut compozitorului să introducă în actul al doilea admirabila pagină **Vissi d'arte, vissi d'amore**, cea mai emoționantă arie din Tosca. Premiera a însemnat unul din cele mai puternice momente din viața muzicală a Italiei. Darclée cucerise lumea, fiindcă în ciuva ani nu a existat scenă de prestigiu în Europa și America unde să nu se reprezinte „Tosca" cu interpreta noastră. La Barcelona, triumful a depășit închipuirile. Entuziasmat, compozitorul i-a scris la 6 februarie 1901: **„Foarte scumpă doamnă Darclée, vii felicitări pentru succesul din „Tosca" și mulțumiri pentru trimiterea ziarelor portugheze. Lui de Marchi vă rog să-i transmiteți salutările mele și să-i spuneți „bravo", iar dumitale din partea mea „bravissimo". Nesfîrșite și afectuoase salutări, G. PUCCINI".** La Scala, Darclée a cîntat „Tosca" cu tînărul Arturo Toscanini la pupitru.

Și soprana Cristoforeanu a fost solicitată de autorul Toscăi să-i joace o lucrare. Dar să cităm din memoriile cîntăreței: **„La 15 septembrie 1919 am plecat la Milano pentru deschiderea stagiunii. Într-una din seri, în sală se găseau Mascagni, Puccini și Serafin** (celebru dirijor al Scalei — n.r.). **În antract au venit toți să mă felicite, iar cei doi compozitori stăruiau pe lîngă Serafin să mă scoată din operetă pentru a intra în operă. Mascagni îmi propuse ca în stagiunea de iarnă să cînt Lodoletta, iar Puccini La rondine, scrisă ca operetă înainte de război pentru Teatrul An der Wien. După ce Italia a intrat în război, Puccini a retras opereta, transformînd-o în operă... Ca urmare, compozitorii mi-au trimis partiturile".** Din păcate însă, Florica Cristoforeanu s-a îmbolnăvit grav, a revenit în țară și a apărut tîrziu pe scena românească, în anul 1924, în trei opere de Puccini: „Cio-Cio-San" (3 febr.), „Boema" (6 febr.) și „Tosca" (12 febr.), puțin timp înainte de moarte.

Amintirea lui Giacomo Puccini, de la a cărui naștere se împlinesc la 22 decembrie 1958 o sută de ani, capătă, prin legăturile sale cu muzicienii români, o semnificație deosebită pentru poporul nostru, care îl apreciază moștenirea creatoare.

Viorel COSMA

TALENTE CARE ÎNFLORESC

O vizită la școala populară de artă din Sibiu

Mă așteptasem — poate pentru că era o școală — să-i găsesc clasele fremătînd de tinerețe și de neastîmpăr. Dar mare mi-a fost mirarea cînd, la mesele de lucru, la pupitre sau la șevalete, am văzut lucrînd laolaltă mulți tineri, dar și bătrîni.

Șapte sute patruzeci de elevi, atît a cuprins în acest an școala populară de artă din Sibiu. Și deși n-a trecut încă de vîrsta copilăriei — împlinește curînd zece ani de viață — ea și-a cîștigat de pe acum faimă, prin numeroasele manifestări artistice prezentate, prin expozițiile de pictură și sculptură organizate, prin cadrele de artiști pe care i-a format.

Repetînd „O noapte furtunoasă"

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

În seara în care am vizitat școala, pe străzile orașului bătea un vînt tăios și înghețat de iarnă. În școala bine încălzită și în întregime luminată, atmosfera de confort și siguranță contrasta izbitor, dar fericit, cu urgia dezlănțuită în afara zidurilor sale. În holul îmbrăcat în picturi și desene — lucrări ale elevilor — răzbătea din stînga un scîrțîit ascuțit de vioară, din dreapta note grave și joase de pian.

Am ales ușa din dreapta și am intrat... O clipă am rămas în cadrul ușii, surprinsă ca în fața unui tablou frumos. O fetiță cu cozi negre și grele — am aflat apoi că o cheamă Monica — aplecată asupra pianului, executa gravă un menuet. Degetele lungi și subțirele de adolescentă alunecau pe clapele albe de fildeș, cu siguranță și delicatețe, sub privirile atente ale profesoarei. Mai la o parte, copila blondă a Monicăi, sora sa Lucica, își aștepta cuminte rîndul la lecție. Nu mi-a fost ușor să leg o conversație în șoaptă cu Lucica. De la ea am aflat totuși, că sînt eleve în clasa VI-a și a X-a, pioniere, fruntașe la învățătură și că studiază pianul de trei ani.

— *Și nu ți-e greu cu atîtea preocupări?* am iscodit-o.

Lucica m-a privit cu ochi mari, mirați, și mi-a răspuns cu înțelepciunea unui filozof.

— *Cînd te pasionează un lucru nu te mai obosește...*

A doua incursiune am făcut-o în atelierul de modelaj. În sala vastă, mobilată cu mese și scaune speciale, împodobită cu busturi și diferite alte sculpturi, lucrau peste 20 elevi. Intrînd le-am întrerupt studiul, pentru moment doar, căci imediat capetele s-au aplecat iar peste planșele de lucru, peste piesele modelate. Am căutat în mulțimea viitorilor sculptori un erou despre care să scriu ceva cu totul deosebit. Dar n-am găsit. Fiecare era în felul său un om obișnuit, care din dragoste pentru artă se înscrisese la cursurile școlii. Bunăoară, ce se poate spune despre Alfred Hrastel, tînărul strungar în vîrstă de 21 ani, care n-a lipsit de la nici o lecție, deși lucrează și în schimbul de noapte, și care deseori, după o noapte de muncă, vine direct la școală? Ca el sînt atîția alții... Sau ce este uimitor în faptul că Elena Iancu, ori Dumitru Drumeș, muncitori și aceștia, lucrează cu o deosebită dibăcie și artă la ornamente după construcțiile clasicilor greci? Ei nu sînt decît o parte din tineretul zilelor noastre, căruia punîndu-i-se la îndemînă totul, a prins flămînd ceea ce setea sa de cunoaștere, de perfecțiune, o cere.

Și totuși printre ei am găsit-o și pe Margareta Durhalter. În viața sa, de peste jumătate veac, ea nu s-a ocupat de altceva decît de gospodărie. Ani de-a rîndul și-a înăbușit dorința de a făuri în lutul ei de azi insufla viața cu mîinile sale. Și acum, iată că acum la 56 de ani, înscrierea sa la școala de artă a fost primită ca ceva firesc, ba i-au spus că încă nu este tîrziu. Astăzi Margareta Durhalter este una dintre cele mai bune eleve ale secției plastice. În mîna sa lutul prinde forme unduioase și calde, trăiește. Un minunat ornament roman pentru o decorație de interior a fost realizat sub ochii mei. Margareta Durhalter lucrează puternic, cu pasiune. Pentru prima dată ea a adăugat existenței sale ceea ce-i lipsea pentru a se împlini: dăruirea în artă.

Și dacă pentru tineretul din jurul său, școala, profesorul, și tot ce-i înconjoară, apare ca ceva firesc, ceva ce îi se cuvine de drept ca aerul, ca soarele, pentru ea toate acestea reprezintă un dar de mult rîvnit un dar neasemuit de prețios.

Am părăsit atelierul cu părere de rău, dar doritoare să cunosc mai repede pe autorul scrîșnitului de vioară pe care-l auzeam mereu, insistent, perseverent.

L-am cunoscut și vi-l prezint: Florin Ioan este un băiat slăbuț, micuț, nervos. Să tot aibă 13—14 ani. Despre el am aflat îndată că este talentat și tenace... L-am privit. Executa studiul nr. 6 și ghinion, la un moment dat a greșit. Are „trac", ne-a explicat surîzînd profesoara, dar așteptați... Într-adevăr Florin a trecut repede „hopul". Prins de muzică, el a uitat cu încetul de existența noastră și a executat calm, cu migală, concentrat întregul studiu, fără greș.

L-am felicitat și zărind apoi un 4 scris pe notele pe care cînta l-am întrebat ce semnificație are. Florin s-a împurpurat în obraji, și a tăcut. Din încurcătură l-a scăpat tot profesoara!

— *Florin este foarte exigent cu el însuși. Cînd execută slab o lucrare, își dă singur un calificativ prost. Dar asta nu i se întîmplă des...*

— L-am privit mai atent. Un pui de om, și cîtă disciplină, cîtă putere...

— *Să nu vă mirați* — răspunse gîndurilor mele directorul adjunct al școlii, tov. Besoiu. *Elevii noștri sînt toți așa. Ei vin aici numai din propria lor dorință și rămîn numai dacă talentului îi adaugă rîvnă și seriozitate.*

Directorul avea dreptate. În fiecare din clasele celor patru secții în care, pe rînd, am intrat — muzică, plastică, coregrafie și dramă — se lucra cu aceeași convingere și seriozitate. Corpul de profesori — 50 la număr — nu precupețește nici un efort pentru formarea elevilor. Din inițiativa profesorilor și a conducerii, școala a înființat cinci noi secții — cîte una în fiecare din raioanele Făgăraș, Agnita, Mediaș, Tîrnăveni și Sibiu — comune în care bisăptămînal profesorii se deplasează pentru a preda cursuri.

Și astfel, de prin cele mai ascunse sate, din orice loc de muncă, se desprind oameni ale căror talente și năzuințe nu vor mai muri ca în trecutul nu prea depărtat ci vor înflori ca cea mai îngrijită floare.

Alice MIHALCEA

Intr-o seară, la Hunedoara

(Urmare din pag. 1-a)

Operatorii își căutau cele mai bune unghiuri de filmare, iar regizorul avea încă de furcă cu curioșii și în deosebi cu „vedetele" de ocazie. Mi-am făcut și eu loc printre ei. Am privit minute în șir, pînă cînd reflectoarele și-au stins flăcările, iar operatorii și-au încărcat aparatele în mașini. Curioșii au rămas însă locului, să comenteze evenimentul. Eu l-am urmat în schimb pe cineaști, pentru a afla amănunte. Am aflat astfel, că ceea ce văzusem înainte cu cîteva minute pe străzile O.M.-ului nu era decît un cadru dintr-un film documentar de lung metraj. Este vorba de o coproducție româno-sovietică, în culori, ce va purta titlul „PE DRUMURILE ROMÎNIEI". Scenariul: *Victor Vintu*. Regia: *Podgorețkaia și Mirel Iliescu*. Operatori: trei români și trei sovietici.

Regizoarea sovietică Podgorețkaia a ținut să-mi precizeze, încă de la începutul convorbirii: *„Ultimul film documentar despre Republica Populară Română s-a făcut acum cinci ani. De atunci multe s-au schimbat în frumoasa dvs. țară. Documentarul la care lucrăm acum pornește tocmai de la ideea de a prezenta toate aceste transformări, înfățișînd ziua de astăzi a Romîniei, sub toate aspectele ei principale. De aceea ne-am ales ca temă a filmului nostru drumurile Romîniei. Nu este vorba de drumuri geografice, ci de drumul elaborat de clasa muncitoare pentru industrializarea țării, al țărănimii muncitoare pe calea transformării socialiste a agriculturii, de drumul viitorului și în sfîrșit de cel care reunește pe toate celelalte, de drumul păcii și al prieteniei".*

Prima filmare s-a făcut în vară tot la Hunedoara. Se da atunci în funcțiune un mare agregat siderurgic: laminorul bluming. Operatorii au lucrat totul de viu. Nimic nu a fost regizat. Și-au instalat reflectoarele alături de muncitorii înfrigurați de momentul ce-l pregăteau și au izbutit să redea întreaga încordare ce precede de obicei un astfel de moment important. Se pare că va fi unul din cele mai frumoase episoade ale filmului. Și în comuna Ceacu, la gospodăria colectivă „Gh. Dimitrov", filmarea recoltării s-a făcut fără intervenția regiei.

Viața a sugerat de altfel grupului de operatori români și sovietici multe episoade interesante și frumoase. Unele, deși nu erau cuprinse în scenariu, au fost totuși introduse ulterior, datorită calității lor. Așa s-au întîmplat lucrurile cu o vînătoare de mistreți și cu recoltarea strugurilor. Nu au lipsit nici întîmplările hazlii. Într-o duminică dimineața, cîțiva operatori au observat că tații sînt aceia care se îndeletnicesc în deosebi într-o astfel de zi cu plimbatul copiilor. Urmărind pe doi din aceștia, ce-și plimbau copiii într-o grădină publică, operatorii au realizat cîteva imagini pline de umor. Ei au surprins tocmai momentul cînd respectivii părinți uitîndu-și menirea, s-au antrenat într-o pasionantă discuție, lăsînd copiii să facă ce vor; chiar să se ia la bătaie.

În curînd, filmările principale vor fi terminate. Luna viitoare încep la Moscova, în laboratoarele Studioului Central de filme documentare, și lucrările de montaj. În primăvară se vor mai filma doar cîteva episoade și ultimele evenimente la zi. Nu peste mult timp deci filmul va rula pe ecranele cinematografelor noastre.

Rod al colaborării cineaștilor români și sovietici, filmul documentar „Pe drumurile Romîniei" va vorbi prin mijloacele specifice cinematografiei despre înfăptuirile țării noastre pe drumul victorios al socialismului.

Gh. TODIRAȘ

Vă povestim noul film românesc

„Allo?... Ați greșit numărul!..."

O producție a studioului cinematografic „București"

Scenariul: Simion Macovei. Regia: Andrei Călărașu. Imaginea: Andrei Feher. Muzica: Jean Ionescu. În distribuție: Sandu Rădulescu (prof. Tiberiu Vișan — Turbatul), Iurie Darie (Victor Mancaș), Eveline Gruia (soția prof. Vișan), Marioara Davidoglu (bunica), Ion Lucian (un regizor de film), Ștefan Tăpălaga (Hurjui), Rodica Tăpălaga (Mariana), Stela Popescu (Veronica), Constantin Rautzchi, Alexandru Munte, Aurel Giurumia, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Mircea Blok, Doina Ionescu.

Un număr de telefon și... o melodie: cu ajutorul lor tînărul, talentatul dar ușuratecul Victor Mancaș cucerește deobicei o necunoscută. La întîlnire, semnul de recunoaștere: un fulgarin pe braț. De data asta însă, neprevăzutul își spune cuvîntul. Veronica întîrzie și, de aceea, la locul întîlnirii nu-l mai găsește pe Victor ci pe colegul său de conservator Hurjui, adevăratul creator al melodiei pe care Victor și-a însușit-o de circumstanță. Astfel, fără voia lui, sfiosul Hurjui intră într-o aventură sentimentală care începe cu plimbarea pe sub ferestrele conservatorului de unde îl zărește profesorul Tiberiu Vișan, poreclit Turbatul.

O farsă pe care i-o face un coleg lui Victor, îi aduce alte neplăceri

bietului Hurjui. Căutînd bilete pentru „Rigoletto", Victor folosește numărul de telefon al Turbatului. De la capătul firului îi răspunde o voce de femeie și, din obișnuință, Victor începe o nouă aventură. Necunoscuta, care nu era alta decît soția profesorului, acceptă invitația la operă și vine cu... Turbatul. Aici însă îl întîlnește pe Hurjui care dăduse întîlnire tot în același loc Veronicăi. Turbatul este acum pe deplin convins de ușurința lui Hurjui.

În schimb, Victor întîrzie și, ca deobicei, pornește după o nouă aventură pe care, bineînțeles, nu trebuie s-o caute prea mult. La o plimbare

prin parc întîlnește o echipă de filmare. I se propune să joace într-o scenă. Partenera sa din film va fi o tînără încîntătoare cu care trebuie să se sărute „convingător". Ceea ce avea să afle însă Victor mai tîrziu e însă faptul că Mariana este fiica Turbatului. Ea cunoaște declarațiile telefonice ale lui Victor făcute mamei sale și, în consecință, îi cere să se decidă cui îi încredințează inima: mamei, fiicei sau poate... bunicii? Și, în timp ce Hurjui trage mai departe ponoasele (pentru că Victor o urmărise la telefon pe Mariana cu melodia despre care Turbatul știa bine că-i aparține lui Hurjui), Mariana se hotărăște să-l dezbare pe

seriozitatea cu care Hurjui îi declară că el vrea să se căsătorească, Turbatul nu mai are nimic împotriva legăturii lui cu... Mariana.

Cum se vor lămuri oare încurcăturile și coincidențele pe cît de bizare pe atît de hazlii?

Toate acestea le veți afla din film. De asemenea veți mai afla din film că Victor, pentru care dragostea ce i-o poartă Marianei devine un îndemn la învățătură și creație, a compus el însuși o melodie. De acum înainte el va ști că talentul nu poate exista fără muncă iar pentru dragoste îți trebuie mult mai mult decît un număr de telefon și o melodie.

BERLINUL OCCIDENTAL,

centru de spionaj și provocări

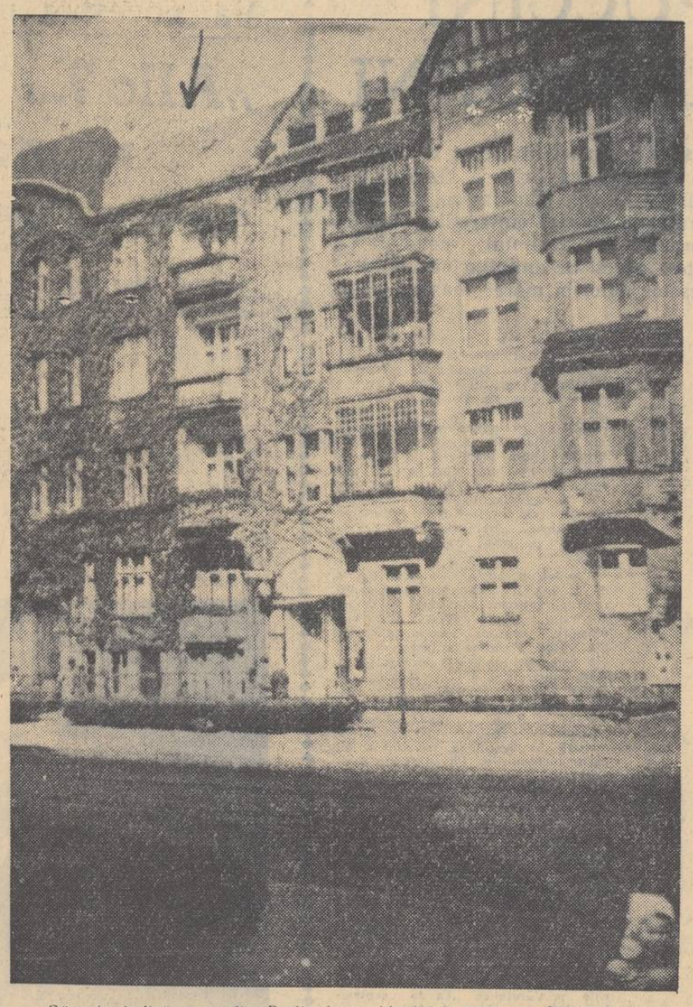

Săgeata indică casa din Berlinul occidental în care se află birourile secrete ale serviciului de spionaj militar american.

Cu cîțiva ani în urmă, un tunel senzațional a fost descoperit la Berlin. El nu figura pe nici o hartă a orașului; în nici un document oficial, cunoscut de public, nu se făcea vreo referire la el. Lung de 450 metri, construit la 5 metri sub pămînt, tunelul trecea din sectorul american al orașului în sectorul democrat. El a fost construit — de către serviciile americane de spionaj — pentru interceptarea convorbirilor telefonice ale guvernului R.D. Germane și ale comandamentului trupelor sovietice din Germania.

Tunelul n-a avut o viață prea lungă. El a fost descoperit.

Această întîmplare a arătat încă odată în fața opiniei publice din lumea întreagă „nobilele" îndeletniciri ale forțelor americane de ocupație. Descoperirea a aruncat totodată noi lumini asupra activității centrelor de spionaj și diversiune din Berlinul occidental.

Cuib de spionaj

Autoritățile din Berlinul occidental nu se ocupă însă numai cu interceptarea convorbirilor telefonice. Această îndeletnicire făcea parte dintr-un program mai lung de spionaj și de diversiune.

Întregul Berlin occidental a fost transformat într-un avantpost înaintat al puterilor occidentale și folosit ca un centru al acțiunilor subversive îndreptate împotriva R.D.G. și a celorlalte state socialiste.

De aceea, Bonn-ul și puterile occidentale au nevoie ca vestul Berlinului să continue să existe ca o insulă de provocări, spionaj și agresiune în inima R.D.G. și a Europei.

Acțiunile agresive plănuite împotriva R.D.G. precum și împotriva întregului lagăr socialist sînt pregătite nu numai prin înarmarea atomică a R.F.G. ci și prin variate acțiuni diversioniste. O vastă rețea de așa-zise institute de cercetări a Răsăritului, agenturi de spionaj și sabotaj, precum și servicii secrete se îndeletnicesc în R.F.G. cu această latură a pregătirilor războinice. Berlinul occidental joacă un rol important în această mașină agresivă.

În sectoarele occidentale ale Berlinului funcționează 62 de servicii secrete imperialiste. Cum își recrutează aceste servicii precum și organizațiile de spionaj, agenții lor?

În districtul Lichtenrade din sectorul american se găsește un lagăr în care au fost strînși tot felul de delicvenți de drept comun, care au reușit să fugă și să scape de judecată în R.D.G. Serviciile americane de spionaj se folosesc pe larg de acești indivizi. Ei sînt antrenați pentru a executa acte de sabotaj și în special pentru a mina diferite întreprinderi. În același sector, în districtul Lechterfelde-Sud, se găsește de asemenea un lagăr pentru tinerii delicvenți sau pentru cei care au fost recrutați ori pur și simplu răpiți. Aceștia, la început sînt încorporați în organizația catolică „Guard" — inofensivă la prima vedere. Dar prin constrîngere, prin intimidare, tinerii sînt folosiți pentru spionaj și pentru alte acte criminale comise pe teritoriul R.D.G. Printre organizațiile subversive, un rol important este deținut de serviciul federal de informații al guvernului de la Bonn, condus de vechiul general hitlerist Gehlen. Colaboratorii preferați ai acestui serviciu de spionaj sînt recrutați mai ales din rîndul foștilor ofițeri și membri ai serviciului secret hitlerist, dintre foștii S S. și membrii Gestapo-ului.

Ce coordonează secția „Public Affairs"

Pe teritoriul Berlinului occidental activează un mare număr de organizații de spionaj, care sînt conduse direct de autoritățile americane. Activitatea tuturor acestora este coordonată de secția „Public Affairs", instalată în localul Ambasadei americane și subordonată direct Misiunii militare a S.U.A. Postul de radio din sectorul american al Berlinului, RIAS, și diferite alte stații de radio din Berlinul occidental joacă de asemenea un rol important în acțiunile de amestec în afacerile interne ale statelor socialiste. Aceste posturi de radio au ca sarcină principală incitarea populației din R.D.G., instigarea elementelor descompuse la săvîrșirea unor acte subversive.

Organizațiile de spionaj din Berlinul occidental își duc pe diferite căi murdara lor activitate. Una din acestea este și lansarea unor baloane încărcate cu material instigator. Numai în septembrie 1958, de exemplu, au trecut frontierele R.D.G. 55 de asemenea baloane. Un mare număr de oficii de spionaj vest-germane și americane profită de ușurința cu care se poate trece din Berlinul occidental în Berlinul democrat, pentru a strecura un mare număr de agenți și spioni în țările socialiste din Europa. Reamintim numai faptul că în cursul acestui an a fost strecurat în Berlinul democrat spionul și asasinul Ovidiu Beldeanu, legionar notoriu, autor al criminalei agresiuni împotriva legației romîne din Berna.

Doamna și domnul Dulles

Spionii, sabotorii, provocatorii din Berlinul occidental au cîțiva șefi mai mari pe care îi văd mai rar, dar îi văd. „Patronii" lor, așa cum sînt denumiți în mijlocul acestui vespar de spioni, sînt doamna și domnul Dulles. Nu domnul Dulles, secretarul Departamentului de stat al S.U.A. ci Eleanor și Allan Dulles, (șeful spionajului american) sora și fratele diplomatului rătăcitor. Eleanor vizitează regulat Berlinul occidental. Nici odată nu se spune în ce scop, dar toată lumea știe că aceste călătorii sînt făcute pentru controlarea aparatului de spionaj din vestul Berlinului.

Eleanor Dulles nu vine cu mîna goală. Spionii trebuiesc doar plătiți și instruiți. Pînă acum s-a cheltuit fantastica sumă de 8 miliarde de mărci pentru susținerea spionajului în Berlinul occidental. O considerabilă parte din această sumă a fost destinată stipendierii agenților și organizării tuturor actelor provocatoare, subvenționării posturilor de radio etc. Doamna Eleanor și al său frate Allan nu au o treabă prea ușoară în Berlinul occidental. Ei muncesc din greu pentru instruirea spionilor și sabotorilor. Actualmente, în Republica Federală Germană și în Berlinul de vest funcționează șapte oficine americane de spionaj. Una dintre aceste organizații, Counter Intelligence Corps, dispune de nu mai puțin de 60 de birouri în Germania occidentală și de 19 în vestul Berlinului. Printre altele, ea se ocupă de crearea unui serviciu de curieri motorizați, de crearea unor depozite de arme și explosibile în R.D.G. etc.

Apoi, Eleanor și Allan trebuie să se ocupe și de serviciile de spionaj care figurează în statele de plată ale Washingtonului sub nume germane și cu denumiri dintre cele mai nevinovate cum ar fi „grupul de luptă împotriva inumanității", „comitetul de cercetări al juriștilor liberi" etc., etc.

★

În cele de mai sus am relatat pe scurt, foarte pe scurt, cîteva aspecte ale activității de spionaj care se desfășoară în Berlinul occidental. Scurta noastră privire aruncată în culisele spionajului american și vest-german din Berlinul occidental nu a putut de bună seamă să îmbrace toate aspectele problemei. Cu toate acestea un lucru este clar. Acest centru al provocărilor trebuie să dispară. Sprijinind propunerile sovietice în vederea reglementării problemei Berlinului occidental, eforturile opiniei publice internaționale se îndreaptă tocmai în această direcție.

Eugen PHOEBUS

Meridiane

DOCUMENTARUL SĂPTĂMÎNII

PE URMELE ACORDURILOR DE LA LONDRA ȘI PARIS

Cine și-ar fi închipuit oare în zilele cînd diviziile lui Hitler își croiau drum spre inima Franței, sau cînd purtîndu-și povara ucigătoare peste Canalul Mînecii bombardierele germane semănau moartea deasupra Coventry-ului și altor orașe din Anglia, că numai peste cîțiva ani oameni lipsiți de răspundere din cele două țări vor căuta cu orice preț să refacă Wermachtul?

Din nefericire întreaga istorie postbelică arată că forțele reacționare de dincoace și de dincolo de Atlantic, nesocotind învățămintele istoriei și încălcînd acordurile de la Potsdam înarmează febril Germania occidentală, creînd din nou o serioasă primejdie pentru pacea Europei și a întregii lumi.

La Paris — în aceste zile

Unul dintre cele mai importante acte legate de înarmarea Germaniei occidentale a avut loc zilele trecute la Paris. Aici, în capitala Franței, s-a ținut între 16—18 decembrie sesiunea Consiliului N.A.T.O. care a urmărit, potrivit planurilor S.U.A., intensificarea cursei înarmărilor și, în primul rînd, accelerarea înarmării Germaniei occidentale. Așa cum s-a putut vedea din desfășurarea sesiunii, reprezentanții puterilor occidentale s-au întrunit pentru a hotărî între altele anularea acelor restricții care obligă Germania occidentală să nu producă o serie de arme moderne, între care și arma atomică.

Ce e drept, discuții în acest sens au mai fost purtate și înainte de deschiderea sesiunii Consiliului N.A.T.O. Recent, la Londra, reprezentanții așa zisei „Uniuni a Europei occidentale" au stabilit ca R. F. Germană să participe cu drepturi egale la fabricarea de submarine, proiectile teleghidate cu raze de acțiune scurte și medii, tancuri, avioane cu reacție, etc. La Paris însă s-a mers și mai departe. Comentînd rezultatele sesiunii N.A.T.O., ziarul englez „News Chronicle" scrie că R.F.G. va primii noi privilegii printre care anularea restricțiilor în ce privește efectivul și puterea flotei maritime militare vestgermane.

Așa dar, la Paris, S.U.A., Anglia, Franța și celelalte țări atlantice, și-au asumat o grea răspundere nu numai în fața propriilor lor popoare ci și a întregii omeniri. Înlăturînd pînă și ultimele piedici puse în calea înarmării Germaniei occidentale, punînd arma atomică în mîna forțelor reacționare și revanșarde, puterile occidentale creează o serioasă primejdie pentru pacea și securitatea Europei. Aceste acțiuni ca și faptul că la 17 decembrie guvernele Franței, Italiei și R.F. Germane au căzut de acord să producă în comun tancuri de 30 de tone și rachete capabile să transporte încărcături atomice, reprezintă o încălcare a obligațiilor pe care puterile occidentale înșile și le-au asumat în urmă cu patru ani prin acordurile de la Londra și Paris.

Un petec de hîrtie

Acordurile de la Londra și Paris încheiate în toamna anului 1954, au fost semnate într-un moment cînd diplomația occidentală, preocupată de reînvierea Wehrmachtului hitlerist, suferise un usturător eșec. Votul Adunării Naționale Franceze din 30 august același an,

Colonelul vest-german Johannes Bayer (în civil, fostul șef al Serviciului de spionaj al statului major hitlerist) prezintă legitimația de intrare în sediul N.A.T.O.

spulberase printr-o singură lovitură planul creării „Comunității defensive europene" la alcătuirea căruia cancelariile apusene lucraseră nu mai puțin de doi ani.

În aceste condiții, cercurile diriguitoare din Statele Unite și Anglia au socotit necesar să treacă de urgență la elaborarea unor noi planuri de reînarmare a Germaniei occidentale. Proiectului „Comunității defensive europene" îi luă astfel locul „Uniunea vest-europeană", creată în urma conferințelor de la Londra (28 septembrie — 3 octombrie) și Paris (22-23 octombrie) prin modificarea acordului încheiat încă în 1948 la Bruxelles. Angliei, Franței, Belgiei, Olandei și Luxemburgului, semnatarii acestui acord, li se alătură Germania occidentală și Italia. Includerea celor două țări în gruparea reînviată a „Micii Europe", a fost urmată de intrarea lor în blocul agresiv N.A.T.O.

Intrarea Germaniei occidentale în cele două grupări militare, „Uniunea vest-europeană" și „Blocul Atlanticului de nord" a deschis larg porțile refacerii vechiului Wehrmacht. Acordurile de la Paris i-au dat dreptul să se înarmeze, să-și refacă statul major general. Ea a căpătat permisiunea să-și alcătuiască o armată cu un efectiv de cîteva sute de mii de oameni.

Totuși, pentru a ascunde opiniei publice aspectul real al acordului de la Paris, S.U.A. și Anglia s-au văzut nevoite să introducă în textul acordului de la Paris și unele clauze restrictive. Germaniei occidentale i s-a interzis să producă așa numitele arme „A.B.C." (atomică, biologice și chimice) proiectile teleghidate și toate tipurile de „arme grele", bombardiere grele și vase de război mari. Efectivul armatei germane ca și producția de armament au fost limitate, instituindu-se de ochii lumii și un aparat de control. Puterile occidentale s-au arătat dispuse să dea chiar și o seamă de garanții. Se știe de exemplu, că Anglia s-a angajat să mențină pe teritoriul Germaniei occidentale un număr de patru divizii. Dar toate aceste restricții și garanții, în ciuda zgomotului pe care propaganda occidentală l-a făcut în jurul lor atunci cînd au fost elaborate, s-au dovedit a fi în fapt vorbe goale, menite să adoarmă vigilența maselor. În decursul celor patru ani, cu sprijinul larg al puterilor occidentale, înarmarea R. F. Germană a continuat în ritm rapid și multe din restricțiile acordului de la Paris au fost încălcate fără pic de rușine, transformînd însuși acordul de mai sus într-un simplu petic de hîrtie. Numai în anul 1957 efectivul Bundeswehrului a crescut cu 80 la sută ajungînd în prezent la 200.000 de oameni. El este dotat cu armament atomic pus la dispoziție de S.U.A., cu rachete de tip „Honest John" și „Nike Hercules" de asemenea de fabricație americană.

Toate acestea arată că hotărîrea puterilor occidentale de a ridica formal restricțiile în calea înarmării Germaniei occidentale pe care au fost nevoite să le includă în textul acordurilor de la Paris vine după o perioadă în care aceste restricții au fost reduse de fapt la zero de ele însele.

L. NICOLAE

Intre Vatican și Washington

Pare a nu fi deloc întîmplător că în anii din urmă cinci înalți prelați din Statele Unite au fost ridicați de Vatican la rangul de cardinali, între ei aflîndu-se și cardinalul Spellman, cunoscut ca unul din cei mai apropiați prieteni personali ai decedatului papă. Nu e întîmplător nici faptul că din uriașele capitaluri investite de Vatican în străinătate, 35 miliarde dolari sînt investiți în S.U.A., că rezervele de aur ale Sfîntului Scaun sînt depozitate la „Reserve Bank" din New York și că în aparatul intern al Vaticanului, în special în posturile de conducere, s-a întărit poziția reprezentanților erarhiei catolice americane. Între toate acestea există o conexiune logică. Ele ilustrează un lucru, de altfel de notorietate publică: relațiile foarte strînse dintre Vatican și Statele Unite.

Intre aceste relații și numărul catolicilor din S.U.A. nu e nici o legătură. Dimpotrivă, am putea spune că cele două elemente se află într-un raport invers proporțional. În Statele Unite religia predominantă e cea protestantă, numărul catolicilor fiind relativ redus (ceea ce nu împiedică, în schimb, ca biserica catolică din S.U.A. să fie secția cea mai agresivă a Vaticanului, ea numărînd printre enoriașii săi și pe I. F. Dulles). Explicația relațiilor strînse dintre Vatican și cercurile conducătoare din S.U.A. rezidă în cu totul altceva: e vorba de colaborarea a două din cele mai reacționare forțe ale lumii, în vederea unui scop comun: acela de a împiedica — fiecare cu mijloacele ce-i sînt proprii — dezvoltarea omenirii pe calea progresului.

Înainte de a stringe relațiile cu Statele Unite, Vaticanul colabora cu alte vîrfuri ale reacțiunii mondiale. Sprijinul acordat de Sfîntul Scaun dictaturilor fasciste a lui Franco, Salazar, Mussolini și Hitler e bine cunoscut în istorie. (Pius al XI-lea l-a și numit pe Mussolini „omul providenței").

Prăbușirea Germaniei hitleriste și trecerea Statelor Unite în fruntea forțelor reacțiunii mondiale, a avut drept consecință „firească", stabilirea unei strînse colaborări între Vatican și diriguitorii politicii Statelor Unite. În ce privește această succesiune, sînt demne de menționat sfaturile depuse de Vatican încă în ultima etapă a celui de al doilea război mondial, — după ce americanii debarcaseră în Europa — pentru încetarea ostilităților pe frontul din apus, cu scopul organizării unei „cruciade" comune a Occidentului (inclusiv rămășițele Germaniei fasciste) împotriva Uniunii Sovietice.

Dar chiar în timpul războiului existau relații de altfel de loc religioase, între Vatican și forurile conducătoare americane întreținute și cultivate cu grijă prin intermediul cardinalului american Spellman. Acesta vizita în mod curent cetatea papală (avînd în acest sens — amănunt demn de reținut — permisiunea personală a lui Mussolini) și ducea tratative în numele guvernului american. Pe de altă parte, din însărcinarea Vaticanului, Spellman cutreiera o serie de țări din Europa, Africa și Asia, în calitate de reprezentant direct al papei. Dovedindu-se probabil prieput într-o asemenea activitate cercurile conducătoare americane, l-au numit, după debarcarea forțelor armate ale S.U.A. în Europa, vicar principal al acestora, funcție care i-a înlesnit servirea mai marilor săi, atît pe cei din Statele Unite cît și pe cei din Vatican.

Amiciția oficială și publică dintre Sfîntul Scaun și guvernul Statelor Unite a început curînd după sfîrșitul războiului, în august 1947, și a fost marcată printr-un schimb de mesaje dintre protestantul președinte al Statelor Unite, Harry Truman și papa, primul catolic din lume. În mesajul său Truman își afirma „voința de a realiza o uniune a forțelor pentru „ordinea morală în lume", adăugind: „cred că cea mai mare necesitate a lumii actuale este renașterea credinței". Papa i-a răspuns chiar în aceeași zi: „Desigur — îl asigura el — excelența voastră și toți apărătorii drepturilor personalității omenești vor găsi în biserica Domnului un ajutor cordial".

Terenul pentru acest schimb de mesaje și tot ceea ce i-a urmat, a fost înainte și minuțios pregătit de un alt protestant american, emisarul politic al Washingtonului la Vatican, Myron Taylor. Fost președinte al trustului oțelului, controlat de casa Morgan și membru al Consiliului economic de pe lîngă președintele S.U.A., Taylor a pus bază concomitent legăturilor dintre cercurile politice conducătoare americane și Sfîntul Scaun și celor dintre cercurile financiare — în special grupul Morgan — și Vatican. Activitatea lui diplomatică s-a îmbinat strîns încă din primul moment cu cea de afaceri. El și-a cîștigat în curînd faima de intermediar între cercurile americane și cetatea pontificală — atît pe tărîmul afacerilor cît și pe acela al politicii. Prin mijlocirea lui Taylor, de pildă, Vaticanul a vîndut 1.000 de acțiuni ale Canalului de Suez, Statelor Unite. Și tot prin intermediul său și-a întemeiat Washingtonul relații „serioase" cu unele țărfuri ale reacțiunii din țările Europei occidentale, grupate în partidele catolice (acțiune la care a contribuit de altfel și Spellman, pe vremea cînd înainta împreună cu armata americană în Europa occidentală). Referindu-se la toate acestea, ziarul „WASHINGTON POST" scria încă pe atunci că: „În stadiul actual al istoriei, Statele Unite sînt profund interesate în afacerile europene și de aceea pentru ele este extrem de necesar să folosească influența Vaticanului în politica europeană. În afară de aceasta — adăuga ziarul — Statele Unite și Vaticanul sînt interesate în egală măsură în stabilizarea politică și economică pe continent", — cu alte cuvinte în menținerea vechii orînduiri politico-economice în Europa occidentală, unde pozițiile reacțiunii slăbiseră simțitor după cucerirea puterii de stat de către forțele populare în Europa răsăriteană și a creșterii forțelor revoluționare pe întregul continent.

Pentru a-și îndeplini misiunea Myron Taylor a întrerupt într-un moment dat activitatea sa la Vatican și a plecat să cutreiere majoritatea capitalelor vesteuropene, unde a dus tratative nu numai cu reprezentanții partidelor catolice ci și cu alți politicieni reacționari, începînd cu fasciștii lui Franco și Salazar, pînă la laburistul Bevin și „socialistul" Leon Blum. Și fiindcă a mai trecut între timp și prin Statele Unite, Taylor s-a reîntors la Vatican cu un program „de luptă împotriva comunismului", pus la punct de Consiliul pentru planificarea politicii de pe lîngă Departamentul de stat, program care a fost considerat drept documentul de bază al colaborării dintre nunții papali, cardinalii și episcopii catolici pe de o parte și Departamentul de stat pe de alta, cu scopul coordonării activității politice a Vaticanului cu aceea a Washingtonului.

Anii care au trecut de atunci au arătat că din sămînța aruncată de Taylor, Statele Unite au adunat o recoltă mănoasă. Partidele catolice și conducătorii lor, ca Bidault, Schuman în Franța, Adenauer și Strauss în R.F. Germană, de Gasperi și Fanfani în Italia, au devenit principalii sprijinitori ai dominației S.U.A. în Europa occidentală și promotorii cei mai consecvenți ai planurilor agresive americane. (Denumirea de „unul din organele de bază ale coloanei a V-a a S.U.A. în Europa" dată de ziarul londonez „DAILY WORKER" biroului lui Taylor la Vatican, s-a confirmat, așa-dar întru totul).

Nu e deloc întîmplător că politicienii de mai sus și alți reprezentanți ai partidelor catolice (democrat-creștine și creștin-democrate) s-au dovedit a fi cei mai acerbi militanți în favoarea politicii „integrării europene", de sub patronaj american. „Unirea Europei" sub steagul luptei „împotriva bolșevismului" e de mulți ani una din aspirațiile fierbinți ale Vaticanului care s-a dovedit a fi în deplină concordanță cu politica „mic europeană" a Statelor Unite. În același timp, înghebarea și activitatea pactului Atlantic, instrumentul principal al politicii agresive a Statelor Unite, s-a bucurat și se bucură de un sprijin deosebit din partea Vaticanului care l-a salutat oficial cu prilejul creării lui.

Cît privește „războiul rece", Vaticanul s-a dovedit a fi deosebit de util Statelor Unite. În această ordine de idei trebuie menționată în primul rînd activitatea subversivă desfășurată de reprezentanții Vaticanului în țările lagărului socialist. Amănunte în această privință au fost furnizate de o serie de procese ce au avut loc în țările de democrație populară. Ca să nu mai vorbim de cazul lui Mindszenty al cărui rol în putchul contrarevoluționar din R. P. Ungară și refugiul său la legația S.U.A. din Budapesta vorbesc de la sine.

Sînt cunoscute de asemenea serviciile ce i le face spionajului american rețeaua de spionaj a Vaticanului în cadrul căreia cea mai importantă organizație e „Centro di Informatione pro Deo" (Centrul de informații pentru dumnezeu). Ce-o fi avînd comun acest, atît de invocat, dumnezeu cu spionajul, ar fi greu de precizat. Probabil cam tot atît, cît are preceptul religios „iubește-l pe aproapele tău" cu masacrul atomic, țelul politicii duse de Statele Unite cu sprijinul Vaticanului...

A. STANCIU

Energie și lumină

(Urmare din pag. I-a)

rentul este tot atît de necesar pentru coacerea pîinii, ca și pentru lansarea unui satelit artificial al pămîntului.

În 7 ani mai mult decît în întreaga istorie a Statului Sovietic

Iată de ce planul de stat de 7 ani acordă o importanță atît de mare înmulțirii și întăririi uzinelor energetice. În viitorii 7 ani, în Uniunea Sovietică vor intra în funcțiune puteri energetice de 60 milioane kw. Pentru a ne da seama ce înseamnă această cifră, este suficient să arătăm că în prezent puterea tuturor uzinelor de energie electrică ale țării ating 50 milioane kw. Cu alte cuvinte, în 7 ani în domeniul electrificării se va face mai mult decît în întreaga istorie a Statului Sovietic.

O mulțime de noi uzine electrice vor apare în anii aceștia pe tot întinsul țării și în deosebi în Siberia. În centrul Siberiei, la 36 km. de Krasnoiarsc, se va construi cea mai mare hidrocentrală din lume. Lîngă cătunul Șumiha, natura a creat condiții optime pentru ridicarea unui mare complex hidroenergetic. Eniseiul și-a tăiat calea printr-o strîmtoare de stînci de granit care nu depășește 750 m. lățime. În fiecare an această hidrocentrală va produce tot atîta curent cît centralele Kuibîșev și Stalingrad împreună. Vor fi puse de asemenea în funcțiune o serie de centrale termoelectrice cu reactoare de diferite tipuri.

Factorul timp joacă, în condițiile actuale, un rol hotărîtor în întrecerea economică dintre socialism și capitalism. A scurta la maximum distanța dintre nivelul economic al U.R.S.S. și S.U.A. și apoi a lăsa în urmă cît mai repede cea mai bogată țară capitalistă, este una din preocupările de frunte ale Uniunii Sovietice. Iată de ce, în construcția energetică, ca de altfel și în alte ramuri ale economiei naționale, se caută căile cele mai rapide de punere în valoare a investițiilor, de creare a produselor și energiei necesare.

A fost o vreme cînd unii se uitau la S.U.A. de jos în sus, gîndind: *„Oare unde o mai fi ajuns America?"* În curînd va veni timpul cînd oamenii muncii, nu numai din Uniunea Sovietică, ci din întregul lagăr socialist, vor privi la ea de sus în jos, întrebîndu-se: *„Pe unde o fi rămas oare America?"*.

Al. CÎMPEANU

PRETUTINDENI

IN BERLINUL democrat se construiește una din cele mai mari și moderne fabrici automate de asfalt. Într-un singur schimb ea va produce anual 55.000 tone de masic de asfalt, cantitate cu care se pot asfalta anual 100 km. de șosele.

●

FILIALA din Moscova a Institutului unional pentru cazane și turbine a proiectat un nou cazan cu circulația directă a apei, care va putea să producă 1600 tone de abur pe oră. Acesta va fi cel mai mare cazan de acest fel din lume.

●

3000 DE SPIȚE de bicicletă au fost folosite recent la construcția cuștilor pentru maimuțe la grădina zoologică din Manchester. Ele au fost utilizate în locul sîrmelor obișnuite pentru gratii, deoarece spițele dispun de o mai mare elasticitate și s-a constatat că rezistă din acest motiv mai bine „atacurilor" maimuțelor.

●

OAMENII de știință japonezi, de la Universitatea din Tokio, au descoperit un nou antibiotic, mai activ decît penicilina sau streptomicina. Spre deosebire de celelalte antibiotice, kanamicina — acesta este numele noului antibiotic — poate fi folosit cu succes în combaterea bacilului Koch și a diferitelor bacterii rezistente la acțiunea antibioticilor cunoscuți pînă în prezent. Kanamicina se extrage din anumite bacterii ale solului.

●

O FAMILIE din Bloemfontain (Africa de Sud) este amenințată să fie dată afară din apartamentul pe care-l ocupă din cauza morții proprietarului casei, care era ...o pisică. Intradevăr în virtutea testamentului, vechea proprietăreasă, care avea o mare pasiune pentru pisici, a lăsat moștenire apartamentul cu pricina „scumpei sale pisicuțe". Pasiuni!

●

IN JAPONIA a fost inventat un termometru care are forma unei monede și unde mercurul este înlocuit cu electroni. O simplă aplicare a termometrului pe piele și se poate citi imediat temperatura.

●

FILMELE sovietice în culori vor fi cele mai naturale, datorită faptului că la turnare se utilizează reflectoare avînd becuri cu xenon, a căror lumină este foarte apropiată de cea solară.

●

PENTRU a grăbi transportul laptelui de pe un munte pînă în valea unei regiuni din Innsbruck (Austria) s-a instalat o conductă din material plastic lungă de 3 km. avînd un diametru de 2 cm. Capacitatea conductei este de 20 de litri pe minut.

●

LA UZINA pentru construcția de mașini grele din Novo-Kramatorsk a fost realizat un laminor uriaș ce cîntărește 25.000 de tone. Productivitatea anuală a acestui laminor — cel mai mare laminor din Europa — este aproximativ egală cu producția de laminate feroase a tuturor uzinelor din Rusia anului 1913.

●

D. SASEN din orașul Oakland (S.U.A.) este un om foarte distrat. Călătorind recent cu un autobuz, el a uitat în mașină un... crocodil. Din fericire, era vorba de un pui de crocodil, găsit mai tîrziu ascuns sub un scaun din autobuz.

●

LA LENINGRAD vor fi construite hidrogeneratoare cu o capacitate de 200.000 kW. Aceste instalații unice sînt destinate centralei hidroelectrice de la Bratsk care se construiește în Siberia pe fluviul Angara. Noile generatoare vor depăși, în privința capacității lor, agregatele care funcționează la cea mai mare centrală hidroelectrică din lume — centrala V. I. Lenin din Kuibîșev.

●

RECENT, un grup de douăzeci de indieni din tribul Tarahumaras, situat în nordul Mexicului, a parcurs pe jos distanța de 1600 km. dintre orașele Chihuaha și Mexico-City, în numai cinci zile.

Scopul acestei curse, de altfel puțin obișnuite, a fost acela de a cinsti memoria lui Cuauhtemoc, împăratul care a opus o rezistență eroică „Conquistadorului" spaniol Hernan Cortez, precum și pentru a saluta pe președintele nou ales al Mexicului, Adolfo Lopez Matoeos.

●

POTRIVIT datelor apărute în broșura „Recensămîntul unional al populației pe anul 1959", în Uniunea Sovietică se nasc în fiecare minut aproximativ 10 oameni și mor 3. Astfel, în fiecare 24 de ore populația U.R.S.S. sporește cu aproximativ 10.000 de oameni. În ultimile două decenii, în Uniunea Sovietică au fost înființate 417 orașe noi și 1188 de așezări de tip orășănesc.

●

UN METEORIT de aproape 8 kg. a căzut de curînd la Matorpsbruck, localitate din Suedia centrală. Roca din care e format meteoritul este considerată de experți de o raritate excepțională.

●

IN REGIUNEA Rostock din R. D. Germană se află cea mai deasă rețea din lume de cinematografe mobile pentru sate. În peste 700 de sate au loc proiecții săptămînale, iar în 1.137 de sate se prezintă mai multe spectacole în fiecare săptămînă.

●

O IDILĂ puțin obișnuită s-a putut vedea în localitatea Zell (Elveția). Un pui de căprioară a fost rănit, iar țăranul l-a luat acasă. „Bambi" — cum a fost numit puiul — s-a împrietenit repede cu animalele din casă. Astfel, el a încheiat prietenie cu cîinele, se juca cu pisicuțele, iar pisica l-a lăsat chiar să sugă. Cîinele însă se simțea protectorul lui „Bambi" și mîrîia cînd se apropie vreun străin. În clișeu se poate vedea prietenia dintre pisici, cîine și căprioară.

●

O EXPERIENȚĂ reușită a avut loc la Cleveland (S.U.A.). Medicii Kolf și Tebruzo Akutu au înlocuit inima unui cîine cu una din material plastic. Cîinele a fost menținut în viață 2 ore și 20 de minute.

PAGINA FEMEII

Igiena în timpul lucrului

Sfaturi pentru telefoniste

Se întîmplă ca după o zi de muncă, unele telefoniste să resimtă o oboseală accentuată însoțită de o stare de nervozitate, dureri de cap, insomnie, etc.

Aceste simptome nu trebuie să ne alarmeze, întrucît ele pot să dispară după o odihnă corespunzătoare. Cauzele acestei stări pot fi explicate prin mai mulți factori, printre care nu trebuie să uităm efortul susținut de atenție distribuită asupra a numeroase și variate elemente de muncă, apoi o serie de condiții particulare, cum ar fi rapiditatea cu care se execută munca operativă, supravegherea care poate surveni din comunicațiile întrerupte sau greșite, reclamațiile abonaților, etc. Dacă mai adăugăm și faptul că avem de-a face cu zgomotul permanent din cască sau cu becurile care se sting și se aprind tot timpul pe masa de comandă, avem un tablou reprezentativ al tuturor factorilor care influențează organele de simț și sistemul nervos și pot produce starea descrisă mai sus. Pentru îndepărtarea acestei oboseli este necesar repaus în cameră liniștită și păstrarea riguroasă a unui regim de cel puțin 8 ore de somn în timpul nopții. Aceste condiții sînt suficiente pentru lichidarea oboselii. Lipsa odihnei corespunzătoare, nerespectarea orelor de somn, pot duce cu vremea la surmenajul sistemului nervos, care necesită un tratament medical.

Este contraindicată utilizarea unor așa numite medicamente contra oboselii ca pervitina, co, feina, etc., care dacă sînt utilizate fără discernămînt pot provoca tulburări serioase în special de natură cardiacă.

De asemenea este necesar să se evite abuzul de tutun și băuturi alcoolice, care scad rezistența organismului. Un obicei sănătos este de a lua mesele la ore regulate.

Se recomandă practicarea rațională a sportului, ceea ce are drept consecință creșterea rezistenței organismului, stimularea capacității de muncă și prevenirea oboselii.

Bolile cronice de ficat, rinichi sau ale altor organe, predispun la o oboseală accentuată. De aceea este bine ca atunci cînd se ivesc primele semne de suferință să ne adresăm specialistului din policlinică. Trebuie să avem în vedere de asemenea că oboseala permanentă și surmenajul predispun la rîndul lor la apariția a diferite boli.

Iată de ce este bine să considerăm combaterea oboselii printr-un mod de viață și de muncă rațional, ca o luptă pentru păstrarea sănătății noastre.

Dr. R. ELIAS

1. Rochie din stofă cu desen (tweed) pe o linie sport. Corsajul croit bogat cu mineca chimono, are două buzunare mari. În talie, prin bride tăiate trece un cordon din piele. În contrast cu corsajul larg, fusta are o linie care se îngustează spre tiv.

2. Acest model din două piese se execută dintr-o stofă de lînă uni, mai moale. De preferat culorile închise. Are o tăietura simplă și elegantă, pentru o rochie de după amiază.

3. Rochie din stofă pepit sau ecosez mărunt pentru fete de 15—17 ani. Atît la gulerul mare cît și la mînecă, o completare din pichet alb. Pe corsaj în față, o garnitură din bie, îmbogățește modelul. (Modele cerute de cititoarele noastre).

Desene de Raia SOLOMONICA

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

22—28 DECEMBRIE 1958

— Cartofi copți; varză umplută cu miezul ei; compot de pere.

— Macaroane cu brînză; mîncare de carne cu prune uscate; corn cu nucă.

— Ciorbă de fasole boabe; ghiveci (conserve) fructe.

— Supă cu găluște; giscă cu castraveți; savarină.

— Salată ruseacă; vrăbioare la tavă; budincă de brînză dulce.

— Pește prăjit; musaca de cartofi; colțunași cu magiun.

— Pîtlie; sărmăluțe de purcel; turte moldovenești.

Giscă cu castraveți

Se taie dintr-o giscă bucățile potrivite pentru mîncare și se așează în cratiță fără untură, deoarece gisca lasă singură grăsime. Cînd începe să se rumenească se adaugă o ceapă tăiată mărunt, se mai amestecă din cînd în cînd pînă se îngălbenește și se presară o linguriță de făină. Se toarnă cîte puțină apă, și se lasă să fiarbă înăbușit pînă ce se frăgezește carnea. Dacă scade, se mai adaugă puțină apă. Se spală castraveții în mai multe ape, se curăță sau nu de coajă (după dorință), și se taie în bucăți potrivite. Se pun în cratiță cu gisca. Dacă trebuie, se mai adaugă apă, se pune puțină boia de ardei și se lasă să fiarbă pînă se moaie castraveții și sosul este destul de scăzut.

Budincă cu brînză dulce

Se ia 500 gr. de brînză de vaci frămîntată mărunt și se amestecă cu 2 ouă, 3 linguri cu vîrf de griș, o lingură de zahăr, un praf de sare și 50 gr. de stafide. Se toarnă compoziția într-o formă unsă cu unt și presărată cu pesmet. Se coace o jumătate de oră la cuptor, la foc mijlociu. Se răstoarnă și se servește cu sirop de fructe.

Turte moldovenești

Se taie 500 gr. de foi de plăcintă în rotocoale de mărimea unei farfurii mijlocii. Se așează una peste alta, cu grijă să nu se sfarme. Cînd toate foile sînt tăiate, se pun pe rînd într-o tigaie la foc, sau direct pe mașină, să se coacă pe amîndouă părțile, fără să se rumenească.

Se face un sirop din 250 gr. zahăr cu ½ l. de apă, în care se adaugă o lingură de apă de flori. Se trec 250 gr. nuci prin mașină și se amestecă cu 150 gr. de zahăr pisat. Se pune o foaie rotundă pe farfurie, se stropește cu sirop, cu o pană, se presară puțină nucă amestecată cu zahăr, deasupra se pune o altă foaie, care se stropește cu sirop, și așa mai departe. Stratul de foi se face mai înalt, deoarece după ce s-a muiat, se lasă. Plăcinta astfel pregătită poate sta mai multe zile. Nu trebuie să fie prea uscată, nici prea umedă, iar cînd se servește se mai adaugă puțin sirop.

Sanda MARIN

Sfaturi cosmetice

LILIANA — Oradea: Un regim bogat în grăsimi, dulciuri, calciu și vitamina C, vă va îngrășa cu siguranță. Dar, pentru că s-ar putea să aveți o deficiență glandulară sau o boală care să împiedice îngrășarea, trebuie ca înainte de a începe un astfel de tratament, să fiți consultată de un medic.

În cazul în care părul este blond, spălatul cu mușețel poate contribui la decolorarea lui. Dar dacă este castaniu, mușețelul singur nu ajută. Or, dvs. ați omis de a-mi scrie ce culoare are părul dvs. Pentru gene, iată formula pe care o cereți: ulei de ricin 10 gr., ulei de vaselină 10 gr.

LIZETA PETRESCU — Bălțești: Măsați aceste cute — de altfel foarte frecvente — în fiecare zi cu o cremă grasă. Iată compoziția ei: ceară de albine 10 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină pentru uz intern 60 gr., lanolină 15 gr., apă de trandafir 20 gr., borax 1 gr., tinctura benzoe 0,50 gr. Dacă cumva nu puteți face această cremă, vă rog să-mi scrieți care sînt substanțele pe care nu le-ați găsit și vă voi indica o altă formulă.

NUTZI — HUMOR. Cazul dvs. lese din comun, fiind vorba de un ten dificil și deci mai greu de tratat. El cere un tratament intens și de lungă durată, răbdare și perseverență. În primul rînd cred că aveți o proastă circulație a sîngelui, lucru care se cere remediat. În al doilea rînd, vîrsta și starea tenului dvs. ma fac să bănuiesc o dereglare hormonală. Ce atare, vă sfătuiesc să vă faceți analizele de rigoare pentru a vi se putea aplica tratamentul medical necesar.

Deocamdată procedați astfel: spălați obrazul de 2 ori pe zi cu apă căldută (de preferință de ploaie) și săpun de bărbierit pentru a-l degresa, apoi clătiți cu apa rece. Ștergeți zilnic fața cu o loțiune camforată, ca de exemplu: alcool (de 70 grade) 100 gr., camfor 1 gr., acid salicilic 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. Atît săpunul cît și această loțiune nu trebuie să atingă porțiunea cu vinișoare aparente, pe care o veți șterge zilnic cu ceai de mușețel căldut și veți masa cu o cremă grasă, după care veți pudra toată fața, spre a o apăra de intemperii. Masați ușor riduriile tot cu cremă grasă, folosind formula dată cititoarei Lizeta Petrescu — Bălțești.

Sanda NOREANU

LUATE DIN VIAȚĂ

PRIETENIE...

Ioana urmărea distrată mișcările grăbite și abile cu care Magda își potrivea rochia, părul, clorapii. Silueta suplă a Magdei, capul ei mic, cu trăsături fine, se conturau grațios în oglinda ce trimetea Ioanei imaginea atît de cunoscută și de dragă a celei mai bune prietene. Ghemuită pe marginea patului, o privea pe Magda fără s-o vadă. Din tot ciripitul vesel al Magdei, îi ajungeau la ureche frînturi:

— Ioana, știi că mă înțeleg foarte bine cu Radu. Iar tu îmi spuneai că nu ești de acord cu Radu fiindcă e superficial, n-are preocupări serioase. Radu e drăguț, prezentabil, tînăr, îi plac distracțiile, îi place să mă vadă bine îmbrăcată și mă iubește. Da, da, să nu rizi, mă iubește.

— Încep să nu-mi mai recunosc cea mai bună prietenă, Magda, abia astă seară mi-am dat seama că între noi s-a ridicat un zid pe care tu l-ai construit cărămidă cu cărămidă iar eu l-am lăsat să se ridice fără să încerc să-l dărîm deși știam cît e de periculos. Ești o altă fată. Unde ți-ai ascuns entuziasmul, principiile tale sănătoase despre viață, sensibilitatea ta? Nu mai văd nimic din toate acestea, sub noianul de banalități „mondene", de „originalități" pe care le-ai împrumutat de fapt de la Radu și prietenii lui!

— Ioana, ce-ai pățit? Faci o figură așa serioasă și revoltată... N-ai dreptate în privința lui Radu.

— Magda, dar nu-l iubești. Te înșeli pe tine însuți. Unde-ți sînt visurile tale frumoase pe care ți le făureai pînă nu de mult?

— N-am chef să discut în seara asta. Și apoi, tonul ăsta al tău mă supără. Să renunțăm.

— Renunț însă numai pentru seara asta Magda... Aștept să-ți găsești timp să stai de vorbă cu mine.

Ioana plecă, îmbrăcîndu-și din mers paltonul...

☆

...Cartea groasă rămăsese deschisă. Cu coatele pe masă, cu ochii strălucitori, Magda se destăinuia celei mai bune prietene:

— Ioana, draga mea, lasă-mă să-ți spun că sînt fericită așa cum nu credeam niciodată că voi fi. Crezusem că distracțiile, prieteniile trecătoare cu băieți care îmi făceau curte, reprezintă lucrul cel mai important pentru mine în viață. Radu era pentru mine soțul ideal și comod. Ioana, mulțumită ție am început să descopăr cît de gol era omul acesta pe dinăuntru.

— Oricine poate greși, oricine se poate înșela. Dar nu oricine poate aluneca definitiv pe o pantă periculoasă. Cinstea, curățenia ta sufletească, dragostea ta pentru oameni, prietenia noastră Magda, le-au salvat. N-ai putut ascunde toate acestea sub „mondenitățile" pe care le împrumutaseși de la Radu și prietenii săi!

— Ioana, îți amintești prima discuție serioasă... Și apoi, zilele care au urmat. Zilele cînd eu te ocoleam iar tu așteptai prilejul să-mi dovedești că ai dreptate. Seara aceea, cînd am mers cu voi și l-am cunoscut pe Andrei a fost începutul reveniri mele.

— Îmi amintesc. În seara aceea te-am recîștigat ca prietenă.

— Ioana, cum poți vorbi așa? Nu m-ai pierdut niciodată. Mă rătăcisem doar și tu mi-ai luminat drumul cel bun. N-am să uit niciodată că prin tine mi-am găsit fericirea, mi-am recăpătat încrederea în cele mai frumoase calități, cele mai nobile sentimente... Andrei mi-a spus ieri că vrea să ne căsătorim imediat ce-mi termin facultatea. Ioana, nu crezi c-ar trebui să ne căsătorim amîndouă în aceiași zi? Ar fi de acord și Silviu?

— Neapărat, draga mea. Silviu și Andrei sînt și ei buni prieteni. Vom alege aceeași zi pentru a ne întemeia căminul. Și acum, îmbracă-te... Te așteaptă Andrei. Continuăm mîine cu învățatul.

Ioana se așeză pe pat și începu să urmărească cu atenție mișcările grăbite ale Magdei. Prietena ei redevenise aceiași care era înainte: entuziastă, demnă, cu aceleași principii sănătoase despre viață...

Lucia MANOLESCU

Tinerime fără tinerețe

„Having dates" sau *„going steady"*? Argumentele pro și contra sînt reluate pe toate fețele, disputa este fără sfîrșit și ziarele americane îi oferă cu generozitate paginile lor. Se ceartă adulții care cred că pentru tineri și tinere este preferabil să-și schimbe în fiecare seară partenerul de petrecere și adulții admiratori ai „iubirilor statornice" între băieți și fete de vîrstă fragedă. În practică, puștimea (teenagers — adică toți cei între 13 și 19 ani) preferă cît mai multe „dates" ceeace într-o traducere aproximativă ar însemna întîlniri variate.

În America, fetișcanele sînt cu atît mai încîntate și mai înfierbîntate cu cît își schimbă mai des cavalerii. Codana cea mai invidiată este cea care e însoțită în fiecare seară de alt june imberb. Ea își neglijează temele în interesul dansurilor neosălătice, părăsește cărțile în favoarea băuturilor supratari și în goana automobilului își golește mintea de gînduri, lăsîndu-se furată de beția simțurilor. Fetița lasă jocurile copilăriei pentru a se juca de-a dragostea.

Pretutindeni și întotdeauna au existat adolescente dornice să-și renege tinerețea. Dar nicăieri și niciodată fenomenul nu a luat amploarea pe care o are astăzi în S.U.A., nicăieri și niciodată nu a fost acceptat de societate ca lucrul cel mai firesc din lume, așa cum se întîmplă astăzi în S.U.A.

În controversa despre care vorbeam mai sus, puținele voci lucide nu reușesc să înlăture faptul că tineretul este sustras în ambele ipostaze de la ocupațiile adecvate vîrstei sale și îmbătrînit înainte de a fi avut timp să se maturizeze. Lipsiți de îndrumare și zvîrliți în vîrtejul unor plăceri nesănătoase, mergînd pînă la viciul stupefiantelor, tinerii cresc ca niște mlădite ofilite.

Cel mai tîrziu la 13—14 ani, fetița începe să iasă singură cu băieți cunoscuți întîmplător. Coafată după ultimul strigăt al modei, fardată violent, îmbrăcată ca maică-sa, ea intră deîndată în categoria femeilor fără vîrstă unde va rămîne pînă hăt tîrziu.

Înfățișarea exterioară este însă mai puțin întristătoare decît condiția ei sufletească. Blazată foarte de timpuriu de ceea ce ea numește experiență, dar este de fapt un simulacru de experiență, sensibilitatea i se închircește. Practicile amoroase în afara iubirii sînt ca o coajă fără miez. Ea le deprinde ca pe un joc impur și în momentul în care începe să și le includă în program ca pe o partidă de hula-hoop sau rock'n roll, pervertirea s-a desăvîrșit.

Mi-a căzut întîmplător în mînă un exemplar dintr-o revistă americană, „Man", care încearcă să fie picantă dar nu izbutește să fie decît sordidă. O tinără a acordat acestei reviste un interviu despre felul în care se desfășoară suszisele „dates". Se arată că orice fată care acceptă invitația unui tînăr trebuie să fie gata la toate compromisurile, pentrucă bărbații doresc să prisească o plată bine determinată în schimbul mesei și al băuturilor oferite de ei.

A accepta o asemenea viață pentru o adolescentă echivalează cu a accepta scoaterea anilor celor mai frumoși din biografia ei, a accepta ștergerea dintr-un condei a tot ce este gingășie, feminitate, capacitate de iubire și de dăruire de sine.

Preocuparea exagerată a tinerelor pentru dragoste sub aspectul ei fiziologic este totuși privită ca o chestiune de la sine înțeleasă în S.U.A. O fată fără curtezani foarte numeroși este făcută să se rușineze de situația ei. De aceea, cavalerii de o seară sînt priviți ca un bun prețios care trebuie cultivat și nu li se refuză nimic, de teamă că s-ar putea să nu mai revină pentru o nouă „date".

După cum spuneam, unii încearcă să opună instituției „dates-urilor", formula „going steady". Deși poate părea mai puțin primejdioasă, și aceasta suferă de același viciu de fond: ea substituie ocupațiilor firești ale vîrstei, obsesia unică a relațiilor dintre sexe. Și aceasta, în perioada de formare, cînd se cristalizează concepția despre viață și lume.

Este oare de mirare în aceste condiții că unele femei americane făcînd parte din clasele mijlocii au o mentalitate, cum spun unii, subumană?

Felicia ANTIP

Curierul nostru

N. MIMI — Făget: Dvs. aveți numai 2 ani de cînd lucrați în producție, deci nu vă puteți înscrie încă la Facultatea de Farmacie. Într-adevăr absolvenții școlii medii sanitare — secția tehnicieni de farmacie — au dreptul de înscriere la Facultatea de Farmacie, dar numai după 3 ani de practică în producție. Această facultate nu are cursuri fără frecvență.

B. A. — Cărpiniș: Propunerea de a publica alternativ cu rubrica „Puțină croitorie" și un curs de tricotaje, au mai făcut-o și alte cititoare și în curînd va fi tradusă în fapt. La cea de-a doua problemă veți găsi răspuns la rubrica „Medicul vă sfătuiește". Vă mulțumim pentru aprecieri.

HANNELORE — Hunedoara: Vă rugăm să ne iertați pentru întîrzierea cu care vă răspundem, dar am avut mult prea multe scrisori venite înainte. Și acum să discutăm problema dvs. Faptul că prietenul dvs. a mai fost căsătorit și are un copil nu constituie un impediment. Dacă dvs. aveți certitudine asupra dragostei și sinceității lui, nu trebuie să vă mai faceți probleme. Părinții vor înțelege pînă la urmă, dragostea dvs. fiind desigur mai puternică decît „argumentele" lor.

P. D. — Ploești: Așteptați un eveniment asemănător celui la care l-ați cunoscut sau apelați la serviciile unei bune prietene care ar putea discuta cu el pentru a vedea ce părere are. Se poate însă să fie și ceva cu totul trecător, în care să nu vă încredeți prea mult.

YLEN — Craiova: La prima întrebare ne este foarte greu să vă răspundem, întrucît nu se poate stabili cu precizie gradul de vinovăție. În ce privește trecutul, acesta este o carte de mult închisă, încît nu mai merită să discutăm despre el acum. Sînteți însă vinovată pentru felul nepotrivit cum ați acționat în prezent față de presupusul fost logodnic. După atîția ani, nu-i mai sînteți datoare nici un fel de explicație și chiar dacă l-ați întîlni, nu mai aveți ce discuta cu el. Din contră, trebuie să-i spuneți în mod categoric să vă lase în pace. Acest punct de vedere (în cazul că-l acceptați) trebuie să-l cunoască și soțul dvs. La a doua întrebare vă răspundem că noi socotim că este suficient ceea ce ați făcut pînă acum. Mai mult n-ar ajuta la nimic. La întrebările trei și patru, vă dăm un singur răspuns: avea dreptul și datoria să o faceți în urma cu mulți ani de zile.

FIFI — Ploești: Deși scrisoarea dv. este lungă, răspunsul nostru este mai scurt și iată de ce: lucrurile stînd așa cum le descrieți dvs, atunci cel mai bine este să vă căsătoriți cu I. B. Fericirea unui cămin o găsiți în dragoste, înțelegere, încredere și nu într-o situație materială mai bună.

GABRIELA — Toplița: Ne-ați pus mai multe întrebări. La unele vă răspundem acum, iar la cele privind artiștii de cinema, urmăriți răspunsurile de la rubrica **„Cititorii întreabă, MAGAZIN răspunde"** din pagina IV-a a revistei noastre. Adresați o scrisoare magazinului „Muzica" din București, Calea Victoriei nr. 41 și vă va trimite tot ce doriți. Acolo veți trimite direct contravaloarea prin poștă. Școala tehnică de geologie din București, aparține de Comitetul Geologic. Adresa școlii este: Calea Dorobanți nr. 163.

FLORINA — Sadu: Numai dvs. singură sînteți vinovată de situația dificilă care s-a creat. Tot dvs. sînteți cea care puteți îndrepta în parte lucrurile (spunem în parte fiindcă ființa cea mai puțin vinovată în toată această chestiune, va suferi pînă la urmă). Noi opinăm spre căsătoria dvs. cu bărbatul care vă iubește atît de mult și pe care în sfîrșit v-ați dat seama că-l iubiți. Rămîne cea de-a treia persoană, față de care aveți amîndoi obligații morale. Împreună va trebui s-o ajutați și s-o faceți să înțeleagă situația care s-a creat.

JANA A.: Lucrurile ar cam trebui luate de la capăt și lămurite, întrucît pe parcurs s-au cam încurcat. Probabil că între timp prietenul dvs. s-a întors acasă. Discutați cu el direct, fără mofturi copilărești, ci la modul foarte serios, pentru a stabili drumul pe care să mergeți mai departe. Esențial în această direcție este să verificați sentimentele lui față de dvs., ținînd seama de faptul că a lipsit un timp îndelungat. Discutați sincer, deschis, toate problemele și cereți-i și lui acest lucru. Indiferent cum ar fi, adevărul trebuie scos la suprafață.

LIGIA — Bușteni: Cele ce ne cereți au fost publicate în revista noastră în numerele 56 și 58. Noi vom mai reveni asupra lor. Celălalt răspuns îl veți găsi la rubrica „Medicul vă sfătuiește".

Puteți confecționa singure...

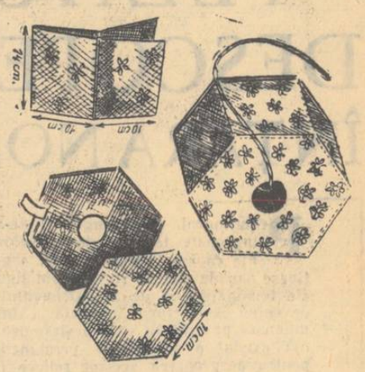

...un coșuleț pentru ghemele de lînă, ușor de făcut din două hexagoane și 6 dreptunghiuri ale căror dimensiuni le găsiți în desen. Se face din carton și resturi de pînză.

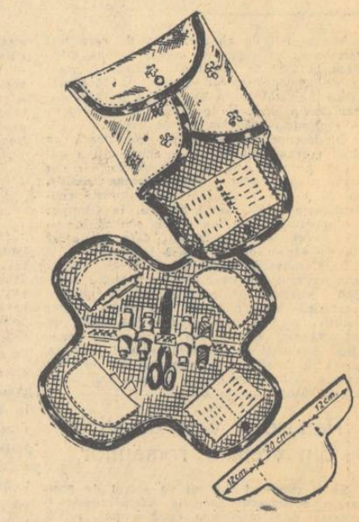

...trusă pentru cusut. Desenele vă arată cum puteți să aranjați lucrurile în trusă. Dacă foarfeca dvs. e mai mică sau mai mare potriviți măsura tiparului după ea.

...pernă pentru sănîuță din resturi de pînză sau tinet, cărela îi veți adăuga un spate; copilul va sta mult mai bine. Un manșon-buzunar practic, care nu se pierde și nici nu taie la gît cum se obișnuiește la cele cu ață.

Desene de Tanzi PFENNINGS

E bine să știți

● Mobila atacată de cării, se îngrijește în felul următor: se curăță mobila cu benzină și se astupă apoi toate găurelele cu ceară galbenă. Astfel, se imobilizează și se distrug paraziții care mor asfixiați. Mobilele trebuie apoi șterse și ceruite pentru că o mobilă bine întreținută este ferită de vizita acestor insecte. (Răspuns cititoarei noastre ADELA MAIORESCU).

● Ceara de lustruit pentru mobilă, se poate fabrica în casă în felul următor: se pune într-un vas de pămînt 50 gr. ceară albă, un pahar cu apă și carbonat cît o alună. Vasul se pune la un foc domol, pentru a se topi; se lasă apoi să se răcească. Se ia un tampon de stofă cu care se întinde această ceară pe mobilă. După ce s-a uscat cîteva minute, se freacă cu un petec de lînă pînă se obține lustrul dorit. (Răspuns cititoarei noastre VALERIA ANTONESCU).

● Pentru evitarea înegririi pereților, caloriferul trebuie șters bine cu o cîrpă umedă și apoi cu una uscată. Peretele înegrit se poate șterge bine cu o cîrpă moale perfect uscată. Este recomandabil ca pe calorifer să se pună vase cu apă avînd o suprafață cît mai mare pentru a facilita evaporarea apei; astfel atmosfera devine mai puțin uscată. (Răspuns cititoarei noastre Ana Mandric).

● Prepararea săpunului din ulei rînced (cantitatea 3 kg.) se face în felul următor: se pune într-un vas 1,200 kg. sodă caustică + 5 kg. apa și se dizolvă la cald. În alt vas se pun cele 3 kg. ulei la care se adaugă 4 kg. untură și se încălzește la 70 grade C. Într-un al treilea vas se toarnă concomitent soluția de sodă și uleiul în untura topită, ambele fierbinți, amestecîndu-se bine pentru a evita formarea de gogoși. Se pune vasul la foc moale timp de o oră, mestecîndu-se continuu, apoi se îndepărtează vasul de la foc și după ce se înveleșe bine, se lasă astfel timp de ½ oră. Se toarnă apoi conținutul în forme și se lasă la rece 24—48 ore, timp în care se taie în bucăți convenabile. (Răspuns cititoarei noastre Georgeta Zurini).

● Piatra de pe un vas smălțuit în care a stat mai mult timp apă se poate curăța în două moduri, în funcție de grosimea stratului depus. La un strat mai subțire se pune în vasul respectiv sodă și leșie și se fierbe astfel pînă ce se observă dizolvarea pietrei. Se clătește apoi bine cu apă curată. La un strat gros, se toarnă în vas cîteva zeci de picături soluție 10% acid clorhidric sau clorură de amoniu (tipirig). Se observă o efervescență puternică datorită reacției dintre acid și piatră. După dizolvarea pietrei se clătește vasul bine cu apă curată. (Răspuns cititoarei noastre, Puica Ababei).

● Liniî albe puțin îngălbenite i se poate reda culoarea inițială, folosind următorul procedeu: într-un vas de lemn sau beton (în nici un caz fier) se pune o soluție de apă oxigenată preparată astfel: la 1 litru apă, 20—40 cm.c. apă oxigenată 30%. Se înmoaie lina în soluția respectivă, recomandabil ca ea să fie căldușă, cca 50 grade și apoi se așează pe rastel. Se lasă astfel timp de 12 ore, se stoarce de soluție, se spala bine și se pune la uscat. Este recomandabil totuși ca albirea liniî să se facă în întreprinderile chimice specializate unde există procedee mult mai perfecționate. (Răspuns cititoarei noastre, Maria Cindea).

TROMPIȘOR

Versuri: NINA CASSIAN; desene: NELL COBAR

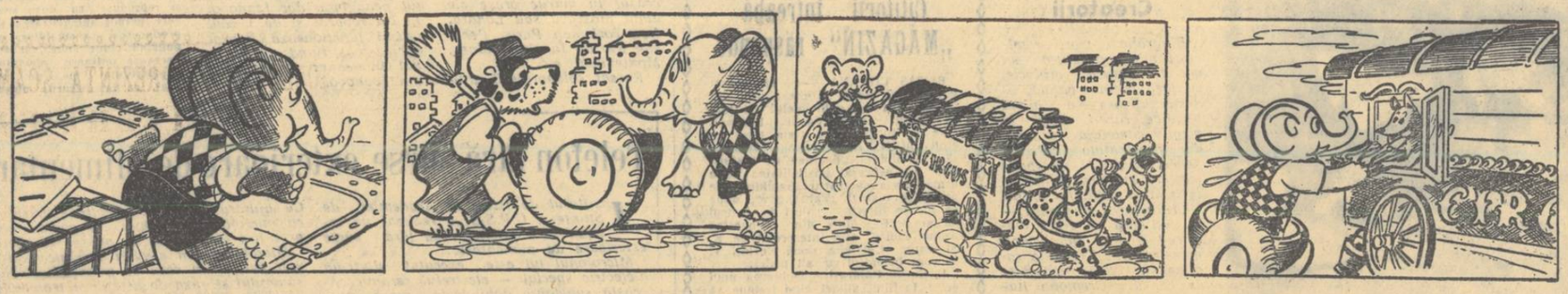

Vai de mine, ce uituc!
Vreau și eu un dar să-i duc.
Unde-o fi cățelu-acum?
Repede s-o iau la drum!

— Fii drăguț: de-o oră circul
Și nu pot să aflu circul.
— Vai, îmi pare foarte rău,
Circul a plecat!...
— Nu, zău?!...

— Cînd?
— De-o oră și ceva...
— O pornesc pe urma sa!
Hop, degrabă-n tumbărău

Vezi vagonul?...
...iar la geam
Cine șade?
— „Ham-ham-ham!
M-ai ajuns? Imi pare bine
Vai ce dor mi-era de tine!

— Am aicea o cutie
Cu ce știu că-ți place ție!
...Veșnic recunoscător,
Iți rămîne Trompișor

(Urmare în numărul viitor)

Noi modele de rochii

Vă prezentăm, în continuare, cîteva din noile modele create în atelierele de creație pentru femei de la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală.

De la stînga la dreapta:

— Rochie de stofă în carouri mari, cu o linie nouă; are talia mai sus, marcată de cordonul lat din stofă, care pornește din față și se prinde cu nasturi la spate;

— Rochie de seară scurtă, executată din țesătură de mătase cu fir de aur, are talia ușor ridicată, netăiată în față, pliurile libere, dînd amploare fustei.

— Rochie din stofă în dungi pentru dimineață și primele ore ale după amiezei; are garnituri din dungi încrustate la mîneci, rever și guler. Se poartă cu un cordon de piele asortat.

NUMEROASE TEZAURE DESCOPERITE ÎNȚARA NOASTRĂ

Pretutindeni, de-a lungul și de-a latul țării sînt îngropate tezaure de o valoare incalculabilă. Fie că este vorba de aur, argint și pietre prețioase sau de obiecte și vase din timpuri imemorabile, ele îmbogățesc zi de zi patrimoniul nostru național, devenind o mărturie concretă a înfloritoarei culturi milenare pe care au avut-o strămoșii noștri. In trecut n-a existat o preocupare permanentă și organizată pentru dezgroparea acestor relicve istorice. A trebuit să vină la cîrma țării un regim cu adevărat popular pentru ca știința istoriei să-și capete locul ce i se cuvine, legînd-o indisolubil de lupta noastră, pentru ca arheologii și cercetătorii să pornească cu toate forțele la ridicarea vălului negru al neștiinței, ce acoperea ca o pată trecutul nostru istoric.

Mii și mii de obiecte, care de care mai valoroase, au văzut de atunci lumina zilei. Dacă în 1932 se puteau cita numai 3 tezaure de monede romane găsite în Moldova, astăzi numărul lor a atins cifra de 110, numai într-o singură localitate — la Poiana — scotîndu-se 880 monede de argint.

O descoperire extrem de importantă au făcut-o arheologii noștri — acum cîțiva ani — în peștera Baia de Fier, unde s-a dat peste craniul unui **homo sapiens fossilis,** iar cu ocazia săpăturilor prilejuite de construirea podului peste Dunăre, la Giurgiu, s-a găsit un rest de fosilă umană de o mare vechime, descoperiri care au atras atenția savanților din lumea întreagă.

La Cernavodă a fost dat la iveală un cimitir compus din circa 200 morminte, cuprinzînd schelete chircite și diferite obiecte aparținînd unei populații din epoca pietrei șlefuite, care a trăit acum peste 4.000 de ani. Acesta este primul mare cimitir neolitic descoperit pe teritoriul patriei. Cultura căreia îi aparține se numește de tip Hamangia — după localitatea unde a fost identificată pentru prima oară.

Pahare și vase de sticlă din vremea romanilor

Să fi cunoscut romanii un secret de preparare necunoscut încă în zilele noastre? Aceasta este întrebarea ce ți-o pui, luînd în mînă un pahar din acele vremuri. Ușor, ca o pană de fulg, de o formă asemănătoare celor ale noastre, ți-e frică să le atingi, ca nu cumva să se spargă. Ele au pereții foarte subțiri, ca de coajă de ou, avînd impresia că nu sînt de sticlă, ci dintr-un material plastic. Într-o movilă din Mangalia s-au găsit foarte multe vase de sticlă, de variate forme, iar în vechiul Tomis, de asemenea.

★

Și în București s-au găsit tezaure valoroase: un vas în formă de cupă, brățări și numeroase monede dacice de argint, scoase de la Herăstrău. O curiozitate pe care am aflat-o: știați că pînă acum 150 de ani cartierul Dudești nu era locuit, și era ocupat de păduri? Săpăturile arheologice au constatat acest lucru. Și o altă curiozitate: s-a descoperit o belanță veche de peste 1.300 de ani, pe teritoriul comunei Garvăn (raionul Măcin).

Fard și oglindă de acum 1800 de ani

Despre cochetăria femeilor noastre se scrie zilnic, dar multe din fiicele Evei nu știu că acest lucru nu e ceva nou și poate vor fi geloase pe suratele lor de acum aproape 2.000 de ani, cînd vor afla că acestea erau așa de nedespărțite de oglindă și fard, încît și le luau cu ele și în mormînt. O astfel de descoperire s-a făcut în cadrul necropolei din zona de cale ferată din Mangalia, unde într-un mormînt al unei fete s-au găsit vase de sticlă, o cutie de bronz conținînd fard și o oglindă tot din bronz.

Zeița Atena sculptată pe un inel

La Poiana, în raionul Tecuci, cu prilejul săpăturilor s-a dat de un inel de o frumusețe rară. Avînd o piatră de 3 cm. lățime, o camee de sardonyx, sculptată în trei straturi de culori diferite (alb și brun deschis pe fond brun închis) reprezentînd o bigă — car de luptă roman — trasă de un armăsar alb și unul roib și condusă de zeița Atena. Inelul — de aur — este de prin secolul II al erei noastre, cîntărește 18,800 grame și este de o finețe grecească, purtînd trăsăturile epocii imperiale romane.

Tezaure descoperite din întîmplare

De multe ori obiecte de mare valoare istorică și materială, în același timp, au fost găsite din întîmplare. Astfel, copilul Traian Simion din comuna Poiana Cotofănești, regiunea Ploești, a observat pe cîmp ceva lucitor: era coiful de aur al unei căpetenii trace, vechi de peste 2.300 ani. Coiful are 725 grame și sînt pe el lucrate în relief diverse scene. Muncitorii de la fabrica „Cimentul păcii" din Medgidia, împreună cu inginerul șef Bratu, au salvat de la distrugere un obiect rarisim pentru Europa și anume o sabie-emblemă tracoscitică de acum 2.400 de ani. La cariera de andezit din Sîncrăieni (raionul Ciuc) o puternică explozie a dat la iveală un valoros tezaur dacic compus din: 15 cupe, 2 brățări și o fibulă, toate din argint, avînd greutatea totală de circa 3.650 grame. Țăranul Franz Buci, împreună cu fiul său, lucrînd la construcția unui dig din apropierea comunei Stăncuța — raionul Călmățui — au dezgropat un vas de argint în care se aflau 87 monede și două bare de argint. O surpriză plăcută au avut-o și un grup de speologi, care cercetînd peștera Cioclovina cu apă — regiunea Hunedoara — au dat, la capătul unei galerii, deasupra unei prăpăstii, de o adevărată comoară: mii de mărgele din chilimbar, obiecte din bronz și sticlă.

O spadă de aur de acum 3500 de ani

Din păcate, mai sînt oameni care fiind mînați numai de gîndul de a se îmbogăți, s-ar face frate cu dracul, spre a-și atinge țelul. Numai așa se explică lipsa lor de omenie, de cinste, de patriotism. Este cazul aceluia, care acum cîtva timp, a găsit la Persinari, în apropiere de Tîrgoviște, o spadă de aur fin, împreună cu 4 toporașe de argint. Negîndindu-se nici un moment că aceste obiecte au o valoare istorică mult mai mare decît valoarea ele ca metale prețioase, a distrus topoarele și a tăiat spada în trei bucăți spre a o putea comercializa. Pînă la urmă, s-a dat de urma unei singure bucăți din spadă și anume partea din mijloc — care singură cîntărește 1.400 grame aur. Ea are o vechime de 3.500 ani, fiind de prin secolul 13 înaintea erei noastre.

Podoabe de aur din cetatea Sucevei

Săpăturile făcute în ultimul timp au scos numeroase obiecte din vechea cetate de scaun a Moldovei (sec. 15—17). Pe lîngă unelte, harnașamente, proiectile de piatră și arme, au fost descoperite podoabe de aur și obiecte de cult din argint aurit, precum și ornamente pentru îmbrăcăminte din filigran de aur.

★

Dacă ai puțin timp, cititorule, îndreaptă-ți pașii spre cel mai apropiat muzeu arheologic. Aruncă-ți privirea asupra obiectelor care te înconjoară și fără să vrei, te vei întoarce cu mintea cu mii de ani în urmă, trăind în atmosfera lupelor eroice ale strămoșilor. Așa am făcut și noi. Neprețuitele tezaure pe care le-am pomenit mai sus, le-am văzut în muzeul de antichități din București, transformat în anii noștri într-un adevărat focar de cultură. Împreună cu Institutul de Arheologie — de care depinde — colectivul de sub conducerea acad. prof. Emil Condurachi, muncește neobosit la îmbogățirea cunoștințelor despre istoria veche a scumpei noastre patrii. Și așa cum am întîlnit pe sălile muzeului grupe de tineri studenți veniți să învețe la fața locului, tot așa și tu, tinere cititor, nu vei avea decît de cîștigat vizitîndu-l. Îți vei da seama cu un ceas mai devreme, de milenarele valori culturale și spirituale ale poporului tău.

Simion SAVEANU

Coiful de aur al unei căpetenii trace. El a fost găsit de un copil.

Tezaur dacic găsit într-o carieră de andezit, după o puternică explozie.

Știați că...

...lacrimile posedă o importantă acțiune bactericidă, antiseptică? Dacă se lasă să se scurgă cîteva lacrimi într-un tub de cultură cu diferiți microbi, aceștia sînt, în cea mai mare parte, omorîți sau anihilați ca virulență.

...portocala, fructul iernii, își trage obîrșia din China și Cochinchina? În Europa nu a ajuns să fie cunoscută decît după Cruciade.

...degerăturile sînt provocate de o paralizie a circulației sîngelui în regiunile atinse de frig, mai ales la extremitățile membrelor?

...în veacul al XI-lea, călugărul benedictin Guy d'Arezzo a denumit, primul, notele gamei muzicale cu silabele ut, re, mi, fa, sol, la, pe care le-a împrumutat de la un imn religios, din limba latină? În 1684, François Lemaire a introdus și nota si în gamă.

...în noiembrie 1814, cu ajutorul unei prese inventată de F. Koenig, s-au tras primele ziare, cu mașini cu vapori, atingîndu-se un tiraj de 1000 exemplare pe oră?

...după opt ani de lucru, un grup de specialiști din Japonia a construit prima orgă electronică din lume? Orga are 184 clape și 32 pedale.

...broasca buboasă înghite hrana cu o rapiditate fenomenală? Cu ajutorul filmării s-a calculat că într-un minut ea face aproape 4000 de mișcări de masticație, pe care ochiul omului nu e în stare să le urmărească. De aici, probabil, s-a răspîndit părerea că broasca poate sta nemîncată zeci de ani.

Cremona Romîniei

(Urmare din pagina 1-a)

— Să știi de la mine — *mi-a spus la despărțire dirijorul însuflețit,* Reghinul a devenit Cremona Romîniei...

Lui i se datorează faptul că m-am dus la Reghin mînat de dorința de a vă povesti istoria „Cremonei de pe Mureș".

Biografia viorii

Pînă nu de mult credeam că vîrsta unei viori se numără din ziua creării ei. La fabrica de instrumente muzicale din Reghin am aflat însă biografia adevărată a viorii.

Mi-a povestit-o un om pasionat,

„Vioara e ruptă din sufletul și trupul omului — *mi-a spus el.* Ea are trup. Și are inimă. Cînd i-a așezat inima, omul a pus o fărîmă dintr-a sa în „cutia de rezonanță", cum le spun fizicienii cu rațiune rece instrumentelor cu corzi. De atunci pentru noi vioara nu mai e o simplă cutie de rezonanță. E cu mult mai mult".

Vioara are piept și spate, capac și fund, cum spun creatorii. Capacul e din lemn de rezonanță — un molid deosebit. Fundul viorii se face din lemn de paltin. Cele frumoase, din paltin „creț", al cărui luciu scînteiază cu ape dulci, parcă unduindu-se.

Acel conifer corespunde mai bine ca lemn de rezonanță care a trăit mai greu, cățărat sus, pe stînci semețe, înfruntînd vînturi și viscole, furtuni și nămeți. Nu-i bun pentru rezonanță coniferul care s-a ofilat pe pămîntul călduț și gras al pădurii, ocrotit de intemperii, ci copacul care n-a supt vlaga pămîntului — sărurile minerale — și n-a depozitat prea multă lignină în celulele sale; acel ins conifer care n-a suferit niciodată de „arterioscleroza" celor bogați. Numai „eroii" brazilor pot fi demni de a reda prin rezonanța fibrelor lor — pe calea undelor acustice — sentimentele oamenilor.

Marcatorii — oamenii trimiși de fabrici — cutreieră munții și pădurile, se urcă pe stînci și-și pun sigiliul pe molizii aleși pentru lemn de rezonanță. Și abia acum începe cea de a doua viață a lemnului. Dacă natura a fost vitregă cu acest molid — cu atît mai atentă devine comportarea omului. Bușteanul de rezonanță este tăiat cu grijă, cu fierăstraie fine. Cheresteaua e stivuită în loc ferit de capriciile naturii; să nu-i fie nici prea cald, nici prea umed, nici prea rece, nici prea uscat. Și citeodată trec zeci de ani fără ca lemnul de rezonanță să fie stingherit de cineva. Flindcă odată cu tăierea, molidul n-a murit. El încă trăiește, „lucrează" prin fiecare fibră, așteptînd mîna măiastră a omului să-i dea formă — mîna și sufletul artistului care să-i insufle viața.

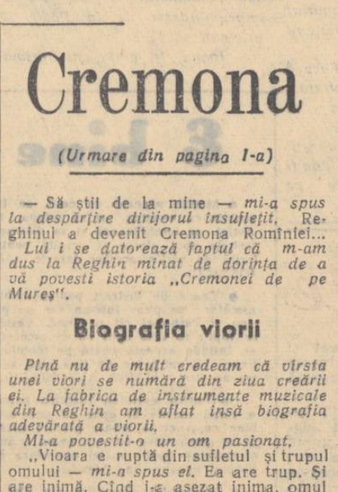

Maistrul Roman Boianciuc ascultă sunetul unei proaspăt născute mandoline...

Creatorii

Biografia viorii romînești mi-a povestit-o un om de statură mijlocie, cu fața puțin palidă, — destăinuitoare a inimii bolnave, care-i bate în piept citeodată aritmic, dar întotdeauna cu ardoare. Oficiat i se spune meșter, maistru. Urîndute însă în ochii lui atunci cînd încearcă o vioară — îi spui fără să vrei: maestre! Roman Boianciuc e maestrul din Cremona romînească! Spre deosebire de cei din Cremona italiană, el nu vrea să ducă în mormînt „secretele" creării viorilor, ci dimpotrivă, vrea să le destăinuiască nenumăraților tineri din jurul său. Fiindcă la fabrica de lîngă Mureș sînt mulți tineri și tinere dornici de a însufla viață și formă lemnului de rezonanță. Lucrează alci fete tinere care au absolvit școala profesională a Combinatului forestier și în loc să îndrăgească construirea planoarelor sau a aeroanelor sportive cu motor, a yolelor sau șalupelor și skifurilor de concurs — inima le-a atras spre construirea viorilor și violoncelelor, a balalaicilor și ghitarelor. Aici e durdulia Veronica Loghin, oacheșa Elena Ionașcu, firava Mărluca Riceanu. Primele două parcă mîngîie cu uneltele lor ascuțite lemnul de rezonanță, din care scobesc cu migală și prețiziune pieptul bombat, dar fin, al viorii. Mărluca Riceanu e sculptoriță. A ales chiar și din această meserie artistică munca cea mai legată de artă: sculptează din lemn de palisandru capetele gingașe de spirală ale viorilor.

Poate încă pe atunci visa să sculpteze „melcii" aceștia de palisandru, cînd — micuță orfană crescută din greu de bunică, — păștea oile pe izlazul satului Solovăstru de lîngă Reghin. Fiindcă Mărluca din Solovăstru s-a născut cînd visele celor mulți și obidiți începuseră să devină realitate...

Dar sînt aici și muncitori bătrîni, care au dus jugul cel greu pe umerii lor decenii la rînd. Simon Andras a fost tîmplar de mobile fine. Acum a devenit... bijutier. Aproape în sensul adevărat al cuvîntului. El modelează una din cele mai fine piese ale viorii: capra arcușului. Pare un lucru simplu. Și totuși cît e de complicat acest mic nod de lemn negru — modelat cu grijă din abanos, încrustat cu o perlă de sidef ce joacă culori. E nevoie de 18 faze de muncă pînă ce această mică bijuterie neagră este fixată pe arcușul din lemn de pernambuncó.

Pe toți aceștia, și pe mulți alții i-am cunoscut. Mi i-a prezentat însuși maestrul Boianciuc. Mai greu a fost să cunoaștem meritele lui. El în nici un caz n-a vrut să le înșire. Știam doar atît despre el: pentru organizarea producerii pe scară semiindustrială a viorilor și altor instrumente muzicale pentru prima dată în țară, Roman Boianciuc a fost laureat cu Premiul de Stat clasa I. Dar antecedentele?

...La o școală de ucenici din Cimpu-Lung, de cîțiva ani un maistru învață copiii să facă viori. Viorile plăsmuite de maistru erau cunoscute de amatori din oraș și chiar de muzicieni din București. Înainte cu vreo opt ani, maistrul ceru directorului școlii să aloce fonduri pentru cumpărarea corzilor necesare viorilor. Tovarășul Calciu, directorul școlii, dădu supărat din umeri. Tocmai de corzi îi ardea lui cînd nu-și vedea capul de atîtea alte treburi. Meșterul Boianciuc se duse cu jalba pînă la minister. Aici, la Direcția Cadrelor, află că la Reghin începe să se închege un fel de fabrică de viori. Reclamația fu transformată într-o cerere de transferare.

Mai tîrziu, peste ani și ani, viorile și ghitarele cu inscripția „Reghin" au apărut la tîrgurile și expozițiile internaționale de la Leipzig și Milano, Paris și München, pe pupitrele filarmonicilor din Arad și Iași, Craiova și Cluj.

Poate prea modest, Boianciuc, laureatul, rezumă succesele personale la următoarele:

— Am impresia că la școala din Cimpulung am învățat să lucrez, iar aici la Reghin lucrez ca să învăț.

O spune cu aerul omului care simte, știe că nu el singur, ci colectivitatea, condițiile noi de viață și muncă l-au creat și pe el, și viorile romînești.

Iar noi, care am văzut cele o sută de ghitare de concert împachetate cu destinația „Grecia", balalaicile cu adresa Kiev și viorile destinate Belgiei, ne închinăm în fața acestei modestii și fermități, chezășia continuei perfecționări a viorilor și violoncelelor, ghitarelor și balalaicilor zămislite la Reghin.

Vasile KONYA
Fotografii: ERDÉLYI Lajos

Cititorii întreabă „MAGAZIN" răspunde

BUTAȘ LILIANA — **Timișoara:** Rolul lui Pavel Korceaghin din filmul **„Așa s-a călit oțelul"** îl joacă tînărul actor Vasili Lanovoi, care se întîlnește a treia oară cu eroii lui N. A. Ostrovski. Debutul său în filmul **„Examen de maturitate"** i-a asigurat posibilitatea de a urma școala de teatru „Șciukin", de pe lîngă teatrul „Vahtangov", după ce jucase diferite roluri în teatrul de amatori. Mitia din „Povestea primei iubiri" este interpretat de K. Stolearov. Celelalte două dorințe vi le vom îndeplini cu alt prilej.

I. C. — **Călărași:** Dublarea unui actor în film, atunci cînd trebuie să cînte, nu se face cu voci celebre. Este așa dar explicabil de ce în deobște asemenea amănunte rămîn pe... generic sau, de cele mai multe ori, în studio. Cît privește fotografiile unor protagoniști de film, căutați-le în librării. În Capitală se vînd și în hall-ul cinematografelor.

Pămîntul acestor locuri e bogat în diamante. Aici oamenii sovietici vor întemeia un nou oraș: Almazograd

Impărăția diamantelor

Pasărea galbenă vorbea cu glas omenesc, rugîndu-l pe vînătorul iacut Uibaan care o prinsese să n-o ucidă și s-o lase slobodă: „Nu mă ucide, Uibaan. Lasă-m să trăiesc în taigaua mea și mai bine vino după mine să-ți dăruiesc în schimb piatra minunată. Haide, învoiește-te și vino!"

Nouă zile a zburat pasărea tot către nord și nouă zile a mers Uibaan în urma ei, iar în a zecea zi s-a oprit pasărea pe creanga unui molift uriaș la rădăcina căruia a văzut Uibaan scînteind diamantul — piatra scumpă și minunată...

★

În cabinetul lor de lucru, cu mulți ani înaintea celui de al doilea război mondial, doi savanți, Burov și Sobolev, făceau interminabile calcule teoretice ajungînd la concluzia că în Siberia, pe podișul dintre Ienisei și Lena există mari zăcăminte de diamante. Adeseori, savanții se opreau în fața hărții Siberiei. Priveau giganticul teritoriu de peste 10 milioane km. pătrați, se gîndeau la bogățiile lui naturale. Calculele teoretice au dovedit marea asemănare dintre structura geologică a podișului siberian și cea a regiunilor muntoase ale Africii de Sud — raiul regilor diamantelor. Calculele lui Burov și Sobolev n-au trecut multă vreme dincolo de ușa capitonată a cabinetului lor de lucru. Din anul 1947 numeroase expediții sovietice au pornit să confirme ipoteza celor doi savanți.

În R.S.S.A. Iacută a poposit în iarna anului 1949-1950 expediția sovietică condusă de geologul Grigori Feinstein. După o înaintare anevoioasă pe fluviul Viljui, împiedicată de cataracta Ulachan-Chan, expediția s-a oprit în coliba vînătorului Ilia. Într-o seară, bătrînul vînător le-a povestit oamenilor de știință legenda lui Uibaan și a pasărei galbene. Toți au rămas pe gînduri. Fără îndoială, legenda ascundea un sîmbure de adevăr; aici în acest ținut trebuiau căutate diamantele. Mai mult decît atît, Ilia a mai povestit că una din acestе pietre prețioase se află la o pescăriță care locuiește într-o colibă departe de Ulachan-Chan...

A doua zi expediția a pornit. După trei zile și trei nopți de primejdii, pe un mal abrupt a apărut coliba singuratecă a pescăriței. Bătrînul Ilia nu mințise. Pescărița avea într-adevăr un diamant. Apoi, în vara anului 1950, expediția condusă de către Grigori Feinstein a descoperit 22 de cristale. Malul fluviului Viljui era împînzit de pietre prețioase.

★

Imaginați-vă o cale împînzită de mlaștini, tăiată de trunchiuri de copaci doborîți de furtună, primejdii care pîndesc la tot pasul, zile nesfîrșite de muncă încordată și nopți fără somn în care răsună strigătul ciudat al păsărilor de pradă, și veți avea în fața ochilor mărețul tablou al eroismului cercetătorilor sovietici care formau mica expediție condusă de către savanta Larissa Popugaieva în toamna anului 1954. Trebuiau descoperite zăcămintele de diamante din Siberia. Larissa Popugaieva s-a ghidat după următorul principiu: diamantul este întotdeauna însoțit de pirop, mineral de nuanță roșie-cărămizie, lesne de recunoscut. Descoperind piropul, ai descoperit și diamantul. Pe malul unui rîu, expediția geologică a descoperit cristale de pirop. Cercetările au continuat lebril. Iată: o întindere uriașă de cristale tubulare, denumite în știință tuburi de kimberlit. Aici se găsește piatra pe care pasărea galbenă i-a dăruit-o lui Uibaan!

După cum piropul vestește diamantul, tot așa descoperirea diamantului vestește progresul tehnic. Dacă ne rezumăm numai la viteza operațiunii de forare, constatăm că folosirea diamantului mărește această viteză de 2—3 ori scăzînd la jumătate costul unui metru de forare.

Nu trebuie să ne surprindă deci faptul că piropul din taiga, vestind un nou avînt tehnic al Uniunii Sovietice, le-a prilejuit în același timp o mare neliniște imperialiștilor care în dorința lor de a împiedica dezvoltarea industrială a țării care construiește comunismul au crezut că au rezolvat problema trecînd diamantul pe lista „mărfurilor strategice" al căror export în țările socialiste este oprit de lege.

Iată însă că „mărfurile strategice", prin truda oamenilor sovietici s-au descoperit chiar pe pămîntul țării în care magnații dolarului nu voiau nici în ruptul capului să le vadă. Mai mult decît atît: zăcămintele de diamant din Siberia sînt cele mai mari din lume.

Într-un amplu material consacrat diamantelor din Siberia, ziaristul german Heinz Stern spune printre altele: „Harry Oppenheimer, șeful atotputernic al „Anglo American Corporation of South Africa" și-a pierdut somnul".

Într-adevăr, cu cît zel trebuie să se întreacă diverse firme americane pentru a-i descoperi lui mister Oppenheimer remediul împotriva insomniei provocate de piropul din taiga...

★

La început a fost o așezare omenească pierdută undeva în taiga. Un sat de vînători numit Botoubuin. Apoi, au sosit camioane încărcate cu oameni și materiale de construcție și satul de vînători s-a transformat în colonia muncitorească Mirnîi, orașul minerilor căutători de diamante.

Botoubuin, satul pierdut undeva în taiga și în care puteai ajunge mai ușor numai cu helicopterul, e azi un oraș modern legat de restul țării prin șosele asfaltate, cu locuințe confortabile și magazine.

Valori de milioane trec prin aceste mîini...

Galerii nesfîrșite duc în minele de kimberlit. Excavatoare uriașe transportă în uzină imense cantități de minereu. Aici începe procesul de separare a diamantelor cu ajutorul instalațiilor Roentgen. Sortate după mărime și culoare, pietrele prețioase pleacă pe calea aerului în diferitele centre ale Uniunii Sovietice.

Azi, Mirnîi și împrejurimile lui sînt o adevărată împărăție a diamantelor peste care nu domnesc regii monopolurilor gata să prefacă giuvaerul în teancuri de dolari. Domnește entuziasmul celor care luptă pentru marele progres tehnic al țării în care a biruit revoluția proletară.

D. MIHAIL

Ceasul ducelui de Alba

De-a lungul secolelor, meșteri pricepuți din diferite țări s-au întrecut care de care în crearea unor ceasuri, a unor orologii mai puțin obișnuite, curioase. În sala armelor din palatul Kremlinului se păstrează cu grijă un ceas confecționat în întregime din lemn. La sfîrșitul secolului trecut celor care vizitau orașul Nürnberg li se arăta drept curiozitate a orașului un ceas de perete confecționat în întregime din „pîine neagră". Da, da! Din pîine neagră au fost confecționate nu numai cadranul și minutarele dar și piesele mecanismului interior. Ceasul mergea cu destulă precizie, arăta orele, minutele și secundele, ba chiar luna și anul.

Unul din cele mai minunate ceasuri este fără îndoială cel care se află la muzeul etnografic din orașul sovietic Ivanovo. Ceasul este montat într-o cutie din lemn, mare cît un șifonier obișnuit și se compune de fapt din trei părți de sine stătătoare.

Partea astronomică arată mișcarea Pămîntului și a altor planete în jurul Soarelui. Un glob pămîntesc în miniatură se învîrtește în jurul unei bile de aur ce reprezintă Soarele. În orice moment se poate vedea poziția Pămîntului față de astrul solar și față de alte planete.

Partea cronologică îndeplinește funcția de calendar și arată anul, luna, data, ziua și nu numai în sistemul calendaristic obișnuit dar și în alte sisteme, cum ar fi cel mahomedan, etc.

În sfîrșit a treia parte a ceasului, geografică, are 36 de cadrane pe care se poate vedea în orice clipă cît este ceasul în marile orașe ale lumii Moscova sau Londra, New-York sau Paris, Pekin sau Rio de Janeiro, Sidney, Montevideo, etc.

Recent colaboratorii arhivei regionale din Ivanovo au dezvăluit istoria acestui ceas. Din dezvăluirea aceasta rezultă că ceasul l-a construit în 1873 un mecanic, cunoscut pe acea vreme la Paris, A. Billetal executîndu-l la comanda ducelui de Alba care a vrut să stăpînească un obiect unic în lume. Pentru acest obiect ducele a plătit o sumă fantastică pentru acele timpuri — 280.000 de franci.

După moartea ducelui de Alba, ceasul a ajuns în mîinile unor afaceriști mercantili, care au cutreierat Europa prezentînd ceasul în schimbul unei taxe. Timp de doi ani ceasul s-a aflat la Petersburg. Totuși pînă la urmă afaceriștii s-au ruinat. În 1912 ceasul a fost vîndut la licitație și achiziționat de D. G. Burlin, cetățean din Ivanovo, întemeietorul muzeului local și care l-a dăruit acestuia.

După un timp oarecare ceasul s-a stricat și nici cei mai pricepuți meșteri nu au putut să-l repare. Ceea ce n-au reușit mulți meșteri cu experiență a reușit prof. A. V. Lotoțki de la Institutul pedagogic din Ivanovo. El l-a reparat și de 15 ani ceasul funcționează ireproșabil, constituind un exponat interesant al muzeului din Ivanovo.

Discuri stereofonice

De mult timp reproducerea stereofonică a sunetului a constituit obiectul a numeroase experiențe, adesea cu rezultate remarcabile. Una din aplicațiile mai cunoscute publicului o constituie sunetul stereofonic (în relief) care însoțește proiecțiile cinematografice în „cinemascop".

În cursul anului 1958 s-a obținut o nouă realizare în domeniul reproducerii stereofonice a sunetului și anume discurile cu înregistrare stereofonică. Aceste discuri sînt înregistrate și reproduse cu doze speciale care permit înregistrarea și reproducerea semnalelor, corespunzînd celor două căi sonore necesare obținerii efectului de „spațialitate" pe un singur șanț, ca la discurile obișnuite.

Mai mult, discurile stereo pot fi redate cu un pick-up obișnuit, iar pick-up-urile stereo pot reproduce discuri obișnuite, bineînțeles pierzîndu-se în ambele cazuri efectul stereofonic. Discurile stereofonice se înregistrează deocamdată pentru turația de 33,1/3.

În curînd, așezați comod într-un fotoliu și ascultînd discuri stereofonice, pereții strimți ai camerei vor dispărea parcă și vom avea impresia că ne aflăm aevea într-o mare sală de concert.

Rezistența corpului omenesc

Corpul omenesc este mult mai rezistent decît credeți. Specialiștii medicinei aviatice au constatat că, în poziție culcată, corpul omenesc poate rezista la sarcini depășind de 100—150 de ori cele generate de gravitație.

Astfel, o femeie care a căzut de la etajul IV peste o brazdă de flori, a scăpat neatinsă. Specialiștii care au măsurat adîncitura făcută, au ajuns la concluzia că femeia a suferit o decelerație de 140 de ori mai intensă decît gravitația, corpul ei „cîntărind" în timpul frînării în pămîntul moale peste 10.000 de kilograme.

Telefon fără surse exterioare de alimentare

Institutul de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a realizat un telefon care funcționează fără surse exterioare de alimentare.

Microfonul lui este executat dintr-un dielectric special — electretul ceramic. Această substanță dobîndește proprietățile respective după ce a fost supusă încălzirii la 200 grade, iar apoi răcirii treptate și concomitente acțiunii unui cîmp electric de mare intensitate. Energia electrică este înmagazinată oarecum în placa prelucrată și poate fi folosită apoi în diferite aparate.

Construcția microfonului este extrem de simplă. Acesta este o placă ceramică rotundă pe care este aplicată o membrană. Cu ajutorul a două receptoare telefonice cu microfoane ceramice, se poate vorbi prin fire la distanțe de mii de kilometri.

Microfonul din electret ceramic este cel mai perfect în ceea ce privește claritatea sunetului și raza de acțiune a transmiterii acestuia. El poate funcționa în orice condiție de climă, nereacționînd la efecte mecanice și termice.

Microfonul ceramic constituie doar una din direcțiile posibile de utilizare a noii clase de dielectrici, descoperită în cadrul acestui institut, electreții anorganici, în special ceramici. Ceilalți electreți organici, rășina, ceara și guma au fost descoperiți în deceniul al treilea al secolului nostru, în Japonia.

Fotografia : I. MIHAICA

Cu schiurile pe pîrtia albă de nea

E prima zi cînd s-au întîlnit aici, în grupuri de cîte 90. „Aici" înseamnă în prezentele rînduri 20 de localităţi din ţară unde se deschid astăzi, concomitent, tot atîtea centre ale Federaţiei romîne de schi, bob destinate iniţierii în meşteşugul schiului a 1800 de copii, între 8 şi 16 ani.

Priviţi cu ochii minţii, aşa cum i-am privit şi noi. Ţăria cerului, ca şi lăuntricul lor foc, le-au pictat obrajii cu bujori minunaţi. Sînt mai înalţi şi mai scunzi, mai guralivi şi mai tăcuţi, cu ochii fie ca tăciunele, ca albastrul cerului sau verdele pajiştilor, dar toţi cu licăr de luminiţe vii. Se şi văd probabil alunecînd pe pante cu iuţeala vîntului, pe schiuri adevărate.

Să-i lăsăm în seama profesorilor, antrenorilor şi instructorilor, în jurul cărora s-au strîns, şi să facem „cale întoarsă" la Bucureşti, la sediul federaţiei de specialitate, unde antrenorul federal PETRE FOCŞENEANU ne va fi un interlocutor bine documentat.

Din perete ne priveşte un afiş al cărui prim plan este dominat de un schior în cursă. Schiurile lui ating cu vîrfurile o inscripţie-chemare : *Învăţaţi să schiaţi.* Întrebăm pe interlocutorul nostru :

— Unde funcţionează cele 20 de centre ale federaţiei pentru învăţarea în mod organizat a schiului ?

— *In localităţi care sînt pe buzele tuturor atunci cînd e vorba de sporturi de iarnă (Sinaia, Predeal, Oraşul Stalin, Buşteni, Bran, Azuga, Lupeni, etc.), dar şi în alte localităţi de munte cu o anumită tradiţie a sporturilor de iarnă, însă cu o activitate mai slabă : Lonea, Abrud, Cîmpeni, Sighei, Valea Strîmbă, Răşinari, Teşila, Bicaz, Cîmpulung-Moldovenesc etc.*

— Ce şi-a propus federaţia prin înfiinţarea acestor centre ?

— *Să popularizeze şi să angreneze în practicarea schiului un număr de 1800 copii (dintre care minimum o treime vor fi fete), care toţi să participe la Spartachiada de iarnă a tineretului, să-şi ia normele de schi G.M.A. şi insigna de schior.*

— Ce au la dispoziţie participanţii la aceste centre de schi ?

— *Tot ce au nevoie, în specialitate : 900 perechi schiuri cu legături, beţe, bocanci şi... ceară, precum şi antrenori calificaţi, instructori şi profesori de educaţie fizică, specialitatea schi. Toţi vor preda cursuri (în serii de cîte 45 de copii) pe baza unei programe unice întocmită de federaţia de schi şi catedra de specialitate a I.C.F.*

„Învăţaţi să schiaţi". Privim din nou afişul din perete şi îndemnaţi şi de unele versiuni privind acţiunea biroului federaţiei de specialitate pentru orientarea schiului de masă, întrebăm :

— Despre schiul de masă ce ne mai puteţi vorbi ?

— *Despre cele 80 centre cu caracter regional, în localităţi muncitoreşti şi la sate, alese de comisiile regionale ale U.C.F.S. Aceste centre au primit din partea U.C.F.S. 5000 perechi de schiuri, cu care au fost dotate 80 de corective sportive. Toate aceste colective, la care vor activa instructori voluntari, îşi vor începe activitatea pînă la 1 ianuarie — în funcţie de zăpada ce o vor avea la dispoziţie — şi ele se vor adresa, deopotrivă, tinerilor şi vîrstnicilor.*

— Ce scontează federaţia că se va realiza în totalul celor 100 de centre pentru învăţarea schiului ?

— *Aş putea să extrag cîteva cifre din „bilanţul general", care, credem, se va realiza : a) 6000 de tineri şi vîrstnici să înveţe în mod organizat să schieze. Adică cîte 1 schior de fiecare pereche de schiuri distribuite la aceste centre ; b) 30 000 participanţi la Spartachiada de iarnă a tineretului ; c) 30.000 norme G.M.A. la schi ; d) 10.000 insigne schior în rîndurile tineretului. Iar dincolo de toate acestea — cum normal se petrec lucrurile cu competiţiile de masă — într-un viitor apropiat şi schiori de performanţă dintre începătorii de astăzi...*

Tot începători sînt astăzi şi cei circa 540 de elevi (cu vîrstă maximă 15 ani, la înscriere) care frecventează cele 9 şcoli sportive cu secţii de schi pe toată perioada anului de la Reşiţa, Vatra Dornei, Piatra Neamţ, Sinaia, Petroşani, Predeal (ale Ministerului Învăţămîntului şi Culturii), Gheorghieni, Baia Mare şi Vatra Dornei (ale U.C.F.S.). După cei trei ani prevăzuţi pentru cursuri se apreciază că ei vor putea fi clasificaţi la absolvire sportivi de categoria III-a sau a II-a, avînd largi perspective în faţa lor...

— Am vrea să ştim ce aşteaptă federaţia anul acesta de la schiorii fruntaşi.

— *O pregătire temeinică, ca să poată reprezenta cu cinste ţara în concursurile internaţionale. În mod deosebit aşteptăm progrese din partea tinerilor care, la începutul acestui an, s-au evidenţiat la Poiana Stalin în întrecerile cu schiorii francezi şi austriaci. E vorba de Tătăraş Cornel, Zangor Ion, Bălan Gheorghe, Gohn Kurt, Bulgăreа Ion (la probele alpine), Dinu Petre, Bădescu Gheorghe, Bădescu Dan, Ducaru Ion etc. (la fond), care vor fi chemaţi să dispute şi supremaţia schiorilor noştri seniori : Gh. Cristoloveanu, Nic. Pandrea, Bucu Mihai, Leica Ion (la probele alpine), Aldescu Manole, Enache Constantin, Olteanu Gheorghe, Stelian Drăguş, etc. (la fond).*

— Care vor fi principalele concursuri internaţionale ale schiorilor noştri ?

— *Pentru că încă nu este cazul să intrăm în amănunte, doar le voi enunţa : Concursurile de mare amploare ale Spartachiadei militare internaţionale de iarnă şi „Cupa tineretului" între 6—8 februarie, la care au fost invitate să participe 11 ţări.*

Schiori fruntaşi, schiori începători. Pentru toţi a venit sezonul aşteptat. Pe pîrtia albă de nea, schiurile îi vor purta zi de zi mereu mai iute, mereu mai departe, chiar şi pe cei care astăzi sînt abia la prima filă a abecedarului, pe coperta căruia scrie : *„Învăţaţi să schiaţi".*

B. BERCEANU

Magazin sport

VARIETĂŢI

Conflicte în atletismul englez

Cu puţin timp în urmă, presa britanică a relatat despre unele conflicte care au izbucnit în atletismul englez.

Primul conflict a izbucnit atunci cînd cunoscutul alergător Derek Johnson a refuzat să facă parte din echipa Angliei pentru meciul cu Finlanda. Motivul acestui refuz, pe care Johnson l-a arătat în scrisoarea adresată Asociaţiei engleze de atletism amator, este acela că unii oficiali britanici îi disprefuiesc pe atleţi şi îi tratează ca pe nişte „maimuţe de performanţă cu jumătate minte".

Al doilea conflict a izbucnit atunci cînd, în legătură cu aceiaşi meci Anglia-Finlanda, Asociaţia feminină a atleţilor amatori a acuzat unele oficialităţi sportive britanice de atitudine anti-feminină şi a anunţat că membrele ei nu vor mai lua parte la întîlnirile organizate de Asociaţia atleţilor amatori.

În legătură cu aceste fapte, care demonstrează contradicţiile existente între diferitele grupuri care conduc atletismul britanic, ziarele din Anglia au vorbit şi despre acuzaţiile pe care le aduc atleţii englezi abuzului de privilegii al unor oficialităţi sportive conducătoare, rigidităţii codului amator şi disprefuiului cu care sînt trataţi antrenorii de atletism.

Dividende pătate cu sînge

Fabricanţii de automobile de curse din Italia au realizat în ultimii doi ani profituri fabuloase care se ridică la cîteva zeci de miliarde de lire. Dividendele patronilor şi acţionarilor sînt însă pătate cu sînge. Ele au fost obţinute numai prin exploatarea muncitorilor şi cu preţul vieţii unor mari aşi ai volanului ca Alberti Ascari, Luigi Musso, Eugenio Castellotti, ucişi în timpul curselor profesioniste.

Două confruntări internaţionale ale sportivilor noştri

R. P. R. — ITALIA LA BOX
R. P. R. — R. P. F. IUGOSLAVIA LA BASCHET

Sfîrşitul acestei săptămîni este marcat pe plan sportiv de participarea reprezentanţilor noştri la două confruntări internaţionale de o deosebită însemnătate.

În centrul atenţiei generale se situează întîlnirea care are loc azi la Roma între reprezentativele de box ale *R.P.R. şi Italiei* (amatori), care printre altele prezintă un fapt cu totul nou, fiind vorba de prima confruntare dintre boxul romînesc şi cel italian în cadrul unei partide inter-ţări. Pentru boxerii noştri, partida de la Roma se anunţă a fi deosebit de dificilă. În afara faptului că echipa Italiei evoluează acasă, în alcătuirea sa figurează o serie de pugilişti de mare valoare, cum ar fi de pildă, ca să amintim numai de acesta, campionul european la categoria mijlocie Benvenutti. Ar mai fi de adăugat că boxul amator din Italia este bine cotat în Europa.

Iată de altfel ce ne-a declarat în acest sens DUMITRU CIOBOTARU : *„Am avut prilejul să-i văd pe boxerii italieni la două ediţii ale Campionatelor europene desfăşurate anii trecuţi în R.P. Polonă şi R.F. Germană. Urmărindu-i cum se comportă în ring, mi-am dat seama că au o înaltă clasă. Sînt foarte iuţi şi au o bună tehnică individuală. Pentru echipa noastră va fi o întîlnire grea, dar eu cred că victoria va fi de partea noastră. Boxerii selecţionaţi în lot sînt foarte bine pregătiţi şi cu toţii privesc cu optimism întîlnirea de simbătă".*

Discuţiile ce le-am purtat în aceste zile fie cu unii dintre boxerii noştri, fie cu antrenorii lotului, ne-au dus la aceeaşi concluzie : cu toţii sînt dornici şi decişi să înregistreze o comportare cît mai onorabilă pe măsura prestigiului de care se bucură boxul nostru pe plan internaţional. Şi pentru acest lucru boxerii s-au pregătit cu toată seriozitatea sub priceputa îndrumare a antrenorilor Ion Popa şi Lucian Popescu.

Cea de a doua dispută internaţională de care aminteam la începutul acestor rînduri are loc la Bucureşti, fiind vorba de astă-dată de o dublă întîlnire de baschet între reprezentativele masculine ale R.P.R. şi R.P.F. Iugoslavia.

În ultimii ani formaţiile celor două ţări s-au întîlnit în cadrul campionatelor europene, desfăşurate în 1955 la Budapesta şi 1957 la Sofia. De fiecare dată victoria a revenit echipei noastre. Sperăm că şi de astă-dată baschetbaliştii romîni vor înscrie o nouă victorie în palmaresul lor.

Cutia cu scrisori

ION GHEORGHE (strungar la Atelierele „9 Mai" din Capitală) : Jucătorul de fotbal din echipa R. Cehoslovace care a înscris golul victorios în partida disputată la Bucureşti, cu echipa noastră, în cadrul preliminariilor campionatului mondial de fotbal din 1954, se numeşte Safranek. El a jucat atunci fundaş dreapta şi a înscris unicul gol al partidei dintr-o lovitură liberă de la aproximativ 40 metri.

S. BERARU — Bucureşti : Meciul de baschet masculin Franţa—R.P.R. va avea loc la începutul lunii ianuarie în Franţa, la Mulhouse. După cît sîntem informaţi revanşa acestei întîlniri este programată pentru luna aprilie 1960, la Bucureşti.

I. BLÎNDU — Timişoara : Spaţiul nu ne permite să vă răspundem la întrebările dvs. De aceea ne permitem să vă recomandăm cartea **„Sportul peste hotare"**, apărută în Editura Tineretului, în care veţi găsi răspuns la problemele care vă interesează şi au făcut obiectul scrisorii dvs. Vă rugăm să reveniţi.

M. PASCAL — Oraşul Stalin : Campionatul republican de bob este programat între 7—11 ianuarie 1959, la Poiana Stalin. O săptămînă mai tîrziu se va disputa acolo o altă importantă competiţie : **„Cupa F.R.S.B."**. Materialele pe care le căutaţi sînt fabricate şi în ţara noastră.

AL. CIOCÎRLAN — Ploeşti : 1) Prima cursă ciclistă din lume a avut loc în anul 1869 în Franţa. Cei 34 km. au fost parcurşi de învingător — Michaux — în 3 ore şi 9 minute. Bicicleta lui cîntărea „numai 50 de kg"... 2) Recordul mondial al orei (amatori) pe pistă acoperită, aparţine elveţianului Alfred Ruegg cu 45,587 km.

V. PITICARU — Constanţa : Într-adevăr, aşa este. La alergările cu garduri, acestea n-au aceeaşi înălţime în diferite probe. De exemplu: la cursele de 200 m, cele 10 garduri au o înălţime de 0,702 m. La 110 m gardurile au o înălţime de 1,067 m iar la 400 m de 0,914 m. Recordurile mondiale stabilite în săli acoperite nu sînt omologate.

I. PANAIT — Bucureşti : Primele demonstraţii de box în ţara noastră au putut fi urmărite în anul 1908, la Bucureşti, pe un ring improvizat în grădina Cişmigiu, datorită unor boxeri străini: irlandezul O'Hara şi francezul Martin. În 1912 a poposit în Capitală, tot pentru demonstraţii şi negrul John Johnson, campion mondial pe acele vremuri, care se afla în turneu prin Europa. Singurul om din Capitală care a încercat să-l înfrunte a fost Jean Terţief, învins prin K.O. în prima repriză.

W. MULLER — Sibiu : După informaţiile pe care le posedăm, sportul judo nu se practică în ţara noastră. În general acest sport este răspîndit în puţine ţări (Franţa, Japonia etc.).

I. PÎNZARU : — Suceava : Istoria fotbalului fixează apariţia acestui joc, pentru prima oară în lume, în Anglia, în anul 1860. Există însă documente care arată că jocuri asemănătoare au avut loc, cu multe sute de ani înainte, în China şi Japonia.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia Piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noştri, DINU CRISTEA, îşi deapănă amintirile (VI)

Iată-ne ajunşi, dragi cititori şi pe ogorul meu. Mai uşor îmi vine să vă povestesc acum. Sînt ca un moş Gerilă de bogat, iar sacul meu e fără fund... De cîte ori îmi vir mîna-n el pipăi cîte un lucru frumos, pe care-l ştiu şi cu ochii închişi. Dacă-l mai şi scot să-l privesc, atunci mă ia-n braţe a mai mare mulţumire. De-aia vreau să vă las daruri din cele alese. Am de unde, nu vă fie teamă ! Am strîns în anii aceştia, ce se-mpliniră nu de mult paisprezece, atîtea cîte să ajungă şi la strănepoţi !

Despre mine ce să vă mai spun, că doar v-am îndrugat destule ! Cine nu mă ştie acum ? Mi s-a dat tot onorul cuvenit vîrstei şi muncii mele : port titlul de maestru emerit al sportului, cel mai înalt titlu din cîte le poate avea unul de-al nostru ; am fost răsplătit cu Ordinul Muncii clasa a III-a şi mă strădui să mai capăt şi altele ; sînt pus la capul mesei oriunde mă duc şi cîte altele. Şi unde mai pui condiţiile excepţionale care s-au creat sportivilor : stadioane mari şi frumoase, piste de antrenament excelente, antrenori pricepuţi care ne dau sfaturi ştiinţifice, grija deosebită ce ni se acordă permanent de regimul democrat-popular.

Mă gîndeam eu acum 15—20 de ani c-am să trăiesc zilele astea ? Văd că n-am trudit de-a surda şi nu-mi pare rău de ce-am lăsat în urmă. De aceea n-am să mai zăbovesc la fiecare an, ori la fie-ce oraş pe unde am trecut. S-ar îngroşa rîndurile ziarului şi n-am mai termina-o nici cînd. Mai uşor mi-ar fi să zic pe unde n-am umblat, decît altfel, că stadioanele din Moscova, Paris, Sofia, Budapesta, Varşovia, Viena, Berna, Berlin, Helsinki, Oslo, Leningrad, s-or fi săturat de cînd le tot bătătoresc pistele... Pe unde am trecut n-am dat de ruşine tricoul „naţionalei". La Berna, în august 1954, cam la 10 ani de la eliberare, am făcut şi eu un dar ţării : recordul la maraton : 2h35 ; 07,4. La campionatele europene de aici am sosit al 9-lea din 45 de alergători dar ca vîrstă am fost cel dintîi... născut : 1911 ! Pînă azi recordul stăruie, cu toate că la Balcaniada de la Belgrad de acum doi ani, am scos un timp mai bun cu 10 minute ! Nu s-a luat în consideraţie, precum că traseul a fost scurtat... Eu zic însă că tot ăla-i timpul meu şi nu mă las pînă nu l-oi face şi pe un traseu... lungit. Doar n-a murit Dinu ! E tocmai tinerel şi bun de performanţe. Aşa zău, tabelele o zic, nu eu : din 1951 şi pînă în 1956 tot mereu am coborît timpurile pe 10.000 m : 31 ; 17,8 (1951) — 31 ; 10,4 (1955), 31 ; 02,0 (1955) — 30 ; 59,0 (1956 la Ploeşti). La maraton sînt „bobocel", nu alta, aşa că am tot timpul să... cresc. Pot s-o dovedesc şi p-asta : primul meu maraton l-am fugit acum 6 ani, la Olimpiada de la Helsinki N-a că uitam să vă spun ! Prima mea olimpiadă a fost cea din 1952, adică la 41 de ani ; primele campionate europene, cele din Elveţia din 1954, la 43 de ani. Ce mai vreţi ? Sînt debutant şi nu aştept decît anul 1960 şi Olimpiada de la Roma, care vreau să mă găsească bine „pîrguit".

Dar fiindcă veni vorba de olimpiade, la Helsinki am „scos" 2h37 ; 00,0 la maraton şi m-am clasat al 32-lea din 85 de concurenţi, dintre care 30 au abandonat. Ce să facă bieţii oameni, dacă-i spulberase Zatopek cu locomotiva lui de fugea de trei ori 10.000 m. în 31 de minute ?

Mare lucru să fii de faţă la o Olimpiadă ! Nu pot să-l uit pe Nurmi, vechiul fondist finlandez, care a aprins flacăra olimpică. O oră a stat lumea de l-a admirat. După ce a plecat tot mai crau unii care-i priveau statuia din faţa stadionului. M-am revăzut după mulţi ani cu Sillas, vechi campion balcanic la aruncarea discului şi cu alţi prieteni de care mă despărţise urgia războiului. Am văzut meciuri de fotbal cu echipe faimoase : Ungaria, Uniunea Sovietică, Anglia, Iugoslavia... Numai pe-ai noştri nu i-am putut vedea că jucau tot prin alte oraşe. De la box nu prea lipseam şi nici de la luptele greco-romane, că tare-mi plăceau !

Amintiri frumoase am şi de la crosul ziarului l'Humanite, mai ales că nu pot uita cum în 1939 mă rugau francezii să mai stau şase zile după crosul de la Chartre, ca să fug şi la altă cursă internaţională şi-ai mei mă trăgeau de mînecă să mă duc acasă. Iacă acu' nu se mai poate cros la Paris fără Dinu Cristea ! Ce dacă au trecut 20 de ani ? Tocmai de aceea, zic eu. Fug la veterani şi cîştig şi după masă mai alerg şi la... tineret, numai să mă ştiu printre prieteni... Au venit acolo şi Zatopek şi Kuţ. Cu cel din urmă, la crosul l'Humanite am fugit prima oară împreună, cu toate că fusese şi pe la Bucureşti.

Modest şi cuminte om e Vladimir Kuţ. Se vede cît de colo omul silitor, învăţat cu munca. Am vorbit cu el atunci şi ştia de mine de parcă eu eram Vladimir Kuţ şi el Dinu Cristea. Ce primire i-au făcut francezii ! El a defilat la rînd cu ceilalţi şi-a ţinut în circă un copil care se lipise de el, ştiindu-l mare campion. L-am admirat pentru felul în care ducea o cursă. N-a cedat nici o clipă, de la un cap la altul. Nu-i era frică de probă şi nici de adversari. Era curajos ca un general în luptă. Aşa mi-l închipuiam : mereu în frunte, conducînd.

Alerga mai greoi decît Zatopek, dar era mai dur, mai rezistent şi mai tînăr. Şi pe lîngă astea el a avut marele ajutor al antrenorilor sovietici care au înţeles „secretul" lui Zatopek şi au ştiut cum să-l pregătească nu numai pe Kuţ, dar şi pe alţii : Anufriev, Bolotnicov, Pearnakivi şi cîţi or mai veni.

Dar marea mea pasiune sportivă rămîne Emil Zatopek. Cred despre el că a fost cel mai bun atlet al tuturor timpurilor. Mi-a plăcut şi ca om. Îi va rămîne numele legat mereu de sport, fiindcă el i-a învăţat pe toţi fondiştii lumii cum se fac marile performanţe şi cît de tare este omul. Rezultatele lui au şi început să fie depăşite, însă cu nuna lui va rămîne neatinsă ; el a îndrăznit mai mult decît oricine şi a reuşit.

Prima oară l-am întîlnit la „Internaţionalele" noastre din 1948. De ce să mint ? Nu credeam că poate fugi timpurile anunţate în ziare. Cînd l-am văzut, l-am asemuit cu un mieluţ abia fătat, atît era de liniştit şi de moale. Dar cînd a fugit am crezut ce se spunea despre el. M-a întrecut ca nimeni altul cu două ture pe 10.000 m. dar nu mi-a părut rău de bătaia primită. Trecea pe lîngă mine ca o rachetă, de parcă atunci începuse să fugă. Nu mă uitam la faţa lui, ci la picioare, că tare-i mai erau uşurele !

De la Paris la Praga, după unul din crosurile l'Humanite, am mers în acelaşi avion. S-a interesat tot timpul de mine cu toate că nu-i puteam fi un adversar. Vroia să mă judece ca om. Mi-a spus : „Pentru anii tăi alergi formidabil. Noi n-o să ajungem la lungimea carierei tale." Mi-a dat şi un program de antrenament pe care l-am urmat o vreme. Tot el îmi spusese : „Încearcă-l, dar lasă-l dacă vezi că nu ţi se potriveşte". Era greu de ţinut la aşa tăvăleală, dar tot pe baza lui mi-am alcătuit antrenamentul de-l fac şi azi. Ce greu trebuie să-i fi venit lui. Lucrase singur, singurel, cum îl tăiase capul. D-aia de cîte ori îl văd, mai ales alături de Dana Zatopekova, mi se topeşte inima, de parcă am fost născuţi amîndoi de o mamă.

Redactare : Em. VALERIU

(Continuare în numărul viitor)

Dinu Cristea la Paris după cîştigarea crosului l'Humanité, proba veteranilor (31 martie 1957)

„Drepturi de autor"

Liga britanică de fotbal şi-a rezervat „drepturi de autor" asupra cadrului meciurilor din campionatul pe 1958-1959. În consecinţă, organizatorii concursurilor de pronosticuri vor trebui să plătească taxe speciale pentru a se folosi de acest calendar. În prezent, la Londra se judecă procesul intentat firmei Littlemoads, cea mai importantă dintre firmele specializate în pronofotbal, care a nesocotit pretenţiile ligii.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii : Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviţă se alătură unui grup de savanţi, care pornesc pe bordul vasului „Belgica" într-o expediţie antarctică. După ce depăşeşte cercul polar, „Belgica" aruncă ancora într-un golf din ţara Alexandru I. Văzînd pe ocean nişte pete galbene pe care le numeşte „holde de grîu", marinarul Wiencke afirmă că în apropiere trebuie să se afle balene.

Nu trecură decît cîteva ceasuri şi la orizont se văzură, în mai multe puncte, fîşnituri de aburi, asemenea unor gheizere submarine. Wiencke avusese dreptate : erau balenele !

— Am dezlegat enigma holdei de grîu ! spuse, ceva mai tîrziu, Racoviţă, întorcîndu-se din laborator. Am examinat la microscop un fragment de gheaţă galbenă. Culoarea se datorează unor alge marine. Prezenţa balenelor se explică şi ea. Sînt nişte ierbivore sui generis, nişte vaci gigantice care pasc pe imaşurile oceanelor !

— Dar jetul cetaceelor cum se explică, domnule Racoviţă ? îl întrebă Lapoire. Aristotel şi Plinius susţin că balenele înghit apa, pe care apoi o aruncă prin bronchii. După cum ştii, mai sînt şi astăzi unii savanţi care le împărtăşesc teoriile...

— False ! strigă Racoviţă. Aceste teorii sînt false şi o voi dovedi !

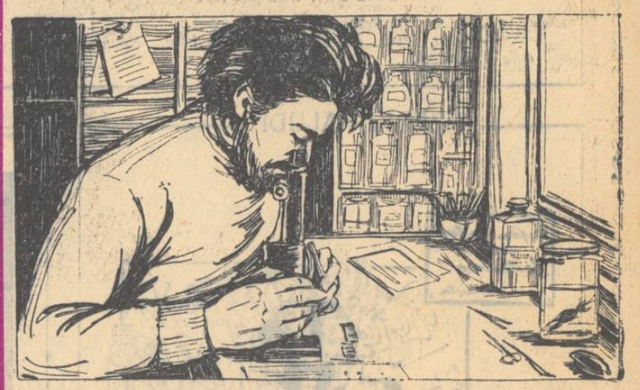

În zilele următoare turma de balene se apropiase foarte mult de „Belgica". Racoviţă îşi petrecea toată ziua pe punte, observînd uriaşele mamifere acvatice, desenînd şi luînd fotografii. Într-o zi i se adresă lui Lapoire :

— Dacă ceea ce aruncă balenele prin respiraţie ar fi apă, îmi închipui că n-ar pluti în aer ca un nouraş de bumbac... Priviţi aceste fotografii, pe care le-am developat astăzi... se scotoci în buzunar şi aruncă pe masă un vraf de clişee. Apa ar cădea ca o cascadă, nu-i aşa ?

— Simple supoziţii, replică Lapoire. Mie să-mi dai o dovadă experimentală !

— Am o idee ! exclamă doctorul Cook. Am văzut de cîteva ori balenele lansîndu-şi jetul sub bastonul bompresului. Aşezaţi-vă acolo, domnilor, şi aşteptaţi. Dacă Lapoire are dreptate au să vă ude hainele. Dacă nu... Izbucni în rîs. Puteţi pune şi un pariu !

— De acord ! spuse Lapoire. Pe o mie de franci... Ţii pariul domnule Racoviţă ?

— Pe bani, o controversă ştiinţifică ? N-am mai pomenit ! Dar, înfiri-

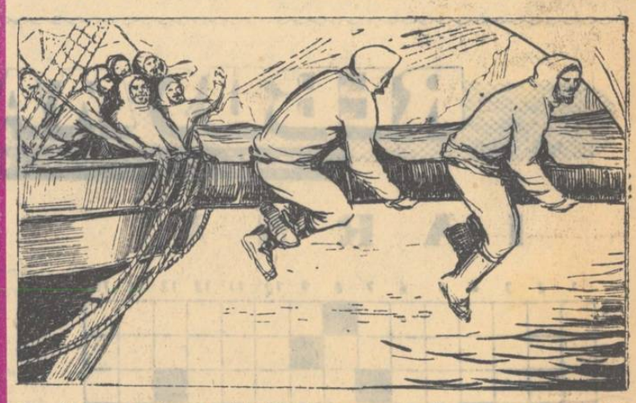

şit... fie ! Dacă sînt eu cîştigătorul, vreau să mi se pună la dispoziţie şalupa pentru o excursie de trei zile. Voi observa balenele şi dumneata mă vei întovărăşi, domnule Lapoire.

Bompresul era o birnă subţire şi alunecoasă ; cea mai mică mişcare a vasului o făcea să se zmucească asemenea unui cal nărăvaş. Racoviţă şi Lapoire încălecaseră pe acea birnă şi aşteptau destul de tulburaţi. Tîşniturile balenelor izbucneau din ce în ce mai apropiate, aducîndu-le sub nări un iz de carne crudă în putrefacţie.

— Dacă ne zvîrle în apă ? îngăimă Lapoire, începînd să se retragă spre botul prorei. Ietul e puternic. Să renunţăm, domnule Racoviţă !

De pe punte izbucniră strigăte :
— Lapoire cedează !
— Nu te lăsa locotenente !
— Pariez o sută dolari că Racoviţă va ţine !
— O sticlă de rom pe Lapoire !
— Un sac de dormit pe Racoviţă !

— O puşcă cu repetiţie !
— Nu te lăsa Racoviţă !
— Haide locotenente !

Lapoire rămase pe loc, cam la mijlocul bompresului. Deodată se auzi un gîlgîit fioros : o pală de aer fierbinte izbi bompresul, făcîndu-l să vibreze. Racoviţă se încleştă de birnă cu amîndouă braţele. În jur nu se mai deosebea nimic, ca şi cum, dintr-o dată, l-ar fi învăluit o negură deasă. Într-un tîrziu, cînd aburul jetului balenei se risipi, îl văzu pe Lapoire în faţa sa, cu capul ghemuit între umeri, cu ochii închişi, ţinînd bompresul într-o îmbrăţişare pătimaşă.

— A plecat ! strigă Racoviţă, zgîlţîindu-l de umăr. Şi dumneata ai pierdut pariul ! Apoi, cu glas ridicat, către cei de pe punte, în timp ce-şi examina bluza de lînă. Nici o picătură de apă ! S-a terminat cu discipolii tui Plinius şi Aristotel !

A doua zi în zori Racoviţă, Cook şi Lapoire coborau în şalupa „Belgicăi". La rame se aflau cîţiva matrozi vînjoşi. Se afla acolo şi Wiencke, cu harponul în mînă, pregătit pentru vînătoare. Înaintaseră binişor spre larg, cînd Cook sări în picioare şi întinse mîna spre orizont, unde se zăreau contururile cîtorva icebergi.

— Fantastic ! strigă el. Parcă ar avea motor !

Unul din gheţari părea să se fi desprins dintre ceilalţi şi înainta cu o viteză neobişnuită.

— Vine drept asupra noastră ! observă Lapoire.

— Poate-l duce vreun curent submarin... murmură uluit Racoviţă. Şi totuşi nici vorbă nu poate fi de curent ! De ce ar rămîne ceilalţi în urmă ?

— Atunci ce i cu el ? se auzi glasul sperios al unuia dintre marinari, Johansen. Doar nu l-o fi mînînd din urmă necuratul ?

— Nu e un iceberg, rosti Wiencke. Dea domnul să mă înşel, dar nu e nici necuratul : e ceva mai rău !

Palid, cu ochii măriţi, nu-şi lua privirile de la umbra alburie ce se desprindea din ceaţă, înaintînd cu iuţeală spre şalupă. Murmură cu voce stinsă, ca pentru sine :

— E balena albă !...

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin Bucureşti

FRED GHENĂDESCU

COAFURA CEZARULUI

GHIDUL: — Scipio Africanul, care... — Lasă, lasă... nu mă interesează asta... Spune-mi mai bine cine îl tundea!...

C. FLORIAN

IN S.U.A.

— John! Ți-am spus să nu-l mai duci prin expozițiile de sculptură!...

A. PAVEN

— Ce vrei, dragă, nu toți șoferii sînt superstițioși...

L. DARIAN

ÎNTR-O REDACȚIE

— Caricatura d-tale cu televiziunea e depășită. A apărut în „Ghimpele" din 28 mai 1876...

La unele cinematografe rulează jurnale de actualități foarte vechi.

TIBERIU FALUDI

— Mai așteaptă, domnule, 2—3 măsuri!...

PAVEL ILIEȘ

GRĂDARUL: — Fac totul pentruca să nu pierd caii...

C. BRÎNDAȘU

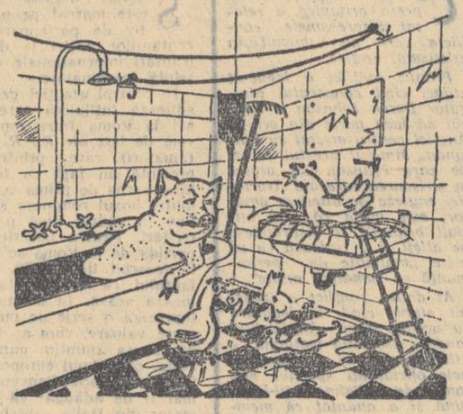

— Cum poți spune că proprietarul nostru nu e bun gospodar, cînd ne-a primit atît de bine...

I. GRĂDINARU

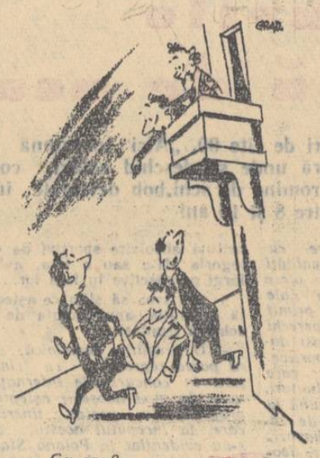

— Ce are?
— 12 rezultate exacte la „Pronosport"...

— Arăți bine, parcă ai mai întinerit!
— Cred și eu, dacă tocmai am văzut un jurnal de actualități din tinerețe...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

IARNA

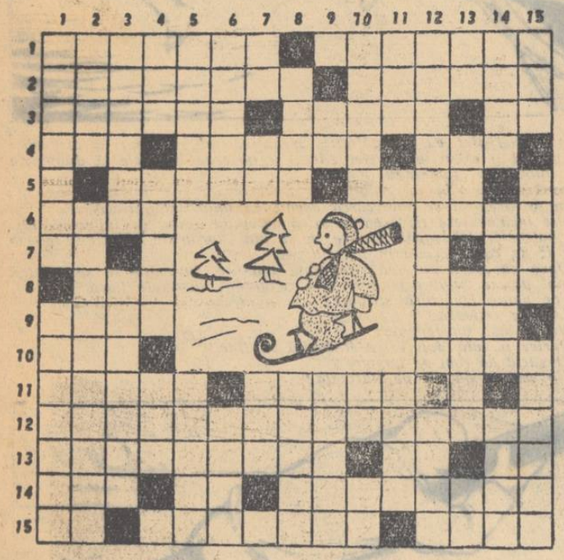

ORIZONTAL: 1) „Poveste de iarnă" de Shakespeare (pl.) — Un cadou al iernii pentru școlari 2) Zăpadă plecată în excursie — Haină de iarnă 3) Munți de zăpadă — Incălțăminte de sezon — Prefix 4) Rîu în Sudan — Copiii îl fac din zăpadă — Cîntecul ciorii 5) Albă ca zăpada! (masc. pl.) — Nume feminin 6) Zilele pînă la 21 decembrie și nopțile de-atunci mai departe — Îl provoacă răsuflarea într-o cameră rece 7) Bisa — Notă muzicală 8) Capcană — Țesătură deasă 9) Măsură de greutate — Botul porcului 10) Semn matematic — Institutul de Științe Economice și Planificare 11) Mai — Se găsesc pe drum 12) S-au preocupat de pregătirile pentru sezonul de iarnă 13) Tramvai pentru schiori — Două litere din precedentul — Spetează 14) Diviziuni de timp — Început — Se schimbă în timpul iernii 15) Cămașă țărănească — Grămezi de zăpadă — Focul în sobă.

VERTICAL: 1) Ținta unei „excursii" de iarnă a lui Henric IV — Mare scriitor rus, autor — printre altele — al lucrării „Sevastopolul în decembrie" 2) Cu o anumită formă — Șarpe cu singe cald (pl.) 3) Părinte alintat — Unele trec iarna hibernînd 4) Pronume — A luat apă la gaiosi... — Fire 5) Obligat — Plantă de apă 6) Uneori e rece chiar vara! — Monoverb ilustrat 7) Sînt — Armăsar dobrogean — Aranjament 8) Un zeu al focului — Aparținînd unui anumit gen literar 9) Interjecție — Cioban 10) (Să) preseze! — Două litere din înzăpezire — Măsură chinezească 11) Etaj — Rîu în Franța 12) Un mare cîntăreț al iernii — Nume feminin 13) Nota traducătorului — Oraș în Ungaria — A încerca (fig.) — Doctor 14) De carte sau de mîncare — Complement pentru „Iarna" lui Coșbuc (pl.) — Oraș în Arabia 15) „La mulți..." — Probă vorbită — Crapă la frig mare.

Șt. MIHAIL

Cu soț și fără

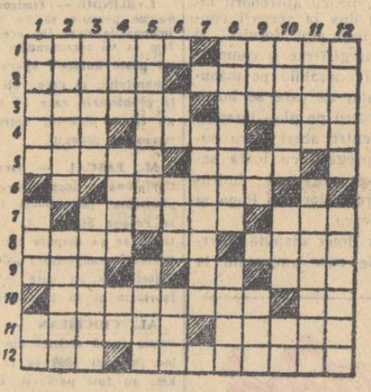

ORIZONTAL: 1) Cuprind cîte șaizeci de secunde — A scris „Cei trei mușchetari" 2) Apartament pe viață cu patru camere: două sus și două jos! — Au parte doar de trei și patru 3) Cinci, opt, douăzeci, etc. — În număr mic 4) Prefix pentru ureche — Douăsprezece pe an și una pe cer — Loc încîntător 5) Trăsurică cu două roate folosită în Orient — Nu văd numerele... 6) Prietenu 7) Sînt cu ochii-n patru! — Margine îndoită 8) Serie de opt note (pl.) — Jumătate din șase — A executa a doua oară o parte dintr-un program artistic 9) Au cîte o sută de metri pătrați — Din pătruns, patru au rămas afară! — Consiliul Central al Sindicatelor 10) „Și una și două și nouă și treizeci și două..." (Mălineanu) — Curele 11) Douăsprezece la plural! — Uriaș învins de Hercule între isprăvile a unsprezecea și a douăsprezecea 12) Literă cirilică, avînd ca număr valoarea de șapte sute — Despică firu-n patru.

VERTICAL: 1) Nu are optsprezece ani — Nimfă, fiica lui Olenos — Dan Preda 2) A cincea roată la căruță — Avea o sută de ochi 3) Zero — La al cincilea semnal va fi ora douăsprezece! 4) Fluviu ce se varsă în golful Botnic — Așezări rurale — Două din trei! 5) Porțiune întinsă de teren agricol mărginită de patru drumuri care se intretaie (pl.) — O serie de kilograme 6) Pronume — Persoană — Delicat 7) Minți de șase luni pînă la doi sau trei ani 8) Peste nouă mări și nouă țări — Are locurile numerotate 9) Primul număr — Prefix cu înțelesul de doi — 1958 și următorii 10) A zecea milioana parte din sfertul meridianului pămîntesc (pl.) — Mișcare convulsivă — Tese! 11) Unul din cele cinci continente — Intre patru ochi 12) Masă țărănească cu trei picioare — „Plecat-am nouă din... / Și cu sergentul zece" (Alecsandri).

Dorel BIANU

Vă informăm despre...

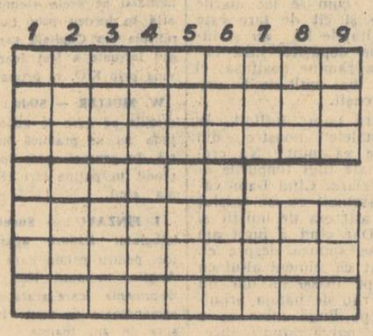

VERTICAL: La grîu — Net 2) Măestrie — Salut de despărțire 3) ...Gynt, piesă de H. Ibsen — Trenă 4) Măsură — Numeral 5) După aceea — Nu poate lua boala 6) Imensi — Repede 7) Individ — Inalt (fig.) 8) Fecior — 100% 9) Armă veche — Zi. Cuvintele de la 1—6 au cîte o literă comună. Pe rîndurile orizontale: I, IV, VII: Un eveniment cultural al lunii decembrie.

Ștefan MALUȘ

VASE

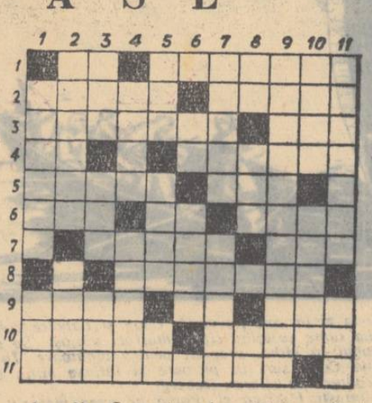

ORIZONTAL: 1) Florin Stoenescu. — Taler cu două fețe 2) A spăla putina. — „Cupa răsturnată" și „Paharul cu apă" 3) Cea cu tragerea din urnă. — Pronume 4) Luate din oală. — Vase anatomice 5) Pentru vase și... față! — Catargul dinapoi la vechile vase germane 6) 2 orizontal la persoana I. — In castron — E burdui de carte. 7) Paharnic (od.) — Fund de găleată 8) Privitor la conducerea vaselor, 9) Calcă-n strachini — Alături de celelalte șase surori o găsești în „Vasul fantomă"... — A disprețui. 10) A iubi — Cupă înmiresmată 11) Părintele lui „Cănuță om sucit".

VERTICAL: 1) Măsurată cu găleata. — Baston de biliard 2) Căldărușă. — Pretext pentru pălării castron, tingiri, cratiță, etc. 3) 15 puncte de o parte, mai puține de alta! — Acest. — Generator de ploi cu găleata 4) Vas pescăresc — A pătrunde 5) Din nou. — Smălțuitul ulcelelor — Pentru unele cupe (abr.) 6) Apucă — Adăpost pentru vite 7) Acolo ancorează „Vasul fantomă" — Folositoare 8) In ulcică — Cană. — Articol 9) Potire vegetale 10) Pictor romîn. — Ivire 11) Brînză de putină. — Decor pentru butoiul Danaidelor.

Liviu POPESCU

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Primele probleme ale concursului nostru de dezlegări

Deschidem acum concursul de dezlegări de probleme de șah organizat de revista „MAGAZIN", publicînd primele două probleme din cele opt care sînt propuse spre dezlegare. Concursul, așa cum am anunțat și în numărul trecut al revistei noastre, este dotat cu premii și este deschis oricărui amator șahist, indiferent dacă are sau nu categorie de joc practic. Singura condiție de participare este rezolvarea corectă cel puțin a unei singure compoziții. Amintim participanților că trimiterea dezlegărilor se va face numai după publicarea tuturor celor opt probleme ale concursului. Menționăm că, în eventualitatea în care o problemă are mai multe soluții, e necesar să se trimită toate soluțiile ei.

PROBLEMA A.

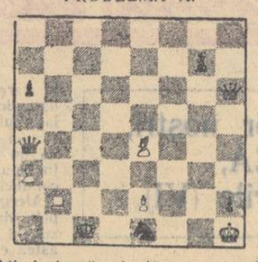

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

PROBLEMA B.

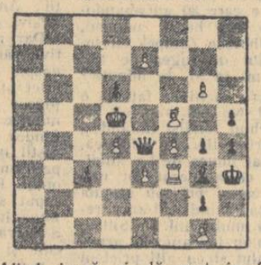

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.

Un nou studiu compus de Mihail Botvinic

Cititorii volumului „Partide alese" de Mihail Botvinic au putut constata că actualul campion mondial este și un bun compozitor de studii. Studiile sale, puține la număr, sînt inspirate din pozițiile survenite în partide și au un conținut profund.

Dintr-un număr recent al publicației „SAHMATNII BULETIN" am aflat că marele maestru sovietic a compus un nou studiu. Ideia noii lucrări i-a venit analizînd a 20-a partidă a meciului revanșă pe care l-a susținut anul acesta cu Smislov. E interesant de remarcat că Botvinic a muncit mult la finisarea studiului său, primele două variante ale lucrării fiind răsturnate de marele maestru Salo Flohr — prima — și maestrul Cehover — a doua.

M. Botvinic
1958

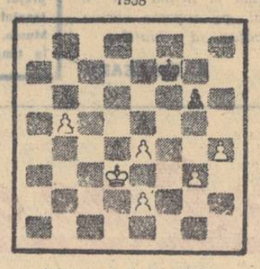

Albul joacă și cîștigă

Aparent, cîștigul e simplu pentru alb, datorită majorității de pioni pe flancul regelui. Totuși, cîștigul nu e posibil pentru alb decît dacă joacă întîi 1.Re4! De ce? Asta se va vedea abia la sfîrșit. Iată mai întîi în continuare soluția studiului: 1. e7—e6 (Pentru a împiedica sosirea regelui alb la d5; Nu se poate ...Re6 întrucît urmează 2. g4! și unul din cei doi pioni albi merge spre transformare). 2. Rd3, g5! (Cea mai bună apărare) 3. h:g5, Rg6 4. Rd2!, R:g5 5. Re1, Rg4, 6. Rf2, Rg5, 7. Rg2, Rg4, 8. Rh2, Rh5, 9. Rh3, Rg5, 10. g4, Rf4, 11. Rh4, R:e4 12. g5, Rf5, 13. Rh5, e4, 14. g6, Rf6 15. Rh6, d3 16. g7, d:e2 17. d8D, e1D 18. Dg7+Rf5, și 19. Dg5 mat. Abia acum se vede de ce a fost necesară prima mutare: ca să-l oblige pe negru la răspunsul e7—e6 și să-și blocheze astfel singur ieșirea din plasa de mat.

Un meci de șah telegrafic între două... ziare

Pe la mijlocul lunii august cititorii ziarului „*Neuer Weg*" au avut o surpriză: la rubrica de sport a gazetei se anunța începerea unui meci de șah telegrafic; de două partide, între ziarele „Neuer Weg" din București și „Berliner Zeitung" din capitala R.D. Germane. Reprezentantul ziarului bucureștean era desemnat maestrul sportului *Paul Voiculescu*, în numele ziarului berlinez jucînd *Reinhard Fuchs*.

După cîteva zile, în ziar au apărut două diagrame înfățișînd poziția partidelor după primele mutări. De atunci, în „Neuer Weg" ca și în „Berliner Zeitung", au fost publicate mereu, la intervale de cîteva zile, mutările efectuate de cei doi jucători. Un lucru deosebit de meritoriu este acela că, în ambele ziare, publicarea mutărilor este însoțită de comentarii care explică ideile tactice și strategice ale partidelor.

Cele două partide telegrafice sînt urmărite cu deosebit interes de către cititorii ziarelor. În acest sens e semnificativă următoarea întîmplare: la începutul partidelor, datorită unei erori tipografice, una din diagrame a apărut în „Neuer Weg" cu o greșeală, pe care, în zilele următoare, cititorii au semnalat-o prin numeroase scrisori.

Cele două partide prietenești jucate prin mijlocirea telegrafului, reprezintă o inițiativă meritorie, care contribuie la o și mai largă popularizare a jocului de șah în rîndurile maselor populare. Ne gîndim că această inițiativă ar putea fi reluată și extinsă. Nu s-ar putea organiza, cu ajutorul ziarelor regionale, meciuri prin telegraf între jucători fruntași din Timișoara și Iași, sau Craiova și Constanța? Am fi bucuroși să semnalăm astfel de inițiative...

Poșta concursului „Cupa Magazin"

PETRESCU MARIN — București: Precum vedeți, ultima dvs. propunere, privitoare la înființarea unei poște a concursului, a fost acceptată. Celelalte propuneri, privitoare la timpul de gîndire, sînt mai greu aplicabile. In ceea ce privește seriozitatea participanților, e drept că unii s-au retras, dar numărul lor e mic — circa 20. Restul jucătorilor dovedesc seriozitate.

SCHWARTZ LAZĂR — Iași: La prima mutare a albului, nu se socotește nici o zi de gîndire.

ROTĂRESCU VALERIU — București: Fișele nu se trimit redacției decît după terminarea partidei.

TRIFU MIRCEA — Alba Iulia: Mutările se pot trimite și notate pe cărți poștale. Dacă după 10 zile adversarul n-a răspuns la mutare, atunci considerîndu-se că scrisoarea sau cartea poștală s-a pierdut, este bine să se trimită din nou mutările, de data aceasta în mod recomandat (indiferent dacă se trimite recomandat o scrisoare sau tot o carte poștală).

POPOVICI DUMITRU — Timișoara: Dacă doriți să jucați și într-o altă grupă — cu deschiderea obligatorie — comunicați-ne în scris. Sperăm că neînțelegerea despre care ne-ați scris, s-a aplanat.

O partidă de șah... în adîncurile oceanului!

Cunoscuta performanță savantului francez Piccard, care, într-un batiscaf, a coborît în adîncurile oceanului Atlantic. Mai puțin cunoscut este însă un episod legat de această expediție.

Odată, în perioada în care se experimenta batiscaful, la o adîncime de 75 de picioare, un scafandru care cerceta învelișul cabinei s-a apropiat de fereastră pentru a vedea ce fac profesorul Piccard și colaboratorul său. Surpriza sa a fost mare: marele savant era preocupat de o... partidă de șah!

Piccard a declarat că o partidă de șah îi calmează nervii și îi permite să lucreze ulterior cu mai multă intensitate. De altfel, în toate expedițiile sale, profesorul își lua odată cu echipamentul științific și un joc de șah.

Medicul vă sfătuiește

R. A. REȘIȚA: Chirurgia plastică pentru nas se face în București, la Institutul de chirurgie maxilo-facială, la Institutul O.R.L., la Spitalul de Urgență și Spitalul Colțea.

R. C.-IAȘI: Din descrierea pe care o faceți, medicul care v-a consultat a pus diagnosticul corect. Este o boală care cere răbdare în tratament. Tratamentul făcut pe apucate mai rău încurcă lucrurile. Va trebui într-adevăr să luați un timp mai îndelungat auromicină. Dacă veți asocia la aceasta vitamina B. complex cîte 4 tablete pe zi, nu veți avea nici un fel de tulburare. Dată fiind legătura pe care o faceți între simptomele observate și menstruație, am fi de părere să consultați și medicul specialist endocrinolog din policlinica de care aparțineți. Ar fi bine să vă prezentați și la control la Clinica dermatologică din Iași.

D. G.-TIMIȘOARA: Cred că va trebui totuși să treceți peste timiditatea despre care ne scrieți și să vă prezentați medicului specialist de nas, gît și urechi. Fenomenele pe care ni le descrieți sînt destul de îngrijorătoare și nu mai pot fi neglijate. Este vorba, mai mult decît probabil, de o sinuzită cronică neglijată și care se va vindeca cu atît mai greu cu cît veți începe mai tîrziu tratamentul. Incă odată insistăm să vă prezentați cît mai grabnic la consultație pentru a vi se putea recomanda tratamentul corespunzător.

ING. A. V.-BUCUREȘTI: Înțeleg neliniștea dvs. Din experiența dvs. și consultațiile pe care le-ați făcut nu puteți trage nici o concluzie definitivă. In primul rînd e bine să vă convingeți dacă într-adevăr există în organismul dvs. acele cauze care să împiedice o sarcină normală. Consultați din nou medicul ginecolog din policlinica de care aparțineți și endocrinologul. Este bine ca să vi se facă dozările hormonale și o uterosalpinografie, în condiții corespunzătoare. Ne-ar interesa rezultatele acestor analize pentru a vă putea călăuzi mai departe în atingerea scopului pe care vi l-ați propus. In legătură cu al doilea aspect al problemei, credem de asemenea că vă pripiți. In asemenea probleme are un rol deosebit caracterul, sistemul nervos în general. Scrisoarea dvs. ne îndreptățește să credem că există o neconcordanță între simptomele descrise și felul dvs. de a fi.

S. V. ORAȘUL STALIN: Nu ne puteți cere un diagnostic pe baza puținelor elemente pe care ni le furnizați. Ceea ce nu înțelegem este de ce un om cu pregătirea dvs. și care ajunge să fie ținut pînă la obsesie de o boală care îi macină nervii, nu face lucrul cel mai elementar, anume să se adreseze medicului dermatolog, care cu siguranță, văzînd leziunile, va putea indica un tratament corect.

H. SLOBOZIA: Nu vă neliniștiți. Cele ce vi s-au spus sînt complet inexacte. Puteți consuma liniștită mai departe lămîie fără nici o grijă.

Dr. E. ALBU

Incheierea concursului nostru literar

Concursul nostru literar, deși prezenta probe mai grele decît concursurile anterioare, a antrenat un mare număr de participanți, care au trimis redacției dezlegările la problemele indicate. Important de semnalat este faptul că 8 dintre concurenți au reușit să obțină 75 de puncte.

Concurenții care au răspuns la toate întrebările concursului nostru sînt următorii: Ana Marin, Splaiul Independenței nr. 73, București; Gh. Marin, str. Simonide nr. 20, București; Ion Crăciuc, str. Corbului nr. 11, Timișoara; Gh. Dobrescu, str. Dr. Petru Groza nr. 5 Deva; Laura Dobrescu, Piața Unirii nr. 11 Deva; Niculina Rișinaru str. M. Eminescu nr. 32 Deva; Virginia Fătuleț, str. Batiștei nr. 35, București; Adriana Grigorescu, str. N. Beloiannis nr. 2, București.

Conform normelor stabilite înainte de concurs și pe baza rezultatelor constatate în urma verificării răspunsurilor primite la redacție, concurenții vor participa la tragere astfel:

1. Pentru obținerea premiului I (peste 70 puncte) dotat cu un aparat de radio, participă 70 CONCURENȚI.

2. Pentru premiul II (minimum 65 puncte) dotat cu o mașină de spălat, participă 72 CONCURENȚI plus cei care n-au cîștigat la tragerea premiului I.

3. Pentru premiul III (minimum 60 puncte) dotat cu un servici de birou, participă 46 CONCURENȚI, plus cei rămași de la tragerile pentru premiile anterioare.

4. Pentru cele 5 mențiuni dotate cu cîte o mapă cu discuri „Electrecord", minimum 55 puncte, participă 37 CONCURENȚI, plus cei rămași de la tragerile premiilor anterioare.

5. Pentru cele 5 mențiuni dotate cu cărți literare (minimum 50 puncte), participă 30 CONCURENȚI plus cei rămași de la tragerile premiilor și mențiunilor anterioare.

Tragerea premiilor și mențiunilor va avea loc vineri 26 decembrie, orele 17 p.m. în sala „Flacăra" de la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Corp C, parter.

Rezultatele tragerii vor fi anunțate în coloanele revistei noastre.

IOSEFINI VĂ PREZINTA SCAMATORII DE FAMILIE

LITERE DE FOC

Adesea, în descrierea scenelor fantastice se vorbește de litere de foc. Vă voi învăța acum un mijloc simplu ca să realizați acest fenomen

Pe o foaie de hîrtie albă se trasează cu ajutorul unei peniță un desen oarecare.

Penița a fost mulsă în prealabil într-un lichid care are următoarea compoziție: în 40 părți apă caldă se topesc 40 părți de salpetru și 20 de gumă arabică praf.

O precauție: penița nu trebuie să părăsească hîrtia cît timp trasează desenul, adică trebuie să formeze o linie absolut continuă.

In al doilea rînd, extremitatea liniei cu care se termină desenul să se stîrșească la marginea hîrtiei.

Cînd totul s-a uscat, aprindeți un chibrit și apropiindu-l de marginea unde s-a sfîrșit desenul (și pe care ați însemnat-o cu un semn oarecare) va izbucni imediat o flacără care va urmări trăsăturile inscrise în loc să aprindă toată hîrtia.

Salpetrul va face ca flacăra să alerge de-a lungul trăsăturilor, lăsînd o adevărată dîră de foc.

nr. v: 2194. { v. 13 – 65 / 1958

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

NUMĂR DUBLU

ANUL II ★ Nr. 64 — 65 ★ Sîmbătă 27 decembrie 1958 ★ 16 pagini — 3 LEI

LA MULȚI ANI!

Fotografia : Mi

UN IMENS ȘANTIER

Am încins bine sobița de tuci. Auzi cum troznesc lemnele? Vino să stăm la jarul focului. Imi simt inima plină de bucurie și bucuria vreau s-o împart cu tine. Vino aici lîngă mine. Imi voi pune capul pe genunchii tăi și-mi voi lăsa părul în mîinile tale aspre și mari. Nu. Să nu-mi spui nici un cuvînt de dragoste, vreau să taci. Și eu, eu am să depăn firul amintirilor...

...Ți-amintești de noi? Tu nu mă știi de cînd am venit aici pe șantier. Eram o fetișcană, cu obrazul îmbrobodit într-o basma roșie, florie, cu legătura trecută sub braț, puțin speriată, puțin amețită de atîtea lucruri cîte vedeam, dar încredințată că lîngă atîtea mii de oameni îmi voi găsi și eu un loc să-mi cîștig pîinea. Și locul l-am găsit și n-am cîștigat numai pîinea, ci și rostul în viață. Uită-te la mine. Așa-i că nu-mi mai semăn? Ei, nu rîde că mă semețesc așa! Trebuie să recunoști că azi sînt un om de bază al brigăzii, al sectorului.

Dar tu, tu parcă n-ai fost la fel? Nu te știu cum ai venit pe șantier. Pe atunci habar n-aveam că exiști. Dar mi te-nchipui. Cu lădița aruncată peste umăr și ținută de o curea, cu căciula mițoasă și murdară pusă pînă peste urechi, adus aici de ceea ce-ți spuseseră alții, dornic să cîștigi ceva și cu gîndul s-o apuci în altă parte, dacă o fi altfel. Nu, nu te încrunta. Știu că nu-ți place, că ți-e puțintel rușine. Dar nu trebuie. Ia gîndește-te, dacă nu s-ar fi întîmplat și cu tine ceea ce s-a întîmplat cu țara întreagă, ai fi rămas așa toată viața vînturîndu-te de colo, colo în țara asta doar ca să-ți cîștigi pîinea. Și-ai fi dus-o așa, trudind pentru bucata de pîine, pe care, pe urmă ți-ai fi rupt-o de la gură s-o dai copiilor, copiilor pe care i-ar fi așteptat aceeași soartă.

★

Cînd am venit aici, la Bicaz, linia ferată abea se construise, la Dodeni erau doar niște baracamente din lemn și ca să ajungi la tunel trebuia să treci Bistrița peste un podeț cu scîndurile putrede. Și ce de oameni mai veneau pe șantier! Atunci se dădea bătălia la tunel. De recordurile lui baci Gavrilă Pașca și Ivacioni îți mai amintești? Se luptau ca niște lei! Greu de străpuns un munte. Ei, dar ce-a fost la străpungerea tunelului, cînd s-au întîlnit echipele de la tunel-intrare cu cele de la tunel-ieșire! Și-apoi cînd Bistrița cea năpraznică a fost silită să-și schimbe albia, să înceapă să-și poarte undele pe acolo pe unde am vrut noi!

Și-acuma barajul! Să ridici un munte din beton, un munte care să dăinuie peste veacuri, să reziste presiunii milioanelor de metri cubi de apă și să stringi Bistrița capricioasă și rea într-un lac uriaș și liniștit ca marea în diminețile de vară. S-o-mblînzești și să-i sorbi puterea picătură cu picătură și s-o dai oamenilor, uzinelor. Și toate astea le-am făcut, le facem tu, eu, Melniciuc, Ivacioni și toți ceilalți oameni despre care nu s-a scris atîtea în ziare și ale căror fotografii n-au figurat atîta la panourile de onoare. Toți ceilalți — masa mare a constructorilor, care dorm în baracamente și bat noroaiele primăverilor și înfruntă gerul și arșița neclintiți, aspri și

Elisabeta PETREANU

● (Continuare în pag. 3-a)

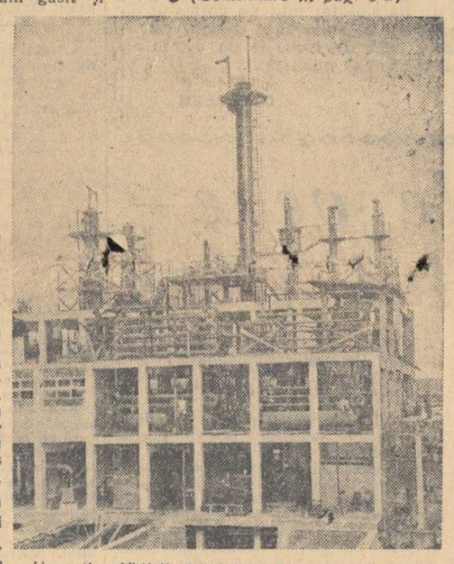

Una din clădirile fabricii de fibre sintetice — relon — din Săvinești, în fază de construcție

In acest număr:

Primul în lume!

Reportaj de pe bordul vasului atomic spărgător de gheață „LENIN"

●

Obiectiv 1959:
LUNA!

●

Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958

●

MODA FEMININĂ PENTRU ANUL 1959

●

Ce vom vedea
Ce vom auzi
Ce vom citi

●

O PAGINĂ DE UMOR

GÎND PENTRU 1959

Redacția revistei „Magazin" s-a adresat cititorilor săi cu rugămintea de a împărtăși dorințele pe care le vor împlinite în cursul anului 1959.

Dintre numeroasele scrisori sosite la redacție de la oameni din cele mai diferite domenii de activitate, publicăm cele ce urmează. Sînt înșiruite aici gînduri și dorințe care, datorită condițiilor de azi din țara noastră, vor fi cu siguranță împlinite.

Trei premiere cu piese originale

Regimul democrat-popular mi-a dat posibilitatea să mă ocup numai de profesiunea mea de regizor, eliberîndu-mă de grijile materiale cu care trebuia să mă lupt în teatrul de odinioară.

Pentru 1959 îmi doresc să pot realiza trei premiere cu piese originale, noi și din actualitate.

SICĂ ALEXANDRESCU
Maestru emerit al artei din R.P.R.

Tot mai sus!

Acum, în ajun de Anul Nou, gîndurile îmi zboară în urmă, la ziua cînd am ieșit pentru prima oară pe terenul de sport. Era în 1948, la Timișoara, pe arena asociației sportive „Știința". Pe atunci aveam doar 12 ani și sportul pe care-l practic era un vis al meu din copilărie. Visul însă a devenit realitate. Asta în primul rînd datorită condițiilor create sportivilor din R.P.R. și sprijinului ce ni s-a acordat ca să ne putem pregăti temeinic în vederea obținerii unor performanțe cît mai bune.

Doresc ca și în anul ce vine să reprezint cu cinste țara noastră în concursurile ce se vor organiza. Mă voi strădui nu numai să mențin stacheta la 1,83 m. dar chiar s-o mai ridic. Paralel cu sportul intenționez ca-n 1959 să-mi continui studiile, gînd pe care și-n anul ce vine cred că îl voi realiza.

IOLANDA BALAȘ
maestră emerită a sportului

Adevărata mea viață

Aș putea spune că adevărata mea viață a început acum vreo opt ani de zile, atunci cînd tata s-a înscris în gospodăria colectivă. Nu cunoșteam prea multe despre viață nici atunci, dar am simțit că pentru toți cei din familia noastră era mare bucurie.

Iată de ce țin ca noul an să nu-mi aducă în catalog decît medii de 9 și 10. Și fiindcă îmi place mult fizica, aș vrea ca după ce voi lua examenul de maturitate să urmez... Dar pînă atunci mai este.

ANA BARARU
elevă în clasa X-a A a școlii medii nr. 3 Craiova

Cînd visurile devin realitate

Fac parte din generația care a păși în viață într-o perioadă cînd cele mai îndrăznețe visuri ale tineretului pot deveni realitate. Am absolvit nu de mult școala medie electrotehnică. De cîțiva ani lucrez ca tehniciană în secția aparataj a uzinei „Electroputere". Deși tînără, la alegerile din primăvara aceasta cetățenii din circumscripția electorală orășenească nr. 31 m-au ales deputată în sfatul popular orășenesc.

Ce-mi doresc de anul nou? Ca deputată aș vrea să-mi văd îndeplinite toate planurile privind înfrumusețarea și gospodărirea circumscripției — repararea străzii Partizanilor, pavarea străzii Olteni, etc., astfel ca alegătorii mei să nu fie dezamăgiți de încrederea ce mi-au acordat-o.

MARIA BUZA
deputată în circumscripția electorală orășenească nr. 31 — Craiova.

Munca mea să-mi aducă sentimentul mulțumirii

Regimul democrat-popular mi-a ridicat conștiința la nivelul înalt al artistului cetățean, artist cetățean care are sarcina de onoare de a milita în frontul comun al oamenilor de teatru pentru o artă în slujba poporului, pentru o artă care să slujească celei mai nobile năzuințe a acestui popor desrobit de robia exploatării.

In noul an doresc ca munca mea să-mi aducă sentimentul de mulțumire; bobul meu de sămînță aruncat în lanul bogat și plin de sevă al revoluției culturale să dea rod nou.

AL. FINȚI
maestru emerit al artei din R.P.R.

● (Continuare în pag. 6-a)

11 de științifică

de acad. Ștefan Milcu
prim secretar al Academiei R.P.R.

In curînd se vor împlini 11 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne. In această scurtă perioadă s-au petrecut în țara noastră adînci transformări politice, economice și culturale. Statul democrat popular a creat noi condiții revoluționare pentru dezvoltarea științei, care a devenit o parte integrantă a activității sociale, cu mari răspunderi în construcția socialismului. Nenumărate și grele probleme s-au pus savanților, în toate domeniile de producție și tot așa de numeroase au fost rezolvările aduse. Partidul și guvernul au sprijinit pe toate planurile dezvoltarea științelor.

In 10 ani s-au creat 32 de institute academice de cercetări științifice, două filiale, două baze observatoare astronomice, muzee și numeroase stațiuni experimentale, în care lucrează aproape 3000 cercetători.

Învățații patriei noastre au găsit în aceste instituții mijloace de lucru și de informare, cu asigurarea condițiilor de viață.

Strălucita tradiție a școlii noastre de matematică a fost continuată de o pleiadă de matematicieni, care au adus numeroase contribuții la dezvoltarea matematicilor. Pe lîngă realizările tematice referitoare la unele probleme fundamentale, au fost aduse rezolvări la capitolul matematic al problemelor referitoare la aplicarea metodelor probabilistice și statistice și ale calculului numeric și grafic în industrie, la studiul infiltrații în medii poroase, la repartiția temperaturilor în blocurile de beton, la cercetările referitoare la mecanisme automate, ș.a.

In cercetările astronomice au fost aduse contribuții în elaborarea catalogului de stele slabe, la studiul planetelor mici, la seismicitatea țării și în cadrul problemelor Anului Geofizic Internațional.

Progrese deosebite s-au făcut în fizica atomică. Unul din cele mai mari institute ale Academiei este consacrat acestei discipline. De curînd a fost terminată construcția primului reactor și a ciclotronului, precum și a laboratorului de raze cosmice.

O bună parte din rezultate au servit la rezolvarea unor probleme practice, din care citățm transformarea metanului în acetilenă, separarea gazelor prin difuzie, o nouă metodă pentru determinarea gradului de umiditate în ceramică, defectoscopul prin ultrasunet, ș.a.

Activitatea unităților de cercetări științifice, în domeniul științelor tehnice, s-a dezvoltat în mai multe direcții: *cercetări în legătură cu punerea în valoare a materiilor prime din*

● (Continuare în pag 3-a)

LUMEA PESTE 7 ANI!

Corespondențe speciale pentru „MAGAZIN" din U.R.S.S.-S.U.A.-Franța-R.D. Germană R.P. Ungară

In noaptea de Anul Nou oamenii obișnuiesc să se gîndească la viitor, să viseze cu ochii deschiși. Și pentru că am vrut ca cititorii noștri să afle la ce visează oamenii din diferite colțuri ale lumii, ne-am adresat unor publiciști și corespondenții de presă care se află în diferite țări, cu întrebarea: CUM VĂ ÎNCHIPUIȚI CĂ VA ARĂTA LUMEA PESTE ȘAPTE ANI?

Termenul de șapte ani nu este ales la întîmplare și nu pornește din dorința de a asigura, în această epocă a planurilor de perspectivă, și un vis... de perspectivă pentru noaptea de Anul Nou. El a fost ales pentru că planul de șapte ani, lansat de Uniunea Sovietică, cuprinde în el datele fundamentale ale viitorului.

Intreaga dezvoltare a lumii de acum în șapte ani va sta sub semnul acestui plan uriaș.

Am invitat, de aceea, publiciști din diferite colțuri ale lumii: Hai să ne închipuim cum va fi! Prin telegrame, prin telefon, întrebarea noastră, am putea spune că a făcut un mic ocol al pămîntului, pe o orbită oarecum modestă în comparație cu alte performanțe astronautice.

Ne-au răspuns cunoscutul ziarist francez PIERRE HENTGES, corespon-

N. LUPU

● (Continuare în pag. 4-a)

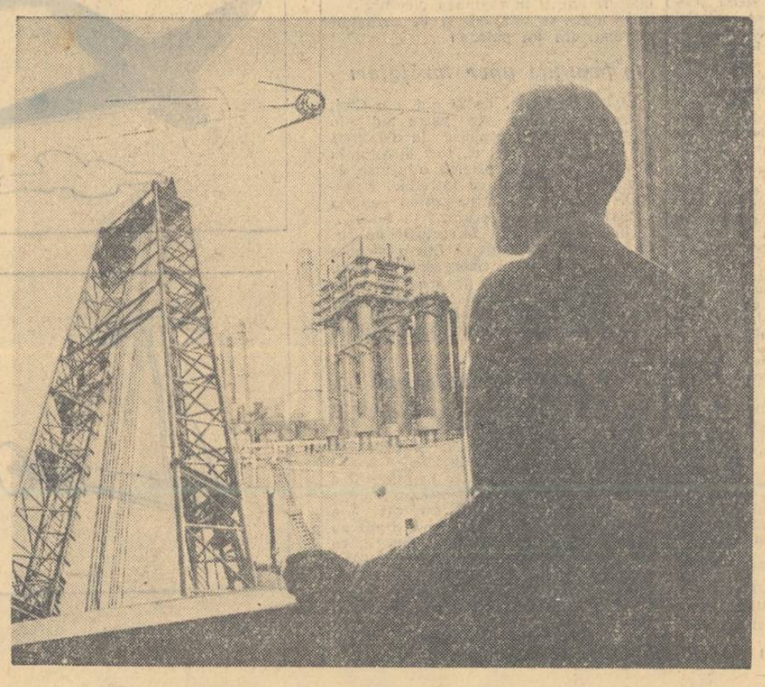

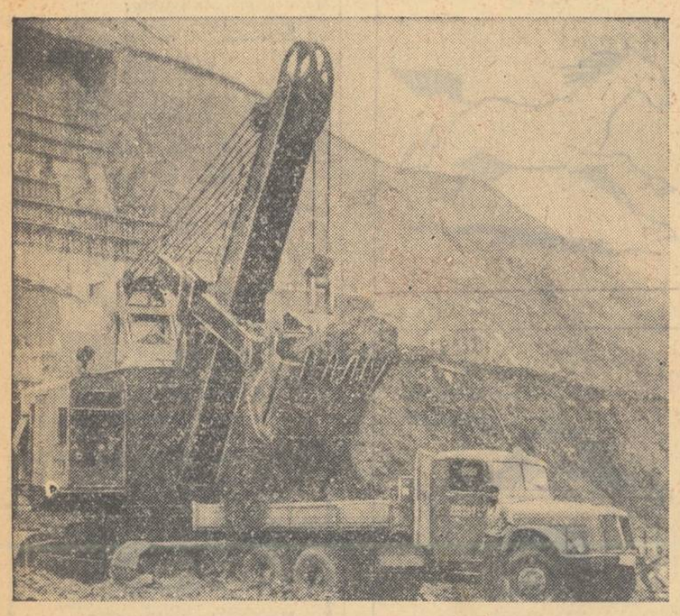

Pe șantierul imensei hidrocentrale „V. I. Lenin" de la Bicaz, lucrările au intrat într-o fază avansată. Nu va mai trece multă vreme și apele Bistriței, lovindu-se de puternicul piept de beton al barajului, vor începe să umple viitorul lac de acumulare.

In clișeu: Aspect al lucrărilor de excavare a zonei centrale a barajului.

CITIȚI ÎN PAGINA 10-a:

ROBOTUL DEZLANTUIT

O povestire științifico-fantastică

VREAU să știu!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

In orele mele libere sînt un pasionat folclorist, interesat în egală măsură de toate genurile de artă populară. Pentru a-mi satisface o veche dorință, v-aș ruga să-mi răspundeți la întrebarea: „Care este originea și cum s-au născut și dezvoltat obiceiurile noastre populare legate de Anul Nou?" (VASILE DRAGOMIR — Arad).

Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar să facem mai întîi un scurt istoric al stabilirii datei cînd se începe un an nou. La romani această dată a fost fixată pentru ziua cînd consulii intrau în funcțiune — adică la 1 ianuarie. Popoarele orientale serbau — în decursul celor 365 de zile — de două ori anul nou: toamna și primăvara. După alte schimbări survenite în decursul vremii, calendarul gregorian a revenit la anul nou roman.

Așa se face că obiceiuri populare care se păstrează la noi pînă astăzi, sînt de origine foarte veche, unele din ele fiind atestate și la romani. De pildă urările vechi, urările cu pițărăi pe care copiii le fac mergînd pe la casele oamenilor. Ei urează gospodarilor să aibă în nou an cocoși mulți, vite multe, grîne multe etc. Tot pentru belșug și recolte bune sînt și urările agrare propriu-zise, care se fac cu capra de lemn în Moldova, cunoscută în Muntenia sub numele de „brezaie", și sub denumirea de „turca" în Ardeal. Spre deosebire de Moldova și Muntenia, unde aceste obiceiuri sînt mai mult jocuri dramatice distractive, în Ardeal ele și-au menținut un pronunțat caracter de urare.

Exprimarea dorinței de a avea în noul an o viață mai îmbelșugată revine în mai toate obiceiurile populare legate de trecerea la un nou an. Plugușorul de pildă este o frumoasă și detaliată poveste a plinii, a modului în care se face ea. Înainte vreme cei care mergeau cu plugușorul trăgeau chiar brazdă în pămînt cu plugul, obicei care s-a păstrat pînă în secolul trecut. Originea plugușorului este foarte veche de altfel. Tot străvechi este obiceiul sorcovitului, care există și s-a păstrat pînă azi și la alte popoare. Specific plugușorului este faptul că recitarea se face într-o formă hazlie, care subliniază atmosfera de deplină veselie în care oamenii primesc noul an.

Această atmosferă de bucurie și belșug este menită să fie de bun augur pentru anul care începe. De altfel în popor este cunoscut termenul de „zile la anul", adică zile de sărbătoare în care oamenii caută să aibă tot — veselie, belșug, etc. — ceea ce doresc să aibă și în restul anului.

Mihai POP
director-adjunct al Institutului de Folclor

Aș dori să știu ceva despre natura celei mai vii stele de pe bolta cerească, despre steaua denumită în mod curent „Luceafăr" (SERGIU MIERLESCU-București).

Steaua aceasta atît de strălucitoare, care l-a inspirat pe marele Eminescu... nu este o stea, ci o planetă [illegible] se învîrtește în jurul Soarelui, ca și [illegible] la o distanță medie de 108 milioane [illegible] față de Soare, planeta Venus [illegible] numele „astronomic" al Luceafărului. [illegible] binarea mișcărilor lui Venus [illegible] ului face ca uneori dis[illegible] corpuri să atingă cca [illegible] teori această să scadă

[illegible] *după o observație efectuată în 1958 la Observatorul Astronomic Popular din București.*

la numai 40.000.000 km. (cifră inferioară distanței minime a planetei Marte).

Dimensiunile planetei sînt foarte apropiate de cele ale Pămîntului, diametrul ei măsurînd cam 12.000 km., astfel că volumul lui Venus este aproape egal cu al Pămîntului.

Ca să completăm această „fișă biografică" a lui Venus, ar trebui să indicăm și perioada de rotație în jurul axei proprii. Din păcate acest lucru este imposibil la ora actuală, deoarece durata rotației este încă necunoscută.

Să nu credeți cumva că astronomii nu au căutat rezolvarea acestei probleme: din contra, numeroși au fost aceia care s-au apucat de lucru, dar fiecare a dat cîte un rezultat aparte. Să fie oare durata de rotație egală cu cea de revoluție în jurul Soarelui, sau rotația durează, ca la noi, 24 de ore? Iată o problemă care rămîne încă deschisă și în rezolvarea căreia, astronautica va avea un cuvînt de spus.

Cauza insuccesului înregistrat la încercările de determinare a duratei de rotație este bine cunoscută: vălul de nori foarte groși care înconjoară planeta în permanență și care nu oferă nici un amănunt stabil cu ajutorul cărula să se poată face această determinare.

Natura norilor este încă necunoscută: s-ar putea să fie vorba de ace de gheață obișnuită, sau de gheață carbonică, pulberi atmosferici sau un amestec. Pînă în prezent nu s-a putut spune nimic exact în această direcție. Se poate afirma însă cu siguranță că deasupra norilor există straturi ale atmosferei venusiene — care este odată și jumătate mai densă decît atmosfera noastră.

Dar, pentru că vorbim de atmosfera planetei Venus, trebuie să spunem că descoperirea ei a fost efectuată încă din anul 1761 de către marele savant rus M. V. Lomonosov. Observînd o trecere a planetei în dreptul discului solar — fenomen care s-a mai produs în 1874 și 1882 și care se va mai produce în 2004 și 2012, — savantul rus a descoperit în jurul lui [illegible] un inel luminos, despre care a [illegible] că este atmosfera planetei, luminată de soare.

Astfel, „vecina" noastră astrală ne apare ca o adevărată lume înconjurată veșnic de nori și unde, dacă ar exista, astronomia nu s-ar putea dezvolta, din lipsa... materialului de cercetare: astrele sînt ascunse mereu de către acest uriaș strat de nori, pe care numai fotografia în infraroșu îl va putea probabil străbate; dacă nu, atunci viitoarele rachete vor face cu siguranță acest lucru.

Matei ALECSESCU
Director al Observatorului Astronomic Popular din București

T. CARAMAN — București răspunde lui Selim, care cu două numere în urmă i-a adresat o epigramă. Acesta spunea că, scriind fabule, T. Caraman se simte în pielea lui.

Și acum răspunsul:

Într-o epigramă spune
Că... cunoaște pielea mea.
Îi răspund cu vorbe bune:
Mulțumesc... asemenea!

MARCEL DIONISESCU — Pitești întreabă cînd se vor trage la sorți premiile concursului literar organizat de revista noastră.

Parafrazînd vechiul dicton: „Zarurile au fost aruncate", răspunsul nostru este: Sorții au decis! Chiar ieri, un copilaș calm și zîmbitor a scos din urnă numerele cîștigătoare. Poate că printre cei fericiți să fiți și dvs. În cazul acesta, felicitările noastre! Dar, mai bine să le lăsăm pentru numărul viitor, cînd veți citi rezultatele.

SIMBAD MARINARUL — Cîmpina: Marinar la Cîmpina? E greu de închipuit. Poate că e vorba de Marea Sarmatică. Atunci se schimbă situația. În cazul acesta, ne surprinde faptul că poștei i-au trebuit attea mii de ani ca să aducă scrisoarea dvs. deși Cîmpina e colea. Iubite marinar, la întrebările dvs. vă răspundem prompt.

ÎNTREBARE: De anul nou revista va apare într-un număr sporit de pagini?

RĂSPUNS: Da, precum se vede (A se număra cele 16 pagini).

ÎNTREBARE: Revista „Magazin" mai organizează un concurs?

RĂSPUNS: Da (A se urmări în numerele viitoare).

SIMBAD MARINARUL: La mulți ani!

REVISTA „MAGAZIN": La mulți ani!

B. THEODOR — Oradea: Ne întrebați dacă pentru inițierea amatorilor în arta fotografică există vreun manual accesibil pentru aceștia..

Vă putem da o veste bună: de curînd a apărut lucrarea „Practica fotografică" de Helmut Stapf, tradusă din limba germană. Căutați-o în librării.

GEORGE J. CORBU — București și MIRCEA EPURE Galați oferă cîte o mică epigramă unor fotbaliști care joacă mai mult decît „bărbătește".

Unui fotbalist care „intră" dur
Deprinși cu felul tău de joc
Toți adversarii îți fac loc.
Tu-i răsplătești pe fiecare
Lăsîndu-i teferi... pe picioare

Unor jucători nedisciplinați pe teren.
Ca fotbaliști loviți mereu în minge
C-o singură preocupare — scorul.
Nimic de zis! Dar asta nu înseamnă
Să dați și disciplinei cu piciorul.

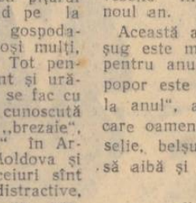

G. BRATU — Petroșani (Pitești): Confesiunea dvs. este plină de înțeles. De aceea vă scuzăm unele imperfecțiuni stilistice și reproducem poezia „Începutul", care ține loc de răspuns și pentru unii care nu simt sub picioare pămîntul pe care calcă.

Mi-am făcut din versuri o căruță
Să-mi poarte gîndurile printre stele
(Așa sucite erau gîndurile mele
Că l-ar fi indignat și pe Canuță).

Și-am furat o rază dintr-o stea.
Am țesut-o-n pudră și parfum
Și-am așternut peste cerescul drum
Un covor pentru căruța mea...

Așa m-am pregătit pentru plimbare
Crezînd că am să-ntrec în mers
Astrii (absolut pe toți) din univers.
Plus „Carul mic" și „Carul mare".

Dar, vai!... Cum nu rezistă nici un fard
Nici covorul meu n-a rezistat:
Căruța din înalt s-a răsturnat
Și-am nimerit cu oștea drept în gard.

AURELIU FLORESCU — Arad ne cere compoziția unui stimulator al creșterii plantelor. Această dorință i-am putea-o satisface, mai ales că scrisoarea, pînă la un punct, îl arată foarte preocupat de problemă. Aflăm însă despre niște plante noi, neintîlnite pînă în prezent. Reproducem un fragment: „...m-ar interesa în amănunțime, cu detalii, cum se tratează plantele, în special roșiile, castraveții, puii, găinile, rațele etc."

Rugămintea noastră este să ne descrie asemenea exemplare ale regnului vegetal, de asemenea să ne arate cîte petale au florile lor, cum se prezintă tulpina. Le-am face o bucurie botaniștilor...

IOAN NEMEȘ — Satu Mare. Ne întrebați dacă există vreo carte în care să se scrie cum trebuie să se comporte tinerii în societate. Asemenea cărți sînt multe. Să nu căutați însă una cu un astfel de titlu fiindcă n-o să întîlniți. În trecut, cînd în țara noastră stăpînea burghezia, editorii capitaliști au scos o lucrare intitulată „Codul manierelor elegante". Acolo se dădeau sfaturi odraslelor burgheze, cum să procedeze în putreda lor societate, cum să se prefacă, cum să mintă pentru a dovedi că sînt bine crescuți. Cărțile noastre cele multe sînt adresate tineretului. Din fiecare veți învăța ce este încrederea în forțele proprii, eroismul, veți găsi dragostea pentru partidul care ne călăuzește pașii spre noi și noi victorii. Iată care sînt cărțile pe care să le citiți.

OPREA TOHĂNEANU — Sf. Gheorghe (R.A.M.): La rubrica noastră „De pretutindeni" ați citit o notiță în care era vorba despre numărul de kilometri pe care-i parcurge o gospodină de acasă la piață și înapoi. Așa-i că este interesant calculul? Scrisoarea dvs., bazîndu-se pe această notiță, ne pune la grea încercare, pentru că ne cereți un calcul dificil. „Sînt ospătar la restaurantul gării, — ne scrieți dvs. — și am 42 de ani. Lucrez șumărul legal de ore. În acest timp nu stau pe scaun mai mult de 60—70 minute, cît mănînc. V-aș fi foarte recunoscător dacă mi-ați face și mie o calculație".

Nu bănuiam că notița publicată va fi ca un bumerang. Să vă spunem că n-am făcut noi calculul cu gospodina, calculul apărut în revistă? Veți zice atunci că nu vrem să vă facem „calculația". Problema aceasta, în aparență simplă, e o problemă de trei foarte complicată. Dar să încercăm: înmulțim numărul drumurilor cu numărul metrilor cît măsoară drumurile prin restaurant, scădem apoi drumurile mai scurte făcute pînă la primele mese, adunăm drumurile făcute cînd clienții grăbiți uită ușa deschisă, împărțim totalul drumurilor atunci cînd vă mai ajută cineva, scădem din vîrsta de 42 de ani timpul cît nu faceți acest serviciu, înmulțim acest timp cu rezultatul tuturor calculelor și scădem zilele libere ce le aveți. Pentru noi e grea problema. Mai întîi că nu avem la îndemînă nici o cifră și apoi cine stă să numere fiecare pas? Ne dați dreptate că e greu?

TUTUROR CITITORILOR CARE SCRIU „MAGAZINULUI". Am primit cu multă plăcere scrisorile dvs. trimise în acest an. Vă mulțumim și dorim să ne scrieți în continuare. Le vom aștepta cu aceeași plăcere ca și pînă acum, iar răspunsul nu va întîrzia. Vă strîngem mîna tovărășește, dorindu-vă numai succese în munca pentru înflorirea patriei noastre, pentru viitorul fericit al poporului nostru.

La mulți ani!

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

D-ALE REVELIONULUI

Într-una din zilele **„Săptămînii cărții românești"**, m-am nimerit într-un bazar tixit de cărți, dar și de cumpărători. Printre ei erau și cîțiva țărani. Au intrat, și-au scos căciulile, și-au netezit părul cu palma și s-au așezat la rînd. Eram curios să văd ce cărți cumpără. Cînd au ajuns în fața standului, au început a răsfoi tacticos cărțile și a pune deoparte cîte una. Îi priveam și-mi aminteam de alți ani, cînd oamenii de la țară, intrați în librării, întrebau:

— Gromovnice aveți?

Negustorul, șiret, scotea atunci din raft o cărțulie, o bătea de colb și i-o întindea ca pe ceva de mare preț. Era cartea care „prevedea", pe cel puțin 100 de ani, cum va fi vremea, care va fi norocul fiecăruia. Pășind într-un an nou, omul obișnuit cu nesiguranța zilei de mîine simțea nevoia să întrezărească ceva din tainele lui. În această carte, omul căuta să-și afle soarta mergînd la zodia fiecăruia, a racului, a scorpionului, a vărsătorului.

Țăranii pe care i-am văzut deunăzi n-au mai pus aceeași întrebare. Nici măcar de curiozitate n-au întrebat dacă s-a tipărit vreo ediție nouă a învechitei hîrtoage prevestitoare a „norocului". Pentru explicarea multor minunății, ei au cumpărat, printre altele, un almanah al științelor, pe care-l vor răsfoi, poate, în seara anului nou.

Dacă s-ar face o statistică a gromovnicelor uitate prin funduri de lăzi, cred că s-ar afla un număr surprinzător de mic. Dar dacă această bucovină mincinoasă și-a pierdut din popularitate, ca și ridiculele bilete de papagal, nu e mai puțin adevărat că, pe ici, pe colo, mai stăruie unele năravuri învechite de Anul Nou, pe care naivii cu conștiința adormită le mai scurmă în lada de gunoi a misticismului burghez. Autori „întreprinzători" s-au străduit să le înmănuncheze cîndva în vreo cărțulie, sub titlul de **„Obiceiuri de Anul Nou"**. Nu e vorba de obiceiurile bune, ca plugușorul, bunăoară, ci de altele de domeniul celei mai bolnăvicioase fantezii.

Să luăm, spre exemplu, obiceiul cu cele 12 coji de ceapă așezate pe masă în seara urărilor. Fiecare dintre coji ar reprezenta o lună a anului. Dacă una din coji lasă mai multă apă, înseamnă că acea lună va fi ploioasă. Cum se explică acest lucru? Misterul nu-l poate lămuri nici un firoscos, oricît ar pretinde că deține tainele cerului. Coaja de ceapă nu are cum prevesti, ca un buletin meteorologic, timpul care va să vină. Ea continuă a fi o banală coajă de ceapă, bună doar pentru a figura printre alte zarzavaturi în supă sau tocană. Sînt sigur că țăranii pe care i-am întîlnit în librăție mai ieri-alaltăieri, au dezlegat de mult tainele roadelor bogate, mai ales dacă sînt colectiviști sau întovărășiți. O arătură adîncă, o irigație, o sămînță selecționată, o ploaie artificială, fac să nu existe luni secetoase, oricît de aride ar fi zilele de vară. Cînd sînt atîtea mijloace științifice, e păcat să te usture ochii, privind în fundul cojii de ceapă, doar, doar va apare vreo picătură de apă.

Pentru asigurarea norocului, pe care altă-dată oamenii nu-l găseau, nici în rodul muncii lor și nici în mila stăpînilor, se ajungea la multe artificii. În ziua Anului Nou, se spunea, primul om care intră în casă, dacă vrei să ai noroc, trebuie să fie bărbat. De ce un bărbat? Nici măcar „savantul" gromovnic nu putea să spună. În această năstrușnică idee sălășluia, sub formă mascată, teoria primată a inegalității între sexe. Acest obicei preluat în mod automat, sădea în mințile unora ideea inferiorității femeii față de bărbat. O sădea încet, pe nesimțite. Azi, cînd femeia e un factor activ în lupta pentru mai bine, cînd s-a ridicat pe culmile științei, asemenea năravuri sînt anacronice și dăunătoare.

Ei, dar în seara revelionului, multe fete căutau să știe ceva despre cel ursit. Cînd ceasul bătea cele douăsprezece lovituri, în miez de noapte, Aglaia, Ileana sau Tincuța alergau în fundul ogrăzii, pentru a lovi cu piciorul în spinarea porcului scăpat de la tăiere. Dacă porcul grohăia odată, Tincuța nu se mărita în acel an, dacă grohăia de două ori, putea să se pregătească de nuntă. Iată deci că porcul devenea un clarvăzător, un înțelept mai mare decît alți înțelepți, cititori în stele. Cine poate să mai creadă în astfel de basme, acum în preajma anului '59? Dar experiența cu oglinzile așezate într-o cameră întunecoasă, în care s-ar arăta mirele, dragă doamne, într-o formă vaporoasă? Dar căutarea înfrigurată, în ceșcuța cu cafea, pentru a-i afla trăsăturile feței și inițialele numelui?

Asemenea minuni nu mai găsesc creduli astăzi, în epoca satelitului artificial al pămîntului. Arătările, stafiile, chiar mirii vaporoși, nu mai pot apare nici în imaginație, pentru că la lumina științei toate acestea dispar, împrăștiindu-se care încotro. Toate se strecoară parcă între copertile scorojite ale gromovnicului, dispărînd într-un sipet sau în cine știe ce raft al unei anticării. Dacă pe ici, pe colo, au mai rămas unele năluci, ele trebuie alungate, pentru că sînt năluci ale unui trecut apus. Sînt urmele trecutului dureros, cînd la lumina policandrelor, familii de îmbuibați, mari moșieri, financiari, senatori ereditari adunați în jurul meselor, se ospătau, în orgii, din bunătățile pămîntului, în timp ce afară, la ferestre, copiii sluglor scîncеau, tremurînd și flămînzi, refrenul sărăciei: **„Ne dați, ori nu ne dați?"**

Firește, în prag de an nou, trebuie să ne punem întrebarea: ce ne va aduce anul viitor? E o întrebare firească. Ciocnind un pahar de vin, ne vom face urări de sănătate și prosperitate pentru noi și copiii noștri. Viitorul pe care dorim să-l întrezărim ne apare clar înaintea ochilor. Nu mai este nevoie să ne „documentăm" în coaja de ceapă sau să cercetăm zodiile. El ne apare luminos înainte, fiindcă planurile noastre ne arată ce vom înfăptui în fiecare an. Știm ce fabrici noi se vor înălța, cîte sate vor avea parte pentru prima dată în viața lor de lumină electrică și chiar cu cît va crește nivelul traiului nostru.

Curînd vom trece o nouă paralelă a timpului, intrînd într-un nou an. Situați pe o treaptă mai înaltă, privind în jos spre ceea ce a fost, nu putem decît să aruncăm un ris sfidător față de cortegiul de moravuri și năravuri al trecutului. E risul cu care ne-am despărțit încă de mult de un ev, în drum spre altul, al fericirii și bunăstării.

C. ȘERBAN

Acum un sfert de veac — în preajma Anului Nou

Vă mai amintiți de sfîrșitul anului 1933? O iarnă neîndurătoare. Ger cumplit. Haitele de lupi ieșiseră la pradă. În Moldova, în Banat și în alte regiuni, mulți oameni erau răpuși de frig și de fiare. În acele zile, la redacția ziarului *„Lupta"* sosise o scrisoarea. Era scrisă de un copil dintr-un cartier al Bucureștiului. El ruga redacția să o înmîneze lui Moș Gerilă. Redacția a publicat-o. Scria în acea scrisoare: *„Eu și cu Ticu sîntem săraci. De aceea nu te rugăm să ne aduci jucării. Să ne aduci mie 100 kg. lemne și lui Ticu tot 100.*

Te așteptăm".

Au așteptat zadarnic cei doi copilași. Și nu numai ei. Pentru cei sărmani, Moș Gerilă degerase, în acel an ca și în toți anii din acea vreme.

La Nissa e admirabil!

O reclamă publicată aproape de toate ziarele. O reproducem întocmai: *„Vreți să petreceți Crăciunul la Paris și Revelionul la Nissa? E un timp admirabil acolo. 20 de zile de voiaj vă costă 13.950 lei".*

E scump? Nicidecum. Dovada: Nu au fost satisfăcute toate cererile. Așa că unii mai puțin norocoși au dat curs altei reclame. O reproducem și pe aceasta: *„Petreceți Revelionul la Sinaia. Diferite surprize, toate sporturile de iarnă. Ruletă-Baccara, teatru, cinema, jazz, dancing".*

Cîte invitații și ce amabile! Cu toate acestea, unii mureau de frig și foame. De ce oare?

Patronul era... patron și de sărbători

Costică Popa, croitor de 19 ani, din str. Logofătul Tăutu din București, s-a dus la patronul său Mișu Abramovici să-i ceară 800 lei ce-i datora pentru lucrul făcut. Credea lucrătorul că acum, de sărbători, patronul va fi mai înțelegător. Dar de unde! În loc să-i dea banii, patronul l-a alungat. Neavînd cu ce trăi, Costică Popa a încercat să se sinucidă, făcîndu-și patru tăieturi adînci în regiunea pieptului.

De unde se vede că și de sărbători patronul era tot patron!

În familiile unor învățători

Elvira Mandula, de 23 ani, din Cluj, a fost concediată de patru luni din postul pe care-l ocupase la o fabrică din localitate. Tatăl ei, fost director la o școală primară, primea o pensie de mizerie și nu o putea întreține. Negăsind de lucru și nemaiputînd suporta mizeria, Elvira s-a aruncat în Someș.

Un alt caz: *„La București pe str. Cuza Vodă 114 trăiește într-o mizerie de nedescris Ana Georgescu cu soțul ei, fost învățător, azi grav bolnav și cu patru copilași. Nenorocita femeie face un apel la inimile miloase".*

Așa trăiau învățătorii! Dar învățăceii lor?

A murit la tratament

Cu cîteva zile înainte de vacanța de iarnă, învățătorul de la școala din comuna Dunărea-Dobrogea, a constatat că elevii sînt plini de rîie. Ca să-i ajute să scape de boală, învățătorul a preparat, după a sa știință, o soluție din var, săpun și sulf, cu care și-a tratat elevii. După tratament copiii au început să țipe din pricina durerii, ca din gură de șarpe. De spaimă, unii au sărit pe geam și au fugit dezbrăcați. Unul din cei tratați, anume elevul Emilian I. Poenaru, a murit în chinuri groaznice.

Și mai spuneau unii că nu se luptă împotriva bolilor!

O simplă tragedie?

Toți trei aveau la un loc 9 ani. Tăticul, mecanicul Emeric Nagy, lucra la turnătoria „Febus" din Oradea, mămica plecase să facă tîrguieli pentru sărbători. Ei stăteau încuiați în casă. Casa a luat foc. Copiii au țipat. Zadarnic. Flăcările nemiloase i-au pîrjolit. Cînd s-a întors de la piață, mama i-a găsit întinși pe zăpadă. Și-a pierdut mințile. Aflînd de cele întîmplate, Emeric Nagy a încercat să se sinucidă.

O simplă tragedie? Așa ziceau unii...

Din cercurile înalte

La Florida s-a sinucis doamna Louisa Stanton, cunoscută în cercurile înalte care frecventau localitățile balneare din Florida. Ea a închiriat un avion, cu care a pornit în zbor deasupra Oceanului Atlantic, menținîndu-se în aer pînă la epuizarea ultimei picături de benzină. Apoi avionul s-a prăbușit în mare și doamna s-a înecat. Grijulie, a lăsat un cec pentru plata avionului.

Ce cucoană năbădăioasă! Nu răbda de foame și s-a sinucis.

Diploma nu-i de folos

Un tînăr, orfan de părinți, s-a prezentat la Arsenalul Armatei cu o cerere pentru a fi primit ca salahor. „Nu sînt locuri", i s-a răspuns. Tînărul a prezentat o diplomă. Era licențiat. Luase examenele în facultate cu cele mai mari elogii. Dar zadarnic. „Diploma nu-i de folos", i s-a răspuns din nou. „N-avem locuri".

Și cît a suferit pînă a căpătat diploma! De, așa erau timpurile!

Preziceri

Ziarul *„Universul"* publica în numărul din 1 ianuarie 1934 prezicerile unui astrolog american, W. Lee. Acesta prezicea — între altele — că *„miliardarii americani vor dispare pînă la sfîrșitul anului 1934. Cea mai mare descoperire a anului* — continua astrologul — *este rezervată unui austriac. Înainte de sfîrșitul anului un medic vienez va găsi veritabilul remediu al cancerului".*

Se cunoștea că-i un prezicător din America!

Remediu împotriva șomajului

Uniunea națională socialistă a frizerilor din Nordhausen a lansat o proclamație către poporul german prin care-l invită, în interesul scăderii șomajului, ca măcar în perioada sărbătorilor de iarnă să se radă zilnic la frizerie. Aparatele de ras și rasul la domiciliu trebuie — ziceau ei — interzise ca „antigermane".

Bun remediu! N-au aflat de el oare cei ce cîrmuiesc Statele Unite și celelalte țări capitaliste unde șomajul ia amploare?

*

Din noianul de fapte petrecute acum 25 de ani, am ales doar cîteva. În asemenea atmosferă se sărbătorea atunci Anul Nou. Lux și desfrîu în lumea celor avuți; mizerie și foame pentru cei mulți. E bine să ne amintim de acele vremuri azi. Constatăm astfel drumul lung și plin de biruințe parcurs de poporul nostru în anii puterii populare.

T. DUMITRESCU

— Mă duc la cetățeanul de la 25, să-i repar robinetul...
— Ia și chiloții de baie: a trimis după dumneata acum trei zile!...

Unele cooperative de deservire la domiciliu uzează încă de metode birocratice, efectuînd lucrările respective cu mari întîrzieri.

Desen de Fred GHENADESCU

Cronica gastronomului

AN NOU

Tobă

Noul an bate la ușă și toamna nu se îndură să părăsească Cișmigiul. Intrasem în grădină, pe Știrbei-Vodă și mă îndreptam spre bulevardul 6 Martie. O rază jucăușă de soare blajin lumina virful unui copăcel, ale cărui frunze de șofran decolorat aminteau paleta și penelul lui Luchian. Pe-o alee laturalnică, o fetișcană, cu obrajii rumeni ca merele ionathan, ținea în brațe un copil. Încotoșmănat în vestminte albe ca frișca și cu ochii lui mari și negri, conturați parcă cu compasul, copilul părea pastișa unei pinze de Tonitza. În fundul aleii mi s-a părut că recunosc, în trecătorul care se plimba solitar și gînditor ca un adevărat peripatetician, pe prietenul meu Costache. În adevăr, el era.

— Ce faci Costache?

— Prostii, îmi răspunse.

— Cum așa?

— Știi bine că de Anul Nou îmi place să adun la mine cîțiva prieteni și să-i primesc cum trebuie.

— Știu Costache. Tocmai eu să nu știu?

— Ei bine, dragă prietene, află că bătrînul tău prieten Costache, dus în ispită ca cei mai mulțuit dintre geanabeți, a dat toți banii puși de o parte pentru acest scop măreț, ca să-și cumpere un magnetofon. Pricepi?

— Pricep, Costache, ba te și aprob!

— Auzi vorbă! Și ce mă fac eu cu revelionul? Nu sîntem mulți, opt inși, dar orișicît!

— Ascultă Costache, zic, țuică ai, pelin ai, vin ai, restul e moft!

— Crezi mata! Dar eu aș vrea o masa bogată și în același timp economicoasă.

— Cum s-ar zice, ai vrea să fii și cu porcul vîndut și cu slănina-n pod.

— Cam așa ceva, răspunse Costache amărît.

— Nu-ți fă sînge rău, Costache. Rezolvăm noi chestiunea. Hai cu mine!

Ajunsesem taman în colțul bulevardului cu Brezoianu. La „Gambrinus" care va să zică. Intrăm în local și după ce străbatem cele două săli și vasta bucătărie, bat la ușa odăiței în care maistrul bucătar Colea Olexiuc meșterește iscusite mîncări pentru sute de guri. Cu toate că orele de serviciu trecuseră, el lucra încă. Cu un cuțit subțire, lung ca un stilet și ascuțit ca un bisturiu, șeful bucătar făcea găuri într-o ceapă cu o viteză de scamator. Odată cele patru-cinci găuri făcute, trăgea de codiță și ieșea o zarnacadea. O așeza frumos pe marginea cada din farfuriile cu mîncări reci destinate vitrinei și reîncepea operația. Pe mai multe farfurii aliniate pe masa dreptunghiulară, o sumedenie de alte flori comestibile așteptau să li se distribuie același rol decorativ. Niște boboci de trandafir făcuți din cartofi și colorați cu zeamă de sfeclă, i-au dat gata pe Costache.

— Mare artist! mi-a șoptit.

— Răbdare, Cosjache!

I-am expus meșterului, cum s-ar zice, scopul vizitei.

— Se poate, — a răspuns cu amabilitate Colea Olexiuc. Pentru asta însă potiți mîine la 7 seara la mine. Noi, profesioniștii, urma ei, potrivim mîncările din ochi. Ca instrumente de precizie nu avem decît gustul și mirosul. De aceea, atunci cînd dăm în vileag o rețetă, aceste instrumente trebuie verificate cu centimetrul, centigramul și centilitrul, pentru uzul amatorilor (Costache înghiți în sec).

A doua zi, la ora indicată eram în garsoniera meșterului Olexiuc.

— Mîncările sînt pe masă, ne-a spus. Dacă vă plac, rețeta urmează.

Am gustat, ne-a plăcut, am mulțumit. Și-acum iată menu-ul alcătuit de Colea Olexiuc și unele din respectivele rețete:

1) Rulouri de heringi cu măsline (pentru țuică).
2) Pateu de ficat de porc sau pasăre.
3) Tobă.
4) Friptură de purcel (sau curcan) înăbușită (ambele pot fi înlocuite cu o găină grasă).
5) Plăcintă cu nuci.
6) Brînzeturi și fructe.
7) Cafele.

Pentru prepararea tobei trebuie: o beșică uscată de porc, sau un mat gros de vită, 4 picioare de porc tăiate scurt sau două obîrșnice, 2 urechi, 1 limbă, jumătate din tr-un cap de porc, 100 gr. soric și 500 gr. carne slabă de porc. Capul, picioarele și urechile se pîrlesc bine la foc și se pun în apă caldă. Se rade apoi soricul și se pune totul la fiert într-o cantitate de apă de două ori mai mare decît carnea din oală. Cînd începe să fiarbă se ia spuma și se șterge vasul pe margini de urmele de spumă. Se sărează și se pun cîteva boabe de piper. Limba, soricul și carnea fierbînd mai repede trebuie scoase mai întîi, lăsînd capul și picioarele să fiarbă înainte. Acestea sînt fierte atunci cînd carnea se desprinde ușor de pe oase. Numai atunci scurgem zeama. Cantitatea de zeamă scursă trebuie să fie egală cu cantitatea de carne pe care am scos-o de pe oase. Dacă zeama depășește această cantitate, se reduce, punînd-o din nou la fiert cu oasele de pe care s-a scos carnea. Carnea se taie în fîșii de 4—6 cm. lungime și 1—2 cm. lățime. Limba se taie în felii groase. Se sărează, piperează și se adaugă usturoi bine pisat și cine vrea, coaja rasă de pe o lămîie. Această operație se face atunci cînd carnea e călduță încă, pentru ca ingredientele adăugate să-i poată transmite aroma. Cînd totul e gata, se scoate beșica de porc sau mațul gros din apa în care au fost ținute din ajun, pentru a se muia, se înecă cu felii de ceapă și cu sare, se spală cu 100 gr. oțet, se ciatește cu apă rece și apoi se umple cu conținutul de mai sus și cu zeama respectivă. Beșica odată umplută se coase de două ori și se pune într-un vas de dimensiunea tobei. Se fierbe în apă 10—15 minute. După fierbere, se scoate din vas și se lasă 10 minute să se răcească. După asta se așează între două scîndurele. Pe scîndura de deasupra se pune o greutate egală cu greutatea tobei, pentru a o presa și a-i da forma dorită. Înainte de a o servi, se ține 24 de ore la rece. Se poate păstra astfel două săptămîni. Pentru a fi păstrată mai mult, se afumă, ceea ce îi dă un gust și mai plăcut.

Plăcintă cu nuci

Se freacă bine trei gălbenușuri cu 100 gr. zahăr. Se adaugă apoi 150 gr. unt tăiat în bucăți mici și o lingură de smîntînă sau lapte și se freacă înainte pînă ce amestecul devine spumos. Se răstoarnă peste 300 gr. făina care a fost cernută pe o planșă. Se adaugă o lingură de rom, un pic de praf de copt, praf de vanilie și o jumătate de coajă de lămîie rasă. Totul se amestecă repede, așa ca în 2 minute să se obțină o cocă pe care o lăsăm cel mult o oră și cel puțin o jumătate de oră la rece. Între timp, prăjim 100 gr. nuci pe care le sfărîmăm cu chiliugul pe o planșetă. Punem la fiert 2 pahare cu apă cu 150 gr. zahăr cu vanilie (un pachet sau un sfert de baton de vanilie). Cînd dă în fiert adăugăm un pahar cu pesmet alb amestecat cu 20 gr. cacao sau 50 gr. șocolată rasă. Tragem vasul de o parte și adăugăm albușul rămas, bătut cu 50 gr. zahăr și nucile. Din coca ținută la rece se ia jumătate și se întinde o foaie de mărimea și forma unei tăvi de copt în care o și introducem și o punem în cuptor pînă ce coca se întărește, fără a se coace deplin. Se scoate din cuptor și se toarnă peste ea umplutura. După asta se acoperă cu o altă foaie obținută din cealaltă jumătate de coca. Se dă la copt fără să se ungă cu ou, presărindu-se însă zahăr tos, ca să prindă rumeneală. Se coace pînă cînd prinde o culoare frumoasă. După ce se scoate din cuptor se taie felii și se presară peste, zahăr pudră.

Și-acuma iubiți cititori ai acestei rubrici, nu-mi rămîne decît să vă urez un An Nou fericit, spunîndu-vă:

Nu uitați ciocnind paharul
Cu spumos sau Ottonel,
Nici pe Colea bucătarul,
Nici pe mine,

PĂSTOREL

EPIGRAME

Unui responsabil necinstit de magazin de mobilă

Cum ești mare pișichier
Și cu tehnică aleasă,
Ca să iau un șifonier,
Trebuie să-ți dau o... masă.

Unui tîmplar de cooperativă, care cere suprapreț

Între el și circular
Multe-asemănări găsesc:
Amîndoi, e lucru clar,
Cît lucrează... se-nvîrtesc.

Birocratului

Îți zici de cîte ori funcționarii
Îți adresează critici uniforme:
„De fapt, mai birocrați sînt cofetarii
Că dînșii nu lucrează fără... forme!"

Unei casierițe

Cînd te-a cerut ieri în căsătorie
Un pretendent scund și cărunt
Ai acceptat cu multă bucurie,
Să ai în casă și ceva... măruntl

Unei gospodine... negospodine

La prînz, cînd ți-a venit bărbatul,
I-ai spus, drept scuză, pasă-mi-te:
— Avînd azi treabă cu spălatul,
Nu ți-am gătit decît... clătite!

V. D. POPA
și A. LAPUȘNEANU

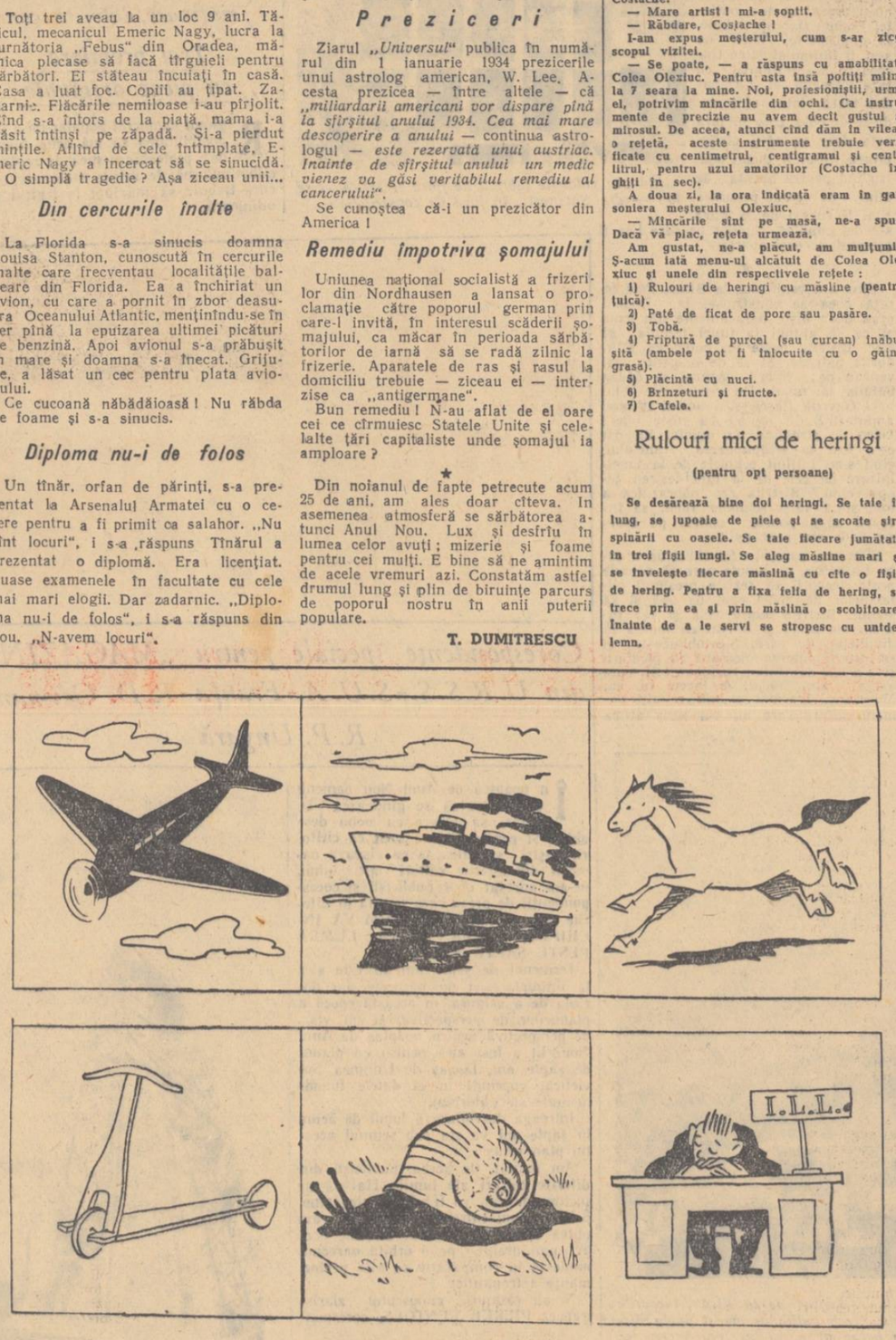

CITEVA EXEMPLE DE VITEZA...

Desen de Rik AUERBACH

Acest număr este un NUMĂR DUBLU: 64—65 și cuprinde DOUĂ FASCICOLE A CITE 8 PAGINI.

Numărul viitor al revistei noastre va apare SIMBATA 10 IANUARIE 1959.

SFAT PE PODUL DE PE CRACĂU

Sufla un vînt tomnatec peste holmuri și dealuri. Un vînt ca atunci cînd mă lua tata la moară la Ita, pe malul Cracăului, la marginea Girovului. Un vînt fosnitor, prin frunze uscate, izvodind fior de vechi amintiri, dintr-o copilărie hălăduită pe asemenea meleaguri. Nu-mi părea rău că autobuzul de Piatra întîrzia. Stam de vorbă cu mine însumi și cu apa Cracăului ce sporovăia limpede, săltînd peste pietricele. Cîte un boiștean, sprinten, săgeta șuvoiul în sus împotriva curentului, parc-ar fi vrut s-ajungă mai repede la Bodești ori la Mitoc, să nu-l prindă noaptea pe drum.

Stam pe pod și-mi preîiram, înduioșat, amintirile: tata, căruța cu saci scîrțîind greoi în noapte, moara, focul din șură, sărăcia, poveștile...

— La ce ți-i gîndul, tovarășe? — m-a întrebat un țăran care aștepta și el autobuzul, desigur să se răpeadă pînă-n tîrg, la Piatra, ca și mine. Te văd zîmbind și...

Mă gîndesc la ce era odată pe-aici...

— Cunoști locurile?

— Da, sînt din Negrești.

— Ei, da! Atunci cunoști bine. Ai plecat de mult de pe-aici? M-a lăsat să-mi depăn încet fir de amintiri. Îi plăcea să asculte.

A mai venit o femeie între două vîrste cu o traistă plină în spate, cu cojocul slinos, cu casîncă de lînă verzuie, spălăcită, cu fustă neagră, cu opinci mari. S-a apropiat de noi, să asculte vorbirea și să-i fie așteptarea mai scurtă, aici în stația autobuzului.

Amîndoi, mă aprobau.

— Așa-i. Eu am lucrat, ca băietan pe moșia lui Lalu. Și aici și la Dochia. Ai dreptate, ticăloase vremi!

— Și eu am slugărit la Teodoreanu. A strîns femeia casinca asupra obrazului. Nu de frigul de-afară. Ci de înghețul unor amintiri triste.

Am lăsat să treacă o clipă de liniște și am sucit vorba spre zilele de azi. Bărbatul mergea la tîrg pentru niște treburi ale gospodăriei colective din Girov. Vorbea cumpănit. Cu răbdare, cu o isteață clipeală din ochi. Și cu un zîmbet prietenesc în colțul gurii. Își netezea musteața, din cînd în cînd, ușurel, ca omul mulțumit. Apăsa semnificativ unele cuvinte:

— Dumneata se vede că n-ai trecut de mult pe aici.

— Cam de multișor...

— Atunci bine-i să știi că 36 la sută din pămînturile de aici, din raionul nostru, sînt cooperativizate. Iar în valea asta: Bodeștii, Dobrenii, Serbeștii, Căciulețtii, Dochia... tot colective bune. Și chiar fruntașe. Au produs în vara asta între 1800 și 2000 de chile de grîu la hectar.

Vorbea cu prieceperea omului care a ieșit din vîzuina egoismului și se preocupă de toată lumea. Îi simte pe toți aproape, prieteni. Parcă toți oamenii din valea asta ar forma o mare familie. Și mie îmi creștea inima de dragoste, de bucurie. L-am întrebat dacă straiul de pe dînsul era strai de sărbătoare.

— Cînd m-am însurat, acum aproape douăzeci de ani aveam un biet suman pe umăr. Cu el mi-am făcut vealcul, pînă după război. Ajunsese așa de ponosit și de jerpelit că mă rușinam să ies în lume. Acum... De bună samă, nu merg cu astea la muncă pe cîmp. Dar mai am încă trei rînduri de haine și trei perechi de bocanci, noi-nouți. Și nu mă laud, dar anul ista mi-am cumpărat și radio.

— Și copii?

— Cinci. Trei în școli. O fată chiar la școala de specialiști de la fabrica de relon din Săvinești. Înțelegi? Mă duc chiar s-o văd, mîine dimineață. Că mi-i dor de dînsa.

— Și casa?

— Casa? Uite-o colo. Dranița-i încă albă. Înțelegi?

— Înțeleg.

— I-am turnat un cerdac, după pofta inimii. Că mult o mai rîvnit femeia mea casă cu cerdac larg, luminos, să șadă vara, așa spre sară și să privească spre sălciile din lunca...

Am privit casa cu cerdac larg. Era aproape, cu fața spre amiază. Și parcă rîdea.

— Știi, pe fratele meu l-am lăsat, acum zece ani mîncînd dintr-o strachină de lut și acum... Am îngăimat eu vorba, mai departe.

— Da. Înțeleg. Tot din farfurie mîncăm și noi — m-a întrerupt omul. Iar măsuța cea mică rotundă, am suit-o în pod. La muzeu, aș zice. Înțelegi? Să afle nepoții de vremea cînd eram... individualiști și argați.

Femeia mai mult asculta. Prinse acum momentul și spuse că vine de la Mărgineni și merge spre Gîrcina. A văzut în gazetă chipul Profirei Andrei, fruntașa colective din Mărgineni. Și, cum de fel e din Doina și are o rudă în sat la Mărgineni, s-a dus s-o vadă.

— Da, am găsit-o țesînd. Harnică femeie. Unde pune ea mîna parcă roiește belșugul. Mi-a spus așa: am făcut anul ista peste 150 de zile-muncă în colectivă. Cu toate că nici casa n-am uitat-o. Am ascultat glasul organizației de partid și am îndemnat toate femeile la muncă. Le-am îndemnat dînd însămi pildă. Și, știți, mai acum cîțiva ani nici nu știa carte. Acuma citește și scrie bine... S-a mirat femeia, strîngîndu-și cu un gest cuminte casînca în jurul obrazului, rumenit de vînt și de emoția vorbirii. Uitasem că așteptam autobuzul. Îmi plăcea sfatul. Îmi încălzea inima. Iar vîntul toamnei cînta parcă un marș al nădejdei.

— De ce m-am dus s-o văd pe Profira Andrei? — suspină ușurel femeia. Hm... Așa, ca să-mi ostoiesc o pornire împotriva bărbatului.

— Înțelegi? făcu bărbatul către mine, netezindu-și musteața cu gestul lui de om cumpănit, așezat, blajin.

— Nu...

— Pentru că nu știți că eu nu-l lăsam să intre în colectiva din satul nostru.

Și? întrebă bărbatul.

— Păi faptele vădite m-au pleznit peste obraji ca niște palme ce mi se cuveneau.

— De ce vorbești așa?

— Așa merit. Ei, asta mi-i povestea...

Bărbatul a sărit cu pilde din satul lui. Și el se străduia cu oameni ca Ion Lungoaia, ca Macovei, ca Ștefan Bortă...

— Eu le cînt mereu și le arăt: Uite, măi, munca laolaltă în colectiv, e mai spornică. Tu ai scos 700 la ha? Eu 1500. Tu cu 3 hectare, greu o scoți la capăt. Și muncești... Noi folosim tot mai mult mașinile. Agronomul stă ici lîngă noi și ne povățuiește. Uite, nu mai departe ici la Roznov ni se face un combinat de îngrășăminte chimice. Pentru cine se face? Pentru pămîntul colectivelor noastre, măi!

Se strîmbă încă Macovei la mine. Dar cînd îl duc și-i arăt sămînța pe care-o pune colectiva în pămînt cu semănătoarea rămîne așa, cu gura căscată. Se scarpină la ceafă și sudue. Sudue așa, în văzduh, ca să-i mai treacă obida. Dar n-o s-o mai ducă mult așa. Vede și el că munca în colectivă se răsplătește. Pămîntul ista din Valea Cracăului e cam ambițios. Trebuie să-l birui cu munca dacă vrei să-ți dea rod ca lumea. Și singur nu-l poți birui niciodată. Așa că, într-o bună zi o să lepede și Macovei al meu încăpățînarea lui. O s-o dea pe Cracău la vale, ca pe apa sîmbetei.

Iar a zîmbit bărbatul, mai semnificativ, spre mine și spre valea Cracăului. Și-a scuturat căciula către vînt și a tras în piept aer curat și rece. Așa cum fac oamenii sănătoși, plini de vigoare și de viață.

Și femeii îi plăcea sfatul. Își lăsă traista jos și privi spre stînca Șerbeștilor, oleacă îngîndurată, oleacă bucuroasă de cele auzite. Bărbatul își urmă povestirea lui. Mai avea ceva de spus. Ceva interesant, că iar zîmbea cu subînțeles.

— Iar dacă n-o veni Macovei la mine, înțelegi? Mă duc eu la el. Vorba ceia: prietenul bun, la nevoie se cunoaște. Și Macovei e-n mare luptă cu sine. Înțelegi? Iar dacă mă duc, îi zic urătura ticluită de unul de la căminul nostru cultural. Trag buhaiul și-l urez cam așa:

„Măi bădiță Macovei,
Ia ascultă dacă vrei,
Plugușorul nostru bun
Spus în seara de ajun.
Nu mai sta pe vatră trist,
Ci fă-te colectivist,
Vin și-ndeamnă cu noi plugul
Să-ți aduci în cas'belșugul"...

Dinspre Roman s-auzi duruit de motor. Venea autobuzul. Ne pregătirăm să urcăm, tustrei. Bărbatul ajută femeia să-și așeze traista în spate. O întrebă zîmbind.

— Ei, ce-ai să faci la Gîrcina dumitale?

— Ce face Profira Andrei, la Mărgineni.

Mi-am mai aruncat odată privirile asupra văii Cracăului. Am mai mîngîiat în fugă, încă odată, culoarea și înșirarea zecilor de acoperișuri noi. Să le am în minte ca o imagine proaspătă, în stare să strivească pentru totdeauna icoanele cele vechi. Și urcînd în autobuz, o pală de vînt mi-a dezmierdat obrazul. Venea de pe holmul Bodeștilor, de pe Balaurul Măscăteștilor, de pe stînca Șerbeștilor. Sufla iernatec.

Dar, în clipa aceea am înțeles că, în fapt, vestea primăvara.

Dumitru ALMAȘ

Statisticile burgheze arată că în anul 1938, în țara noastră existau doar 4.858 de tractoare, revenind la fiecare tractor aproape 2800 de hectare. Puținele tractoare care existau pe atunci, purtînd marca diferitelor fabrici străine, erau folosite în marea lor majoritate de gospodăriile moșierești și chiaburești. „Țăranului romîn nu-i stă bine decît lîngă plug și lîngă boi" — spuneau reprezentanții vechiului regim. Și astfel la adăpostul teoriei fățarnice despre caracterul „eminamente agrar" al economiei noastre, dezvoltarea industriei autohtone era neglijată.

Încă din primii ani ai instaurării puterii populare, partidul și guvernul democrat-popular s-au preocupat de crearea unei puternice baze tehnice pentru agricultură. Primul tractor romînesc a fost dat în exploatare în anul 1947. Pînă la sfîrșitul anului 1949, numărul tractoarelor a ajuns la 12.227, revenind la fiecare tractor doar cîte 800 de hectare. În ultimii ani industria noastră constructoare de mașini — care pune astăzi la dispoziția agriculturii un număr de circa 50 de tipuri diferite de mașini agricole — a scos din fabricație tractoare perfecționate, moderne, cum sînt UTOS-urile. Aceste tractoare ca și alte mașini au căutare și la export.

La începutul anului 1958 — așa cum se vede și în graficul de mai sus — parcul de tractoare din agricultură a crescut la 37.889 tractoare convenționale. Datorită sporirii numărului de tractoare în acest an cu peste 6.000 de bucăți, suprafața ce revine la un tractor convențional a scăzut la sub 300 de hectare. Și ea va scădea și mai mult în anul viitor, cînd — așa cum a arătat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în Expunerea făcută la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 — „Gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-urile vor fi înzestrate în 1959 cu încă 6.100 de tractoare, 4.700 de combine, 6.200 de semănători și alte mașini".

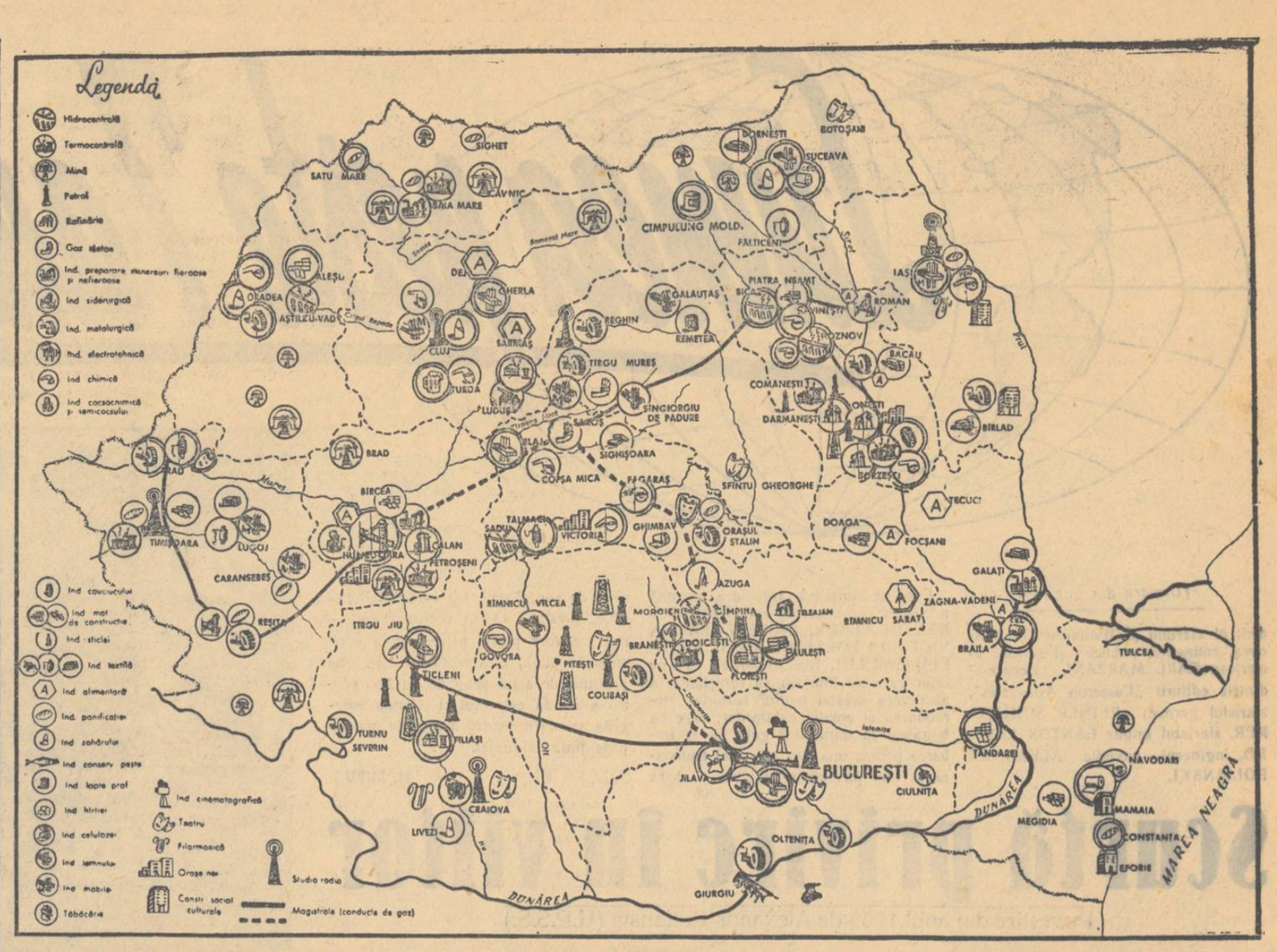

HARTA DE MAI SUS CUPRINDE PRINCIPALELE CONSTRUCȚII ALE SOCIALISMULUI REALIZATE SAU ÎN CURS DE REALIZARE. Cu un cerc sînt marcate unitățile construite sau dezvoltate între anii 1951—1958. Cu două cercuri sînt marcate unitățile cele mai importante care vor intra în funcțiune sau a căror construcție va începe în 1959 și în următorii 2—3 ani. Unele unități sînt marcate în parte cu un cerc, în parte cu două cercuri: sînt unitățile a căror construcție este parțial realizată.

Un imens șantier

(Urmare din pag. 1-a)

simpli, creînd în fiecare, în fiecare noapte, în fiecare ceas, ceva, ceva unic și tulburător prin măreția, prin rezultatul ultim pe care-l va da, lumina. Ce puternici sînt oamenii! Și sînt puternici nu pentru că acum ar fi devenit, știu eu, niște supraoameni. Nu, ci pentru că acum au un țel, știu ce vor, știu pentru ce luptă, pentru cine creează, știu că slujesc o cauză, o cauză mare, nobilă, aceea de a făuri ceva care să aducă pînă la urmă bucurie, fericire pentru oameni, cauză spre care i-a îndrumat partidul. Nu, noi nu sîntem niște supraoameni, ci niște oameni obișnuiți ca toți oamenii, cu pasiunile, cu defectele noastre. Ca toți oamenii și totuși altfel decît cei care au trăit acum 14-15 ani pe meleagurile acestei țări.

★

Ai văzut? S-au ridicat o mulțime de case, în care se vor muta țăranii și plutașii care locuiesc acum în casele ce se află pe locul viitorului fund al lacului de acumulare. Un an, doi și apele limpezi ale lacului vor acoperi pentru totdeauna aceste așezări. Un an, doi și la hidrocentrală constructorii și-or termina treburile. Turbinele se vor pune în mișcare și atunci puterea Bistriței risipită de veacuri se va strînge, se va concentra în milioanele de cai putere. Doamne, doamne ce-o să mai fie atunci! N-o să încapă bucuria în inimile oamenilor. Parcă aud uralele prelungite și parcă-i văd pe tovarășii, pe prietenii noștri aruncîndu-și strengărește în sus căciulile și șepcile, îmbrățișîndu-se. *„Asta-i treaba noastră, mai frate"!* Și nu vor ști, de bucurie, să rîdă sau să plîngă. Dar noi, noi betoniștii, n-o să mai fim atunci aici. Sau poate om trage-o fugă de-acolo de unde ne-om afla. Chiar așa. Unde o să ne aflăm oare, cînd Bicazul va da primele lumini? La Săvinești sau poate la Borzești, ori poate jos lîngă Dunăre, la Brăila sau dincolo, la Hunedoara — știu că acolo ți-ar place ție — sau la București, pe șantierul combinatului de produse lactate, sau poate acolo unde s-or construi fabricile noi de zahăr. Ei ce stai, hai alege, alege dacă poți. Și încă astea sînt doar cîteva șantiere care se vor termina în anii viitori.

Știi, deși e clar că trebuie să ne hotărîm pe care șantier să ne ducem, parcă nu-mi vine să plec de-aici. Bicazul va rămîne pentru noi locul cel mai drag. Aici s-a legat dragostea noastră, aici ne-am găsit rostul în viață și tot aici am simțit de cîtă forță creatoare dispunem.

★

Ei, ai hotărît? Unde plecăm? La Săvinești? La relon și rolan, la „oile sintetice"? Ar fi interesant. Stai puțin, dar relonul va intra în funcțiune foarte curînd. N-ai văzut pozele publicate în ziare? Deja clădirea este gata. Prea multă treabă nu ne mai rămîne nouă acolo. Dar nu-i nimic, în anul viitor începe construcția pentru fabricarea rolanului. Oricum, la Săvinești, cu meseria noastră, prea mult timp n-o să mai avem ce face. Altceva ar fi de-aș avea meseria de chimistă. Cred că mi-ar place. E atîta poezie în ea, atîta îți este solicitată imaginația! Spune și tu dacă n-am dreptate. Din gaz, din ceva care nu se vede, să ai puterea să faci niște lucruri cît se poate de concrete, de pipăibile, — fibre, fibre care pot fi toarse și țesute și vopsite după cum te taie capul, ca și lîna oilor. Gata, mergem la Săvinești și eu mă fac chimistă. N-o să mai umblu cu pufoaică și nici cu bocanci, ci cu un halat alb, firește. O să stau toată ziua cu nasul în sticlele și eprubetele laboratorului și, din timp în timp, mă voi duce prin secții să controlez. „Mda, presiunea aerului nu este aici tocmai bună și nici compoziția cu acidul clorhidric..." Îmi voi nota și voi pleca cu o figură preocupată, de parcă n-ar exista pe lume nimic mai important.

Și dacă am merge mai jos, la Borzești, la Borzeștiul despre care acum doi-trei ani nu știa nimeni altceva decît că acolo există o bisericuță veche încă de pe vremea lui Ștefan cel Mare și că de acolo a pornit legenda cu stejarul lui Ștefan cel Mare. Și-acum, acolo este cea mai mare întreprindere a industriei noastre chimice. Combinatul am auzit că se întinde pe cîțiva kilometri. Acolo se află combinatul de cauciuc sintetic care se ridică acum, termocentrala care este gata și care se lărgește, rafinăria, combinatul chimic. Acolo, la Borzești, e și orașul nou, Oneștii, cu blocuri mari și apartamente cu băi și bucătării. Pînă ne-om duce noi s-or pava străzile, s-o pune la punct curățenia și constructorii și-or mai îmbunătăți munca, știi că au cam fost criticați. Dacă primim și noi un apartament, o să-l aranjez foarte drăguț, cu perdele de dantelă la geamuri și stambă înflorată pe paturi. Într-o cameră om sta noi, în cealaltă... În cealaltă, cea cu perdelele ușoare, cu cățelușă și pisicuțe, o să stea o persoană foarte importantă, cu nasul cîrn, cu mînuțele grăsuțe și cu o gură cît șapte.

★

Ei, dar cît o fi chimia de poetică, tot meseria noastră de constructor e mai frumoasă... N-aș da-o pentru nici o profesiune din lume. Ce-ar fi dacă ne-om duce să lucrăm la Brăila, la combinatul de celuloză? Acolo doar fabrica de celuloză o să fie gata, restul o să fie în plină construcție. Sau poate la Rm. Vîlcea, la Tg. Jiu sau la Gălăuțași sau la Hunedoara. Peste tot betoniștii au ce face.

★

Uf, am colindat peste tot și de hotărît n-am hotărît încă nimic. Nu-i așa? Parcă-i vrea să fii peste tot. La toate să-ți pui umărul. Și în fața copiilor și nepoților să ai cu ce să te mîndrești: „Ce știți voi, măi — tîmpiților? La toate astea e cîte-o cărămidă sau cîte un metru cub de beton turnat de mine"!

Rîzi? Vezi, știu eu că așa o să le vorbești, și mai știu că nu numai mie îmi place să mă semețesc. Ce vrei, o să avem cu ce să ne mîndrim. Este caracteristica generației noastre.

★

...S-a stins focul în sobița noastră. Dar ce calde sînt mîinile tale!...

Elisabeta PETREANU

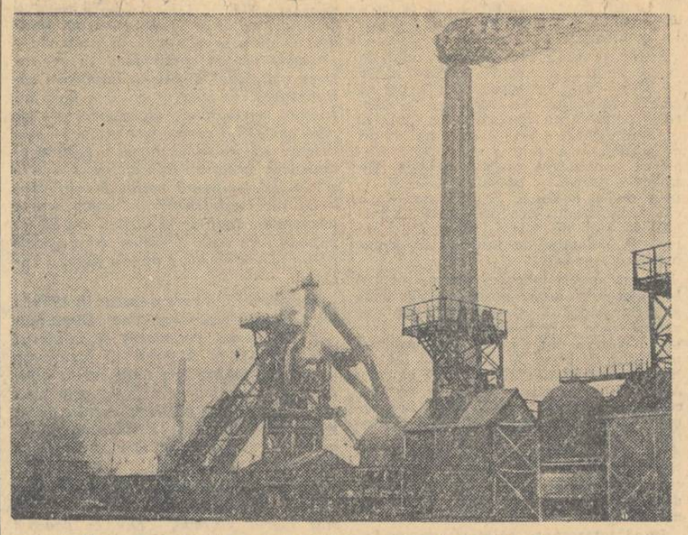

Vedere generală a sectorului furnalelor de la Hunedoara

11 ani de muncă științifică

(Urmare din pag. 1-a)

țara noastră, stabilirea de procese tehnologice înaintate, cercetări teoretice și experimentale pentru dezvoltarea tehnicii și industriei, etc., precum și cercetări de perspectivă.

În geo și hidrotehnie o serie de lucrări au adus rezolvări la problemele puse de minerit și de mașinile hidraulice, cum sînt acelea referitoare la electrosilicare, la procedee de fundații, la scurgerea fluidelor, a căderilor înalte, a transmisiunilor hidraulice, în hidrodinamica turbo-mașinilor, ș.a

Necesitățile impuse de dezvoltarea economiei noastre naționale AU PUS PE PRIM PLAN STUDIUL ȘI REZOLVAREA PROBLEMELOR BAZATE PE PRODUCȚIA ȘI UTILIZAREA RAȚIONALA A ENERGIEI. Cercetările întreprinse în energetică au adus o largă contribuție în acest domeniu. Astfel, s-a elaborat o metodă generală de calcul în fenomenul de scurt circuit al transformatoarelor de mare putere, s-a pus la dispoziția industriei o nouă metodă de construcție din materiale indigene a mașinilor electrice amplificatoare, s-au adus rezolvări de mare utilitate în problema electrificării rurale.

Crearea unor condiții optime de lucru, dotarea cu aparatură de înaltă precizie și colaborarea cu instituțiile de specialitate din țările de democrație populară, au permis Comitetului Geologic înființat în 1948 și colectivului Academiei R.P.R. să obțină succese importante, atît sub aspectul teoretic științific, cît și al valorificării resurselor naturale ale subsolului țării noastre.

De 3 ani specialiștii din Institutul de cercetări geografice al Academiei R.P.R. și cei din învățămîntul universitar de specialitate lucrează, în colaborare cu specialiștii sovietici, la monumentala operă „MONOGRAFIA GEOGRAFICA A R.P.R.", care va contribui din plin la cunoașterea condițiilor geografice ale regiunilor patriei noastre.

Mijloacele materiale și numeroasele cadre de specialiști puse la dispoziția științelor biologice în ultimii 10 ani, au creat premizele unor importante realizări teoretice și practice, în diferite ramuri de specialitate ale agronomiei și biologiei.

Specialiștii zoologi din întreaga țară au efectuat o serie de studii și cercetări asupra faunei. Rezultatul muncii lor se va concretiza în monografia „FAUNA R.P.R.", în 11 volume, din care pînă în prezent s-au tipărit primele 17 fascicole și un îndrumător.

În domeniul viticulturii s-a definitivat raionarea sortimentelor viticole din întreaga țară; s-au stabilit metodele de mecanizare a lucrărilor în școala de viță și cel mai bun sistem de tăiere în uscat a port-altoiului; *s-au obținut succese deosebite în crearea de soiuri noi prin hibridare sexuată și vegetativă și s-au precizat schemele pentru prepararea vinurilor licoroase în R.P.R.*

Sub îndrumarea Academiei și avînd asigurată o bază materială mult superioară celei din trecut, cercetătorii științifici din sectorul zootehnic au obținut realizări importante, ce au asigurat o sporire considerabilă de produse animale.

Valorificînd tradițiile științifice medicale din trecut, statul nostru democrat popular a creat condiții deosebit de favorabile, menite a contribui la dezvoltarea științelor medicale, la ridicarea nivelului sanitar al populației.

Astăzi activitatea științifică medicală se desfășoară în numeroase instituții din București și provincie. Numeroase cercetări sînt întreprinse în clinicile și laboratoarele celor 5 institute medico-farmaceutice de la București, Iași, Cluj, Timișoara și Tg. Mureș, ultimul cu limba de predare maghiară.

De asemenea, în cadrul Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, funcționează astăzi 11 institute cu filialele respective și 7 institute în cadrul Academiei.

În aceste institute s-au obținut în acești 10 ani numeroase rezultate valoroase, atît din punct de vedere teoretic cît și practic.

În endocrinologie s-au adus contribuții la cunoașterea și combaterea bolilor endocrine, în mecanismul de îmbătrînire, în patologia dezvoltării copilului și în deosebi în gușa endemică.

Studiul epilepsiei, al legăturii dintre scoarța cerebrală și zonele subcorticale, al interoceptorilor, a permis neurologilor romîni să obțină rezultate de mare interes, comunicate la diverse congrese și sintetizarea în cîteva volume.

În microbiologie și virusologie rezultatele au fost tot atît de însemnate, așa cum ne-o arată cercetările în virusul hepatitei epidemice, în izolarea virusului gripal, în pesta ovină și porcină; în virusul paraliziei infantile, în microbiologia tuberculozei, a leptospirozelor, etc.

Chirurgia cardiacă, a implantelor de țesuturi conservate, pot fi considerate ca succese remarcabile ale chirurgiei în țara noastră.

Multe din cercetările menționate mai sus au fost distinse cu premiul de stat.

Succesele obținute în cercetarea științifică medicală s-au reflectat în ameliorarea ocrotirii sănătății publice prin introducerea de noi metode de profilaxie și terapeutică care au permis combaterea cu succes a numeroase boli cu largă extindere.

★

Știința romînească se dezvoltă în strînsă legătură și intimă colaborare cu știința din celelalte țări. Oamenii de știință din țara noastră participă activ la viața științifică internațională.

Bogatul schimb de informație științifică realizat în cadrul congreselor și conferințelor, constituie o contribuție fructuoasă la dezvoltarea înțelegerii între popoare, la dezvoltarea științei închinată binelui și progresului.

Acesta este foarte rezumativ bilanțul a 11 ani de gîndire și de muncă, în care oamenii noștri de știință și-au concentrat capacitatea lor creatoare asupra tainelor naturii, căutînd să descopere resursele ei și să le pună în serviciul construcției sociale; pentru o viață mai bună și mai fericită; pentru continua dezvoltare a științelor și a culturii în patria noastră.

Perspective nelimitate se deschid științelor în R.P.R. Primii 11 ani ai Republicii, prin imensul fond de realizări, constituie o premiză optimistă pentru dezvoltarea și evoluția în viitor a științei în patria noastră.

Acad. Ștefan MILCU

Cum s-a pierdut „Baltagul" în sat la Deseşti

De la Deseşti mai este un sat, Crăcești, și-apoi drumul urcă la munte, peste Gutin, pe la izvorul și pe la mormîntul lui Pintea Viteazu, spre Baia Mare. Cum s-ar zice în calea de ieșire, spre asfințit, din Maramureș, Deseşti e penultimul sat. Aici mi-a fost dat să aflu de la învățătorul cu părul alb, Vasile Fodoruț, bibliotecar la căminul cultural, o întîmplare cu haz și cu tîlc. Pierduse omul urma unei cărți scumpe, pierduse urma albumului de curînd apărut „Mihail Sadoveanu".

— Pare de mirare, spunea el, dar să știți că umblă din mînă în mînă și din casă în casă. Ioi, la cercul agrotehnic întreb: „Măi oameni, la care din voi e albumul cela cu poze al lui Mihail Sadoveanu?". Îmi răspunde careva: e la cutare. A doua zi caut omul și-l întreb. Ce credeți că-mi spune? „Apăi l-am avut da' l-am dat lui cutare"... Și o iau de la capăt și nu-i mai dau de urmă. Acuma se repetă cu albumul povestea cu „Baltagul" care a umblat din mînă în mînă pînă s-a isprăvit hîrtia cărții. Acuma face ocol în sat o ediție nouă, legată; au învelit-o oamenii cu grijă, în ziar, să nu pățească ca și cu prima.

— Și cine-o citește acuma? — întreb eu.

Tovarășul Todoruț mă privește stînjenit: „Vedeți, eu sînt bibliotecar, dar nu știu; e-o lipsă a mea... Cartea umblă prin sat, din mînă în mînă, i-am pierdut urma...".

Așa se citește în Deseşti, un sat oarecare din Maramureș.

★

Povestea „Baltagului", am aflat pînă la urmă că-i veche de un an. A început de la recenziile pe care i le-au făcut, la căminul cultural, Pop Ion Diacu și Pop Ilie. Atunci a început Pop Ion a povesti. „Apăi măi eu am citit o carte. Cartea asta, de se cheamă „Baltagul" scrie de oameni de la țară, păcurari ca și noi și de-o muiere aprigă de-i zice Vitoria... Și să vedeți, oameni buni, cum pornește povestea, de la împărțeala rîndului...". Și Pop Ion atunci ca și acuma începe povestea mimînd împărțeala: mustețile ungurului — și trage de fuioare pe sub nas — fluerul ruminului — și cîntă în văzduh, purtînd degetele pe-un fluer nevăzut"... Oamenii l-au ascultat și-l ascultă. Într-o străfulgerare au înțeles miezul cărții și-au îndrăgit-o. Acum n-o mai lasă din mînă. Și de la cărți pornind, au prins a cerceta albumul „Mihail Sadoveanu" ca să deslușească, îmi spunea unul dintre ei, cum a trăit cel de-a scris „Baltagul".

★

Pierderea „Baltagului" în sat la Deseşti nu trebuie să mire. Maramureșenii au fost ținuți de vechea rînduire, burghezo-moșierească, în negura neștiinței de carte, dar sufletul lor, faur de frumuseți, s-a legănat în cîntec, în basm și legendă rostită în nopți lungi de iarnă, ori tainic sub veghea stelelor, departe, sus, pe munte, între mioare. Maramureșenii au avut literatura cea mare și nescrisă a poporului, au avut porțile cele înalte cioplite cu artă (la expoziția de artă populară de la Londra, în 1938, o poartă din Vad a făcut adevărată senzație) au avut cămășile înflorate, lingurile, scafele, strachinile, împodobite și incondeiate din fir și din cuțit. Puterea populară, păstrătoarea comorilor de artă, ocrotește și această creație. (Și-n această privință, în treacăt fie spus, comitetul executiv al sfatului popular regional Baia Mare are încă mult, foarte mult de făcut pentru înzestrarea și dezvoltarea meritoriului început de valorificare și conservare a artei populare maramureșene în „Muzeul Maramureșului" din Sighet). Puterea populară, singura păstrătoare a tradițiilor de cinste, sprijină și încurajează această creație. Și una din marile ajutorări este înălțarea căminelor culturale, înfiorite și-n Maramureș în fiecare sat. Înălțarea căminelor culturale și luminarea neștiutorilor de carte. Pe trunchiul geniului țara rume care a șoptit în vraja nopților.

Pe un picior de plai
Pe-o gură de rai...
se altoiește, prin știință, pomul cel falnic al culturii noi.
Cîmpu-i alb, oile negre
Cine le paște, le cunoaște
așa zice ghicitoarea din bătrîni. Și maramureșenii au prins, precum se vede, a paște oile negre, au prins a le paște și a le cunoaște.

Ce-a urmat? S-a pierdut „Baltagul" în sat la Deseşti.

Virgil DANCIULESCU

Lumea peste 7 ani!

(Urmare din pag. I-a)

dent al ziarului „L'Humanité" la Moscova, eminentul publicist și scriitor american CARL MARZANI, vicepreședintele editurii „Cameron Associates", ziaristul german REINER SCHUDERER, ziaristul ungur LANTOS LASZLO, inginerul sovietic ALEXANDR POLIANSKI.

Ceea ce constituie trăsătura comună a tuturor răspunsurilor este INCREDEREA IN VIITOR, INCREDEREA IN VICTORIA FORȚELOR PĂCII ȘI SOCIALISMULUI. Din rîndurile tuturor celor care au binevoit să contribuie la alcătuirea acestei pagini răzbate nerăbdarea și emoția călătorilor, care cu bagajele în mînă sînt gata să se îmbarce pentru una din cele mai frumoase și mai pasionante călătorii: spre visul de aur al omenirii — COMUNISMUL. Desigur că în decursul călătoriei nu vom putea petrece prea mult timp la pupă, contemplînd zările. Să profităm de acest prag de An Nou pentru a scruta orizontul și stimula energiile necesare, pentru a apropia mai repede ținta călătoriei.

N. LUPU

Scurtă privire în viitor

Povestire din anul 1965 de Alexandr Polianski (U.R.S.S.)

După prima deplasare în calitate de proaspăt inginer am plecat în Siberia și acum lucrez la una din marile uzine metalurgice a cărei construcție fusese prevăzută în planul șeptenal. Prin 1960-1961, cînd colosul acesta se afla încă în construcție eram strungar la uzina de rulmenți din Moscova și învățam prin corespondență la Institut. Și iată că după atît timp, la sfîrșitul lui 1965 m-am hotărît să revăd din nou Moscova și să-mi petrec anul nou între ai mei.

Zis și făcut. La 15 decembrie avionul cu reacție ne-a depus pe aeroportul Vnukovo. M-am oprit instinctiv pe scară. Nu mai văzusem de cîțiva ani atîtea avioane la un loc. Sute de reactoare și turbo-reactoare se înșiruiau aci gata să-și ia zborul. Impresiona varietatea și mărimea lor. Spre pistele de decolare se îndreptau aproape fără oprire, cînd giganți sub roțile cărora tremura aeroportul, cînd pitici care lăsau în urmă zumzet ca de albină. Giganții plecau pe rute internaționale sau spre cele mai depărtate colțuri ale țării. Biletele nu erau mai scumpe decît biletele de tren. „Albinele" își luau zborul spre centrele raionale ale regiunii Moscova și spre alte orașe din apropiere. În anii planului șeptenal ele și-au făcut apariția nu numai în centrele regionale, ci și în raioane. Cu ele se zboară adesea de la un colhoz la altul.

Cum stăteam așa și priveam nici nu am observat că tata se apropie de mine:

— Haide fiule — zice — că pleacă helicopterul.

Ne-am îmbrățișat și de emoție în primele clipe, găseam cu greu cuvintele.

La marginea aeroportului asemenea unor imense broaște țestoase stăteau vreo 10—15 helicoptere. De cînd lucram în Siberia zburasem nu odată cu aceste mașini ușoare și mobile, dar vă spun drept că nu mă așteptam ca la aeroportul din Moscova ei să înlocuiască imensul parc de taxiuri cu care se circula aci prin 1958. Alături de noi mai luară loc cîteva persoane și iată că sub noi începuse să se zărească șoseaua cunoscută, și cîmpul înzăpezit traversat de sclipitoarele fire ce aduc la Moscova energia hidrocentralelor de la Kuibîșev și Stalingrad. În cîteva minute am ajuns deasupra Colinelor Lenin. Pe toate clădirile vedeai antene de televiziune. În ultimii 7 ani în țară s-au construit peste 200 noi centre de televiziune și se puteau urmări programele celor mai îndepărtate orașe ale țării. Cartiere întregi noi pe care nu le văzusem niciodată înainte, ridicate pe locurile unde prin 1958 se găseau sate dădeau Moscovei un aspect cu totul nou.

Helicopterul nostru aterizâ în fostul square din Piața Sverdlov. Afișele Teatrului Mic anunțau premiera piesei „Pămînt desțelenit" după Mihail Solohov, care terminase încă în urmă cu un an și cel de al doilea volum al cărții și mai scrisese prima parte a unei epopei despre războiul pentru apărarea patriei. Alături de un glob mare de sticlă care se rotea continuu erau expuse ultimele fotografii despre succesul răsunător al spectacolelor de operă și balet ale Teatrului Mare, care, precum știți, după plecarea lui Dulles de la Departamentul de Stat, a fost invitat în S.U.A. și de peste o lună colindă orașele americane, atrăgînd sute de mii de spectatori.

A doua zi de dimineață am plecat cu tata la uzina de rulmenți. Am să retrăiesc clipele studenției și vremurile cînd, împreună cu prietenii mei, în pauze sau după muncă discutam cu aprindere despre perspectivele mărețe pe care le deschid țării hotărîrile celui de-al XXI-lea Congres extraordinar al Partidului. Tata lucra la uzină din anii tinereții. El fusese unul din cei 3.000 de comsomoliști din Moscova care veniseră aci la „mlaștina dracului" cum se numea locul peste care acum trece unul dintre cele mai frumoase bulevarde ale capitalei. Comsomoliștii veniseră aci să construiască prima uzină de rulmenți din țară. În vremea aceia monopolul rulmenților pe piața mondială aparținea unor firme suedeze. În vitrina biroului de la Moscova al uneia din aceste firme se afla o placardă luminată pe care scria: „Toată lumea se învîrte pe rulmenți suedezi". De abia se puseseră temelia uzinei, cînd tata, împreună cu alți comsomoliști înfipse la intrarea pe șantier o lozincă care atrăgea atenția: „Toată lumea se va învîrti pe rulmenți sovietici". La intrare m-am întîlnit cu Korotkov, un fost tovarăș de brigadă și coleg de institut. Era inginer energetician. M-a plimbat prin galeriile de sticlă mată pe ai cărei pereți licăreau luminile unui tablou de comandă. Două aparate care circulau de-a lungul galeriei le urmăreau cu atenție. Într-o parte a galeriei se întindea secția în care nu se vedea nici un om. Cînd Korotkov deschise fereastra, prin ea pătrunse zumzetul monoton a zeci de mecanisme. Mecanismele erau acoperite cu învelitori albe din material sintetic legate între ele prin tuburi și transportoare.

— Te felicit, văd că ți s-a împlinit visul, îi spusei bucuros lui Korotkov.

— Numai în parte răspunse el. Avem în prezent cîteva secții automate. În restul uzinei sînt automatizate toate mașinile. Majoritatea muncitorilor noștri sînt operatori. La fiecare trei strunguri revine însă cîte un om. Astfel că visurile mele cu privire la uzina complet automată vor fi realizate de-abia peste 2—3 ani...

Korotkov era un entuziast al uzinei automatizate. Studia încă la Institut cînd a început să ia parte activă la ședințele consiliului tehnic al uzinei, unde erau dezbătute problemele automatizării. Înainte erau necesare circa 50 strunguri, freze și alte mașini pentru a transforma o bucată de oțel semi-fabricat în rulmenți. Fiecare din aceste mașini era deservită de către un om. Alți 10 oameni se ocupau cu transportul pieselor de la o mașină la alta. La începutul planului șeptenal, transportorii au fost înlocuiți cu benzi rulante care legau toate mașinile și mecanismele într-o singură linie. Rînd pe rînd s-au automatizat și celelalte operații. Uzina deveni un automat gigantic, condusă de la un pupitru central de comandă. Deși numărul muncitorilor era mai mic, ea producea acum de 2 ori mai mulți rulmenți decît în 1958.

Acum spre sfîrșitul anului 1965 în țară lucrează zeci de uzine automate sau automatizate. Ele produc motoare de automobile, televizoare, biciclete, mașini agricole.

M-am dus la secția în care lucrează tata. Nici el nu mai este strungar, ci operator la o linie de strunguri automatizate. În secție zăresc mult tineret.

— Aștia sînt elevi în clasa a XI-a, îmi explică tata.

Pricepui îndată despre ce este vorba. La uzina metalurgică din Siberia lucrau de asemenea 3 zile pe săptămînă elevii din ultimele trei clase ale școlii medii. În celelalte trei zile învățau la școală. În felul acesta, odată cu absolvirea școlii, elevii primeau și un certificat: este stăpîn pe cutare sau cutare profesie. Îmi amintesc că la sfîrșitul lui 1958 problema aceasta a reorganizării școlii a fost pe larg discutată la o sesiune a Sovietului Suprem. Școlile în care se învață și se lucrează alternativ reprezintă una din formele de învățămînt organizate după această sesiune. Elevii acestei școli sînt cu un cap mai sus decît aceia care pînă în 1958 învățau fizică și chimie fără să fi lucrat la vreo mașină.

Cînd vizita s-a terminat și am sosit acasă m-am pomenit cu un telefon de la Vasili Sedovski, un fost tovarăș de uzină care după primirea diplomei de inginer plecase la un Institut de Cercetări Științifice.

— Sașa — zice el — era cît pe aci să nu te găsesc. Vrei să faci cu mine o călătorie?

— Unde? — îl întrebai.

— Cu avionul atomic —. Plecăm într-un zbor lung de experimentare...

— Vin, sigur că da. Unde ne întîlnim?

— Vino direct la aeroportul din...

De abia se închise ușa după mine și avionul porni. În cabină se mai afla un biolog și încă vreo cîțiva specialiști.

— Facem o raită pînă în Asia Centrală — îmi spuse Sedovski, care era unul din inginerii experimentatori. Zburînd cu 3.000 km. pe oră nici nu vă dați seama cît de repede am ajuns în Turkmenia. În timp ce zburam deasupra hotarului unui colhoz, biologul îmi atrase atenția:

— Plouă — zise el.

— Da, nimic deosebit — zisei eu și îl ascultai mai departe pe Sedovski care îmi explica principiile de funcționare a avionului.

— Deosebit n-o fi nimic — zise biologul, dar ploaia este artificială.

— Cum adică?

— Agronomii au constatat că pămîntul are nevoie de umezeală, au chemat un avion de la stația de deservire tehnică și acesta s-a urcat în nori, a împrăștiat acolo substanța condensatoare și gata... — îmi explică biologul.

— Dar dacă lipsesc norii?

— În unele regiuni secetoase există instalații speciale care absorb umiditatea aerului și o transmit pămîntului.

Între timp avionul zbura mai departe și peste tot în lungul și latul țării privirile întîlnesc zeci de peisaje industriale care nu se aflau pe harta economică a anului 1958.

Vedeam doar o părticică din ceea ce crease munca harnică și geniul poporului în ultimii 7 ani.

Sedovski dădu drumul aparatului de radio. Se auzi o voce în engleză. De la New York se transmitea articolul corespondentului din Moscova al ziarului „New York Journal". Se spune că corespondentul acesta a scris de 108 ori că planul de stat pe 7 ani este o utopie și o manevră propagandistică. De 11 ori a transmis redacției sale că cifrele de 15 milioane de apartamente a căror construcție era prevăzută în planul de stat de 7 ani, reprezintă de fapt 15 milioane de tancuri sau bombardiere reactive.

Acum, corespondentul într-un articol bilanțier nega toate acestea. Chiar dacă a scris minciuni despre Uniunea Sovietică, asta s-ar fi datorat numai presiunii cîtorva din cei 62 de colaboratori ai secției de presă a ambasadei S.U.A. din Moscova care sînt în relații bune cu Allan Dulles... Dacă nu ar fi fost acesta, el, corespondentul ar fi fost de mult gata să scrie că Uniunea Sovietică ajunge America din punct de vedere economic, că în unele domenii a întrecut-o chiar. El a fost doar la Moscova, a colindat țara și a văzut. Dar despre toate astea el poate vorbi numai acum la sfîrșitul lui 1965...

După interesanta călătorie ne-am întors la Moscova. Ziarele apăruseră cu numere speciale în care se făcea bilanțul istoriei în ultimii 50 de ani.

„Nu au trecut nici 5 decenii de cînd pe arena mondială a apărut primul stat socialist, scria un ziar. Țările socialiste au împins capitalismul pe planul al doilea, ele producînd mai mult de jumătate din producția industrială a globului pămîntesc. Perspectivele noastre sînt infinite. La orizont mijesc luminile comunismului...".

„POPORUL FRANCEZ TREBUIE SĂ GĂSEASCĂ RĂSPUNS PENTRU ZIUA DE AZI ȘI DE MIINE"

Corespondență de la Pierre Hentgés (Franța)

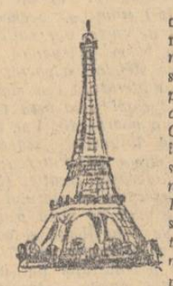

În fața întrebării: cum va arăta lumea în 1965 — *m-am gîndit cît de sugestivă și de cuprinzătoare este această problemă. Cel care își pune întrebarea este desigur cetățeanul unei țări socialiste. El știe că țara lui se dezvoltă necontenit. El vede Uniunea Sovietică publicînd cifrele unui plan de șapte ani, care anunță foarte apropiata victorie istorică a socialismului în întrecerea pașnică cu sistemul capitalist. El simte întărindu-se coeziunea și forța întregului lagăr socialist. El își are privirile ațintite spre viitor și de aceea poate să-și pună întrebarea cum va arăta țara sa, și lumea totodată, în 1965.*

În același timp, m-am întrebat dacă vre-un ziar al capitaliștilor francezi a cerut vreunui colaborator să vorbească despre ceea ce va fi țara mea, nu în 1965, ci anul viitor, în 1959. Cum ar putea un mic-burghez francez să prevească viitorul Franței? După cum știți, el este obișnuit să intre către ora prînzului în cafeneaua sa obișnuită, fie că este vorba de „Cafeneaua Comerțului", fie de „Cafeneaua Primăriei", fie de barul „Rotondei". El își ia aperitivul și poate că, în starea de euforie pe care i-o provoacă „Fernet"-ul sau „Dubonnet"-ul, el poate să întrevadă în viitor cîteva imagini mai mult sau mai puțin plăcute.

Franța se găsește astăzi într-o situație complicată. Poporul Franței trebuie să găsească răspuns pentru ziua de azi și de mîine. De aceea în ceea ce privește țara mea să căutăm mai curînd să aruncăm o privire, deocamdată, doar asupra perspectivelor anului ce va veni.

Deocamdată...

...Castanii vor continua să înflorească pe Champs Elysées. Îndrăgostiții vor continua să se îmbrățișeze, ca și azi, în metro. Duminica, mulțimea va continua să asalteze stadionul unde se va juca meciul de fotbal pentru campionatul Franței. Poate, trecînd la subiecte mai serioase, mic-burghezul nostru va calcula numărul de kilometri de cale ferată, care vor fi electrificați, sau numărul de kilovați oră pe care îi vor produce centralele electrice franceze, oricît de paradoxal ar putea să pară aceasta pentru un observator superficial, evenimentele care s-au petrecut în Franța în 1958 nu împiedică omenirea progresistă să privească cu încredere spre viitor.

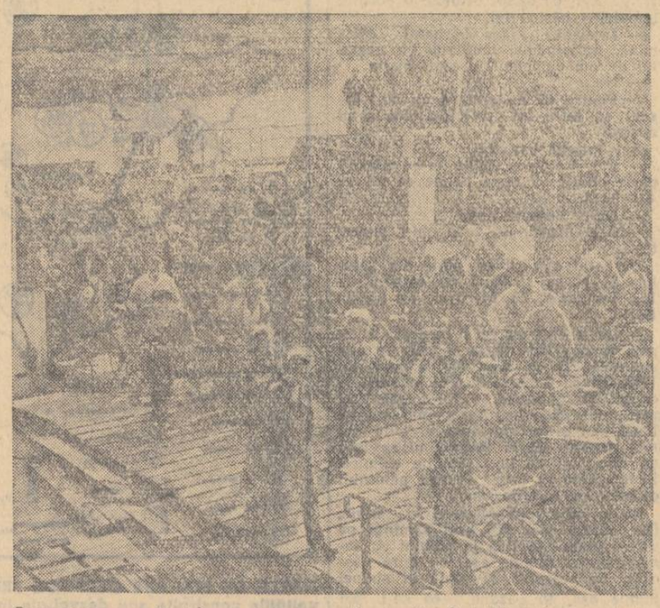

Grupuri de muncitori francezi de la șantierele din Saint-Nazaire, la ieșirea din tură.

Ce se va întîmpla în Franța în anul ce vine? Castanii din Champs Elysées vor continua să înflorească. Îndrăgostiții vor continua să se îmbrățișeze în metro. Mai există însă ceva în afara acestei viziuni plăcute a unei țări pe care poeții au numit-o „Dulcea Franță". Fără îndoială că dacă aceasta încă nu s-a realizat, este aproape — foarte aproape — clipa cînd stindardul libertății va flutura pe ruinele Bastiliei moderne.

Și, în acea zi, vom scrie poate și cîteva cuvinte despre felul cum va arăta Franța în 1965.

„Uriașul nostru salt înainte"

Corespondență de la Reiner Schuderer (R. D. Germană)

Nemuritorul Goethe, scrutînd viitorul rostește, la sfîrșitul operei sale geniale, prin gura lui Faust, următoarele cuvinte profetice:

„Acestui rost îi sînt cu totul închinat,
Mijește încheierea-nalt-a-înțelepciunii:
Își merită viața, libertatea-acela numai
Ce zilnic și le cucerește ne-ncetat.
Și astfel își petrec aicea pe ținutul
Primejdiei, copii și tineri,
Bărbați, moșnegi, cu vrednicie anul.
Aș vrea să văd asemenea devălmășie,
Să locuiesc cu liberul popor pe liberă
cîmpie.
Acelei clipe aș putea să-i spun,întîia oară:
Rămîi, că ești atît de frumoasă!"

Acest pasaj mi-a venit în minte cînd mi s-a cerut să vorbesc despre viitorii șapte ani ai poporului nostru. Proiecte care par fantastice urmează să prindă viață. Și de pe acum stărue convingerea că toate acestea și încă cu mult mai multe, vor deveni o realitate a anului 1965.

Avem în fața noastră șapte ani. În acest interval vom dovedi definitiv că se înșeală acei așa-ziși oameni de știință occidentali care, nevoiți fiind să recunoască perspectivele socialismului, țin să adauge că aceasta recunoaștere este valabilă doar pentru țările slab dezvoltate. În 1965, prin îndeplinirea celui de-al treilea plan cincinal (1961—65) socialismul va fi biruitor la noi în Germania, într-o țară industrială puternic dezvoltată.

Aș dori să conduc pe cititorul român în patru centre ale construcției noastre socialiste, reprezentative pentru uriașul nostru salt înainte, ilustrînd în oarecare măsură, cum se va schimba republica noastră în următorii șapte ani. Așa după cum e binecunoscut, chimia se situează în centrul preocupărilor celui de-al treilea plan cincinal. Sarcina noastră este să dezvoltăm, într-un ritm cît mai accelerat cu putință, producția de materiale plastice moderne și de fibre sintetice. În acest context amintim că Republica Democrată Germană dispune de pe acum de o puternică bază chimică. Chimia reprezintă 14,5 la sută din totalul producției noastre industriale. Din punct de vedere al volumului producției absolute, Republica Democrată Germană ocupa locul al șaptelea în lume în această ramură industrială. Întreprinderi considerabile, ca uzina „Walter Ulbricht" în apropiere de Halle (Germania centrală), cu cei 30.000 de muncitori ai săi, a adus o remarcabilă contribuție în această direcție. Uzinele produc carburanți, îngrășăminte azotate și materii prime pentru producția de materiale plastice.

O deosebită importanță pentru industria noastră chimică va căpăta industria prelucrătoare de petrol, o industrie cu totul nouă pentru noi. Datorită sprijinului dezinteresat acordat de Uniunea Sovietică, importul de petrol se va ridica de la 1,5 milioane tone în 1958 la 6 milioane tone în 1965. Dacă pentru fabricarea materiilor prime organice necesare realizării planului la materiale plastice și fibre sintetice am utiliza nu petrol, ci cărbune brun brut, ar fi necesare pentru obținerea cantității corespunzătoare, aproximativ 55 milioane tone de brichete, obținute din 90 milioane tone de cărbune brut. Aceasta ar însemna că o mare parte din producția noastră de cărbune brun nu ar mai putea fi folosită pentru producția de energie.

În strînsă legătură cu dezvoltarea chimiei este firească producția de energie și industria cărbunelui. Așa, de pildă, în regiunea dintre Hoyerswerda și Spremberg (Saxonia răsăriteană), se construiește combinatul „Schwarze Pumpe". Construcțiile se întind pe o suprafață de 24 km.p. Pe această suprafață s-ar putea înălnde un adevărat oraș. 14.000 de muncitori construiesc aici cel mai mare combinat de înnobilare a cărbunelui brun din Europa. Din cărbune brun se obține pentru industria noastră metalurgică, gaz, curent electric, fenol, benzină, ulei Diesel și lubrefiant. Combinatul va fi aprovizionat anual cu 40 de milioane tone de cărbune brun din minele sale proprii, actualmente în curs de amenajare. Această regiune aproape 20 la sută din producția noastră actuală de cărbune brun. Amintim cu acest prilej că Republica Democrată Germană este cel mai mare producător de cărbune brun din lume.

La Dresda este în curs de construcție un mare institut de fizică nucleară. Centrala atomică urmează să fie dată în funcțiune în cursul celui de al treilea plan cincinal, furnizînd energie atomică care va fi folosită în scopuri pașnice pentru construcția noastră socialistă.

La Rostock se construiește un port maritim model, care va fi în măsura să satisfacă transportul de mărfuri pentru comerțul nostru exterior în continuă dezvoltare. Portul este proiectat pentru o capacitate de 6 milioane tone. La debarcaderele sale vor ancora vasele comerciale construite în șantierele noastre noi din lungul coastei mării Baltice și vasele venite din țările socialiste prietene, ca și din țările capitaliste. Portul Rostock va deveni pentru noi o poartă deschisă către restul lumii.

Aceste patru proiecte de proporții uriașe, simboluri ale construcției noastre socialiste, sînt o garanție că principala sarcină economică propusă la cel de al cincilea congres al P.S.U.G. va fi adusă la îndeplinire. Congresul partidului a formulat-o în modul următor.

„Economia națională a Republicii Democrate Germane va trebui să se dezvolte în decurs de cîțiva ani în așa fel încît să dovedească net superioritatea orînduirii socialiste a Republicii Democrate Germane față de dominația forțelor imperialiste în statul de la Bonn și, în consecință, să atingă și să depășească pentru populația noastră muncitoare, la toate alimentele importante și bunurile de consum, producția pe cap de locuitor din Germania occidentală". Îndeplinirea acestei sarcini principale, pentru a cărei realizare muncim cu ajutorul țărilor socialiste frățești, este contribuția pe care o aducem noi luptei mondiale pentru coexistența pașnică și întrecerii pașnice între orînduirea socialistă și orînduirea capitalistă.

Într-o parte a Germaniei, oamenii muncii în deplină libertate, au luat în mînă puterea ca popor liber și se folosesc de ea spre binele omenirii, pentru construirea unui viitor mai frumos și mai bun.

Un gigant al industriei metalurgice sovietice

În această hală uriașă a uzinei metalurgice Novo-Lipetski din Uniunea Sovietică nu vezi aproape nici un om, toată munca fiind săvîrșită aici de mașini. În centrul halei se află și giganticul agregat pentru fabricarea tablei de oțel, trenul laminor „1200", mecanizat la maximum. Asemenea laminoare nu există decît 14 în întreaga lume, iar cel de la Novo-Lipetski e unul din cele mai mari.

Trenul laminor „1200" se compune din două părți: una care subțiază oțelul, cealaltă care finisează tabla.

BUCUREŞTI
1459 — 1959

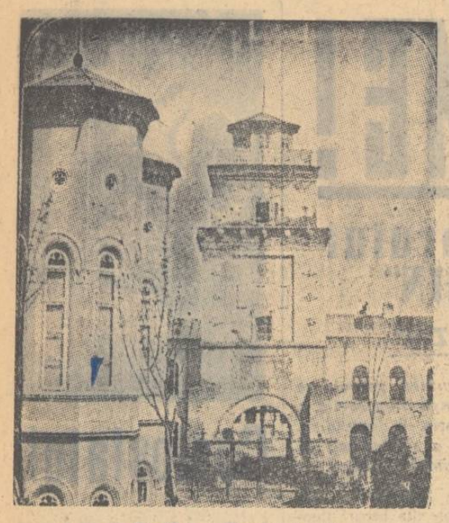

Biserica şi Turnul Colţei

La 1459, într-un hrisov dat de Vlad Ţepeş, se amintea de o Cetate a Dîmboviţei ce număra vreo 2.000 de locuitori. S-au scurs 500 de ani de atunci. Bucureştiului, frumoasei capitale a patriei noastre, împlinind o jumătate de mileniu s-ar cuveni să-i zicem „bătrînul oraş". Totuşi în ciuda secolelor care au trecut el a rămas mereu tînăr căci trecînd prin multe încercări, de fiecare dată a renăscut cu o vigoare tinerească. Vitregia vremurilor nu l-au înfrînt.

Astăzi, sub soarele puterii populare, Bucureştiul cunoaşte adevărata înflorire. Oraşul cu cei 1.500.000 locuitori ai săi se dezvoltă neîncetat, situîndu-se în rîndul oraşelor moderne. Tinereţea acestui oraş de 500 de ani se întîlneşte la tot pasul, chiar dacă locurile pe unde calci îţi amintesc de vremuri îndepărtate.

Iubite cititor, folosind răgazul ce-l ai în aceste zile de sfîrşit şi început de an, dă-mi mîna şi hai să pornim prin vechiul Bucureşti, avînd drept călăuză hrisoavele şi tot ceea ce a mai rămas ca mărturie a trecutului. Nu ţine cont de forfota de maşini, troleibuze, de blocurile înalte pe unde treci. Aceasta este înfăţişarea de azi a Bucureştiului, întinerit în anii puterii populare, şi cu care te-ai obişnuit atît de mult. Imaginează-ţi însă că ai coborît pe treptele istoriei către alte veacuri cînd oraşul nostru se numea „Cetatea Dîmboviţei".

Strălucirea şi amurgul unei curţi domneşti

Sîntem în secolul al XV-lea. Cetatea Dîmboviţei era o aşezare redusă. De jur împrejur numai păduri dese ca peria. Se spune chiar că numele de Dîmboviţa ar însemna frunză de stejar. Casele erau mici, primitive construite din lemn. Undeva, pe un tăpşan se afla, poate, un punct fortificat de apărare. Era nevoie de aşa ceva, căci pe aceste meleaguri poposeau carele cu mărfuri care mergeau din Transilvania spre Dunăre. Oraşul se întindea cam pe porţiunea cuprinsă între apa Dîmboviţei şi străzile Şelari, Gabroveni, Bărăţiei, Văcăreşti.

O veche cronică muntenească zice că Radu cel Frumos ar fi „descălicat" Bucureştiul ca scaun de domnie, la cererea Turcilor, cărora din Giurgiu le era mai lesne în Bucureşti decît în Tîrgovişte să ţină pe domnii Ţării Româneşti în frîul supunerii. Din această pricină, toţi domnii, de la Radu cel Frumos şi pînă la Brîncoveanu, care au stat la Tîrgovişte, au fost rău văzuţi de Poartă. Şederea la Tîrgovişte era adesea motiv de mazilire.

Dar să lăsăm rînduirea anilor şi domnilor să se depene şi să ne oprim în vremea domniei Mircea Ciobanului, la veleatul 1546. Acum oraşul purta numele de Bucureşti şi devenise mai mare. Să ne oprim la Curtea Veche.

Vestita curte se întindea pe locurile unde este acum Palatul Justiţiei, piaţa 28 Martie şi mai sus, spre Lipscani, Calea Moşilor şi Bărăţiei. Un zid gros o împrejmuia. Bolovanii zidului erau aduşi din Valea Prahovei. Intrarea se făcea prin trei porţi. În cele patru colţuri era cîte un turn înalt, cel dinspre Bărăţie slujind multă vreme ca foişor de foc. A fost primul observator al Bucureştiului, de unde oraşul era priveghiat contra focului. Aproape de el se afla Puţul Turcului, de unde tulumbagiii îşi umpleau iute sacalele cu apă, în cazuri de nevoie. Aici, unde e spitalul Brîncovenesc, se vedea ciairul cailor, o livadă întinsă. Pe malul rîului era palatul domnesc, mult înfrumuseţat de Matei Basarab.

Sub Brîncoveanu, Curtea Domnească a atins cea mai mare strălucire. Palatul era împodobit cu grădini încîntătoare. Spre Şelari se crease o grădină cu un chioşc, unde lua masa domnul şi unde se odihnea vara, în mijlocul miilor de flori. Scările de marmură dădeau palatului o înfăţişare fermecătoare, iar sala principală era făcută pe bolte, susţinute de o sumedenie de coloane. Baia palatului încinta prin marmora adusă tocmai de la Tarigrad şi grădinile erau pline de clădiri în fel şi fel de stiluri. Pe aici mişunau slujitorii înarmaţi din garda domnească, vizitiii cu caretele şi butcile lui vodă şi tot alaiul său. La curte se aduna toată burtă verzimea, tot ce era mai leneş în Bucureşti, pentru a pune la cale „destinele" ţării, adică cum să stoarcă mai bine norodul spre a fi pe placul Porţii.

Calicimea se bulucea în faţa Curţii ori de cîte ori se plătea tributul pentru Poartă. Ochilor lor nu le venea a crede ce bogăţii se scurgeau peste Dunăre, bogăţii stoarse din sudoarea lor şi a robilor domneşti.

Dar gloria Cetăţii a început încetul cu încetul să apună. Focul din 1718 a distrus mare parte din ea. Reparaţiile ulterioare, făcute de mîntuială, nu au mai reuşit să-i redea vechea splendoare. Cu două decenii mai tîrziu, un cutremur îi zgîlţîi zidurile şi i le crăpă. Însuşi foişorul de foc a căzut pradă flăcărilor. Văzînd starea cetăţii Nicolae Mavrogheni, în 1786, a chemat boierii, episcopii şi mitropoliţii şi le-a spus tăios că *„este o ruşine a se lăsa palatul în paragină"*. El a cerut din partea fiecăruia între 20—50 pungi de aur pentru reparaţii. Banii s-au strîns, domnul i-a încasat şi a şterpelit-o, renunţînd la tron. Părăsită şi pustie, poporul a început a-şi bate joc de bătrîna Curte Domnească spunînd că este locul *„unde ouă raţele, unde fată vacile"*.

Hoţi şi oameni fără căpătîi au început a popula beciurile sale şi odăile rămase mai bune. E vorba de aşa-numiţii *„crai de curte veche"* care puneau în primejdie viaţa şi avutul oamenilor.

După 1800, craii de la Curtea Veche s-au numit craii de la Curtea Arsă, fiindcă un nou foc n-a mai lăsat nimic decît ruinele, şi ele împrăştiate peste cîţiva ani.

Aşa a dispărut vestita curte, faima Bucureştilor. Trecînd pe aceste locuri nu vă veţi împiedica de pietrele arse, fiindcă multe din ele s-au prăvălit în apă sau zac la temelia clădirilor din jur.

Mahalale cu masalale

După fugara trecere în revistă a palatului domnesc de pe Dîmboviţa (între timp au mai fost şi altele) să vedem ce se găsea în jurul lui. Bună bucată de vreme, oraşul se întindea numai pe partea stîngă a rîului. El nu avea clădiri monumentale. Veşnica nesiguranţă a zilei de mîine i-a făcut pe boieri să-şi pună nădejdea doar în pungă. De aceea oraşul avea un aspect puţin arătos, alcătuit din mahalale cu multe aşezări sărăcăcioase, pe lîngă o curte mai răsărită, cu poduri de lemn peste apă, cu uliţe pline de colb şi mori cu roată. Pe malul drept mai erau încă smîrcuri provenite din inundaţia Dîmboviţei, iar în cîteva puncte mai înalte, unele mînăstiri fortificate. Privită de sus, panorama oraşului părea destul de curioasă, cu casele răsfirate.

Călătorului străin îi era foarte greu să găsească pe cineva cu asemenea orînduire a caselor. De aceea adresele se stabileau luîndu-se anumite repere: o casă boierească, o biserică sau chiar un pom rotat. Un plan al oraşului nu exista. Abia pe la 1780 un oarecare Sulzer a izbutit să schiţeze aşa ceva. De la el aflăm că pe atunci „Boccarest"-ul avea 67 mahalale, numărînd în total 6.006 case.

An de an, pe maidanele întinse oamenii săraci, veniţi de cine ştie unde, începeau să-şi sape bordee ori să-şi înalţe căsuţe. De unde să se gîndească la faptul că vor avea mai tîrziu multe de tras? Cînd numărul caselor se mărea, apăreau deodată egumenii mînăstirilor sau cine ştie ce boernaşi cu zapisurile în mînă, cerîndu-le socoteală, pentru că — pasă-mi-te — intraseră în pămînturile lor.

Îndeobşte, mahalalele aveau un nume. Uliţele secundare care le tăiau însă, erau într-un complet anonimat şi aceasta pentru că de cele mai multe ori casele erau clădite la întîmplare. Abia sub Constantin Ipsilante s-a poruncit, *„să se facă casele drept în rînd, să iasă uliţele drepte, nu şovăite şi casele una mai afară şi alta mai înăuntru, de a astupa una pe alta"*. Uliţele se măsurau după cîţi oameni puteau merge alături. Uliţei Abagiilor, din spatele Curţii Domneşti, de pildă, i se zicea că este mare de trei oameni.

În călătoria noastră, să o luăm pe unul din drumurile cele mai bătătorite. Drumurile aveau gropi colosale, din pricina cărora nu odată s-a răsturnat însuşi rădvanul domnului. Asemenea întîmplări erau urmate de un pitac cu zapcialîc, care obliga pe toţi mahalagiii să astupe găurile şi băltoacele cu cenuşă, paie şi sfărîmături de cărămidă. Ce praf se ridica de acolo e lesne de închipuit.

Cînd se înserа era foarte greu de umblat. Acest lux şi-l permiteau doar boierii pentru că altcineva îşi rupea gîtul prin hîrtoape. Înaintea boierilor mergeau masalagiii, în spinare avînd nişte grătare de fier în vîrful cărora ardeau cîrpe înmuiate în păcură. Cînd inventivii negustori au descoperit că pielea de oaie şi de capră tăbăcită este transparentă, au făcut din ele felinare, în mijlocul cărora ardeau luminări de seu. Felinarele luminau, înfipte din loc în loc în viri de pari. Pînă la lumina electrică, pe care avea s-o furnizeze Bucureştiului uzina de la Grozăveşti, mai trebuiau să treacă mulţi ani.

Dar iată că am dat de nişte locuri mai curăţele. E mahalaua Batiştei. Numele său vine de la boierul Constantin Baptistă, prieten al lui Radu Mihnea. Se spune că în această mahala se înălţau case cu adevărat domneşti şi o grădină cum nu era alta prin împrejurimi. Ceva mai jos, întîlnim mahalaua Sf. Gheorghe-vechi, una din cele mai populate, cu uliţa Bărăţiei, unde *„se frîngea fierul"*. În mahala se afla vestita hrubărie a lui Babic, de unde săracii n-au gustat niciodată pîine. Ei înghiţeau în sec aburul pîinii proaspete, luată în grabă de vătafii şi logofeţii de la curţile boiereşti. Niciodată nu se mînca colţuc de la Babic.

În spatele Colţei ani grămădiţi într-o mahala zgomotoasă şi rău mirositoare — Scaunele sau Pescăria Veche. Pe aici era lumea negustorilor de peşte, săpun, lumea măcelarilor. În fiecare seară de vară fără ploaie, aici se încingeau mari zaiafeturi. Petrecerile aveau loc în faţa porţilor. Cel căruia îi venea rîndul să fie gazdă, poruncea să fie scoase scaunele. Vecinii se aşterneau pe sindrofie, sorbind din cafea şi cîubuce. La ceasurile 8, gazda bătea din palme şi slugile ridicau scaunele. Plecînd la culcare, rosteau cu toţii: *„mîine seară mai frumos"*.

Să poposim puţin şi în mahalaua Mîntulesei, cu livada mare a precupeţului Mantu. Văduva lui Stanca, de teamă să nu i se fure poamele, a înconjurat livada cu gard gros de nuiele. Dar unde-i gardul? Am aflat de la unii autori că l-au distrus cei ce treceau noaptea pe drum. Ca să se apere de cîini, ei tot smulgeau nuiele, pînă n-a mai rămas nimic. Vorba veche: *„a luat din gardul Mîntulesei"*, adică a luat din ceea ce nu există.

E cam obositoare o asemenea plimbare prin mahalale, dar, deh! aşa era pe atunci.

Drumul rădvanelor

Bucureştiul avea cinci poduri. Nu trebuie să se înţeleagă însă că ele sînt din cele ce treceau peste apa Dîmboviţei. Podurile erau străzi largi, un fel de bulevarde. Cu alte cuvinte căile oraşului. La 1824, cînd sub domnia lui Grigore Ghica, cel care a pus să i se sape pe piatra de mormînt lauda că ar fi dăruit cu piatră uliţele din inima tîrgului, s-a făcut primul caldarîm în Bucureşti. Capitala era brăzdată de podurile Mogoşoaiei, Şerban Vodă, Tîrgului de-afară, Calicilor, Podul de pămînt.

Primele patru erau pardosite cu lemne, avînd şanţuri adînci de 8 palme domneşti şi largi de şase. Apa de pe ele se scurgea fie în Dîmboviţa, fie în vadul sacagiilor de la Zlătari, de la Curtea Veche, în lacul Cişmigiului sau Filaretului. Deşi podite cu urşi, podine şi bîrne, adeseori noroaiele erau aşa de mari încît carele cu lemne şi fîn nu mai puteau ieşi din clisă.

Călătorii care mergeau pe vreme de ploaie prin Bucureşti cu rădvanele, erau udaţi şi de sus şi de jos. Dacă de sus e uşor de înţeles cum, de jos ei nu scăpau nestropiţi de apa care ţîşnea din gropile de sub lemne.

Podul care a avut cea mai mare vază, dintru început a fost podul Şerban Vodă sau al Beilicului, căci pe aici se mergea la Constantinopole.

Pe podul Beilicului veneau cu alai de la Constantinopole noii domni firituiţi. Era calea tuturor ceremoniilor şi relelor ce le aducea noul înscăunat. Aici se aduna lumea să zefelemească pe seama slăvitului firman ori a paşelor.

În capătul dinspre Curtea Domnească, s-au construit casele Beilicului, unde erau primiţi musafirii turci. În aceste case, amploaiaţii turci se odihneau trei zile, cu *„tain şi scumpă îngrijire"*.

Dar podul Şerban Vodă a cedat locul podului Mogoşoaiei, înfiinţat de Bîncoveanu pentru a merge la moşia sa de la Băneasa. El corespundea unei părţi a Căii Victoriei. Podul Mogoşoaia a devenit uliţă boierească, fiind locuită de boieri renumiţi ca Văcăreştii, Racoviţeştii, Creţuleştii, Goleştii. Sub domnia lui Ipsilante, la cîteva cişmele s-a adus apă de la depărtări, pe această uliţă luxoasă. Iar cînd pe această cale s-a introdus apa în case, după 1800, mulţimea de oameni au socotit o adevărată minune faptul că iese apa din perete. Zilot Românul, ultimul cronicar al domniei fanariote, şi-a încordat lira şi a consemnat evenimentul în aceste stihuri:

O iscusinţă a omenirii!
Ea fireşti lipsuri poate a-mplini
Iată de faţă împotriva firii
Din sec părete, apă sbucni.

Ordonanţele date de domni pentru buna întreţinere a podului glăsuiau că: *„vizitii, cu blăstămata firea lor, să meargă încet şi cînd e buluc, să nu dea năvală"*.

Podul Tîrgului de afară este azi Calea Moşilor. Aici se găsea încă din vremea lui Caragea prima fabrică de fidea, unde coca era frămîntată de doi lucrători aşezaţi spinare la spinare. Pe Podul Tîrgului de afară se aduna lume şi bună şi rea. Era cel mai frecventat. De aceea pe Pod veneau mereu ispravnicul Bucureştiului şi cei 12 pîrgari, pentru a aduce la cunoştinţă toate ordinele. Cei „însemnaţi" prin crestarea nasului erau plimbaţi în văzul lumii tot pe această uliţă largă. La capătul podului, dinspre Obor, era spînzurătoarea. Mai tîrziu, în timpul burgheziei, se dezvoltă pe aceste locuri bîlciul unde se adunau negustorii cei mai şarlatani. Moşii, cu scrînciobele şi „distracţiile" lui.

Podul Calicilor sau Craiovei era Calea Rahovei, iar Podul de pămînt era actuala Cale a Plevnei, cea mai uitată şi mai oropsită dintre toate.

Un document anexă al Regulamentului Organic pentru Ţara Românească prevedea o îmbunătăţire a căilor de comunicaţie în oraş prin crearea de pieţe, parcuri şi promenade, prin alinieri de străzi. Generalul Kiseleff avea planuri frumoase, dar n-a putut realiza decît vestita şosea care îi poartă şi azi numele. Bulevardul central, proiectat de el, nu s-a putut înfăptui fiindcă preţurile cerute de proprietari pentru exproprierea locurilor erau fabuloase. Abia pe la 1860 s-a creat primul bulevard al Capitalei (B-dul Academiei) care mergea dinspre Colţea spre Cişmigiu. În 1900 se creează actualele bulevarde Ana Ipătescu, Magheru, N. Bălcescu. Străjuite de clădiri înalte ele erau ridicate din fraudele guvernanţilor boieri şi fabricanţi cu mîna lungă. Peste tot au luat fiinţă mari magazine de desfacere ai căror proprietari erau aceiaşi afacerişti, în frunte cu regele care avea şi el magazinele sale. Bucureştiul intrase pe mîna capitaliştilor.

Hanuri în flăcări!

Vestitele hanuri bucureştene erau închise cu ziduri, avînd o singură poartă de intrare, din lemn masiv, ferecată cu fier. Clădirile aveau două caturi. La parter se înşirau prăvăliile, cu ziduri groase în care se zăreau ochiuri mici de fereastră. Sus, figurau odăile pentru oaspeţi, cu uşile care dădeau spre un ceardac lung. În fundul curţii, lîngă ziduri erau cuhniile, grajdurile şi şoproanele.

Vorbind despre hanuri se cuvine să amintim de cel al lui Şerban Vodă aşezat pe locul unde este azi Banca de Stat. Era cel mai vechi şi mai puternic. Zidurile sale aveau peste un metru grosime. El a dispărut după 1877, cînd pe ruinele sale au început construcţiile noi ale oraşului. Aproape de el, întîlneai hanul lui Constantin Vodă (pe locul Palatului Poştelor), clădit de Brîncoveanu.

Dar, cum să trecem cu vederea vestitul han al lui Manuk de pe malul Dîmboviţei, unde a fost Curtea Domnească? Deşi era cel mai murdar şi mai gălăgios dintre toate, el se bucura de cea mai mare afluenţă de călători. Îi atrăgeau ciorba de ştiucă cu hrean, morunul gătit cu măsline şi tămbălăul ce se încingea după deşertarea paharelor. Dar nu numai acestea erau hanurile. Ele se numărau cu zecile.

Un foc pustiitor a pus capăt multora din ele. E focul din 23 martie 1847, descris atît de zguduitor de Anton Pann:

Tot orizontul se înegrise
De fumuri multe ce izbucnea
Zbura în aer mărfuri aprinse,
Hîrtii, materii pe sus pornea

Şi-n nori ca zmei şerpuia roate
Văzduhul parcă vedeai arzînd
Şi prefăcute cenuşe toate
Venea ca ploaia pe jos picînd.

În două ceasuri ard mii de case
Toate cenuşe se prefac, cad
Tot Bucureştiul se-nflăcărase
Căzuse parcă întreg în iad.

Dar, după cum s-a mai arătat, acesta n-a fost nici primul şi nici ultimul foc. Ceea ce e demn de luat aminte e că nici focul groaznic descris de Anton Pann, nici cutremurele, nici ciuma lui Caragea, nici jafurile eîrmuitorilor şi nici chiar tunurile lui Faud Efendi, n-au frînt rezistenţa oraşului şi n-au putut împiedica dezvoltarea lui viguroasă. Poporul, cu vitalitatea lui, cu forţa lui creatoare, a muncit fără a se descuraja, clădind şi reclădind oraşul, căci Bucureştiul este opera lui, nu a boierilor şi a fabricanţilor.

Pe scîndurile scenei

E greu de spus precis cînd şi cum a început teatrul în Bucureşti. Cert este un fapt, că el a slujit la început *„obrazelor boiereşti"* spre desfătare. Izvodind istoria Bucureştiului găsim că în 1798, Hangerli-Vodă, primind la curtea sa o trupă de trei actori francezi care aveau *„meşteşug de pehlivani şi comedieni"*, dete porunca ispravnicilor să fie primiţi bine oriunde s-or duce în ţară. Pehlivanii erau în acelaşi timp mimi, gimnaşti, cîntăreţi, susţinători de dialoguri. Acesta îusese începutul, căci după dînşii năvălirâ tot soiul de scamatori. În cafeneaua de la podul Beilicului scamatorii scoteau flăcări pe nas. Alţii, pe taraba lui Niţă Pitaru, înghiţeau săbii.

Teatrul capătă o înfăţişare nouă la curtea lui Caragea. Domniţa Ralu, fiica lui, construi o mică scenă, cu decoruri din hîrtie vopsită, unde împreună cu cîţiva tineri greci jucă „Orest" de Alfieri, „Dafnis şi Chloe", etc. Ca să înţeleagă teatrul şi boierimea care nu ştia greceşte, se transformă în teatru o sală de baluri aflată la Cişmeaua Roşie (pe calea Victoriei colţ cu str. Popov).

Cu prilejul primei reprezentaţii în limba română (1819) Iancu Văcărescu cerea slujitorilor teatrului:

În el năravuri îndreptaţi
Daţi ascuţiri la minte
Podoabe limbii noastre daţi
Cu româneşti cuvinte.

Aceste ţeluri atribuiau teatrului o funcţie de luptă împotriva orînduirii feudale, intrată în descompunere. Teatrul era chemat să lupte pentru cinstirea limbii române, pe care protipendada o considera vrednică de vorbit *„numai la stînă"*.

Comediile lui Iordache Golescu, apărînd *„sărăcuţa limboa noastră"*, erau atacuri directe la adresa clasei stăpînitoare cosmopolite şi stricătoare de limbă. Pe aceste scene improvizate se afirmă talentul lui C. Aristia, care juca şi roluri feminine şti.

Dar despre un teatru românesc la Bucureşti nu poate fi vorba decît atunci cînd a luat fiinţă Societatea Filarmonică (1834). Repertoriul său era net antifeudal, cuprinzînd lucrări de Cezar Boliac, Costache Facca, Costache Bălăcescu. Curînd aveau să apară pe scenă doi mari artişti ai teatrului românesc, Matei Millo şi Mihail Pascaly şi după ei o pleiadă de mari actori ai Teatrului Naţional.

„Naţionalul" bucureştean a fost tribuna demascării corupţiei morale şi politice a burghezo-moşierimii, pe care a folosit-o atît de necruţător cu pana sa măiastră Caragiale. Indemnuri patriotice ale lui Iancu Văcărescu, I-au urmat Alecsandri, Delavrancea şi alţii. Pînă în anii noştri, teatrul n-a fost decît în mică măsură un mijloc de culturalizare pus la dispoziţia maselor. Oamenilor, zişi „de rînd", le era rezervată doar galeria, pentru că în loji şi staluri se lăfăia burghezo-moşierimea. În timpul lui Ferdinand, cortina nu se ridica pînă cînd regele urechiat din loja cu pajură nu termina de mîncat şi de băut.

Dezvoltarea teatrului în zilele noastre, teatru pus la dispoziţia maselor, a făcut ca vestea sa să se ducă departe, la Paris, în Italia, în Uniunea Sovietică, acolo unde Teatrul Naţional din Bucureşti a prezentat spectacole de mare răsunet. Gîndindu-ne la această frumoasă apreciere ce a căpătat-o, se îndeplinesc parcă întocmai cuvintele aceluiaşi Iancu Văcărescu, rostite în urmă cu aproape un secol şi jumătate:

V-am dat teatru, vi-l păziţi
Ca un lăcaş de Muze;
Cu el curînd veţi fi vestiţi
Prin veşti departe duse.

Bucureşti — o baricadă

Despre Bucureşti vorbim ca despre un oraş cultural, cu Academie, cu şcoli vechi, cu însemnaţi scriitori, cu mari oameni de artă. Acest oraş are însă în afară de aceasta şi o veche tradiţie de luptă, ce străbate cele cinci veacuri ca un fir roşu. Bucureştiul a fost o veşnică baricadă de luptă. Generaţiile şi-au trecut parcă una alteia torţa luptei pentru libertate, pentru independenţă naţională. Sub zidurile lui s-au dat secole de-a rîndul aprige bătălii cu cotropitorii turci.

Aici, Tudor Vladimirescu a fost primit în 1821 ca un eliberator. În rîndurile pandurilor săi s-au înrolat mulţi locuitori ai Bucureştiului.

Mii de lucrători şi „desculţi" veniţi de prin cartierele tabacilor, purtînd steaguri tricolore şi cocarde pe piept, năvălirâ în palatul lui Gheorghe Bibescu, silindu-l să semneze Constituţia decretată de popor, la Islaz, în 1848. Aceleaşi mase de luptători revoluţionari aprobară pe Cîmpia Libertăţii de lîngă Filaret, Constituţia în care înscriseseră noi principii de guvernare. Boierii plănuiseră însă un complot împotriva guvernului, din care făcea parte şi Nicolae Bălcescu. Într-una din şedinţe, colonelul Odobescu, comandantul armatei şi unealtă a boierimii, somă guvernul să se predea zbierînd: *„În numele proprietarilor, vă arestez!"* Unii din membrii guvernului popular fură arestaţi, dar în apărarea lor şi

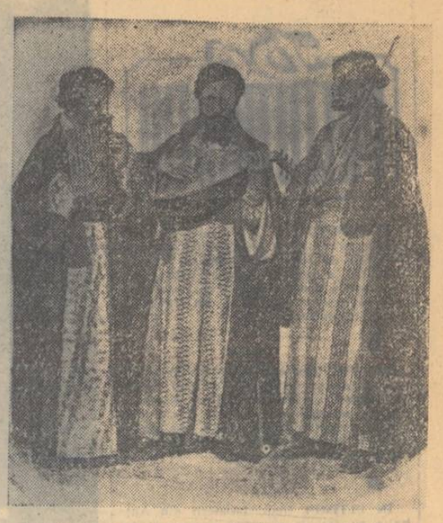

Lăutari bucureşteni la sfîrşitul secolului trecut

a regimului constituţional veniră masele muncitoare din oraş. Înfruntînd gloanţele puşcaşilor colonelului Solomon, luptătoarea Ana Ipătescu, cu două pistoale în mînă, se avîntă în fruntea mulţimii dezlănţuite. Lucrătorii, „desculţii", ţăranii salvară guvernul.

O nouă filă de calendar: *9 mai 1877.* În parlamentul Romîniei, M. Kogălniceanu încheia de citit o moţiune în care se spunea: *„Camera ia act că războiul dintre Rusia şi Turcia, că ruperea legăturilor noastre cu Poarta şi independenţa absolută a Romîniei au primit confirmarea oficială"*. Boierimea ezita să voteze moţiunea. Prin geamurile deschise ea auzea însă de afară vocea maselor care înconjurau seră parlamentul. Neavînd încotro, boierimea votă. La puţin timp, populaţia oraşului ieşi pe străzi cu flori în mînă pentru a primi trupele ruse, aliate, care se îndreptau spre Balcani. Primarul oraşului, C. A. Rosetti, le salută astfel: *„Devenit numai de ieri capitala unui stat pe deplin independent, oraşul Bucureşti e mîndru să deschidă astăzi porţile sale liberatorului popoarelor din Orient"*...

13 Decembrie 1918. Mişcarea muncitorească din Romînia, în continuă creştere, luptă cu dîrzenie pentru înfăptuirea revendicărilor politice şi economice. În această zi muncitorii tipografii din Bucureşti, aflaţi în grevă se îndreptară spre sediul Sindicatelor. Acolo urma să se ţină o mare întrunire. Dar în piaţa Teatrului Naţional, generalul Mărgineanu, din ordinul regelui şi guvernului ordonă: „foc!". Pe caldarîm rămaseră peste o sută de morţi şi răniţi.

8 mai 1921. O zi de mare sărbătoare. S-a creat Partidul Comunist din Romînia, partid plămădit în focul marilor lupte de clasă în anii 1918—1919—1920, în focul avîntului revoluţionar produs în ţara noastră de victoria Marii Revoluţii din Octombrie.

16 Februarie 1933. Muncitorii ceferişti de la atelierele Griviţa intră din nou în grevă. 12.000 de muncitori din celelalte fabrici bucureştene înconjoară atelierele, aducînd ajutoare pentru grevişti. Dar burghezia şi moşierimea au adus armata. Împotriva bravilor ceferişti s-a tras cu puştile şi mitralierele. Morţii au fost cărăţi cu camioanele şi arşi la crematoriu.

August 1944. Bucureştiul a primit iarăşi cu flori eliberatorii. Erau ostaşii sovietici, care puseseră pe fugă hoardele hitleriste. Formaţiunile patriotice de luptă din oraşul Bucureşti au luat arma în mînă pentru a răsturna guvernul lui Antonescu şi a distruge cuibarele fasciştilor care voiau să nimicească prin foc capitala noastră.

30 decembrie 1947. Mulţimea adunată în piaţa centrală aclamă Republica Populară Română. Monarhia fusese alungată. Se instaurase pe deplin puterea populară.

Dar cîte alte file însemnate nu sînt în istoria iubitului nostru Bucureşti, căci cei 500 de ani de existenţă, sînt ani de luptă neîntreruptă!

Popas după 500 de ani

Terminînd călătoria noastră prin secole, să ne întoarcem la Bucureştiul de azi. Bineînţeles că nu-l vom compara cu cel de acum cîteva sute de ani ci îl vom aşeza faţă în faţă cu ceea ce era el nu de mult, cînd în ţară domnea burghezia.

În micul Paris, cum obişnuia burghezia română să-l numească, luxul centrului sfida mizeria cartierelor. Sînt prea bine cunoscute cartierele rămase proverbiale prin sărăcia şi condiţiile neomeneşti de trai ca Dămăroaia, gropile lui Oatu şi altele.

Capitala noastră, construită anarhic în trecut, cu contraste izbitoare, grav rănită de pe urma războiului fascist s-a scuturat de această apăsătoare povară în anii puterii populare.

Imaginea nouă a Bucureştiului este înfloritoare. El e un oraş grădină, în sensul propriu al cuvîntului, căci pretutindeni munca oamenilor, antrenaţi de dorinţa de a-l vedea mai mîndru, se oglindeşte în realizări impresionante.

Pînă mai dăunăzi, cea mai înaltă clădire era Telefoanele. Acum care clădire se poate măsura cu semeaţa Casă a Scînteii, cu acest palat al luminii? Dar strălucirii Teatrului de Operă şi Balet, realizare a regimului nostru democrat, ce îi poate fi opusă?

Călătorul care păşeşte în ospitaliera noastră capitală rămîne cu vii impresii despre tot ceea ce s-a creat prin elanul nestăvilit al oamenilor muncii, îndrumaţi de partid. Oaspeţi din ţară şi străinătate au elogiat mulţimea de unităţi economice, culturale, ştiinţifice create în numai cei cîţiva ani, de la eliberarea noastră de sub jugul fascist, cu sprijinul mărinimos al Uniunii Sovietice.

Oricine a vizitat noile cartiere, numeroasele cvartale de locuinţe de la Ferentari, Vatra Luminoasă, Bucureştii Noi, Floreasca, Mihai Bravu sau blocurile construite în anumite puncte ale Capitalei a avut prilejul să vadă grija ce este arătată asigurării condiţiilor de trai. Grija pentru sănătatea oamenilor muncii este ilustrată prin crearea unei vaste reţele spitaliceşti, prin crearea de spitale noi ca cel de pediatrie din cartierul Tei, întrunind cele mai moderne cerinţe, spitalul de la Filaret, maternitatea Polizu, etc.

Ce erau stadioanele ca Venus şi altele existente în trecut pe lîngă grandiosul „23 August" sau „Dinamo"?

Bucureştiul îşi merită abia azi renumele de oraş cultural cînd viaţa artistico-culturală, avînd sprijinul partidului şi guvernului, capătă o amploare din ce în ce mai mare. Dar Bucureştiul, acum cînd facem acest popas după 500 ani de la naştere, a devenit un puternic centru industrial. Complexele noi industriale ca fabricile „Gh. Gheorghiu-Dej", „Klement Gottwald", uzinele „Tudor Vladimirescu" şi atîtea altele au chemat la viaţă nouă o seamă de cartiere.

A 500-a aniversare găseşte oraşul de pe malul Dîmboviţei situat printre cele mai frumoase capitale ale Europei. Perspectivele sale de dezvoltare sînt grandioase. Construcţia lui socialistă va aduce amenajarea unor noi ansambluri arhitectonice, se vor crea noi magistrale, în nordul şi sudul Capitalei vor apare noi parcuri.

Marile aniversări prilejuiesc totdeauna confruntări ale trecutului cu prezentul. Privind de unde am pornit şi unde am ajuns, ne vom da şi mai bine seama de impetuoasa dezvoltare a încîntătoarei noastre capitale, bătrînul şi totuşi tînărul nostru Bucureşti.

Const. SIRBU

Stînga: *Vedere a Palatului C.F.R.;* **dreapta:** *Vedere din noul cartier de locuinţe Ferentari*

De prin toate părțile

PROFESORUL N. Preobrajenski, împreună cu un grup de cercetători de la Institutul de tehnologie chimică fină din Moscova, a realizat, pentru prima dată în practica medicală, sinteza curarinei, care se extrage de obicei din frunze de plante tropicale.

●

UN VIU interes a provocat în rîndurile oamenilor de știință o știre venită din Borneo, care anunță că un mare număr de persoane au văzut în fluviul Mahakam o reptilă uriașă, cu o lungime apreciată la circa 70 de metri și cu un cap asemănător unei vaci.

●

ÎN ULTIMUL timp, fermierii din Australia au trebuit să construiască garduri înalte de 2 m. pentru a-și apăra turmele de... cîini! Iată și explicația acestui fapt. Ani de-a rîndul, fermierii din Australia sufereau de pe urma iepurilor, care în număr mare „atacau" semănăturile. În mare măsură cîinii Dingo le-au venit de hac. Scăpînd de iepuri, fermierii au acum alt dușman, tocmai cîinii Dingo care i-au salvat. Înainte, cîinii Dingo se hrăneau cu iepuri, iar acuma au trebuit să-și schimbe regimul alimentar: numai în 1957, ei au pricinuit fermierilor pagube de 500.000 vite.

●

PRIMUL reactor atomic experimental din R. P. Chineză a produs, pînă nu de mult, 33 tipuri de izotopi radioactivi.

●

ÎN CENTRUL însoritului Azerbaidjan se află orășelul Naftalan, o stațiune unică în genul ei pe întregul glob. Aici se află numeroase băi în aer liber pline cu un lichid gras și tulbure: țiței. Bolnavii intră în aceste băi, apoi, unși cu țiței, se expun la soare pe niște paturi din lemn. Acțiunea terapeutică a țițeiului de la Naftalan este foarte eficientă în boli reumatice, boli de piele, etc.

●

ÎN R. P. CHINEZĂ se acordă o atenție sporită medicinei tradiționale chineze. În prezent, în întreaga Chină există 13 facultăți și sute de institute, peste 300 de spitale și un număr de clinici unde se practică și medicina tradițională chineză.

●

INSTITUTELE și centrele de cercetări fitotehnice de pe lîngă Academia de Științe Agricole din R. D. Germană au obținut 130 noi varietăți de plante, printre care un nou soi de grîu de iarnă, cu calități superioare, care poate fi cultivat în întreaga țară. De asemenea, un soi de sfeclă de zahăr, cu un conținut ridicat de zahăr și cu o productivitate sporită, precum și un nou soi de porumb timpuriu.

●

UNDEVA pe șoseaua Nairobi-Monbasa (Kenia) un rinocer vrînd să treacă strada și necunoscînd pesemne regulile de circulație, după care ar fi trebuit să se uite la stînga, a fost luat în botul unei mașini care venea cu viteză mare. Bie-

tul animal a plătit cu viața neglijența sa, fără a mai apuca să-și facă depozițiile în fața inspectorului de circulație. Proprietarul mașinii, sau mai bine zis al fostei mașini, după cum se vede din fotografie, nu are cui să ceară despăgubiri.

●

UN PROFESOR universitar din Bruxelles, conducînd o expediție vulcanologică, a izbutit să atingă lacul de lavă în topire care se găsește la 365 m. adîncime în interiorul vulcanului Nyiragongo, din Congo belgian. Acest lac constituie un fenomen unic în lume.

●

CAMERA de artă din Leningrad, înființată de Petru I în anul 1714, găzduiește o expoziție a astronomiei ruse, în cadrul căreia poate fi văzut „Marele glob academic". Sfera, cu diametrul de 3,1 m., construită acum 200 de ani de savanții Academiei de Știință, prezintă pe suprafața sa o amănunțită hartă a lumii. În interiorul sferei sînt fixate, pe un ax, o masă rotundă și o bancă circulară, pe care au loc 12 persoane. Un mecanism pune în mișcare globul. În interiorul său se pot vedea mișcările constelațiilor cerești.

●

LUCRĂRILE Anului Geofizic Internațional au scos în evidență imensa importanță pe care o are cunoașterea datelor meteorologice din cît mai multe locuri de pe întinsul globului, pentru o justă prevedere a timpului. Pentru a obține date din anumite locuri ale mării, a fost construită o stație meteorologică automa-

tă marină, instalată pe o geamandură specială. Stația meteorologică poate fi ancorată în locuri unde adîncimea nu depășește 1.200 m. Raza de acțiune a aparatului de radioemisie este de 1.500 km. și poate funcționa neîntrerupt timp de 6 luni de zile, fără nici o îngrijire specială.

●

O EXPEDIȚIE științifică organizată de Universitatea Columbia din S.U.A. a descoperit, în largul coastelor de nord ale statului Peru, specii marine care erau considerate ca fiind dispărute de 350 milioane de ani. Este vorba de „neopilina paleozoică", care a fost extrasă, cu ajutorul unor plase speciale, dintr-o groapă avînd o adîncime de 5000 m. Exemplarele din specia descoperită, din cauza diferenței de presiune, au murit atunci cînd au ajuns la suprafață.

Obiectiv 1959 - LUNA

Anul care a trecut a fost anul primelor eșecuri în explorarea Lunii. S-ar putea ca anul care vine să fie anul primei sau primelor victorii. Așa cum 1957 și 1958 au fost anii sputnicilor, anul 1959 va fi, cine știe?... — „anul Lunii"

Progresele sînt atît de rapide încît chiar și experții sînt puși în situația de a se înșela în pronosticurile lor. La congresele de astronautică de acum cîțiva ani, „astronauticienii", care oricum se caracterizează prin deosebită temeritate și optimism, n-au îndrăznit să prevadă explorarea Lunii pentru mai devreme de anul 1965. Am văzut cum, *în cîteva luni, s-a ajuns de la sputnik de 83,6 de kilograme* LA UNUL DE 16 ORI MAI MARE! *Rachetele care au lansat satelitul artificial de 1327 de kilograme* POT TRIMITE LESNE PÎNĂ ÎN LUNĂ UNUL DE CÎTEVA ZECI DE KILOGRAME.

Proectil balistic interplanetar sau satelit circumlunar

„RACHETA SPRE LUNĂ" este poate un termen impropriu. Tehnica sateliților artificiali a arătat că este vorba de o azvîrlire foarte precisă a unui proiectil pe o anumită traiectorie, cu ajutorul unor rachete puternice. Călătoria în Lună se va face pe același principiu. Vom avea deci o nouă verigă a lanțului: rachete balistice intercontinentale — sateliți artificiali. Noua verigă va fi astfel un proiectil balistic interplanetar. Spre deosebire de primele două, probabil că aceasta va poseda și rachete destinate să-i modifice ultima parte a traiectoriei, în apropierea Lunii.

Probabil că explorarea Lunii va începe cu faza trimiterii unui vehicul care să nu fie altceva decît un satelit circumlunar. El va înconjura Luna, fiind de fapt un satelit artificial al Pămîntului și al Lunii. Aceasta este faza cea mai simplă, deoarece în afară de puterea rachetelor necesară pentru a imprima vehiculului viteza necesară de cca. 11,2 km./sec., un factor de imensă importanță este precizia de lansare. Luna constituie o țintă teribil de mică, astfel încît chiar și o trecere a vehiculului prin apropierea ei ar putea fi considerată ca o victorie.

Pentru a „nimeri" Luna, este necesară asupra vitezei de 11.180 metri pe secundă, o precizie de 10 metri pe secundă, mai mică decît 1 la 1000. Eroarea asupra unghiului traiectoriei nu poate depăși o zecime de grad!

Astfel, va trebui să ne declarăm mulțumiți, dacă primul vehicol va putea ocoli Luna la o distanță oarecare, trimițîndu-ne date asupra regiunii din vecinătatea Lunii și, eventual, imagini de televiziune ale suprafeței sale. **Totuși, se pare că pentru a putea atinge Luna, precizia necesară este mai mică decît a proiectilelor balistice intercontinentale, care este cam de 10 ori mai mare. Aceasta se datorește faptului că Luna este o țintă, posedînd o calitate deosebită: aceea de a atrage proiectilul.**

Televiziune din Lună

Recepționarea unor imagini de televiziune dintr-un vehicol circumlunar este mult mai complicată decît problema teleindicării datelor unor aparate de măsură. Aceste date pot fi cuprinse într-un număr relativ mic de semnale distincte, indicînd cîteva cifre la cîteva minute odată, care necesită pentru emisia și recepția lor aparate relativ simple și care pot fi separate cu relativă ușurință de zgomotul de fond, de paraziții cu care aceste semnale, extrem de slabe, se amestecă.

Pentru transmiterea unei imagini de televiziune este necesară însă punerea în joc a unui uriaș număr de semnale, corespunzînd punctelor imaginii în număr de cîteva zeci de mii pentru fiecare imagine, iar pe secundă trebuie transmise cîteva zeci de imagini. Puterea semnalelor transmise de vehicolul lunar nu va putea fi prea mare, iar pe distanța de 384.400 km. care desparte Luna de Pămînt, de 20 de ori mai mare decît cea mai mare distanță de pe globul nostru, semnalele vor slăbi foarte mult. Pentru recepționarea lor vor fi întrebuințate antene de recepție uriașe, de tipul marilor radiotelescoape, în formă de oglinzi parabolice de zeci și sute de metri diametru.

În cazul cînd vehicolul va reuși să cadă pe Lună, se presupune că aparatele sale vor emite pînă în ultima clipă, astfel încît vom putea vedea imagini ale Lunii de la mai puțin de doi metri distanță!

Bombe atomice în Lună

Acesta va fi un al doilea pas important, condiționat de posibilitatea de a atinge Luna cu un vehicol. Explozia unor bombe atomice sau cu hidrogen pe Lună va furniza un mare număr de date științifice. Aducerea la incandescență a unei porțiuni din suprafața Lunii va permite deducerea substanțelor care o compun, cu ajutorul analizei spectrale.

Explozia va ridica un uriaș nor din praful extrem de fin care acoperă Luna. Cantități din acest praf și chiar „schije" de rocă vor ajunge pe Pămînt și vor putea fi analizate, fiind „marcate radioactiv" de către explozia nucleară.

Urmărirea mișcării acestui praf în drumul său spre Pămînt va îmbogăți datele asupra prafului interplanetar, a cîmpurilor magnetice interplanetare, a influenței cîmpului magnetic terestru asupra prafului interplanetar. De asemenea se vor putea studia efectele prafului asupra climatului terestru. Meteorologii bănuiesc că praful din straturile superioare ale atmosferei exercită o influență hotărîtoare asupra climei. *Poate chiar că, într-un viitor oarecare,* VOM PUTEA MODIFICA CLIMA CU AJUTORUL PRAFULUI LUNAR!

În afară de aceste scopuri strict științifice, experimentarea pe Lună a bombelor nucleare va micșora injectarea atmosferei terestre cu deșeuri radioactive.

Aselenizarea se va face cu avioane?

Într-o fază mai înaintată, exploziile vor putea fi folosite pentru „aterizarea vehicolelor pe Lună", pentru „aselenizare". După cum a propus prof. Pokrovski, norul de praf ridicat va putea fi folosit pentru frînarea progresivă a vehicolului, creîndu-se pe această cale un fel de atmosferă artificială a Lunii. Se pare deci că, datorită acestui procedeu, vehicolele lunare vor fi și ele înzestrate cu aripi, neavînd aspectul unor pachete de „bidoane", necarenate, specifice pentru condițiile lipsei de atmosferă, așa cum au fost văzute de alți mari „astronauticieni", ca von Braun și alții.

Exploziile nucleare în Lună vor mai prezenta avantajul de a nu infecta decît regiunile din stricta apropiere a exploziilor. Lipsa atmosferei, deci a vînturilor, va împiedica răspîndirea deșeurilor radioactive.

Eșecurile americane

În anul care a trecut, americanii au lansat cîteva „probe lunare", care au eșuat toate. Cauzele au fost dintre cele mai diferite: defecțiuni în sistemele de propulsie, defecțiuni ale aparatajelor de ghidare, care au dus, fie la explozia rachetelor, fie la obținerea unor viteze insuficiente, fie la devierea de pe traiectoria necesară.

Toate aceste cauze de eșec pot fi reduse la una singură: pripa. În graba de a cîștiga „întrecerea cosmică" cu Uniunea Sovietică, s-a trecut la lansarea unor vehicole insuficient puse la punct, în speranța că... șansa va permite unuia din aceste vehicole să descrie o orbită lunară.

Ce ne rezervă viitorul

Am văzut că rapiditatea progreselor actuale pune pe cei care emit pronosticuri într-o situație dificilă: faptele depășesc adesea pronosticele. Dacă lucrurile ar evolua într-o progresie „cuminte", ne-am putea aștepta pe rînd, în anii ce vin, la o primă etapă a vehiculelor fără oameni călătorind în jurul Lunii, a unor vehicole teleghidate, căderea pe Lună a unor vehicole teleghidate, explodarea unor bombe nucleare pe Lună, aselenizarea unor vehicole teleghidate după proiectul lui Iurii Hlebțevici, apoi la o etapă cu echipaje: ocolul Lunii, aselenizare, înființare de stații permanente pe Lună.

Este însă posibil ca progresul rapid să ducă la o „sărire" a etapelor: de exemplu SĂ SE TREACĂ DIRECT LA VEHICOLE CU ECHIPAJ.

Insfîrșit, nu trebuie să uităm că viitorul aproape ne mai rezervă uriașe revelații tehnice. După cum a declarat încă la începutul anului 1958 prof. K. Staniukovici, rachetele nu sînt singurul mijloc de a ajunge în spațiul cosmic. Vehicolele bazate pe controlul gravitații, graviplanele, vor duce la o revizuire totală a problemei zborului cosmic, așa cum o vedem astăzi.

Așa cum se întîmplă de la o vreme încoace, ne putem aștepta ca, purtată pe aripile progreselor științei și tehnicei, realitatea să o ia înaintea imaginației.

Ing. A. NEGREA

PRIMUL ÎN LUME!

O vizită pe bordul spărgătorului de gheață atomic — „LENIN"

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ PENTRU „MAGAZIN"

Abia au început să mijească zorile... În vălul de ceață al acestei dimineți geroase se conturează silueta spărgătorului de gheață atomic „Lenin". Se distinge linia zveltă a corpului navei, din ochiurile de bord răzbate o lumină vie. Ai impresia că dincolo de învelișul de oțel, unde ciocanele pneumatice lucrează sonor și ritmic, a și început să bată inima uriașă a vasului. Este singurul vas de acest fel din lume, primul în lume.

Nicăieri nu s-a construit ceva asemănător. Tot ce se făurește aici e nou și nemaivăzut. Dacă ați avea prilejul să ajungeți aici, pe spărgătorul de gheață atomic „Lenin", n-ați scăpa de impresia că ați nimerit undeva într-un tărîm al viitorului, unde totul este neobișnuit, uimitor. Impresia aceasta de uimitor va fi și mai deplină cînd veți afla amănunte despre puterea sa de deplasare, despre minunatele sale calități de construcție și exploatare. *În 24 de ore vasul va consuma numai cîteva zeci de grame de uraniu, el va putea naviga fără a acosta în vreun port TIMP DE UN AN DE ZILE.* Un vas spărgător de gheață obișnuit ar avea nevoie, pentru o asemenea performanță de 300.000 de tone de combustibil clasic.

Spărgătorul de gheață atomic va putea naviga în orice zonă a Arcticii. Lucrul acesta a devenit posibil în urma folosirii unor instalații energetice de înaltă putere, pe bază de combustibil nuclear. A fost necesar să se creeze un reactor nuclear, instalații energomecanice, unicale, precum și instalații de comandă aproape în întregime automatizate. Munca istovitoare a fochiștilor și mecanicilor este înlocuită pe vasul „Lenin" prin ceia a unor operatori, cîțiva la număr, care vor efectua operațiunile cu calm, cu siguranță, fără eforturi deosebite, lucrînd la masa de comandă.

44.000 de cai putere

La întrebarea, firească pentru cel ce vizitează acest gigant: cît de mare este vasul? primești un răspuns simplu, laconic: NAVA VA AVEA APROAPE 900 DE ÎNCĂPERI, iar în ce privește puterea sa de regim afli că ESTE DE 44.000 C.P., de două ori mai mare decît puterea celui mai mare spărgător de gheață american „Glacier". Cu energia sa pot fi asigurate nevoile de energie electrică ale unui oraș mare, energia sa este suficientă pentru ca nava să poată înainta, cu o viteză de două noduri, printr-un cîmp de gheață gros pînă la 2,4 m.

În plină viteză nava va sparge gheața cu greutatea corpului ei; în cazul că gheața va rezista, vor intra în funcțiune puternice pompe cu elice. Nava va putea conduce, pe căile maritime ale Nordului, caravane de vase.

Privelițte pe puntea de sus

Ne aflăm, împreună cu maistrul și constructorul șef al navei, pe puntea de sus. De acolo ni se deschide nu numai o priveliște largă asupra șantierului naval, dar și panorama unei părți a Leningradului. Sîntem la înălțimea unei case de 10 etaje. Iată deci o imagine a înălțimii vasului. În ce privește celelalte dimensiuni, aflu că lungimea lui este de 134 m., lățimea de 27,6 m. Vasul va avea o deplasare de 16.000 tone, iar viteza în apă degajată de 18 noduri, adică APROXIMATIV 32 KM. PE ORĂ. Nu este lipsit de interes să aflăm că *pe vas va fi amenajat și un teren de aterizare și decolare, pentru helicoptere, alături vor fi instalate puternice hidromonitoare care vor arunca jeturi de apă la mare presiune.* Aceste jeturi vor tăia și sparge gheața, contribuind la deplasarea rapidă a navei.

Cînd am stat de vorbă cu maistrul — ne aflam pe una din cele patru punți ale navei — ni s-a spus că au fost create condiții optime pentru muncă și odihna echipajului. Cabinele sînt

numai de una sau două persoane, cu încălzire centrală și cu aer condiționat. Sînt amenajate pe vas o bibliotecă, o sală de lectură, o sală de spectacole, un club, cabinete medicale, camere refrigerente pentru păstrarea alimentelor. Echipajul va avea la dispoziția sa o spălătorie și băi, o centrală telefonică automată. Bucătăria de bord va fi electrificată, iar în toate încăperile se vor afla becuri fluorescente, lucru foarte important în condițiile nopții polare.

Căpitanul Pavel Ponomariov

L-am cunoscut pe căpitanul Pavel Ponomariov. E un om trecut de 60 de ani. A navigat timp îndelungat pe primul spărgător de gheață rus „Ermak", a participat la glorioasele curse arctice ale altui vas spărgător de gheață „Krasin". Ponomariov primește multe scrisori. Cei care îi scriu îi cer sfatul cum să facă să fie primiți în rîndurile echipajului primului vas spărgător de gheață atomic din lume, spărgătorul de gheață „Lenin".

Acum un an spărgătorul de gheață „Lenin" a fost lansat pe apă. În prezent construcția navei se apropie de sfîrșit. Se montează ultimele mașini și mecanisme de navigație.

Spărgătorul de gheață atomic „Lenin" va putea naviga în Arctica indiferent de starea timpului și a mării. În construcția lui s-a ținut seamă de experiența exploatării tuturor spărgătoarelor de gheață cunoscute. Construcția lui cuprinde cele mai moderne mijloace de navigație, multe elemente noi, originale.

Cele 3 motoare atomice au și fost instalate: fiecare dintre ele are o capacitate de cîteva ori mai mare decît instalația care funcționează la prima centrală atomică a Academiei de Științe a U.R.S.S.

*

În apele Nevei au navigat primele galere și fregate, prin mele vase și crucișetoare ale Rusiei, precum și legendarul crucișător „Aurora". De aici, va pleca în curînd, în prima sa cursă, puternicul spărgător de gheață atomic care poartă numele nemuritor al lui Lenin. Fiecare om sovietic îi va ura din toată inima: „VINT FAVORABIL! DRUM BUN!.."

M. GRIGORIEV

Coelostatul, un ingenios dispozitiv astronomic

Sîntem obișnuiți să ne imaginăm un observator astronomic cu cupolele sale mobile, în care lunete imense se rotesc urmărind mișcarea stelelor pe bolta cerească.

Pentru mișcarea unei lunete sau a unui telescop sînt necesare motoare puternice și în același timp precise, instalații mari și complicate.

Ingeniozitatea savanților a găsit însă o soluție simplă. De ce să rotim zecile sau chiar sutele și miile de kilograme ale unei lunete sau ale unui telescop? Mai simplu este să lăsăm luneta sau telescopul nemișcate, iar în fața lor să așezăm o oglindă plană rotativă, care să trimită în lunetă imaginea aceluiaș punct al cerului. Oglinda este întotdeauna mai ușoară decît luneta. Dificultatea constă numai în faptul că, pentru a nu scădea calitatea imaginilor, este necesar ca oglinda să fie de foarte bună calitate.

Inginerii și tehnicienii de la fabrica Carl Zeiss din Jena (R.D.G.) au reușit să pună la punct un asemenea aparat, care se numește *coelostat*. Acest termen este format din cuvintele latine coelum=cer și stat=stă.

Coelostatul din fotografia noastră este de tip mic. Se pot observa articulațiile pe care e fixată oglinda, electromotorul și axele cardanice prin care se transmite mișcarea.

O imagine exactă a inimii

Inginerul a pus pe pieptul său un microfon și în cameră s-au auzit bătăi sonore. Rînd pe rînd toți cei ce se aflau în cameră și-au auzit bătăile inimii și chiar o ureche mai puțin sensibilă a perceput distinct diferențe de ritm și de tonuri. Inginerul înregistra bătăile pe panglica magnetofonului. Conectînd microfonul la un tub catodic, cei ce-și auziseră doar bătăile cordului au putut vedea și cum le funcționează inima. Pe un ecran verzui, un punct albastru strălucitor a început să oscileze. Mișcările sale corespundeau pulsațiilor inimii.

Aparatul folosit se numește dispozitiv fonocardiografic și el captează bătăile inimii transformîndu-le în oscilații electrice. Aparatul, folosit în U.R.S.S., examinează singur bolnavii și înscrie observațiile sale pe o panglică de hîrtie sau de magnetofon, dînd astfel o imagine exactă a stării inimii. Medicului nu-i va rămîne decît să audă și să descifreze înregistrarea.

O POVESTIRE ȘTIINȚIFICO—FANTASTICĂ DE BORIS ȘI ARCADII STRUGATSKI

ROBOTUL DEZLĂNȚUIT

Urm se plictisea...

De fapt, plictiseala pricinuită de monotonia înconjurătoare, de nemulțumirea lăuntrică sau de lipsa de interes față de viață, e proprie numai omului și cîtorva animale. Ca să te plictisești îți trebuie, ca să spunem așa, un obiect: un sistem nervos dezvoltat. Trebuie să fii capabil să gîndești sau cel puțin să suferi. Urm nu avea un sistem nervos, în sensul obișnuit al cuvîntului și prin urmare nu putea să gîndească. Nu putea nici să sufere. El înregistra doar, ținea minte și executa. Și totuși începu să se plictisească.

Totul se datora faptului că, de la plecarea Maestrului, nu se mai afla în jurul lui nimic nou, nimic de care să-și mai amintească. Îngrămădirea de impresii noi era un stimulent esențial, care orînduia activitatea lui Urm și-l îndemna la fapte. Îl cuprinsese o nesățioasă dorință de a înregistra, de a ține minte cît mai multe. Tot ce îl înconjura îi era cunoscut pînă în cele mai mici amănunte. Cunoștea din prima clipă a existenței sale vasta încăpere pătrată, cu ziduri cenușii și zgrunțuroase, cu tavan jos și ușă de fier.

Așadar, Urm se plictisea, și era hotărît să pornească în căutarea unor senzații noi. Maestrul era plecat de jumătate de oră și Urm știa din experiență că nu se va întoarce prea curînd. Faptul era important căci, odată Urm pornise într-o mică plimbare prin încăpere, fără să fie poftit, și Maestrul, surprinzîndu-l, se îngrijise ca Urm să nu-și mai poată mișca nici măcar antena de radar. Astăzi însă, n-avea de ce să-i fie teamă.

Legănîndu-se, Urm porni, cu pași greoi. Podeaua cimentată răsuna sub tălpile sale groase, de cauciuc. Se opri o clipă să tragă cu urechea. Dar în gama de sunete emise de cimentul care vibra, nici unul nu-i era necunoscut. Urm se apropie de zidul din față. Zidul mirosea a beton umed și a fier ruginit. Nimic nou. Atunci, zgîriindu-l cu cotul lui ascuțit de oțel, Urm îi întoarse spatele, străbătu camera și se opri în fața ușii. Nu era ușor s-o deschidă. La început nu prea știa ce avea de făcut. Apoi, întinzînd cleștele dantelat al mîinii stîngi, prinse cu îndemînare clanța și o răsuci. Ușa se deschise cu un scîrțîit prelung. Urm trecu apoi pragul și ajunse în fața unei scări lungi, înguste, cu trepte de piatră. Urm numără optsprezece trepte pînă la primul palier, unde ardea o lumină. Apoi începu să urce fără grabă.

Pe coridor era cald. Stăpînea acolo o lumină vie; raze infraroșii, care emanau din cilindrii canelați, atîrnați la o mică înălțime. Urm nu văzuse niciodată instalații de încălzire centrală și cilindrii canelați îl minunară peste măsură. Se aplecă și cuprinse unul între cleștele mîinii. Se auzi o troznitură, scîrțîitul metalului și un nor de aburi fierbinți se înălță spre tavan. Sub picioarele lui, izbucni un val de apă fierbinte. Ridicînd cilindrul pînă la înălțimea capului, Urm cercetă cu atenție marginile smulse ale țevii. Aruncă apoi cilindrul într-un colț și, bălăcindu-se prin apă, porni spre capătul coridorului. Acolo, deasupra unei ușite, îl întîmpină o inscripție roșie: „Atenție! Nu intrați fără costum special!" Cuvîntul „atenție" îi era cunoscut. Dar mai știa că el se referă întotdeauna la oameni. Pe el, pe Urm, cuvîntul acesta, firește, nu-l privea. Întinse mîna și împinse ușa.

Da, aici erau multe lucruri interesante și noi. În fața lui se deschidea o sală imensă, ticsită de obiecte din metal, din piatră și din material plastic. În mijlocul sălii se afla o construcție rotundă de beton, un fel de stîlp, într-un înveliș de fier sau poate de plumb. Numeroase cabluri plecau de aci pînă la ziduri le căptușite cu plăci de marmoră, încărcate cu fel de fel de butoane și comutatoare. Stîlpul de beton era înconjurat de o rețea de sîrme de cupru, de tavan atîrnau tuburi strălucitoare terminate în clești ca și mîinile lui Urm.

Pășind fără zgomot, Urm se apropie de rețeaua de cupru și-i dădu ocol. Se opri și apoi o mai ocoli odată, fără să găsească drum de trecere. Atunci ridică piciorul și păși peste sîrme. Bucăți

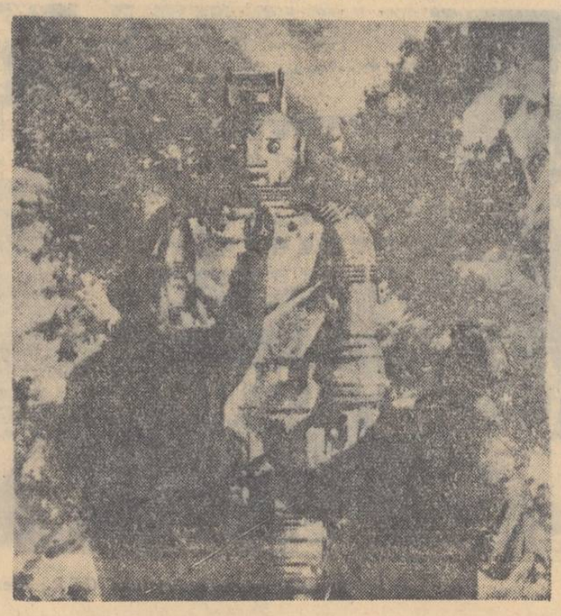

de cupru smulse îi atîrnau de umeri. Dar, după ce făcu doi pași spre stîlpul de beton, încremeni. Capul lui rotund, ca un glob pămîntesc, se răsuci spre dreapta și spre stînga, antenele radar tremurară. Capacul de plumb al stîlpului emitea raze infraroșii și pe lîngă ele raze ultraviolete. Urm vedea limpede razele gama, învelișul i se părea transparent. Sub el se deschidea un puț îngust, fără fund, plin cu o pulbere strălucitoare. În memoria lui Urm se ivi un ordin: să plece numaidecît de aici. Nu știa cine și cînd îi dăduse. Poate că-l cunoștea de cînd venise pe lume, așa cum cunoștea multe alte lucruri. Dar nu-i dădu ascultare. Curiozitatea fu mai tare. Se aplecă deasupra stîlpului, întinse un clește și cu o ușoară sforțare sălță capacul.

Un val de raze gama îl orbi. Pe plăcile de marmoră se aprinseră lămpi roșii, sirena începu să urle. Într-o clipă, dincolo de brațele lui, acum străvezii, privi înlăuntrul șanțului de beton și zvîrlind capacul rosti răgușit: „Primejdie!"

Ecoul răsună în sală și apoi se stinse. Urm își suci partea de sus a corpului cu 180 de grade și porni în grabă spre ieșire. Șocul, provocat de țîșnirea particulelor radioactive, îl alungă de lîngă stîlpul de beton. Firește, nici radiațiile cele mai puternice n-ar fi putut să-i facă vreun rău. Nici chiar prezența lui în zona activă a unui reactor nu ar fi putut avea pentru el urmări grave. Dar, creîndu-l pe Urm, stăpînii lui i-au insuflat îndemnul de a se ține cît mai departe de sursele de radiații de mare intensitate.

Urm ieși în coridor, închise cu grijă ușa și, pășind peste instalația de încălzire centrală, ajunse din nou pe scară. Aici zări o făptură care cobora cu repeziciune treptele. Aceasta, mult mai scundă decît Maestrul, purta un veșmînt larg, de culoare deschisă, părul îi era neobișnuit de lung și de culoare aurie. Urm nu văzuse niciodată asemenea făpturi. Adulmecă aerul și simți un miros cunoscut de liliac alb. Maestrul mirosea uneori la fel, dar mult mai slab.

Pe palier era întuneric. Treptele din spatele tinerei fete erau viu luminate și ea nu zări de îndată silueta greoaie a uriașului Urm. De altfel, auzindu-i pașii, fata se opri și strigă mînioasă:

— Cine-i? Ivașev?

— Bună ziua, ce mai faci? răspunse Urm răgușit.

Fata scoase un țipăt ascuțit. Un cap lucios, cu ochi de sticlă bulbucați, umeri blindați, o talie nemăsurat de mare, brațe groase și îndoite, se îndreptau către ea, ieșind din întuneric. Urm puse piciorul pe prima treaptă. Fata țipă din nou.

— „Înapoi!"

Urm se opri și înclină capul, ascultînd.

— „Înapoi, monstrule!"

Ordinul „înapoi" îi era cunoscut. La acest ordin, Urm trebuia să-și întoarcă partea de sus a corpului și să facă cîțiva pași în direcție opusă, pînă la comanda „stop". Dar, de obicei, ordinele veneau de la Maestru. Acum, însă, Urm voia să vadă. Urcă mai departe și se opri la intrarea unei cămăruțe luminate.

— Înapoi! Înapoi! Înapoi! țipă fata.

Urm nu se oprea. Mergea însă mai încet, cît mai încet...

(Continuare în numărul viitor)

De la stația aerologică din Băneasa se execută sondaje cu ajutorul baloanelor stratosferice care sînt lansate zi de zi la orele 0, 6, 14 și 18. Radiosondele agățate de aceste baloane transmit variațiile de temperatură, presiune, umezeală și direcția și intensitatea vîntului.

In clișeul din dreapta: Balonul stratosferic a fost lansat în apropierea antenelor radio-vîntului. In cel din stînga: tov. Elena Magearu, tehnician meteorolog, controlează la un aparat special dacă radiosonda este în stare de funcțiune.

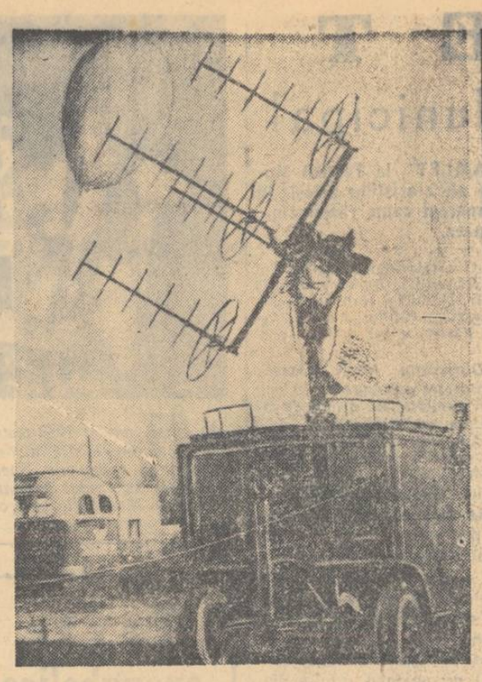

„Timpul probabil"

Din cele mai vechi timpuri, viața oamenilor a fost influențată de condițiile atmosferice, de ele au depins modul de viață, hrana și ocupațiile lor. Necunoscînd cauzele care le provoacă, acestea erau considerate ca fenomene supranaturale și numai după ce au aflat cîteva din tainele naturii oamenii și-au dat seama că nu este vorba de minuni ci de acțiuni reale care se petrec în atmosferă.

De-a lungul istoriei, vremea capricioasă a provocat multe surprize, a schimbat chiar cursul unor bătălii, sau a dus la adevărate catastrofe, cu nenumărate jertfe omenești și pagube materiale. Astfel, celebra furtună de la Balaclava, dezlănțuită în secolul trecut, în timpul campaniei de la Sevastopol, a sfărîmat de stînci o mare parte din flota militară anglo-franceză; tot așa, furtuna i-a ajutat pe englezi să învingă puternica flotă spaniolă — Invincibila Armada. Ciclonurile care bîntuie cu furie în anumite părți ale globului, au provocat și ele numeroase nenorociri, apoi viscolele puternice, înghețul, toate aceste fenomene i-au făcut pe oamenii de știință să caute să afle din timp cînd se produc ele, spre a se putea lua măsuri împotriva calamităților. Așa s-a născut știința prevederii timpului.

La noi în țară primul Institut meteorologic s-a înființat la 30 iulie 1884 (la anul va împlini așadar 75 ani de activitate) și a funcționat la Școala de agricultură din Herăstrău.

Astăzi, în numeroase puncte ale țării, pe litoral, cîmpie, dealuri, munte — se află amenajate stații meteorologice care culeg date din oră în oră și le trimit la Institutul Meteorologic Central. Împreună cu datele obținute din străinătate, sînt transpuse pe hărți, fiecare element avînd un simbol aparte. Ele sînt apoi analizate, determinîndu-se mișcarea maselor de aer, a curenților, precum și zonele cu temperaturi ridicate sau coborîte, precipitațiile, etc. Pe baza acestor hărți și a lucrărilor ajutătoare se redactează buletinul meteorologic.

In 1930, savantul sovietic P. A. Molceanov a construit prima radiosondă din lume — o adevărată stație meteorologică automată. Ea se compune dintr-un meteograf care are dispozitive pentru măsurarea presiunii, temperaturii și umezelii, precum și un emițător alimentat de o baterie electrică de 60-90 volți.

Antena radiosondei este legată de un balon de cauciuc avînd o înălțime de aproximativ 2 metri, și care atinge în stratosferă lățimea de 3-4 metri. Balonul se ridică la înălțimea de 20-35 km. cu o viteză de 350-400 metri pe minut. Cu ajutorul radio-vîntului (radio teodolit) — aparat nou sosit anul acesta din U.R.S.S. — se recepționează semnalele radiosondei și apoi se determină direcția și iuțeala vîntului, elemente absolut necesare în bunul mers al zborului avioanelor la mari altitudini.

In cadrul Anului Geofizic Internațional, în țara noastră s-au lansat 2600 baloane stratosferice, iar în anul viitor se vor lansa 3200.

Pentru a se recupera radiosondele s-a fixat un premiu de 50 lei acordat fiecărui cetățean, care găsind un asemenea aparat îl trimite Institutului meteorologic. Astfel, de curînd au încasat premii Marin Sabin, din comuna Maia, raionul Dej, Negulescu Steliana, Șos. Afumați-București și Dumitrache Mircea din comuna Fierbinții de Sus, raionul Snagov. Mai sînt și cetățeni care găsind aceste aparate le strică, ori neuitîndu-se atent la ele pățesc ca cel din întîmplarea petrecută acum cîtva timp, cînd văzînd o radiosondă și-a închipuit că e o mașină infernală și deabia după distrugerea ei a dat de plicul agățat de aparat, plic în care se afla o scrisoare prin care era rugat să-l trimită la Institut.

Incepînd din anul viitor baloanele stratosferice și radiosondele vor fi fabricate în țara noastră.

Pentru a se asigura securitatea zborurilor cu avioanele la aeroportul Băneasa se alcătuiesc buletine de zbor care cuprind date asupra timpului pe ruta avionului la sol și la altitudine, date asupra vizibilității (plafonul de nori) și vînturilor. Aci există o stație automată care funcționează electric. In buletinele de zbor sînt specificate fenomenele periculoase pe care le poate întîlni avionul (vara: descărcări electrice, nori specifici de furtună iar iarna: înghet — depuneri solide pe avioane). Se indică regiunile cu ceață, nori joși și direcția vîntului, iar pilotul este în continuă legătură prin radio cu serviciul meteorologic, care-i indică în orice moment situația pe traseu.

Și, ca încheiere ținem să facem cititorilor noștri o surpriză plăcută. La rugămintea noastră tovarășii de la Institutul meteorologic ne-au dat timpul probabil pe tot timpul sărbătorilor de iarnă.

„In preajma zilei de 1 ianuarie nu se prevăd schimbări esențiale în ceea ce privește mersul vremii. Deși timpul se va răci ușor în Ardeal și Moldova, vremea va rămîne relativ caldă în sud, dar umedă și cu ceață frecventă. In zona de deal și cîmpie vreme umedă și cu oarecari precipitații temporare sub formă de ploaie. In ceea ce privește regiunile muntoase vor fi ninsori slabe și de scurtă durată, ceața predominînd și aci. Probabil ca după 5 ianuarie să survină modificări în evoluția timpului..."

S. SAVA

Vulcanii din Kamciatka vor furniza electricitate

Pe lîngă marele ei număr de vulcani dintre care 28 în activitate, peninsula Kamciatka numără mii de surse termice, geisere și vulcani în miniatură care aruncă la suprafața pămîntului apă clocotindă și vapori arzători.

Aceste surse inepuizabile de energie calorică pot fi transformate în energie electrică. Astfel, stația geotermică din Paujetka va furniza curînd curent electric uneia dintre cele mai mari pescării din Kamciatka și centrelor muncitorești învecinate. In afară de aceasta, în întregul combinat va fi instalată încălzirea centrală naturală.

Palmieri în formă de sticlă

Pe cîmpiile de apus ale Cubei, precum și pe insula Pinos, care se află la sud de aceasta, cresc palmieri al căror trunchiuri au înfățișarea stranie a unei sticle. Oamenii de știință au stabilit că îngroșarea trunchiului constituie un fel de rezervor original pentru păstrarea apei: palmierii, crescînd pe un pămînt nisipos, au nevoie de rezerve de umezeală.

Localnicii întrebuințează acești palmieri tubulari în formă de „sticlă" ca vase care păstrează minunat apa rece și proaspătă; de asemenea se păstrează bine diferite alimente ca: porumb, păstăi, zahăr și altele. Pictate sau împodobite cu ornamentații sculptate, aceste „sticle" servesc ca vaze pentru flori în modestele locuințe ale cubanilor.

Lumînări comestibile

Pe insulele Oceanului Pacific și în cîteva regiuni ale Americii de Sud, există o plantă ale cărei fructe se numesc „alune lumînări". Aceste alune se întrebuințează nu numai ca aliment, ci și la iluminatul caselor. O astfel de alună arde cu o flacără uniformă, destul de luminoasă, nu scoate fum și nu are miros.

„Cultul șarpelui" pe cale de dispariție

In insula indiană Penang, călătorul care vizitează unul din templele umbrite de palmieri, poate vedea în interiorul acestora o sumă de vase și urne, învăluite într-un semi-întuneric în care domină un miros pătrunzător de tămîie. Din exterior răzbate, monoton, sunetul unui gong. Incolo totul pare lipsit de viață. Aceasta se schimbă brusc cînd sacerdotul se apropie cu un baston... de un vas ce abia se distinge în pîlpîielile unor mici flăcări. Dinăuntrul vasului se ridică atunci cobrele șuierînd amenințător și arătîndu-și cunoscutul semn de pe spate. Călătorul nimerise într-un templu al șerpilor. Astfel de temple se găsesc în multe locuri ale Indiei și pînă astăzi s-a mai menținut în unele părți adorația șarpelui ca simbol al înțelepciunii. O sumă întreagă de superstiții și de ritualuri străine sînt legate de acest cult. Actualmente se duce în India, de către elementele progresiste, o muncă plină de răbdare, de eliberare din aceste superstiții, iar succesele acestei activități au început să dea roade.

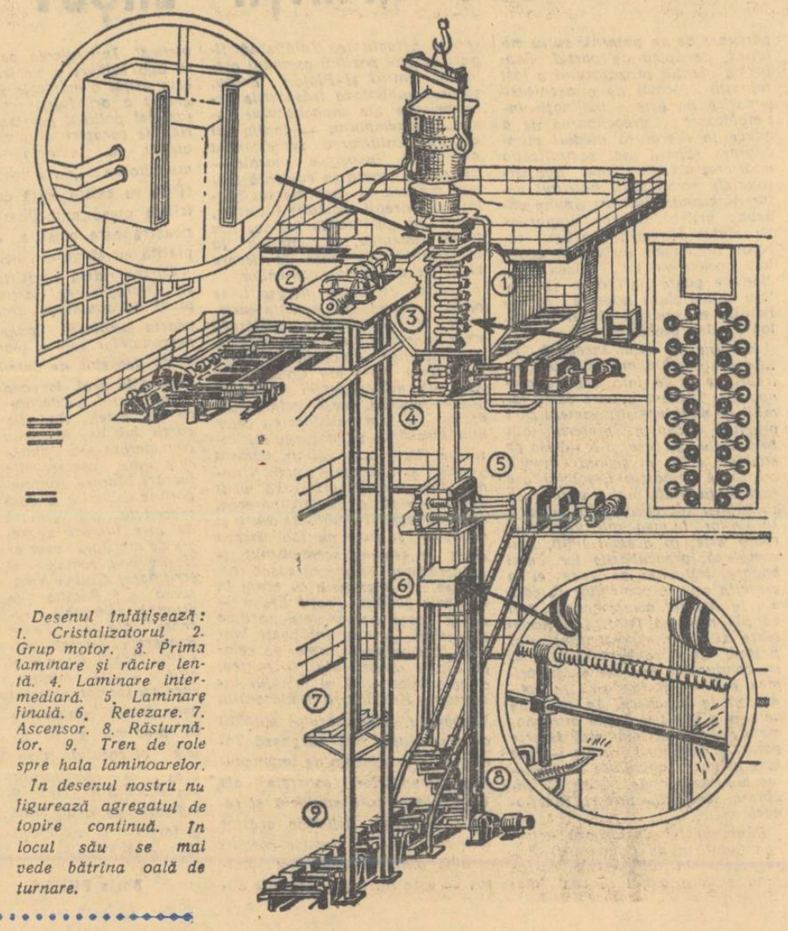

Desenul înfățișează: 1. Cristalizatorul 2. Grup motor. 3. Prima laminare și răcire lentă. 4. Laminare intermediară. 5. Laminare finală. 6. Retezare. 7. Ascensor. 8. Răsturnător. 9. Tren de role spre hala laminoarelor.

In desenul nostru nu figurează agregatul de topire continuă. In locul său se mai vede bătrîna oală de turnare.

Zăpadă artificială

In localitatea Tunclan, provincia Gîrin din R. P. Chineză, serviciul central meteorologic a experimentat cu succes obținerea de zăpadă artificială. Această experiență a dovedit că zăpada artificială poate să cadă în cursul unei zile întregi în timp ce în localitățile apropiate timpul continuă să rămînă frumos. Zăpada artificială a fost obținută prin arderea pe pămînt a unor chimicale, care transformîndu-se în particole foarte fine, se ridică sub formă de fum la mare altitudine și întîlnind formații potrivite de nori, le precipită fie sub formă de zăpadă, fie sub formă de ploaie, în raport cu condițiile atmosferice. Aceste rezultate se pot obține fie în regiuni muntoase, fie în cîmpii, cu singura condiție ca să existe formații potrivite de nori.

Un PAVILION din DANTELĂ... de FONTĂ

In anul 1900, la Expoziția universală din Paris, vizitatorii au admirat un pavilion surprinzător, construit din fontă topită de muncitorii celebrei uzine din Kasli (Ural). După închiderea expoziției, frumosul pavilion ajurat, care s-a bucurat de aprecieri deosebite, a fost demontat și retrimis uzinei. Cu timpul, multe dintre piesele detașate s-au și pierdut.

Descendenții renumiților artiști din aceeași uzină au hotărît să restaureze această operă de artă fără seamăn a strămoșilor lor. Pe ce-au studiat fotografiile și piesele conservate, ei au început o muncă minuțioasă. Recent, pavilionul din dantelă de fontă a fost restaurat și expus la galeria de artă din Sverdlovsk. El are 5 m înălțime și ocupă o suprafață de 16 m².

Făpturi de basm și fosile arheologice

Multe din basmele și legendele popoarelor au izvorît din dorința născocirii. Unele din ele lasă să se întrevadă destul de limpede necesitatea de a se găsi un sens unor întîmplări naturale ce apăreau inexplicabile, cum sînt tunetele și fulgerele, cutremurele și vulcanii.

Și descoperirea unor fosile poate însă constitui un motiv de inspirație. In vechile povestiri din 1001 de nopți, de origină arabă, Simbad Marinarul descrie oul gigantic al unei păsări uriașe, care ar fi atît de mare și de puternică, încît răpea pui de elefanți pentru a-i duce în cuibul său. Marco Polo relatează în celebra sa descriere a călătoriilor din Asia, că a auzit vorbindu-se de zburătoare cu un ou uriaș și elefanți în ghiare.

Multă vreme spusele lui Marco Polo au fost privite cu cel mai mare scepticism. In momentul în care au apărut însă, în secolul al XIX-lea, primele ouă gigantice și resturile fosile ale unor struți uriași, naratiunile navigatorului venețian au început și ele să se bucure de crezare.

Și mai ciudat este însă faptul că au existat în trecutul globului terestru elefanți pe care i-am putea imagina ca prada în ghiarele unor vulturi gigantici și anume elefanții pitici din insula Cipru. Din cercetările paleontologilor și în urma unor săpături, au trăit pe la finele erei terțiare, pe această insulă forme pitice ale pachidermilor de astăzi. Inălțimea lor era de 60 de centimetri, neatingînd astfel, nici la maturitatea lor, dimensiunile puilor de elefanți din zilele noastre.

Mai există un lucru demn de relevat: nu de mult, în peșterile calcaroase din insula Malta, s-au găsit urmele fosile ale unor vulturi uriași. Deși dimensiunile lor exacte nu au putut fi stabilite cu absolută precizie științifică, se știe astăzi că este vorba de un vultur ce depășea cu mult pe cea mai mare zburătoare existentă astăzi.

Se poate ca povestitorul din Asia Mică să nu fi știut nimic, la timpul său, despre existența, în trecutul pămîntului, a unor elefanți liliputani și a unor vulturi giganți, dar imaginația sa și-a căpătat o confirmare științifică, cel puțin parțială...

DE LA „ATELIERUL DE FOC" LA AGREGATUL AUTOMAT

Conform planului de 7 ani, industria Uniunii Sovietice va face progrese uriașe, înfăptuind un pas decisiv în întrecerea dintre sistemul socialist și sistemul capitalist. Odată cu celelalte ramuri, producția de fontă și de oțel va cunoaște un spor mediu anual de-a dreptul fantastic, de 3,6 pînă la 4 milioane de tone de fontă și de 4,4 pînă la 5,1 milioane de tone de oțel.

Această creștere va fi sprijinită de o radicală modificare în tehnologia fontei și oțelului.

Noul procedeu este topirea și turnarea continuă a oțelului, care de curînd a fost pus la punct de către specialiștii sovietici.

Istoria industriei ne arată că în drumul către creșterea productivității, vechile procedee, bazate pe procese discontinui, în șarje, sînt înlocuite cu procese noi, continui.

Discontinuitatea, o frînă a creșterii producției

In domeniul siderurgiei, discontinuitatea reprezintă una din cele mai supărătoare rămășițe ale vechilor procedee.

Intr-adevăr, în linii mari, procesul de obținere a prefabricatelor de oțel, începînd cu cuptorul de elaborare a șarjei, a rămas neschimbat de peste o sută de ani.

Această etapă a tehnologiei oțelului se compune din următoarele faze: 1. Se încarcă cuptorul Siemens Martin cu fontă și cu fier vechi. 2. Se elaborează șarja de oțel. 3. Șarja de oțel din cuptor se toarnă în oala de turnare. 4. Oala de turnare cu oțel topit se aduce în spațiul de turnare. 5. Oțelul se toarnă în lingotiere (formele pentru lingouri). 6. Lingourile de oțel se scot din lingotiere. 7. Recoacerea lingourilor în cuptoare speciale, pentru micșorarea cristalelor mari formate în timpul răcirii și care ar împiedica laminarea. Tăierea maselotelor — capetele lingourilor care conțin goluri, pori și impurități. 8. Laminarea lingourilor în bluming pentru a se obține țagle, bare groase din oțel, care sînt „hrana laminoarelor" și care sînt apoi laminate mai departe sub forma dorită: șine, traverse, etc.

Cu toate că în combinatele siderurgice moderne toate aceste operații sînt total mecanizate sau chiar automatizate, caracterul lor discontinuu, fragmentar, duce la o mare risipă de timp și de spațiu. Pentru a executa aceste operații este necesară o mare diversitate de mașini și de utilaje: convertizoare, sau cuptoare Siemens Martin, oale, macarale, dispozitive de apucat, lingotiere, cuptoare de recoacere, cărucioare și dispozitive de încărcat în cuptoare, laminoare bluming. Toate acestea execută lungi călătorii prin halele combinatelor siderurgice. La cinematograf ați putut vedea adeseori spectaculoasa și complicata lor desfășurare.

Procesul discontinuu mai prezintă și alt dezavantaj major:

In afara duratei sale de cel puțin 10 ore (elaborarea șarjei 4—5 ore, obținerea țaglelor 6 ore) el mai atrage mari pierderi de oțel. In cadrul operațiilor descrise, 30 la sută din oțelul care a sosit cu oala de turnare, se transformă în deșeuri care urmează să fie retopite: picături care stropesc la turnarea în lingotiere, zgură, capete de lingouri, etc.

Dintr-o șarjă de 50 de tone de oțel care iese dintr-un cuptor Siemens-Martin după 6 ore se obțin abia 35 de tone de țagle. Restul de 15 tone de deșeuri se întorc la retopire. Aceasta, în ciuda oricărei automatizări a acestui proces. Cheia problemei stă într-o schimbare radicală a procesului, în...

...topirea și turnarea continuă

Acest proces se execută într-un singur agregat care, ce-i drept, este înalt cît o casă cu mai multe etaje, însă în schimb ocupă o suprafață destul de mică și elimină total operațiile intermediare. Ceea ce se întîmplă în el poate fi arătat pe scurt: sus se toarnă ingredientele: fontă, fier vechi, și jos ies barele, țaglele răcite și tăiate la lungimile dorite. Ce se întîmplă însă la mijloc?

Să despărțim procesul în două etape:

Topirea

Topirea continuă se execută de către un agregat universal, primul din lume, realizat la institutul de proiectări și construcții de mașini „Ukrghipromaș" din Harcov.

Spre deosebire de ceea ce se întîmplă în cuptorul Martin sau în convertizor, unde se lucrează pe șarje, noul agregat lucrează continuu. Baia de oțel este oxidată cu oxigen pur, iar încălzirea se face în modul cel mai modern cu putință, prin inducție cu curenți de înaltă frecvență și nu prin flacără. Partea finală a procesului se petrece în vid, pentru a obține o puritate maximă. Agregatul universal are o capacitate de peste șapte ori mai mare decît un cuptor Siemens-Martin și de cinci ori mai mare decît un cuptor electric cu același volum, necesitînd totuși o suprafață de trei ori mai mică. Din acest agregat, oțelul topit curge în agregatul de turnare continuă, din care există deja prototipuri la cîteva uzine sovietice ca: Krasnoe Sormovo și Novaia Tula.

Turnarea

In partea de sus a agregatului se află cristalizatorul, o cutie de oțel fără fund, prin ai cărei pereți circulă apa de răcire. In cristalizator, oțelul începe să se răcească, se solidifică, se cristalizează. De aci, oțelul este tras de către un tren pe role care începe să-l laminieze în interiorul unui cuptor de recoacere. Bara de oțel trece apoi mai departe prin cîteva trenuri de role care o laminează la forma definitivă.

Apoi ea este luată în primire de un dispozitiv de tăiere cu oxigen care, călătorind împreună cu bara de oțel spre ieșirea din agregat, o taie la lungimea dorită.

După ce bara este tăiată, țaglele obținute cad pe transportorul cu role, care le duce în hala laminoarelor.

Procesul turnării continue durează numai o oră, față de cele 6 ore ale vechiului procedeu de obținere a țaglelor, iar pierderile sînt de numai 3 la sută oțel față de cele 36 de procente de deșeu la vechiul sistem.

Combinația dintre noul agregat de topire continuă și agregatul de turnare continuă va duce la o creștere foarte mare a producției de oțel, de natură să doboare toate recordurile existente, asigurînd în 1965 obținerea a 86.000.000—91.000.000 de tone, cifră prevăzută în planul de șapte ani.

Ing. V. MELINTE

O rară colecție de covoare la Orașul Stalin

Se împlinesc în curînd 270 de ani de la catastrofalul incendiu care a mistuit, în 1689, vechea cetate a Brașovului. Deși foarte puține obiecte de preț au scăpat neatinse de flăcări, a fost salvată de la distrugere o prețioasă colecție de covoare orientale.

Este vorba de mai multe covoare din secolele XVI și XVII, aduse în țară din Turcia și Asia Mică, și care astăzi impodobesc pereții bătrînei catedrale de la poalele Tîmpei — cea mai mare catedrală în stil gotic din țara noastră.

Această colecție, cunoscută și peste hotare, suscită și interesul turiștilor străini, fiind una din atracțiile vizitatorilor Orașului Stalin.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Impreună cu un grup de savanți, naturalistul romîn Emil Racoviță pornește într-o expediție antarctică, pe bordul vasului „Belgica". Dincolo de cercul polar el studiază viața pinguinilor și a balenelor. In urma unui pariu i se permite să plece într-o excursie pe șalupa vasului. Apariția unei balene albe îi înspăimîntă pe marinari.

— Nu e de glumit, domnule profesor! strigă Wiencke. Balena albă e necruțătoare cu corăbiile pe care le întîlnește. Oricît de mari și de solide ar fi, le strivește cu fruntea sau cu o lovitură de coadă! Oricît de rapide ar fi, ea le ajunge din urmă și...

— Mi se pare că vorbești de Moby Dick! îl întrerupse doctorul Cook. Așa au botezat-o harponierii. Ei povestesc că balena albă ar atinge dimensiuni colosale și că ar avea o inteligență drăcească. Un nesfîrșit dor de răzbunare ar face-o să caute, pe întinsul oceanelor, baleniere, pentru a le distruge. Dar astea sînt basme!

— Și asta ce este, domnule doctor?

In fața celor de pe șalupă se arăta din ce în ce mai aproape o balenă gigantică, de culoare alb-gălbuie... Racoviță își scoase carnetul de schițe.

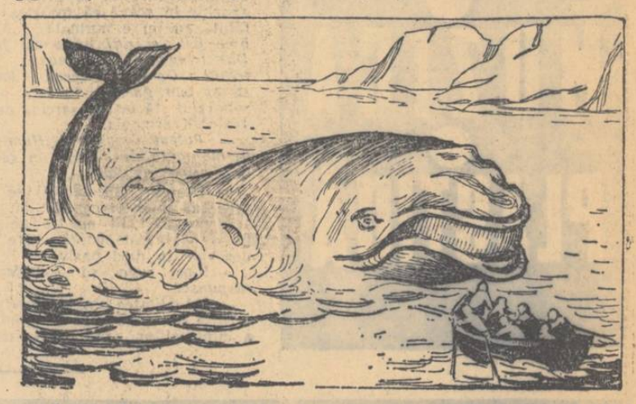

— Legenda e interesantă, dar... mai interesant ar fi să stabilim cărei cauze se datorește pigmentația epidermei cetaceului, spuse el. Apoi, întorcîndu-se spre Wiencke: Parcă ieri ardeai de nerăbdare să vînezi balene? Nu cumva te-ai răzgîndit? Sau ți-i frică?

— Mie.. frică? Dă-mi harponul de colo, Koren! Iohansen, treci lîngă cabestan! Voi, ceilalți, luați-vă puștile! Poate că o să fie nevoie de ele!

Se ridicară cu toții în picioare, strîngînd în mîini paturile armelor, cu ochii ațintiți asupra cocoașei cărunte a cetaceului, care tăia majestuos valurile apropiindu-se de șalupă. Deodată, Wiencke lăsă jos harponul. Pe buze îi flutura un zîmbet ciudat.

— Nu mă tem de ea, dar s-a găsit alt vînător care să-i vină de hac. Priviți!

In urma balenei se întindea pe ocean un lac de sînge. Deasupra cetaceului se roteau, cu țipete asurzitoare, un stol de păsări albe.

— Au simțit că nu mai are mult de trăit! exclamă Racoviță. Se pregătesc să se ospătăze din cadavrul ei!

Wiencke aruncă harponul.

— Nu sînt în stare să vînez o balenă în agonie!

— Dar cine a rănit-o? întrebă Cook. Nici urmă de navă, nici un harpon înfipt în spinarea ei... După cîte știu, harponierii nu-și aruncă arma sub apă.

— Își ridică fruntea! strigă Koren. Se pregătește pentru un salt!

— Nu-i mai arde de salturi, murmură Wiencke. Deodată întinse mîna spre gura monstrului, care se ivise la suprafața apei. Priviți... Xifia!

Buza inferioară a cetaceului era răsfrîntă, lăsînd să se vadă fanioanele. Incleștată de gura balenei albe, atîrna o vietate nu mai mare decît o focă, neagră ca smoala, care se zvîrcolea neîncetat, căutînd parcă să adîncească rana ce o deschisese.

— Să răpunem Xifia! spuse Racoviță. Ce zici, Wiencke?

— Xifia nu-și va descleșta colții pentru nimic în lume. Chiar dacă reușește s-o străpungă cu harponul, balena, înebunită de durere ne va tîri cine știe unde.

— La nevoie tăiem cablul! Ia-ți harponul, Wiencke! Să nu mai pierdem vremea!

Marinarii puseră mîna pe lopeți. Cînd socoti că se găseau destul de aproape de balenă, Wiencke aruncă harponul, care se înfipse adînc în capul Xifiei. Un val de sînge țîșni...

— Iohansen, cabestanul! răcni Wiencke și, bătînd aerul cu mîinile, căzu pe spate. Stîrnit ca din senin, un val cît o casă cu mai multe etaje ridicase șalupa pe creastă; altul, și mai înalt, căzu bubuind asupra vîslașilor, năucindu-i. Acolo unde înainte fusese capul balenei albe se mai vedea doar un lac de sînge. Cablul harponului, tras în adînc cu o viteză nemaipomenită, fumega.

Wiencke se ridică, clătinîndu-se.

— Și acum, țineți-vă bine! strigă el. Balena albă și-a început ultima cursă! Peste cîteva clipe se termină cablul și...

O zvîcnitură a șalupei îl întrerupse. Dintr-odată începură să alunece pe valuri cu iuțeală ametitoare.

— Ne apropiem de insulă! strigă Lapoire. Golful.... La dreapta! Ce facem, Racoviță?... Tăiem cablul?

— Să mai așteptăm!

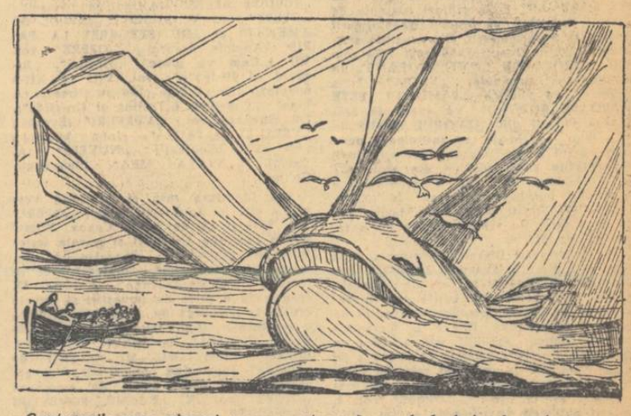

Contururile unor piscuri negre se șterseră repede la babord, umbrele unor parapete de gheață se ridicară amenințătoare înaintea șalupei. Racoviță se pregătea să ordone tăierea cablului, cînd, dintr-odată, se auzi un pîrîit, cîteva crăpături fulgerară peretele banchizei și un imens munte de gheață se desprinse, prăbușindu-se în valuri. Cablul se destinse: pe acolo unde balena albă nu-și putea croi drum mai departe...

Șalupa se puse iar în mișcare. Cei de pe bord constatară cu mirare că se aflau în apropiere de gura canalului Belgica. După ce descrise un arc de cerc, ambarcațiunea coti la dreapta, urmînd conturul banchizei, apoi pătrunse într-o uriașă crăpătură, largă de mai bine de o jumătate de milă și atît de adîncă încît semăna cu un fiord.

Inconjurați de tăcerea fiordului de gheață, oamenii așteptau, cu ochii ațintiți asupra apelor încremenite. Culoarea apei prinsese o nuanță neobișnuită: un roz palid, ca și cum în unde s-ar fi reflectat primele raze ale aurorei.

— Priviți! Acolo! Valurile! strigă Koren...

(Va urma)

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

HAMLET

pe scena Teatrului Municipal

Colectivul care pregătește capodopera lui W. Shakespeare, „HAMLET", la Teatrul Municipal s-a văzut supus, în ultimele zile, asalturilor insistente ale ziariștilor zeloși. In consecință, directorul de scenă Ion Olteanu m-a întîmpinat aparent calm, răspunzîndu-mi cu bunăvoință... de care am încercat pe cît posibil să nu abuzez.

— In ce stadiu vă găsiți cu repetițiile?

— In mod intenționat sîntem încă „la masă", fiindcă vrem să fixăm foarte precis toate momentele. Fiind multe momente mari, trebuie să ne gîndim serios la succesiunea și diferențierea lor.

— Ce idee urmăriți să transmiteți spectatorului prin personajul central?

— Personajul, în interpretarea lui Fory Etterle, va căuta să aibe o linie extrem de activă. Hamlet bănuiește încă de la prima sa apariție în scenă că moartea tatălui său nu e normală. (*„Nu-i bine așa, și nici nu poate fi / Dar frînge-te, o inimă. Că trebui / De-acum încolo tăcut să-mi pun gurii*"). In fața personajului stă marea sarcină de a restabili armonia.

— Putem considera „Hamlet" în montarea dvs. drept un spectacol contemporan?

— Desigur. Spectacolul se adresează doar oamenilor din zilele noastre! El nu trebuie să fie o pagină de istorie, care se deschide în mod pasiv.

— V-aș ruga să completați răspunsul.

— Actualitatea spectacolului va rezulta din ascuțimea de gîndire a interpreților, raportată la text, din mijloacele de expresie actoricești, din mișcare și ritm, din decor și costume (care aparțin lui Liviu Ciulei și Paul Bortnovski).

— Referindu-ne concret la text...

— Iți voi da cîteva exemple. Incerc să reliefez ideea centrală a spectacolului arătînd teama lui Claudius față de popor. Claudius știe precis că poporul e nemulțumit de noua conducere. Din această cauză își teme și viața (amenințată de Hamlet) și tronul (amenințat de poporul nemulțumit). Gîndește-te acum la Polonius... Polonius era considerat, în unele spectacole mai vechi, ca un rol de comedie. El rămîne și astăzi un rol de comedie, numai că trebuie să ținem cont de o replică a personajului: „*...De nici regina / Nu poate să-i descoase* (pe Hamlet — n.n.) *atunci trimite-l / In Anglia, sau poate întemnițează-l*...". Concluzia: Polonius uzează de mijloace de comedie pentru a-și duce la îndeplinire planurile...

— V-aș ruga să reveniți la distribuție.

— Mă voi mărgini să-i numesc pe interpreți: *Septimiu Sever* (regele), *Tantzi Cocea* (regina), *George Mărutză* (Polonius), *Ileana Predescu* (Ofelia), *Nicolae Mavrodin* (Horațio), *George Carabin* (Laertes), *Dumitru Onofrei* (duhul tatălui lui Hamlet), *George Aurelian* (întîiul gropar), *Petrică Vasilescu* (al doilea gropar).

— Distribuția Ilenei Predescu îmi întărește convingerea că veți conferi personajului o linie de interpretare originală...

— Am ales-o pe Ileana Predescu datorită faptului că Ofelia nu este numai o ingenuă. Cred că prin Ofelia, Shakespeare a vrut să ne atragă atenția asupra celui mai avansat proces de gîndire și grad de cultură la care putea ajunge o femeie în timpul Renașterii. Pe noi nu ne interesează o Ofelie accentuat ingenuă, ci intenționăm să facem din ea un personaj profund tragic. Tragismul personajului rezultă dintr-o dublă luptă (pe de o parte Ofelia nu e de acord mintal cu planul tatălui ei; pe de alta — autoritatea de tiran a bărbatului o va înfrînge și pe ea), din care fiica lui Polonius iese înfrîntă, se prăbușește și apoi înebunește.

— Intenționați să dublați unele roluri?

— Probabil că direcțiunea teatrului, împreună cu regizorul, se gîndesc la dublarea și chiar triplarea unor roluri.

— Nu credeți că această măsură va coborî valoarea artistică a viitorului spectacol, diluîndu-i unitatea stilistică?

— Nu. Eu îi îndrum pe actorii care dublează rolurile în aceeași cadență și pe aceeași linie de interpretare cu actorii primei distribuții. Mișcarea, ritmul, gîndul din spatele fiecărei replici rămîn aceleași, cu specificarea că fiecare actor adaugă rolului cîte ceva din propria sa personalitate.

— Ultima întrebare: vă gîndiți de multă vreme la „Hamlet"?

— Orice artist are un repertoriu foarte bogat în gîndurile sale. Ca atare pot spune că m-am gîndit de foarte multă vreme... N-am știut însă cînd în aceste zile va fi momentul să-l montez. Eu îl așteptam însă demult...

La sfîrșitul lunii februarie, la premiera lui „Hamlet" pe scena Municipalului, vom fi martorii materializării gîndurilor regizorului asupra piesei lui Shakespeare. Pînă atunci nu putem decît să urăm întregului colectiv mult succes în muncă!

Mihai TOLU

In cursul anului 1958 teatrele noastre au prezentat în premieră sau în reluare numeroase piese aparținînd dramaturgiei originale și universale. Spectacolele s-au bucurat de un deosebit succes în rîndul spectatorilor, datorită montărilor îngrijite și a unor distribuții valoroase. In clișeele noastre, prezentăm scene din piesa „RECOLTA DE AUR" de Aurel Baranga, realizată de colectivul Teatrului Municipal și „PUȘTILE TEREZEI CARRAR" de Bertolt Brecht, pusă în scenă de colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale".

Ce vom vedea

Noul an 1959 se anunță deosebit de bogat în premiere ce vor fi prezentate de colectivele teatrale din Capitală și din țară.

Demn de semnalat este faptul că, în prima jumătate a anului 1959, repertoriul teatrelor noastre va fi îmbogățit cu o serie de piese noi din dramaturgia românească contemporană. Printre acestea amintim piesele „REȚEAUA SUBTERANĂ" de Mihai Benluc, „SURORILE BOGA" de Horia Lovinescu, „ORAȘUL FARA ISTORIE" de V. Birlădeanu, „PARTEA LEULUI" comedie de C. Teodoru, „POARTA" de Paul Zvera etc. De asemenea vor fi prezentate cîteva dramatizări cum ar fi „MOS TEACĂ".

Sărbătorirea unui veac de la Unirea Principatelor Romîne va prilejui punerea în scenă a pieselor „POVESTE DESPRE UNIRE" de Tudor Șoimaru — la Teatrul Tineretului — și „CUZA VODĂ" de Mircea Ștefănescu — la Teatrul Național „I. L. Caragiale".

„Dramaturgia noastră clasică va fi de asemenea prezentă în repertoriul noului an. Astfel, Teatrul „Nottara" își va deschide în luna ianuarie nouă sală din strada Constantin Mille cu piesa „HAGI TUDOSE" de Delavrancea. In același timp, celebra comedie a lui Caragiale „O SCRISOARE PIERDUTĂ" va fi reprezentată pe scenele teatrelor naționale din Cluj și Craiova și ale teatrelor de stat din Birlad și din Brăila; colectivul teatrului de stat din Ploești va juca „RAZVAN ȘI VIDRA" de B. P. Hașdeu, la Constanța se va prezenta în premieră „VLAICU VADĂ" de Al. Davilla, iar la Timișoara „SÎNZIANA ȘI PEPELEA" de Vasile Alecsandri.

Tot în anul care vine va fi prezentată în premieră de Teatrul Armatei și de Teatrul Secuiesc din Tg. Mureș — piesa lui E. Rostand, „CYRANO DE BERGERAC". De altfel, din dramaturgia universală se vor pune în scenă multe piese: „ULTIMA ETAPĂ" de Erich Maria Remarque, „PROFESORUL DE DANS" de Lope de Vega, „DISCIPOLUL DIAVOLULUI" de B. Shaw, „SOȚUL IDEAL" de O. Wilde, „BRITANNICUS" de Racine, „FÎNTÎNA TURMELOR" de Lope de Vega, „PROVINCIALII" de Kotzebue, și altele. De asemenea, trebuie să amintim două dramatizări care sînt cu siguranță așteptate cu nerăbdare de spectatori. Este vorba de piesa „ANNA KARENINA" dramatizare după romanul lui Tolstoi și piesa „SOLDATUL SWEIK" dramatizare de J. Grossu.

Dramaturgia rusă și sovietică a furnizat și în noul an numeroase piese pentru îmbogățirea repertoriului teatrelor noastre. Astfel, publicul va putea vedea în 1959 piesele „PESCĂRUȘUL" de Cehov, „ARISTOCRAȚII" de N. Pogodin, „VINOVAȚI FARA VINĂ" și „PĂDUREA" de A. N. Ostrovski.

Colectivele teatrelor naționalităților conlocuitoare din țara noastră pregătesc de asemenea premiere pentru noul an. Astfel, secția maghiară a Teatrului de Stat din Oradea va pune în scena operetа lui Miliutin „SĂRUTUL CIANITEI", „TEROAREA ȘI MIZERIILE CELUI DE AL TREILEA REICH" de B. Brecht și „TAKE, IANKE ȘI CADÎR" de Victor Ion Popa. Teatrele de Stat maghiare din Cluj, Satu Mare, Sf. Gheorghe, Timișoara vor prezenta premierele: „SLUGĂ LA DOI STĂPÎNI" de Goldoni, „TRAGEDIA OPTIMISTĂ" de V. Visnevski, „PLOȘNIȚA" de Maiacovski, „HAMLET" de Shakespeare, „CSONGOR ES TUNDE" de Vörösmarthy Mihaly, „NEVESTELE VESELE DIN WINDSOR" de Shakespeare, „INVĂȚĂTOAREA" de Brodi Sandor și altele. Teatrul Evreiesc de Stat din Iași va juca în premieră „ARCUL DE TRIUMF" de A. Baranga, „LOZUL CEL MARE" de Șalom Alechem și un nou spectacol de estradă.

★

In primele luni ale anului 1959 spectatorii romîni vor avea prilejul să vizioneze o serie de filme noi ce vor fi prezentate prin rețeaua noastră de cinematografe.

Astfel, vor fi prezentate filmele sovietice „CAI GREȘITE", realizat de studioul „Maxim Gorki" din Moscova, după un scenariu de V. Spirina, în regia lui M. Feodorova, „PRIMA ZI", produs de „Lenfilm" în regia lui F. Ermler, după un scenariu de K. Isaev, „FATA DIN KIEV", o producție în culori a studioului „A. Dovjenko" din Kiev cu Boris Cirkov, I. Pereverzev, Oleg Jakov și alții, „VRAJA DRAGOSTEI", o producție a studioului „Mosfilm" și a studioului cinematografic din Frunze, „FRUNZE ROȘII", o producție în culori „Belorusfilm".

Tot printre filmele sovietice ce vor fi prezentate în anul 1959 se numără seria a II-a a filmului „IVAN CEL GROAZNIC", al cărui ultim act este în culori, realizat de S. Eisenstein, imaginea aparținînd operatorilor A. Moskvin și E. Tisse, iar muzica lui S. Prokofiev în care apar actorii N. Cerkasov, L. Țelikovskaia, Pavel Kadocinikov, M. Jarov și „VOLUNTARII". Acest ultim film, ecranizare a romanului în versuri de E. Dolmatovski, face parte dintr-o trilogie, a cărei primă parte a constituit-o filmul „EI AU FOST PRIMII". „VOLUNTARII" va trata perioada cuprinsă între primele cincinale pînă după Marele Război pentru Apărarea Patriei.

Dintre producțiile țărilor de democrație populară vor fi prezentate filmele cehoslovace „CAPCANA LUPILOR", după un roman al lui Jarmil Glazerov și „MORALITATEA DOAMNEI DULSKA", filmele maghiare „RAZIA" și „EDES ANA", filmele poloneze „ORAȘUL LIBER" și „DEZERTORUL". Apoi „CÎNTEC DESPRE PĂSAREA PHOENIX", „FAMILIA" și „CÎNTEC DE DRAGOSTE LA CAVAL", producții ale studiourilor chineze și „NU PUTEM TRĂI DESPARȚITI", realizat de studiourile coreene.

Vor mai fi prezentate filmele „SOȚIA MEA FACE MUZICĂ", o comedie muzicală în culori, „NUMAI O FEMEIE" după un roman de Hedda Zinner, „PROCESUL SE AMÎNĂ" și „CÎNTECUL MARINARILOR", producții ale studiourilor Defa din R.D. Germană, filmele italiene „PĂRINȚI ȘI COPII" cu Vittorio de Sica, „CUȚIA CU VISE" și „OAMENI ȘI LUPI", filmul francez „TAMANGO", după o nuvelă de Prosper Mérimée, filmul egiptean „CERUL INFERNULUI", filmul spaniol „COMICOS", filmul grec „FATA ÎN NEGRU" și filmul vest-german „TATĂL MEU ACTORUL".

Ce vom auzi

Repertoriul teatrelor de operă din țară este bogat în premiere. Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. din București va pune în scenă „OTHELLO" și „FALSTAFF" de Verdi, baletul „ROMEO ȘI JULIETTA" de Prokofiev, precum și spectacolul de balet cuprinzînd „CONCERT ÎN FA" de Gerschwin și „TRICORNUL" de De Falla.

Opera din Cluj pregătește premierele operelor „CAPRA CU TREI IEZI" de Al. Zirra, „CENUȘEREASA" de Prokofiev, „SAMSON ȘI DALILA" de Saint-Saens, precum și „VILTOAREA" de Suchon. La opera maghiară din Cluj se lucrează în momentul de față la spectacolul cuprinzînd „VARIAȚII PE TEMA UNUI PĂUN" de Kodaly, „LA PIAȚĂ" de M. Jora, precum și „MANON" de Massenet, „DON CARLOS" de Verdi și „CONTESA MARIZA" de Kalmann. La opera din Timișoara vor fi prezentate premierele operelor „POVESTIRILE LUI HOFFMAN" de Offenbach și „PESCUITORII DE PERLE" de Bizet, iar amatorii de operă din Iași vor avea prilejul să vadă baletele „COPPELIA" și „LAKME" de Delibes, „FÎNTÎNA DIN BACCISARAI" de Asafiev, operele „CARMEN" de Bizet și „EVGHENI ONEGHIN" de Ceaikovski.

Teatrele muzicale din Galați, Oradea și Constanța vor prezenta în premieră spectacole cu operele „BOCCACIO" de Suppé, „BOEMA" de Puccini, „PLUTAȘII DE PE BISTRIȚA" de Filaret Barbu, „BĂRBIERUL DIN SEVILLA" de Rossini etc.

Dintre artiștii străini care ne vor vizita țara în anul 1959, prin intermediul O.S.T.A., cităm: dirijorul polonez STANISLAV SKROWACEWSKI, violonistul GUSTAV SCHMAHL din R.D. Germană, pianista braziliană ANNA STELLA SEHIC, pianista MIRKA POKORNA din R. Cehoslovacă, dirijorul polonez WLADISLAW WODICZKO, pianistul italian GIOVANNI DELAGNOLA și dirijorul italian CARLO FELICE CILLARIO. De asemenea, vor mai apare în fața publicului romînesc quartetul „SMETANA" din R. Cehoslovacă, pianistul american JULIUS KATCHER și violoncelistul francez PAUL TORTELIER.

Ce vom citi

Cărțile ce se vor tipări în cursul anului 1959 sînt numeroase și deosebit de variate. In domeniul LITERATURII CONTEMPORANE, Tudor Arghezi va semna: „CU BASTONUL PRIN BUCUREȘTI". Va apare cel de-al doilea volum al romanului „DESCULȚ" de Zaharia Stancu. De același autor vom citi volumele V. VI și VII din „RĂDĂCINILE SÎNT AMARE". „PE MUCHE DE CUȚIT" se intitulează romanul lui Mihai Beniuc. Noul roman al lui Eugen Barbu: „FRICA" este o vastă frescă socială a țării noastre între anii 1944—1948. Reluînd tema luptei pentru înființarea unei gospodării agricole colective, scriitorul Eusebiu Camilar va oglindi în „VÎNTUL DE MIAZĂ-ZI", noile izbînzi obținute de țărani muncitori pe drumul transformării socialiste a agriculturii. Din creațiile scriitorului Petru Dumitriu, în anul 1959 vom citi: „BIOGRAFII CONTEMPORANE". In continuarea romanului „SETEA" Titus Popovici va publica „PĂMÎNTUL ESTE APROAPE ROTUND". Va apare de asemenea vol. II din „IZVORUL ROȘU" de N. Jianu. „ROMAN" se intitulează noua carte a lui Radu Tudoran, care surprinde frămîntările social-politice din anii 1932—1944, demascînd politica criminală a regimului burghezo-moșieresc. In „CRONICA NOPȚILOR ALBE" Th. Mazilu, publică o serie de schițe satirice cu o tematică variată.

In ce privește literatura clasică romînă vom citi din: I. Creangă „OPERE". Volumul va fi împărțit în capitole: povești, amintiri, povestiri etc. Ediția este precedată de un studiu introductiv, semnat de acad. Iorgu Iordan. Din I. L. Caragiale se va publica „OPERE" vol. I, care va cuprinde creația dramatică originală a lui I. L. Caragiale și un bogat material critic din comentarii de istorie literară. Vor mai apare: St. O. Iosif: „OPERE" vol. I, poezii publicate în perioada anului 1910; G. Topîrceanu: „OPERE" vol. I, care cuprinde întreaga creație poetică originală a lui Topîrceanu; V. Alecsandri — „DOCUMENTE LITERARE", o colecție din corespondența inedită a poetului ce se află la Biblioteca Academiei R.P.R.; Anton Pann; „SCRIERI LITERARE ALESE" vol. I, II, III; N. Bălcescu: „OPERE ALESE" vol. I, II; Al. I. Odobescu: „OPERE ALESE" vol. I, II, III; M. Eminescu: „OPERE ALESE" vol. I; C. Negruzzi: „SCRIERI ALESE"; A. Donici: „FABULE"; D. Cantemir: „VIAȚA LUI CONSTANTIN CANTEMIR"; A. Vlahuță: „PROZĂ"; Mihail Sadoveanu: „OPERE" vol. XV și XVI.

Din literatura universală vor apare: „SATIRE ȘI EPISTOLE": (Horațiu); „GARGANTUA" (Rabelais); „TEATRU" (Racine); „OPERE" vol. II (Voltaire); „SCRIERI ALESE" (Alfred de Musset); „OPERE" vol. V (Balzac); „INELUL DE AMETIST" și „DL. BERGERET LA PARIS" (Anatole France); „OPERE" vol. VII („Cum vă place", „Hamlet", „Richard al III-lea"), vol. VIII (A XII-a noapte", „Totu-i bine cînd se sfîrșește cu bine", „Othello", („Troilus și Cressida"), (W. Shakespeare); „VERSURI" (Byron); „VERSURI ȘI PROZĂ" (John Milton); „FAUST" (Goethe); „NUVELE" (A. Zweig); „VIAȚA MEA" (Benvenuto Cellini).

Din literatura rusă și sovietică vom putea citi în anul care vine: „OPERE" vol. VIII și IX de A. P. Cehov. Primul volum cuprinde povestiri și nuvele scrise între anii 1883—1885: „Povestea unui necunoscut", „Trei ani", „Profesorul de literatură", „Ordinul Anna". Volumul IX însumează o serie de povestiri și nuvele create în perioada de maturitate artistică a scriitorului. Din Dostoievschi se va traduce „IDIOTUL", iar din N. V. Gogol, ultimul volum, VI, al culegerii de „OPERE" cuprinzînd publicistică și corespondență. Vor apare de asemenea „OPERE" vol. X, „BASME, POVESTIRI ȘI SCHIȚE" (scrise între anii 1912—1917); „OPERE" vol. XI (29 povestiri scrise între anii 1912—1917) și „OPERE" vol. XIV (povestiri, nuvele, schițe dintre anii 1912—1923) de Maxim Gorki. Din Puskin vom avea prilejul să citim „FATA CĂPITANULUI", „RUSALKA", „EVGHENI ONEGHIN". In anul 1959 se va tipări „OPERE" vol. I, IV, V din N. Tolstoi.

Una din cele mai de seamă realizări a prozei sovietice din ultimul an este cartea „FRAȚII ERȘOV" de V. Kocetov pe care vom avea prilejul s-o citim în anul 1959. Tot din literatura sovietică vor apare „CU SÎNGELE INIMII" de A. Brodele; „CRÎNGUL DE MESTECENI" de F. Gladkov; „BATALIA ÎN MERS" de Galina Nikolaevna; „SOȚI" de L. Leonov; „RAHMANINOV" de A. Solovțov; „IBSEN" de V. Adunari etc.

„Editura pentru literatură politică" va tipări „OPERE" volumul V, VI și IX din ciclul: „Clasicii marxism-leninismului — K. Marx, F. Engels"; V. I. LENIN: „Rapoarte asupra păcii"; „Despre construcția de stat". Aceeași editură va tipări diferite studii, monografii și documente istorice: „1848 ÎN TRANSILVANIA ȘI BANAT" — V. Cheresteșiu; „ANUL REVOLUȚIONAR 1918 ÎN ROMÎNIA" — V. Liveanu; „SITUAȚIA REVOLUȚIONARA DIN ROMÎNIA ÎN PERIOADA 1917—1921 — C. Cusmir-Mihailovici.

MUZICA „MODERNĂ"

— Pa-ra-pa-ra-ru-pe-ri etc...

— Ce memorie, dom-le!...

Desen de Horia ȘTEFANESCU

Scriitorilor care nu au dat de mult timp vreo lucrare

— Cum, de 5 ani îmi spui aceiași poezie?...

Desen de A. PAVEN

Texte evanghelice pe muzică de jazz

Biserica catolică se interesează de muzica de jazz. Acest lucru îl afirmă o serie de articole publicate în revista iezuiților „Etudes".

De mulți ani organizațiile catolice publică pentru tineret culegeri de cîntece religioase, însă ele nu se bucură de succes. De aceea, biserica catolică încearcă a pune textele religioase... pe muzică de jazz.

In Italia, un preot din Milano, Don Giovanni Rami, a organizat un festival, unde vedete foarte populare au interpretat muzică de dans pe texte din evanghelie. Spectatorii au putut asculta un foxtrot despre zgîrcenie, un tango împotriva divorțului, rumbe și sambe pe versete evanghelice...

La Paris, biserica catolică a lansat pe cîntărețul Jaques Brel, care, după cum spune „France Observateur" cu o voce caldă, simpatică cu un simț al ritmului, cîntă muzica de jazz pe texte ce laudă divinitatea". Revista sus citată, mai adaugă că dizeurul foarte prudent înainte de a lansa vreo nouă sambă, „consultă un preot pentru a nu comite încălcări ale doctrinei religioase".

MICKEY SPILLANE,

„diavolul literaturii americane"

Cotidianul francez „Le Monde" a publicat de curînd o știre, potrivit căreia teribilul Mickey Spillane, veninosul romancier american, a renunțat pentru totdeauna la cariera de scriitor de romane polițiste, pentru a lua drumul unei... mînăstiri...

Știrea a dezorientat mai ales pe editorii săi, care erau hotărîți să nu cedeze în fața capriciilor extravagantului Mickey. „*Diavolul literaturii americane*", omul care a otrăvit cu maculatura sa generații după generații, era însă ferm hotărît să renunțe la milioanele la limuzina și la amantele sale, pentru a se consacra postului și rugăciunii...

Mickey își simțea conștiința prea încărcată pentru a mai continua seria povestirilor sale răsuflate, care-l făcuseră celebru; „*Venise vremea ispășirii păcatelor*"... spuneau confrații săi. Unii au privit retragerea strategică a maestrului „literaturii negre" americane drept o adevărată lașitate. Alții au văzut în gestul său pocăință și dorință de îndreptare. Adevărate necrologuri făceau elogiul celui care se pregătea să se izoleze de lume... „*Mickey a fost un băiat bun*"... „*El a adus neprețuite servicii patriei sale*" (adică a servit cu credință interesele propagandei americane). „*Mickey era la un pas de premiul Nobel*"... Și așa mai departe. Un grup de cititori mai îndrăzneți au cerut Departamentului de Stat pensionarea scriitorului, alții au formulat pretenția de a i se ridica un monument în „Times Square", iar numele său să fie atribuit unei avenue din New York. S-au găsit însă și oameni malițioși — se înțelege — care au susținut că retragerea lui Mickey Spillane era inevitabilă. In ultimul timp cărțile sale nu mai erau considerate drept un „best-seller", ci o jalnică reeditare a aceleeași povestiri polițiste, cu femei fatale, agenți F.B.I., spioni roșii și detectivi particulari. In ultima vreme Mickey se bucura de mai multă popularitate în Turcia decît în S.U.A., unde maculatura sa era gustată cu nesaț de odraslele capitaliștilor din această țară.

Mickey Spillane trebuie să fi fost obosit dacă a renunțat la o meserie atît de rentabilă ca aceea de autor de „romane negre". Nu e lucru ușor să scrii peste 200 romane de acest gen, îmbibate de oroare, sadism și mînjite de sînge... E drept că francezul Georges Simenon, concurentul său cel mai serios în acest domeniu, a bătut recordul mondial, cu peste 400 „romane negre".

Mickey Spillane nu se gîndea să ajungă atît de departe cu seria sa despre Mike Hammer. De la primul său „best-seller", „*Moartea băiatului cu părul bălai*" și pînă la ultimul său roman „*O noapte plictisitoare*", Mickey n-a făcut altceva decît să dea lecții de asasinat. Mickey Spillane avea însă o calitate. Intra direct în subiect. Adică, știa cum să-și ia cititorii. Sloganul său era inimitabil: „*Ucideți băieților, uciderți, de trei ori uciderți, noaptea, în stradă, pe la spate...*". Mickey Spillane sfătuia tineretul american să ucidă, așa cum l-ar fi sfătuit să danseze sau să mestece „chewing-gum".

Intrebat odată de un ziarist ce l-a determinat să-și aleagă meseria de scriitor, Mickey Spillane a răspuns cu cinism: „*Voiam să fac negustorie literară și am reușit. Americanii nu știau să ucidă. Acum sînt mulțumit. I-am învățat să ucidă*".

Mickey Spillane n-a vrut să fie un scriitor banal de „romane negre", despre care nu se va mai vorbi peste cîțiva ani. El a vrut să fie original cu orice chip. „*Romanele mele* — spune el — *tale răsuflarea cititorului prin neverosimili, poltronerie și trațională-lism*". Se pare că Mickey a fost sincer de data aceasta.

Mickey Spillane avea un rival în insulele britanice, pe englezul Peter Cheyney, un alt stîlp al propagandei belicoase a imperialiștilor occidentali. In luptă cu Cheyney, Mickey n-avea decît o scăpare: să facă să curgă cît mai mult sînge și venin în cărțile sale. Pe deasupra trebuia să se dovedească și un teoretician iscusit. De aceea, Mickey afișează din principiu o neîncredere voită față de justiția americană. Și pentru a nu lăsa lucrurile să tărăgăneze, cînd găsește vinovatul Mickey trage în abdomenul acestuia cu un revolver de 45 mm. pentru a-i face să simtă cît mai bine moartea. In al doilea rînd, Mickey nu are încredere în guvernul american, în ceea ce privește lupta împotriva elementelor progresiste din S.U.A. Motiv pentru care, atunci cînd întîlnește un luptător progresist, aruncă revolverul de 45 mm. și pune mîna pe mitralieră. Mike Hammer, eroul său favorit, nu este cu nimic inferior maestrului. In momentele sale de profundă cugetare, Mike exclamă: „*Ucid pentru ca alții să poată trăi* (este vorba de marii capitaliști, patronii săi). *Trăiesc numai pentru a ucide această pleavă care trebuie să dispară!* (De data aceasta este vorba de elementele progresiste din S.U.A.). *Trăiesc pentru a ucide, deoarece vederea sîngelui acestor bastarzi este singura mea mîngîiere...*".

In felul acesta Mickey Spillane nu poate fi acuzat de monotonie. Personajele sale feminine nu sînt deloc monotone. In cel mai rău caz ele sînt de o frumusețe tip standard, perverse și cocainomane. Și așa în serie, pentru a nu fi monotone. Nici una nu rezistă în fața teribilului Mike Hammer, Copleșite de geniul acestuia, ele cad uimite la picioarele lui. Hammer le contemplă un moment, apoi lasă să pice un glonte din revolverul său de 45 mm. în pîntece, se înțelege, pentru a nu fi monoton.

Asemenea isprăvi, în 200 de variante și în tiraje de milioane de exemplare, a fost totuși prea mult pentru răbdarea cititorului american, care i-a întors în cele din urmă spatele lui Mickey Spillane, așa cum ar fi întors spatele unei buruieni rău mirositoare.

Cîteva zile după anunțul publicat de ziarul „Le Monde", presa din occident a vorbit despre o nouă lovitură de teatru. Extravagantul Mickey Spillane a făcut cunoscut presei americane că va renunța pentru moment la mînăstire și se va ocupa de refacerea „prestigiului filmului polițist american, amenințat de faliment"...

Nici că se putea un om mai potrivit. Rămîne de văzut doar cu cît va crește numărul criminalilor în S.U.A. ca urmare a „filmelor" lui Spillane.

G. CUIBUȘ

Maupassant în U. R. S. S.: 10 milioane de exemplare

Guy de Maupassant, care avea o vie admirație pentru literatura rusă și care, ca și Flaubert, a fost foarte legat de Turgheniev, este foarte citit în U.R.S.S., unde este considerat ca „un Cehov francez". De altfel Cehov scria despre Maupassant în 1908 că el „a făcut să se cutremure literatura" și proiecta de a traduce în rusește mai multe din operele sale.

Cu ocazia celei de-a 65-a aniversări a morții lui Maupassant, cercuri literare din U.R.S.S. i-au adus un pios omagiu. Presa sovietică a anunțat că Maupassant este unul din cei mai citiți scriitori în Uniunea Sovietică. Aproape trei sute de ediții ale operelor lui Maupassant au apărut în U.R.S.S. în 16 limbi într-un tiraj global de aproape zece milioane de exemplare.

Asta în timp ce în Franța un film după cartea sa „Bel Ami" — a fost interzis de cenzură.

Cauzele crizei teatrului francez

In presa franceză se dezbate de mai multe luni problema atît de dureroasă a crizei prin care trece teatrul francez. De curînd, în revista „ARTS" a apărut un nou articol în această chestiune, care demonstrează că ieșirea din criză nu poate fi făcută decît dacă se cunosc și se remediază cauzele ei. Iar cauzele principale — spune autorul articolului, Pierre de Léotard — sînt trei:

1. Lipsa de piese de teatru de calitate, care să intereseze publicul spectator;

2. Situația financiară dificilă a teatrelor;

3. Lipsa de grijă a statului față de teatre. Impozite mari care scumpesc mult prețul biletelor.

CARTEA STRĂINĂ

VSEVOLOD KOCETOV: „FRAȚII ERȘOV"

Cititorul romîn își amintește, fără îndoială, de romanul „Neamul Jurbinilor", apărut cu cîțiva ani în urmă în traducere, ca și de ecranizarea acestei cărți într-un film care a rulat și la noi în țară. De curînd revista „Neva" a publicat un nou roman al scriitorului Vsevolod Kocetov, inspirat din mediul muncitoresc: „Frații Erșov". Ca și „Neamul Jurbinilor", romanul unei familii muncitorești de pe un mare șantier naval, „Frații Erșov" este o carte închinată clasei muncitoare sovietice, o carte pătrunsă de un puternic suflu militant, de spirit de partid. Faptul că atenția prozatorului a fost reținută tocmai de o asemenea tematică nu este o înclinație întîmplătoare: preocuparea de a aduce în literatură mediul muncitoresc capătă aici semnificația unui crez artistic: Unul din personajele romanului, bătrînul actor Aleksandr Guleaev, spune undeva: artiștii tuturor timpurilor au cîntat frumosul; artiștii tuturor timpurilor au cîntat epoca lor, societatea lor, clasa lor; cine ne poate opri oare să cîntăm astăzi clasa noastră; cu sufletul... eu aparțin clasei muncitoare, sînt proletar".

Mergînd pe linia începută în „Neamul Jurbinilor", Kocetov întreprinde și de data aceasta monografia literară a unei vechi familii de metalurgiști, oameni care practică această meserie din tată-n fiu, și care și-o iubesc cu pasiune, călîți în școala muncii creatoare. Dinastia Erșovilor are ramificații mult mai ample în societatea sovietică decît aceia a Jurbinilor. Lumea spirituală a eroilor este, în același timp, mai complexă, preocupările lor mai bogate, influența pe care ei o exercită asupra oamenilor cu care vin în contact menționează mai veridic menirea istorică a acelei clase ai cărei reprezentanți sînt Erșovii. Ca o confirmare a rolului conducător pe care muncitorimea este chemată să-l îndeplinească în societate, în raza de acțiune a familiei Erșov intră oameni aparținînd celor mai diverse pături și categorii sociale — fapt care asigură romanului un caracter cuprinzător de frescă — ingineri, scriitori, pictori, funcționari.

Romanul își desfășoară acțiunea îndată după Congresul XX, respectiv în anul 1956, cartea fiind situată astfel în cea mai strictă actualitate. Înfățișînd figuri de eroi pozitivi asemeni ofițerilor Dmitri și Platon Erșov, autorul subliniază trăsăturile caracteristice ale muncitorului sovietic contemporan — înalta lui cultură, calificarea profesională desăvîrșită, însușirile morale — ținînd să scoată în evidență tocmai măsura în care mersul înainte al întregii societăți sovietice, odată cu giganticele izbînzi din toate domeniile, duc implicit la transformări în viața de fiecare zi și în conștiința oamenilor.

Acestor caractere integre li se opun o seamă de elemente carieriste și descompuse, purtătorii unor concepții străine de societatea sovietică. Folosind cu perfidie tezele juste ale Congresului XX, sub masca luptei împotriva dogmatismului, acești indivizi urmăresc de fapt satisfacerea celor mai meschine și mai egoiste interese. Este acel soi de oameni „acriți" și „ofensați", cum îi numește autorul „deprinși să nu-și spună niciodată deschis părerea, să vorbească cu subînțelesuri și ocolișuri, și care nu fac altceva decît să semene scepticismul și neîncrederea, să ponegrească realitatea, să împroaște cu noroi în oamenii cinstiți. Frații Erșov — ca și toate personajele pozitive ale cărții — sînt înfățișați luptînd fără cruțare împotriva celor de teapa carieristului Orleanțev, a calomniatorului și falsului inventator Krutilici, a trădătorului Vorobeinîi, a regizorului stăpînit de mentalitate mic burgheză Tomașuk. Dar dincolo de împotrivirea personajelor concrete ale cărții, forța care spulberă și reduce la nimic acțiunile acestor indivizi izolați, a acestor corpuri străine dintr-un organism sănătos — este întreaga societate sovietică. Infrîngerea pesciuitorilor în apa tulbure a revizionismului este astfel o mărturie a forței de granit a orînduirii sovietice, a justeței politicii partidului, a tăriei de caracter a oamenilor sovietici, a invincibilității clasei muncitoare: „nu a fost, nu este și nu va exista forță care să înfrîngă clasa muncitoare... cauza noastră este cinstită, ea a fost plătită cu sînge din belșug"...

Cartea ridică conflicte puternice. Desfășurarea acțiunii este plină de dinamism. Odată cu aceasta scriitorul pune în gura personajelor sale o seamă de reflexii deosebit de interesante cu privire la artă, la conducerea de către partid a literaturii și artei. Apariția cărții lui Vs. Kocetov, considerată una dintre cele mai remarcabile lucrări literare contemporane sovietice a fost precedată ori urmată de alte lucrări deosebit de meritorii, cum ar fi un nou roman al scriitoarei Galina Nikolaeva („Bătălia în drum"), romanele recente ale lui Fedor Panferov, Anatoli Kalinin, Daniil Granin și alții. Aceste romane, care au format obiectul unor discuții pasionante în preajma și în zilele recentului Congres al scriitorilor din R.S.F.S.R., sînt o mărturie de netăgăduit a forței și vitalității realismului socialist.

Boris BUZILA

Scriitorul Vsevolod Kocetov

„Sărbătoarea primăverii"

pe scena Teatrului C.C.S.

Cu o anticipație de cîteva luni, „Sărbătoarea primăverii" a venit anul acesta mai de timpuriu printre artiștii Teatrului C.C.S. De curînd a fost prezentat în premieră pe scena acestui teatru primul balet inspirat din viața muncitorilor.

Vreme de cîteva luni, realizatorii spectacolului, compozitorul Florin Comișel, libretistul Florin Raba, maeștrii de balet Floria Capsali și Mitiță Dumitrescu, regizorul Diacu împreună cu întreg corpul de balet, orchestra și corul au așteptat cu emoție seara marii confruntări a creației lor cu publicul. În sfîrșit, ea a venit cu aplauze, cu flori, cu felicitări... „Sărbătoarea primăverii" a găsit repede drum spre inima spectatorilor. Odată trecute emoțiile premierei, ne-am gîndit să-i rugăm pe cîțiva dintre creatorii spectacolului să ne împărtășească unele lucruri în legătură cu munca desfășurată la acest balet. Am încercat să reconstituim istoricul spectacolului din clipa cînd ceea ce se vede astăzi — ritmul grațios ori energic al dansatorilor, muzica, decorurile și costumele, erau numai în închipuirea libretistului, a compozitorului, a maeștrilor de balet...

— Ați putea să ne spuneți tovarășe Raba, cum a apărut întîiași dată ideia creării unui balet pe această temă?

— Înainte de „Sărbătoarea primăverii" am compus libretul baletelor „Nunta pe Someș", „Tablouri din Galeria Națională", „Eliberarea patriei" și altele prezentate în deosebi de ansamblul „Ciocîrlia". Încă de pe atunci, mă gîndeam să abordez și o tematică socială, ancorată în contemporaneitate care să fie în același timp un omagiu adus luptelor clasei muncitoare. După ce am scris libretul, m-am sfătuit cu doi prieteni, mecanici la C.F.R., unul dintre ei participant la grevele de la Grivița care mi-au dat îndrumări de mare preț de care am ținut seamă în deosebi în tabloul grevei din baletul nostru. Încurajat de părerile lor, am prezentat textul meu tovarășului Florin Comișel aci de față, care ar putea să facă istoricul pe mai departe al baletului...

— ...Libretul mi-a plăcut de la început, mai ales pentru faptul că autorul lui — pe care personal îl apreciez foarte mult — a intuit muzica și plastica viitorului spectacol. Dramaturgia libretului a fost sita prin care s-a cernut inspirația muzicală. Am utilizat, mai cu seamă, în tablourile care înfățișează sărbătorirea zilei de 1 Mai, motive în stil popular, bogate ritmic, cu ritmuri de natură folclorică: horă, „joc de doi", „ca la Brea-za". Tablourile II și III, chemate să oglindească lupta clasei muncitoare înainte de 23 August 1944, mi-au dat cel mai mult de gîndit. Am încercat să merg pe zugrăvirea, cît mai sugestivă a momentului dramatic. Mi-am propus să compun o muzică în stare să sugereze, independent de balet și de scenariu, episoadele din trecut, evocate: încleștarea surdă cu dușmanul în scena grevei, seara de anul nou în casa muncitorului șărman, dezmățul claselor exploatatoare. Sînt bucuros că maeștrii baletului „au simțit pașii" în muzica mea și i-au dat întruchiparea plastică cea mai sugestivă.

Despre această ultimă fază a baletului l-am rugat să ne vorbească pe maestrul Mitiță Dumitrescu.

— Rezolvarea coregrafică a temei abordate, ne-a ridicat de la început foarte multe probleme. Conținutul acestui balet cerea o altă formă de expresie decît academismul clasic pur. Aveam nevoie de o tehnică nouă care să corespundă unei mișcări mai realiste, mai umane. Odată cu aceasta, dat fiind faptul că avem de-a face cu un balet citadin, elementele coregrafice nu puteau fi numai de ordin popular. Am folosit pe alocuri (în scena chermezei, de pildă) — și elemente universale — vals, polcă, șerpuiri de stil popular (farandole), elemente solistice, duete — pentru a satisface cerințele unei coregrafii citadine.

— Cum apreciați contribuția interpreților?

— Aș vrea să citez în primul rînd pe soliștii Maria Rațiu și Florian Parascan, cuplul care încearcă o bogată gamă de sentimente de la liric la tragic, apoi pe Eugenia Rădoi — Ghezzo, și Pop Nichita, pe Aurel Chiriță, Petru Moldovan, Traian Niculescu, Pușa Gabor, Tamara Buznea, Alexandru Cotovelea, Nicolae Cocheș care împreună cu întreg corpul de balet au contribuit la reușita spectacolului.

— Am dori să auzim cîteva cuvinte de la interpreți...

MARIA RAȚIU: Pentru prima oară am fost pusă în fața unui rol care cerea o mișcare umanizată, axată pe exprimarea sentimentelor omenești, printr-o expresivitate facială și corporală care cere o tehnică cu totul aparte față de dansul clasic. Odată făcuți „primii pași", nădăjduiesc să mai interpretez și alte roluri asemănătoare.

POP NICHITA: Pe linia celor spuse de colega mea, la „Sărbătoarea primăverii" aș vrea să mai adaug și momentul coregrafic închinat frăției între tinerii din lumea întreagă, care este prezentat în același spectacol. Sînt convins că acestor două piese coregrafice inspirate din actualitate, li se vor adăuga în curînd și altele.

Peste cîteva ore, după această incursiune sumară, în laboratorul de creație al artiștilor de la Teatrul C.C.S., falduriile cenușii ale cortinei se ridicau încet dezvăluind în tablouri vii tradiționala sărbătoare de 1 Mai, trecutul de luptă al poporului, bucuria prezentului, încrederea în ziua de mîine... Un cîntec închinat vieții și muncii celor ce făuresc toate bunurile lumii acesteia, se înfiripa din ritm și mișcare...

Valentin BALTAG

Scenă din baletul „Sărbătoarea primăverii", în interpretarea ansamblului C.C.S.

Fotografia: E. WECHSLER

Marea expoziție de artă plastică de la Moscova

În aceste zile a avut loc la Moscova deschiderea expoziției de artă plastică a țărilor socialiste. Așteptată cu viu interes, această mare confruntare a artiștilor din țările socialiste constituie, pe drept cuvînt, evenimentul artistic cel mai de seamă al anului. Aproape o mie de artiști din cei mai buni vor prezenta în marea sală de expoziții din Moscova (cunoscută sub numele de Manej și celebră prin arhitectura sa, avînd deschiderea bolții lungă de aproape 200 m.), cele mai bune opere realizate în ultimii zece ani.

Din informațiile primite, artiștii țărilor prietene au făcut o selecție riguroasă pentru alegerea acelor opere reprezentative cu un conținut ce înfățișează imagini veridice din istoria popoarelor respective și din munca lor de construcție a socialismului. Astfel, cele 200 de lucrări ale artiștilor cehoslovaci pun accentul pe compoziții murale și decorativ-monumentale, al căror număr a crescut simțitor în Republica Cehoslovacă. La Moscova figurează lucrări în sgrafito de Adolf Zabranski: IN AMINTIREA ELIBERĂRII sau mozaicurile lui Vladimir Sycera pentru monumentul eliberării naționale din Praga. Lucrările din Republica Populară Ungară care figurează astăzi la Moscova au fost expuse întîi în sala „Műcsarnok" din Budapesta, demonstrînd viabilitatea tematicii inspirate din viața nouă a Ungariei. Cu aceeași intensitate s-au pregătit și celelalte țări participante.

Și la noi în țară alcătuirea profilului expoziției a constituit munca de mai multe luni a unui comitet ales din cei mai buni artiști. Arta noastră a mai fost prezentată la Moscova, de trei ori, ca de altfel și în celelalte țări prietene, unii dintre artiști fiind apreciați în mod special. (Pictorul C. Baba a fost ales, spre exemplu, membru de onoare al Academiei de arte a U.R.S.S.). De aceea, comitetul de organizare a pus accentul în mod deosebit pe lucrările recent create.

La Expoziția țărilor socialiste de la Moscova, țării noastre i-au fost rezervați aproape 600 m.p. pentru pictură și grafică și circa 400 m.p. pentru sculptură. Expoziția noastră cuprinde picturi, sculpturi și lucrări de grafică. Printre autorii lor se înscriu artiștii noștri cei mai buni, fie vîrstnici sau tineri, ca: I. Iser, C. Ressu, D. Ghiață, I. Jalea, C. Baba, Al. Ciucurencu, C. Medrea, A. Ciupe, I. Irimescu, Szonyi Ștefan, Lucian Grigorescu, Covaliu Brăduț, G. Saru, I. Vlad, Schulman, Maritec Ovidiu, și alții.

Criteriile de selectare au fost fără îndoială complexe. Criteriul valorii artistice a fost aplicat cu intransigență, pentru a se da o imagine cît mai corespunzătoare nivelului de măestrie atins de arta noastră contemporană. Cu aceeași insistență s-a urmărit ca arta noastră să apară în toată bogăția și varietatea de stiluri, să oglindească străduința artiștilor de a reflecta realitățile elocvente ale societății noastre în plină transformare revoluționară. Ar fi suficient să amintim: PORTRETUL DE MUNCITOR de Al. Ciucurencu, imaginea plină de demnitate a muncitorului de astăzi, ȚĂRANII de C. Baba, o compoziție amplă, puternică și răscolitoare, imagine de profundă introspecțiune în viața sufletească a unei familii de țărani; MOARTEA PARTIZANULUI de Ștefan Szonyi, o traducere elocventă a unui episod din lupta revoluționară a poporului; apoi RĂZBOIUL, IZVOR DE DURERI de Coraliu Brăduț; I MAI LIBER de Al. Ciucurencu, ca și celelalte compoziții și portrete semnate de C. Ressu, Lucian Grigorescu, O. Angheluță, sau peisajele lui D. Ghiață. M. Bunescu, S. Borteanu și alții.

Și în sculptură OȚELARUL și UTEMISTUL de C. Irimescu, G. ENESCU de I. Jalea, ACTORUL STORIN de I. Vlad, M. EMINESCU de O. Han, sau lucrările lui Boris Caragea, Naum Corcescu, C. Medrea, Mac Constantinescu, etc. s-au impus prin calitatea lor excepțională. Orientarea spre teme actuale, spre redarea construcției socialiste la orașe și sate, este caracteristică și graficienilor care figurează astăzi la Expoziția Țărilor Socialiste — în opere semnate de Ligia Macovei, Perahim, Mariana Petrașcu, G. Ivancencu, C. Baciu, Gy Szabo Bela, V. Kazar, Traian Vasai, ș.a.

Expoziția de la Moscova constituie o vie demonstrație a artei progresiste, a acelei arte pătrunse de forța ideilor socialismului.

Mircea DEAC

Cadru din filmul romînesc „D-ale Carnavalului", în care apar marii noștri artiști comici Gr. Vasiliu-Birlic și Al. Giugaru

UN RAPSOD AL MUZICII ROMÎNEȘTI

GRIGORAȘ DINICU

Acum zece ani, într-o zi de toamnă însorită, Grigoraș Dinicu era dus spre locul de veci. Din fața casei sale din str. Finlanda nr. 10, a pornit un cortegiu impresionant. Carul mortuar era urmat de cei ce-l iubeau cel mai mult pentru măestria artei sale: lăutarii. Au venit puhoi de barzi ai muzicii populare românești, din Capitală și din restul țării, și au plîns dureroasa lui dispariție. Dar mai presus de lacrimile tinerilor și bătrînilor lăutari, l-au plîns viorile. Grigoraș, care era și un îndrăgostit de muzica simfonică, ceruse ca la înmormîntarea lui lăutele să-i cînte o simfonie. Așa se face că în acea zi de toamnă răsuna în aer liber, pe bulevardele și străzile Bucureștilor, simfonia a 9-a de Beethoven. Strunele viorilor vibrau impresionant, iar mulțimea arcușurilor, ca o puzderie de săgeți, mînuite de încercați vioriști, aduceau cu acest concert beethovenian, un ultim omagiu celui ce fusese Grigoraș Dinicu.

Au trecut de atunci aproape zece ani...

In casa din str. Finlanda

Deunăzi, am sunat ca alte ori, la ușa casei din str. Finlanda.

Ne-a deschis o tînără femeie, gazda: Tanța Dinicu, fiica lui Grigoraș, căreia compozitorul i-a închinat una dintre cele mai frumoase sîrbe ale sale: „Sîrba lui Tanți". Mi-am adus aminte, în acel moment, de compozițiile lăutarului. Și curiozitatea m-a îndemnat să-i văd manuscrisele. Și, mai ales, mă interesa să văd originalul partiturii acelei prea cunoscute „Hora staccato", care a entuziasmat pe un Kreisler sau pe un Jascha Heifetz.

— Mai păstrați ceva din originalele compozițiilor? — am întrebat-o pe tînăra gazdă.

Tanți a zîmbit, mirată, și mi-a răspuns:

— Nu ne-a rămas nici un original de la tătucu...

Cum a compus Grigoraș

Aflu că marele nostru violonist, care a studiat foarte mult la Conservator și cu mari profesori, nu a scris pe portative nici una din compozițiile sale. Avînd o profundă și spontană inspirație, ca și o prodigioasă memorie muzicală, Grigoraș Dinicu se retrăgea ore întregi în camera sa de studiu, compunînd fără să scrie. Cînd compoziția era desăvîrșită, o imprima pe discul de patefon.

Așa și-a „scris" mai toate compozițiile pe care fiul său, pianist, le-a reprodus și, astfel, au putut fi imprimate de edituri.

Manuscrisele pe care le căutam nu le-am găsit, dar am văzut în casa lui Grigoraș Dinicu o interesantă colecție de fotografii cu autografe, pentru care gazda noastră a rezervat una din camerele apartamentului. Este o adevărată sală de expoziție muzicală. Să ne oprim în fața cîtorva imagini și, cu ajutorul lor, să redăm crîmpeie din viața lui Grigoraș Dinicu.

Printre cei ce l-au cunoscut

Ne întîlnim aci cu imaginile unei pleiade de artiști cu renume mondial, pe care i-a cunoscut Grigoraș al nostru, simplul lăutar ajuns pe culmile muzicii. Iată-i pe violoncelistii Pablo Casals, George Cassado și Grigor Piatigorsky. Primul îi scrie: **„Domnului Grigoraș Dinicu, ca amintire a admirației mele pentru sublima sa artă (București 1929)".** Dedicația lui George Cassado sună astfel: **„Marelui artist Grigorio Dinico, în amintirea magnificei sale „Doina". Marea mea admirație. Buc. 1928".**

Iată și chipul lui Fr. Kreisler, care scrie în dedicația sa: **„Prodigiosului artist, cu cele mai bune sentimente".** Marele violonist a adăugat, sub dedicație, cîteva măsuri din cunoscutul său vals „Liebesleid". De ce i-a adăugat aceste măsuri ale valsului? După seara unui concert pe care Kreisler l-a dat în sala Ateneului, în 1927, impresarul său și-a condus maestrul să se distreze la un local. Grigoraș Dinicu cînta la restaurantul „Enescu". Și acolo șeful orchestrei i-a cîntat lui Kreisler, între altele „Liebesleid" și „Hora staccato". Arcușul lui Grigoraș a avut darul de a entuziasma pe Kreisler, unul dintre cei mai mari violoniști ai lumii.

Minunata „Hora staccato"

Cu ani mai tîrziu, cînd Grigoraș l-a vizitat pe Kreisler acesta i-a spus: **„Eu n-aș putea interpreta mai bine decît dumneata minunata Hora staccato".** Ca răspuns la „Liebesleid", Grigoraș a compus și i-a dedicat lui Kreisler **„Vals cochet" și „Amintiri din Monte Carlo".**

Alături de fotografia lui Kreisler se află și aceea a lui Jascha Heifetz, pe care, de asemenea, l-a entuziasmat celebra „Hora staccato". Dedicația elogioasă datează din 1934, cînd l-a cunoscut pe Grigoraș la București. Heifetz i-a cerut aprobarea să scrie această compoziție pentru formația de orchestră simfonică, lucru pe care l-a făcut mai tîrziu și Pancio Vladigherov. Și, astfel, melodia încîntătoare a „Horei staccato" a răsunat în cele mai mari săli de concert din lume în care a cîntat Jascha Heifetz.

Bătrînul lăutar și „Ciocîrlia"

Iată-l pe Grigoraș într-o imagine, fixîndu-și privirea asupra viorii. Vioara lui... Este una din viorile din execuția Kloz Sebastian-premier, pe care Grigoraș Dinicu a moștenit-o de la un tot atît de mare lăutar al nostru, Nicolae Buică, după moartea acestuia. Vioara lui Dinicu, donată Ministerului Învățămîntului și Culturii, se află expusă într-o vitrină, la Institutul de Folclor. Alături de această imagine îl vedem pe Grigoraș fotografiat cu un bătrîn lăutar. Imaginea are o poveste. Bătrînul lăutar a fost întîlnit odată într-o circiumă. Cînta „Ciocîrlia". Se pare că lui Grigoraș nu i-a plăcut execuția.

— Mă lași și pe mine, moșule, s-o cînt și eu?

După ce Grigoraș a terminat de cîntat, bătrînul, uimit și vrăjit de frumusețea execuției, i-a spus:

— Da' bine o mai cînți, boierule! Se zice că numai Grigoraș Dinicu al nostru o cîntă cel mai bine, că-l a lui...

— Nu-l cunoști?

— Nu. Dar dacă l-aș vedea, l-aș săruta călcîile.

— Atunci, moșule, sărută-mă aici pe obraz. Eu sînt...

Tito Schipa a cîntat și pe șoseaua Ștefan cel Mare

Să privim imaginile mai departe, în această atrăgătoare galerie. Printre celebrități este și marele cîntăreț de operă Tito Schipa, ale cărui elogii la adresa lui Grigoraș sînt încă o mărturie a renumelui violonistului român. Între Schipa și Grigoraș s-a legat o caldă prietenie. Într-o seară, după un concert dat la București, Tito Schipa s-a dus la localul din Pasajul Român să-l audă pe Grigoraș Dinicu. Ca și alții, și acest cîntăreț a fost fermecat de arcușul lui Grigoraș. La închiderea localului Schipa n-a putut să se despartă atît de ușor de Grigoraș.

— Îmi permiteți, maestre, — i-a spus Grigoraș — să vă conduc pînă la hotel?

— Nu, — i-a răspuns tenorul. Te conduc eu pe d-ta, acasă.

Cînd automobilul cu cei doi prieteni s-a apropiat de destinație, liniștea nopții a fost spartă de puternica voce a celebrului tenor. Tito Schipa a cîntat în fața casei lui Grigoraș o arie, deșteptînd din somnul lor adînc pe locatarii întregului cartier. S-au despărțit apoi? Nu. Tito Schipa a plătit taxiul și a ținut să fie găzduit în acea noapte în casa lui Grigoraș.

„Copil fermecător al pămîntului românesc"

Galeria fotografiilor pare de nesfîrșit. La fel de grăitoare ca și cele amintite, sînt și cuvintele de prețuire scrise de Karl Flesch, profesorul lui de Conservator, Galina Barinova, Jacques Thibaud, Grigorio Ciompi, Iehudi Menuhin, Frantz von Hoesslin, Claudio Arrau, Millstein, Carlo Felice Cilario, Weingartner, Adolf Busch, Zino Francescatti, Wilhelm Backhaus, Huguette Duflos, Franz von Kapra, Ginger Rogers. Toți l-au cunoscut. Toți l-au prețuit.

Printre imagini se poate vedea și chipul lui Iancu Brezeanu, cu dedicația sa: **„Lui Grigoraș Dinicu, unul din marii fii ai țării".** Iar Victor Eftimiu l-a zugrăvit ca pe un **„copil fermecător al pămîntului românesc"...**

N-a fost — cum au crezut unii — un simplu lăutar, ci un mare artist, care a fermecat pe cei mai mari cîntăreți ai lumii, ducînd cîntecul popular românesc pînă în cele mai depărtate colțuri ale lumii și ridicîndu-l la apoteoza adevăratei arte.

Miron LIVIU

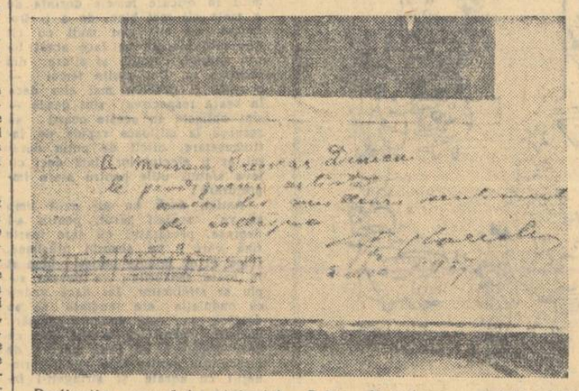

Dedicația marelui violonist Fritz Kreisler, acordată lui Grigoraș Dinicu

Noi filme românești

„D'ale Carnavalului"

Scenariul și regia: *Gheorghe Nagi* și *Aurel Micheles*; operator: *Ștefan Horvath*; pictor scenograf: *Liviu Papa*; în distribuție: *Grigore Vasiliu-Birlic* (Crăcănel), *Alexandru Giugaru* (Pampon), *Ion Lucian* (Nae Girimea), *Ion Anghel* (Iordache), *Aurel Ciorănu* (Catindatul), *Jeana Gorea* (Mița), *Vasilica Tastaman* (Didina).

Peripețiile amorezului Nae Girimea, „frizer și subchirurg", în timpul unui carnaval în București de la sfîrșitul secolului trecut, suferințele „onorabililor" Iancu Pampon și Mache Răzăchescu (ce-i mai zice și „Crăcănel") traduși în mod inadmisibil de nu mai puțin celebrele Didina Mazu și Mița Baston; „drama" cantidatului de la percepție care se teme să nu-l recunoască nenea Iancu și să-l ducă înapoi la Ploești, „distrugîndu-i" cariera...; toate acestea și încă multe altele le veți putea vedea și auzi vizionînd noul film al regizorilor Gheorghe Nagi și Aurel Micheles după cunoscuta piesă a lui Ion Luca Caragiale.

„Mingea"

Scenariul: *Francisc Munteanu*; regia: *Ivetici Sinișa* și *Andrei Blaier*; operator șef: *Lupu Gutmman*; interpreți: *Lazăr Vrabie* (profesorul), *Ion Bodianu* (copilul) etc.

1934. Într-un liceu oarecare, un profesor de latină a fost concediat. Motivele: directorul i le enumeră cu seninătate: ministerul a micșorat numărul posturilor, țara are nevoie de economii etc. Ce va face de acum înainte profesorul, nevoit să someze și care trebuie să-și întrețină băiatul, un copilaș de vreo 5 anișori, cu picioarele paralizate?

La început, îl vedem pe profesor încercînd, fără succes, să-și găsească o altă slujbă. Nu poate obține însă nici măcar o meditație de latină sau de istorie. Ca să nu moară de foame, e nevoit să-și vîndă hainele la Muntele de Piețate. De ziua băiatului nu poate să-i dăruiască acestuia nici măcar o minge mare, galbenă, așa cum o visase și și-o dorise din toată inima copilul...

Contactul cu realitatea crudă îl obligă însă să privească viața cu mai multă atenție. Hoinărind în căutarea unui post, profesorul ajunge să-l cunoască cu adevărat pe Chiriță, muncitorul vecin de apartament, pe care pînă atunci nu-l prea băgase în seamă. Chiriță îi ajută să deslușească sensul evenimentelor pe care le trăiește.

Zărind grupul compact de muncitori care demonstrează sub lozincile: „Vrem să muncim" și „Jos șomajul!", profesorul îi se alătură, intuind parcă o idee extrem de prețioasă pentru evoluția sa ulterioară: singurul *adevăr* aparține clasei muncitoare, de partea ei e dreptatea, ei îi va aparține victoria finală.

Se turnează în aer liber, într-un colț al Capitalei, o scenă din filmul romînesc „Mingea"

ECOURI

● **ANUL acesta 20 studenți ai Universității din Moscova vor scrie prima lor lucrare științifică consacrată Franței.** Studenta Dudorova, de pildă, a ales tema **„Renard, istoriograful revoluției franceze din 1848".** Studentul Makarovski lucrează la **„Istoriografia rusă și Revoluția franceză din 1848".** Specializarea studenților care se dedică istoriei începe din anul trei.

● **8 POEȚI** tineri dintre cei mai talentați din Țările de Jos, au adresat o scrisoare edituriilor, în care protestează împotriva remunerării necorespunzătoare a poemelor lor.

● **JEAN GABIN,** binecunoscutul actor de film francez, este interpretul principal al noului film a lui Denys la Patelliere. Alături de el, în **„Marile familii"** (acesta este numele filmului) apar Pierre Brasseur, Bernard Blier, Annie Ducaux, Fraçoise Christophe și Jean Dessailly.

● **CELEBRA** piesă a lui Molière, „Burghezul gentilom" a fost transpusă pe ecran de actorul Jean Meyer de la Comedia Franceză. Filmul, cu același nume, este interpretat de Louis Séigneur, Jean Meyer, Robert Manuel și Micheline Boudet, toți artiști la Comedia Franceză.

● **EDITURA** Marii Enciclopedii sovietice a publicat recent cel de-al doilea număr al suplimentului anual al Marii Enciclopedii Sovietice. Această lucrare se ocupă de evenimentele sociale, economice, științifice tehnice, culturale și sportive care au avut loc în U.R.S.S. și în celelalte țări, în cursul anului 1957.

● **FRANK SINATRA** a refuzat să turneze filmul „Parlsul noaptea" cu actrița Brigitte Bardot. Motivînd în mod public refuzul său, el a declarat: „Spectatorii vor fi dezgustați de această pănușă încă înainte de începerea filmului"

● **ÎN LUNA IANUARIE** va începe turnarea filmului „Legături periculoase", care este versiunea modernă și cinematografică a celebrului roman cu același nume al lui Choderlos de Laclos. Filmul este regizat de Roger Vadim.

● **REGIZORUL** sovietic Alexandrov se pregătește să turneze un film care începe cu aterizarea forțată a unui avion de turism în Siberia. Alexandrov a proiectat ca filmul să fie interpretat de celebri actori străini care să se convingă cu ochii lor că povestile fanteziste auzite despre „deșerturile Siberiei" sînt simple născociri. Furtuna care va obliga avionul să aterizeze forțat în Siberia le va arăta interpreților străini ai filmului adevărata Siberie cu orașe moderne, case maiestuoase și cîmpuri nemărginite de cereale.

● **ÎN ELVEȚIA** s-au ridicat proteste împotriva eventualei proiectări în cinematografe, a noului film regizat de fostul regizor hitlerist Veit Harlan. Purtătorii de cuvînt ai Uniunii elvețiene a filmului și ai Confederației elvețiene a comunităților israelite au reamintit, în cadrul unei conferințe de presă, că Veit Harlan, care se intitula el însuși „regizor reprezentativ al filmului nazist", a turnat printre altele și filmul „Evreul Süss" — în versiunea sa antisemită.

● **PROFESORUL** Iosif Petrovici Cernovschi, directorul unuia dintre laboratoarele Institutului de microbiologie și epidemiologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. e și un bun traducător literar. El a tradus pînă acum 5 cărți ale scriitorului american Paul de Cruif, printre care **„Vînătorii de microbi"** și se pregătește acum să traducă încă 3 romane. Profesorul Cernovschi are azi 70 de ani și timp de 46 ani a fost un slujitor neobosit al medicinii.

● **LA CEREREA** Radioteleviziunii italiene a fost selecționat un bărbier autentic, care va cînta la Roma pentru prima dată, rolul lui Figaro din opera „Bărbierul din Sevilla".

● **PRINTRE** filmele franceze care se află acum în pregătire și în stadiu de turnare se numără **„Marele șei"** de Henri Verneuil cu Fernandel și **„Omul fără căpătîi"** de Gilles Grangier, cu Jean Gabin și Bernard Blier.

● **FILMUL** englez „Agent secret S.Z." transpune pe ecran, cu multă sobrietate și autenticitate, faptele unei eroine a Rezistenței. Soțul eroinei principale (Violette Szabo), locotenent în Legiunea străină, moare pe front, în Africa de nord la cîteva luni după căsătorie. Fire energică și hotărîtă, după moartea soțului ei, Violette își servește și ea patria. După ce duce la bun sfîrșit o serie de misiuni secrete primite, ea este arestată în Franța, interogată de Gestapo, închisă și apoi trimisă în lagărul de la Ravensbrück. Pus în scenă de Lewis Gilbert, filmul îi are ca interpreți principali pe frumoasa Virginia Mckenna și pe Maurice Ronet.

● **FILMUL** azerbaidjan „Pe tărmuri îndepărtate" are ca temă activitatea clandestină desfășurată de un grup de rezistență la Triest, în timpul ocupației germane. Pe lîngă faptul că e un prețios document al luptei antifasciste prin intriga foarte bine dirijată, asistăm la un pasionant film de aventuri.

● **„ORAȘUL LIBER"** este titlul unui zguduitor film inspirat de evenimentele petrecute la Danzig în pragul celui de al doilea război mondial, realizat de către tînărul regizor polonez Stanislav Kosewicz.

● **CUNOSCUTUL** regizor polonez Alexander Ford pregătește un film istoric despre haiducul Ondraszek.

● **SOȚII THORNDIKE,** creatorii unor cunoscute filme documentare, printre care și **„Acțiunea sabia teutonă"**, vor realiza o coproducție cu studiourile sovietice, despre rolul științei sovietice și succesele poporului sovietic în întrecerea economică cu S.U.A.

pagina femeii

Cîteva din milioane...

În Republica Populară Română femeile au drepturi egale cu ale bărbaților. Această prevedere a Constituției noastre își găsește înfăptuirea în participarea activă a femeilor la viața politică, economică, socială și culturală a țării. Nenumărate exemple dovedesc acest lucru. Femeile din țara noastră sînt azi un factor activ în lupta pentru victoria socialismului.

În cele ce urmează prezentăm cîteva din milioanele de femei din țara noastră care, în sectorul lor de activitate, muncesc cu dragoste pentru înflorirea și întărirea scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

DUMITRA TUDOR,
filatoare fruntașă, — Industria Textilă-Lugoj

MARIA CARACALEANU
țărancă muncitoare, — comuna Sărbătoarea, raionul Craiova.

MARIA POP,
activistă a sfatului popular al regiunii Cluj

ELENA POPESCU,
muncitoare fruntașă, — fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

EMA ELEKEȘ,
actriță, — Teatrul de Stat din Satu Mare

VETURIA VIRINȘENDAN
judecătoare, — Tribunalul popular orășenesc Arad

ELISABETA MANZIGER
inginer, — fabrica de radiatoare din Orașul Stalin

Masa de revelion

Masa de revelion adună în jurul ei familia și prietenii care întîmpină cu veselie și voie bună începutul Anului Nou. Gospodina își va da toată osteneala ca felurile pe care le servește să fie gustoase, iar masa să aibă un aspect de sărbătoare, care să impresioneze plăcut pe comeseni. În cele ce urmează vă voi da de aceea cîteva sfaturi.

Ca decor ușor de realizat sînt crenguțele de brad sau de vîsc, așezate cu fantezie, din loc în loc, pe masă. O vază cu fructe așezată în mijlocul mesei, aduce o notă veselă prin coloritul viu și variat al fructelor.

Dacă gospodina are carafe speciale pentru vin, atunci le va umple dinainte, iar mesenii se vor servi mai cu plăcere decît din sticlele obișnuite. În ce privește sifoanele, ca să nu murdărească fața de masă e bine să fie puse pe o tablă, separat, pe o mesuță.

Felurile ce se vor perinda pe masă în această seară, variază după bunul plac și posibilitățile gospodinei: piftii sau salate, cîrnați sau sarmale, fripturi calde sau reci de porc, de curcan, etc., baclavale sau sarailii, oricare din aceste feluri vor fi bine primite, dacă vor fi gătite cu grijă și prezentate astfel ca să facă cinste gazdei.

În afară de aceste feluri de mîncare devenite „clasice" și despre care am scris deseori în revista noastră, pentru noaptea de revelion dăm și cîteva rețete, ce pot fi folosite pentru completarea meniului.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Gogoși cu brînză

Se bat 4 albușuri spumă și se amestecă cu 250 gr. de șvaițer sau cașcaval ras și un praf de sare. Se fac cu mîna muiată în făină mici gogoși de mărimea unei nuci și se rumenesc în grăsime încinsă. Se servesc fierbinți.

Bețișoare cu pateu de ficat

Deschideți o cutie cu pateu de ficat (200 gr.). Se amestecă cu puțin unt frecat spumă, o linguriță de rom sau coniac, sare și piper după gust. Separat, se face pe mașină un aluat pripit din 100 gr. unt, 150 gr. făină, un praf de sare și un pahar de apă, după ce s-a mai răcorit se adaugă 4 ouă puse pe rînd. Aluatul trebuie să fie potrivit de moale, dar să-și păstreze forma acolo unde cade. Se toarnă compoziția într-un cornet de hîrtie umplut pe trei sferturi sau în cornetul special de pînză, și se pun pe tava neunsă mici bețișoare. Se coc la foc iute. Cînd sînt coapte și bine crescute, se taie un capac în lungime și se umple cu pateul de ficat.

Rață cu măsline

Se curăță rața, se taie în bucăți potrivit de mari și se înăbușă într-o cratiță cu cîteva linguri de ulei. Cînd începe să se rumenească se adaugă 3—4 cepe tăiate mărunt și se amestecă ușor, pînă se topește ceapa. Se picură cîte puțină apă și se lasă să fiarbă înăbușit, pînă se trăgezește carnea. Se adaugă un praf de făină, 2—3 linguri de bulion și se potrivește de sare. Cînd mîncarea este aproape gata, se pun măslinele fierte în apă separat, 10 minute, și se toarnă un pahărel de vin. Se lasă să mai dea cîteva clocote. La fel se pregătește și gîsca cu măsline.

Sanda MARIN

Cum să împodobim pomul de iarnă

Înainte de orice, veți fixa bine tulpina bradului în picior — în suportul obișnuit de lemn — sau într-un vas cu nisip.

Puteți căpăta efectul de brad nins, în felul următor: cu ajutorul unei pompe de flit, stropiți pomul cu un fel de „lapte" pregătit din alb de zinc (țincvais) în apă (amestecați alb de zinc în apă pînă căpătați un lichid lăptos). După ce ați făcut această operație, îmbrăcați piciorul de lemn cu vată, puneți cîte puțină vată și din loc în loc pe ramurele (ca și în unele puncte de legătură dintre tulpină și ramuri) și, în sfîrșit, presărați pe vată, pretutindeni, naftalină. Cu ajutorul naftalinei imitați zăpada strălucitoare și astfel întreg bradul va avea într-adevăr aspectul unui brad nins.

Veți alege apoi în cameră un loc potrivit pentru pom. (Celelalte operații și indeosebi stropitul cu alb de zinc executați-le în altă parte decît în cameră, pentru că puteți murdări podelele sau pereții). Dacă aveți un brad foarte înalt, puneți-l direct pe podea. Un brad mai mic poate fi pus pe o masă ori pe altă mobilă, în așa fel încît să nu fie lovit ori mișcat. Abia acum puteți începe împodobirea pomului de iarnă.

Jucăriile și podoabele mai grele (mașinuțe, soldați de plumb, căluți de lemn, coșulețe cu bomboane, mandarine, mere etc.) le veți lega aproape de tulpină, acolo unde crengile sînt mai groase. Jucăriile ușoare și podoabele confecționate de voi le veți atîrna spre capătul crengilor. Să aveți grijă să nu atîrnați două podoabe de același fel pe aceeași crenguță, ori prea aproape una de alta. De asemenea să nu îngrămădiți prea multe podoabe într-o singură parte a pomului, restul rămînînd prea puțin împodobit. În părțile mai vizibile puneți podoabele cele mai reușite și mai frumoase, ceea ce nu înseamnă însă că spatele pomului să rămînă gol și urît! Cu alte cuvinte aveți grijă să existe un echilibru în ceea ce privește distribuirea podoabelor pe pom.

După aranjarea podoabelor puneți beteala, sau în lipsă, fire de staniol ori celuloid, lanțuri ori șiraguri de vată și staniol.

După ce ați pus în pom absolut toate podoabele și jucăriile aranjați artificiile și luminările. Trebuie să vă gîndiți că atunci cînd veți aprinde artificiile, dacă nu sînt plasate bine pot strica ori arde unele podoabe. Același lucru se poate întîmpla și cu luminările. Tocmai de aceea, atît artificiile cît și luminările vor fi aranjate la urmă și cu multă grijă.

În cele din urmă veți așeza lîngă picior, la poalele pomului, pachetele cu surprize, jucării cu postament și, nu uitați... în primul plan îl veți așeza pe Moș Gerilă.

Elena Simota GEORGESCU

Moda feminină pentru anul 1959

Mărturisesc că tema articolului de față m-a îmbiat, prin noutățile pe care bănuiam că le voi afla și pe care le știam interesante pentru orice femeie. Poate e puțin cam prematur să vorbim acum despre moda anului 1959 și desigur că trebuie să ne asumăm anumite riscuri, inerente cînd se fac previziuni asupra modei, încă de la începutul anului.

Invităm totuși cititoarele noastre să ne urmărească discuția, exemplificată cu cîteva schițe, discuție în care am pus cît mai multe și cît mai indiscrete întrebări pentru a le satisface curiozitatea. Cît despre fantezie, e liberă să-și desfășoare aripile și să treacă granițele celor cîtorva jaloane pe care am încercat, împreună cu tovarășa DORA COJOCARU, șefa secției de creație din cadrul fabricii de confecții *„Gh. Gheorghiu-Dej"* și MARIETA RADNEV, directoarea întreprinderii de stat „Arta Modei", să le stabilim pentru moda anului 1959.

— Cum apreciați în general linia modei pe 1959?

— *Elegantă prin linie și variație*, ne-a spus tovarășa Radnev.

— *Mă asociez întru totul acestei păreri*, a fost răspunsul tovarășei Dora Cojocaru, *cu o mențiune în plus: găsesc că linia modei în anul ce vine, mai lejeră, cu rochii ce marchează contururile trupului fără a le constrînge, este și foarte practică, prin posibilitățile ei de adaptare la orice siluetă.*

Mantourile...

...se mențin foarte ample, cu mai multe variații de linie. Amploarea e dată de croiala umerilor și a mînecilor, care sînt foarte largi, majoritatea chimono și prinse mai jos decît umărul. Foarte moderne sînt cutele sau pensele libere în partea de sus. Linia cea mai nouă este paltonul evazat în partea de jos. Pentru seară, se poate adapta o linie mai îngustă jos, care se obține fie din croială, fie prin înfășurarea paltonului fără nasturi în jurul corpului. Oricum ar fi însă, mantoul nu-și pierde din amploarea mînecilor și a umerilor, ceea ce îl deosebește de vechea linie mai îngustă sus. La aceste paltoane se pot purta ori gulere foarte mari, ori numai eșarfe din stofa paltonului.

Întrucît multor femei le place să se îmbrace sport, le putem spune că și la aceste mantouri se accentuează amploarea mînecilor. Gulerele și reverele sînt foarte mari și de multe ori subliniate cu tighele.

Un amănunt care ar putea interesa cititoarele: mînecile se pot căptuși cu stofă în așa fel încît să se poarte întoarse, ca mîneci treisferturi, atunci cînd vremea e frumoasă.

Rochiile...

...oferă cea mai bună exemplificare în ceea ce privește linia lejeră a modei, despre care am vorbit mai sus. Se știe în general cît de greu au acceptat femeile de la noi rochiile cu talia nemarcată. Spre satisfacția cititoarelor noastre le putem anunța, de pe acum, că tendința generală este ca talia să-și recapete locul normal. Rochiile netăiate în talie care sînt moderne au de multe ori o croială largă. În acest caz însă talia este accentuată cu ajutorul unui cordon. Croiala aceasta avantajează siluetele svelte. Tot unor asemenea siluete li se potrivește și o anumită tendință a modei de a fixa cordonul ceva mai sus de talie. Invers, în cazul unor siluete mai pline, se poate face apel la rochii cu talie ușor coborîtă, lucru care se obține printr-un cordon montat mai jos, cu fusta bineînțeles numai pe linie dreaptă. Iar pentru cele care preferă rochia fără cordon, pensele libere sau fundele conturează grațios o rochie netăiată în talie care nu ascunde liniile corpului.

Și fiindcă am promis unele mici secrete practice, vă recomandăm să vă faceți două veste cochete de pichet alb pe care să le purtați sub o rochie neagră sau de altă culoare închisă, care are decolteu.

Desigur că vreți să știți și ce lungime au rochiile. Vă vom satisface curiozitatea: lungimea rochiilor nu depășește 10 cm sub genunchi.

Pentru sezonul de primăvară...

...taioarele rămîn în continuare descătușate de linia clasică. Făcute din stofe fantezi, jachetele sînt largi, cu talia necambrată și scurte. Fustele au o linie dreaptă sau evazată, după preferințe și mai ales după siluetă.

Nu se renunță complet la taiorul clasic care se poate îmbrăca seara și în special de către persoanele mai pline.

Lungimea jachetei este atît de variată încît în ciuda tendinței generale, merge de la bolero (pentru fete tinere) din care se vede fusta evazată, strînsă în talie cu o corsetă din același material sau cu un cordon lat de piele și pînă la jachetele treisferturi care dau o notă deosebit de elegantă.

Și acum o indiscreție pe care o facem cu titlul de probabilitate: în cursul anului se va contura tendința ca taioarele să-și recapete cambrarea în talie.

Am fost tentați să comitem și alte indiscreții. De data asta, în legătură cu moda de vară. Încercările au fost însă infructuoase. Nici una din interlocutoarele noastre nu s-a lăsat înduplecată să ne facă destăinuiri. Este adevărat că e prea devreme, iar moda de vară poate aduce surprize.

Stofele, culorile și accesoriile...

...urmează cu fidelitate una din caracteristicile modei anului 1959: varietatea. Cele mai moderne țesături pentru rochiile din sezonul rece rămîn stofele tweed, homespun, stofele în dungi, stofele velur sau crep de lînă. Pentru rochii de seară sau după amiază foarte moderne sînt: catifeaua și jerseul.

Coloritul vioi are o gamă minunată pe placul fiecăruia. În afară de roșu deschis, alb, albăstru, violet, negru (predominant pentru seară), în coloritul rochiilor intervin două elemente noi. Tonuri compuse de verde, de la verdele oului de rață și pînă la verdele ruginiu, trecînd prin culori deosebite ca nuanță față de anul trecut, cum ar fi verdele alunelor, ca și combinații cît mai multe de alb cu negru, aduc prospețime și originalitate în garderoba dvs.

★

Ne oprim aici, întrucît relatările noastre, deși sumare, au depășit spațiul propus la început. În speranța că le-au interesat, rugăm pe cititoarele noastre să ne scrie despre alte lucruri în legătură cu moda anului 1959, pe care ar dori să le citească în pagina noastră.

Lucia MANOLESCU

CURIERUL NOSTRU

SANDA DIAMANDI — Orașul Stalin: La rîndul nostru, vă mulțumim și noi foarte mult. Cu un singur lucru nu sîntem de acord cu dv., și anume, cu faptul că vă declarați prea mulțumită de revista noastră și în special de pagina femeii. Noi am mai dori și propuneri de la dv. tot la fel de prețioase ca și cele din prima scrisoare care ne-au ajutat foarte mult. La fel de bucuroși sîntem și pentru critici. Este un ajutor la fel de binevenit.

TATIANA — Ploești: Vă mulțumim pentru aprecieri. La prima întrebare ați primit răspuns prin rubrica **„Cutia cu scrisori"** de la pagina sportivă. La cea de a doua vă răspundem că aveți dreptate numai în parte. Și aceasta deoarece numai limbile suedeză, norvegiană și daneză sînt de origină germanică. Finlandeza este de origine ugro-finică.

CARMEN — București: Noi v-am sfătui să urmați, de pildă, cursurile unei școli de stenodactilografie. Ar fi și util și plăcut. Și învățarea desenului tehnic v-ar fi de folos. Ați mai putea, de asemenea, învăța arta mînuirii păpușilor și multe altele de acest gen, care se predau în general la școlile populare de artă, unde se mai poate învăța pictura, sculptura etc. Rămîne să vă hotărîți, în funcție de înclinațiile și pasiunea dvs. Posibilități sînt multiple.

— Pa, draga mea, azi stăm mai puțin de vorbă, pentru că am dat drumul la apă să fac o bae...

Desen de I. BOTOȘANEANU

A. H. — Ilișești: Din cele aflate de la dv. — e drept destul de sumar — ni se pare că cel mai bun lucru este să urmați facultatea de medicină, mai ales că aveți deja trei ani în producție. Celelalte probleme nu le vedem usor rezolvabile acum. Sentimentele tinărului care spune că vă iubește și pe care-l iubiți, nu ni se par prea statornice. În orice caz, asupra acestui lucru trebuie să mai reflectați.

E. U. — Iași: Într-o asemenea situație ca cea a dv., se urmează, în general, îndemnul sentimentelor proprii și nu sfaturile unor terțe persoane. Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să judecați bine lucrurile și să nu luați ceea ce este bun din cele ce spun alții. Dar hotărîrea luată trebuie să țină în principal seama de voința dv.

VIORICA — Ploești: Problema dv. se poate rezolva, dar necesită puțină răbdare. Ar trebui mai întîi să vă aranjați situația materială personală. Ne referim la faptul că v-ați putea califica într-o muncă, astfel ca să aveți asigurate condițiile de a vă întreține atît pe dv., cît și pe copil. În același timp puteți face încercări de a-l aduce pe drumul cel bun pe bărbatul cu care ați fost căsătorită.

Accesorii

Desigur că în noaptea Anului Nou veți petrece cu prietenii revelionul. Și desigur că vreți să fiți cît mai bine aranjate. Noi vă dăm aici cîteva sfaturi care sperăm să vă fie de folos.

1. — La o rochie elegantă neagră din stofă sau mătase, recomandăm o pieptănătură cu părul tuns scurt și foarte puțin ondulat, cercei nu prea lungi și un colier în două sau trei rînduri. Pantofi și poșeta din box sau antilopă neagră iar mănușile trei sferturi pot fi negre sau dintr-o culoare asortată mărgelelor.

2. — La o rochie elegantă de revelion se poate purta părul mai lung susținut de o bantă albă de satin sau neagră de catifea pe care s-a aplicat în față o broșe cu pietre și strasuri sau numai cîteva pietre cusute. Cercei rotunzi iar la gît trei șiruri de mărgele. Pantofi, poșetă și mănuși din antilopă.

3. — La rochia de seară sau de dans, o pieptănătură cu coc dă o ținută și mai elegantă. Cocul poate fi ținut cu o panglică de catifea pe care aplicăm niște bucle de strasuri. Cerceii sînt lungi coborînd pe lîngă gît. Mănușile din antilopă lungi peste cot. Sandale și poșetă din antilopă sau din mătase.

Desene de Rodica ROMAN

GHIDUL GOSPODINEI

BOMBOANE DE ȘOCOLATĂ

Cantitățile necesare sînt următoarele: 125 gr. șocolată foarte fin rasă, 125 gr. zahăr pudră, 125 gr. migdale sau simburi de caise. Se opăresc migdalele cu apă fierbinte și apoi se descojesc. Se taie apoi în bucățele cît mai mărunte. Într-un castron se pun 50 gr. unt apoi zahărul, migdalele și șocolata, mestecîndu-se bine pînă la obținerea unei paste omogene. Din această pastă se modelează apoi mici bile de dimensiunea dorită. Se rostogolesc în praf de cacao și zahăr tos.

Dacă se folosesc la decorarea pomului de iarnă, se învelesc în hîrtie de staniol de diferite culori.

PUDDING

Pentru 6 sau 8 persoane se pune într-un vas 160 gr. făină și miez de pîine, amestecîndu-se bine cu lapte pentru a se obține o cocă ușor detașabilă de mînă. Se mai adaugă 160 gr. grăsime de vită din regiunea rinichilor, tăiată foarte fin, 160 gr. struguri, 160 gr. zahăr pudră, 80 gr. coaje de lămîie, cîteva cuișoare și 3 ouă. Se amestecă totul bine, pentru a face o cocă bine legată care se detașează bine de mînă, rămînînd umedă.

Se ia un vas, de preferință de faianță, se unge bine și se pune în interior puddingul. Se pune peste cocă o hîrtie groasă unsă cu grăsime, iar vasul se acoperă cu un șervet umed și bine legat. Se pune totul în apă fierbinte și se fierbe 4—5 ore. Puddingul se prepară cu cîteva zile înainte.

PUNCH

Într-un vas mai mare se pun o jumătate de lămîie tăiată bucăți și 4 lingurițe de ceai. Se adaugă un litru apă fierbinte, se acoperă și se lasă astfel 5 minute. Se pun apoi 500 gr. zahăr pudră și 250 gr. rom. Se strecoară și se pune în sticlă. Punch-ul se păstrează cîteva zile la un loc răcoros. Se bea fierbinte.

Aurelia AVRAM

ÎN NOAPTEA ANULUI NOU

Desen de BIDSTRUP

Pentru noaptea Anului Nou

Sărbătorile de sfîrșit de an, serbarea pomului de iarnă, și mai cu seamă noaptea de revelion, trezesc odată mai mult în oricare femeie dorința de a arăta cît mai bine, de a fi frumoasă, cu atît mai mult cu cît știe cîtă plăcere va face acest lucru soțului, copiilor și altora din preajma ei. Dar multe femei — ocupate și grăbite, mai ales dacă în seara respectivă sînt gazde — sînt obligate în aceste ocazii să recurgă la mijloace rapide de înfrumusețare, oricît de puțin durabil ar fi efectul lor. Iată deci cîteva sfaturi utile pentru atare împrejurare:

Astfel, dacă nu ați avut timp să vă spălați părul, pentru a-l degresa, presărați-l cu sare foarte fină care va absorbi grăsimea. După 20 de minute periați-l bine și în toate sensurile; va deveni suplu și strălucitor. Iar dacă vedeți că ondulația are tendința să se desfacă, sau cere anumite retușări, umeziți părul cu alcool (nu cu apă, deoarece ar avea nevoie de cîteva ore pentru a se usca), prindeți-l cu agrafe și stringeți-l într-un fileu.

Sînteți obosite și vă dor picioarele? Faceți-le o baie caldă și masați tălpile cu puțin ulei încălzit. Oboseala va dispare, vă veți simți odihnite. Nu comiteți însă imprudența de a încălța în seara respectivă pantofi noi. S-ar putea să vă strîngă sau să vă obosească, din care cauză veți fi nervoase și încordate și în locul unui obraz senin și surizător, veți căpăta un aer crispat și chinuit.

Mîinile pătate din cauza diferitelor treburi gospodărești se vor curăța dacă le veți freca cu o bucățică de lămîie. Spălați-le apoi cu apă caldă și săpun și după ce le-ați șters bine, masați-le cu glicerină în care ați pus cîteva picături de zeamă de lămîie, sau cu glicerolat de amidon care se găsește în farmacii și are proprietatea de a albi mîinile.

Chiar dacă nu ați mai făcut pînă acum acest lucru, folosiți una din cele două măști clasice de ou: de gălbenuș dacă aveți pielea uscată sau de albuș bătut spumă, dacă aveți epiderma grasă, pentru a căpăta un ten proaspăt și catifelat. În acest timp, 20—30 de minute, stați culcate în completă obscuritate, relaxați-vă și odihniți-vă ochii. Scoateți masca cu ajutorul apei călduțe, apoi clătiți-vă cu apă rece.

Dacă aveți nasul ușor înroșit, faceți i cîteva comprese cu o infuzie călduță de flori de tei, care este descongestionantă.

Pentru a avea dinții albi și strălucitori, frecați-i cu bicarbonat de sodiu. Nu abuzați însă de acest procedeu, întrebuințați-l cel mult odată pe săptămînă.

Dacă purtați o rochie decoltată, nu uitați să pudrați umerii, gîtul și decoltеul, pentru a nu crea un prea mare contrast între ele și față și dați o notă festivă ținutei dvs., prinzînd în păr și în urechi bijuterii — imitații, din strass.

Și în încheiere, un sfat prețios: dacă vreți să vă schimbați coafura, sau felul de a vă farda, încercați din timp acest lucru, chiar de mai multe ori, și mai ales nu lăsați totul pentru ultima zi. Vă veți evita surprize dezagreabile și enervări inutile. Iar dacă vreți să păreți mai tinere, pudrați-vă fruntea cu o pudră de culoare mai deschisă.

Sanda NOREANU

Sfaturi cosmetice

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CINTEC REPUBLICII

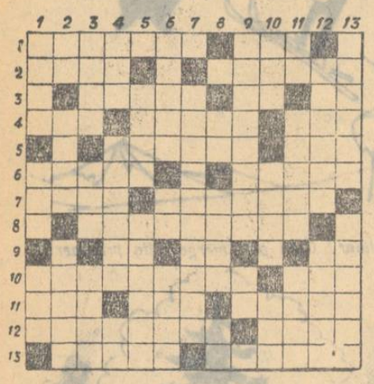

ORIZONTAL: 1) Autorul poeziei „Republica" — Etaj 2) Frumoasele noastre melodii populare — Autorul volumului „Zile slăvite" 3) Sonde, munți înzăpeziți și păduri inconjurate de aurul spicelor, de-asupra cărora strălucește Steaua roșie — Erbiu — Oală 4) In acest loc — Autoarea poeziei „Republicii Populare Romîne" — Canton în Elveția 5) Poet și academician, autorul poeziei „Stema țării" — Cui turtit 6) ...Preda, autorul nuvelei „Desfășurarea" și al romanului „Moromeții" — Un cintec din... noastră" volum de Cicerone Theodorescu 7) Dragoste—Renumite, ca produsele românești apreciate departe peste hotare 8) Se bucură de ea poporul nostru 9) Calciu — Pronume — In vers 10) Traiul din ce în ce mai bun al oamenilor muncii — Veche măsură de lungime 11) Forța lor este folosită în opera de electrificare a țării — Fluviu în Spania — Autorul poeziei „Chemarea Patriei" 12) Autorul poeziei „Patria" — Devine din ce în ce mai bun 13) Omenească — A asigura.

VERTICAL: 1) Republica Populară Romînă — Fruct — Personaj mitologic. 2) Ușier! — Acaret — La Băile de Aramă! 3) Cu părul alb — Pe cel principal îl interpretează Codarcea în filmul „Răsare soarele" — Popor 4) Fire de lînă — Soțul Polinei din romanul lui Marin Preda „Moromeții" — Grigore Alexandrescu 5) Abanos — Personaj caragialesc 6) Oraș în Moldova în care s-a construit în anii noștri un mare laminor — Victor Eftimescu — Subiect 7) Sărbătorirea proclamării Republicii Populare Romîne (pl) 8) Unu și Unu! — Un metru cub de lemne—Radiu 9) Înălțată — Elena Teodorescu 10) Metal prețios, una din bogățiile subsolului patriei noastre — Fir de sîrmă — Fire 11) Teodor Nicolaescu — Legate — Îl au apele și monedele 12) Grăbite — Ales de popor 13) Întărită — Acestuia.

N. RAICIU

LA MULȚI ANI!

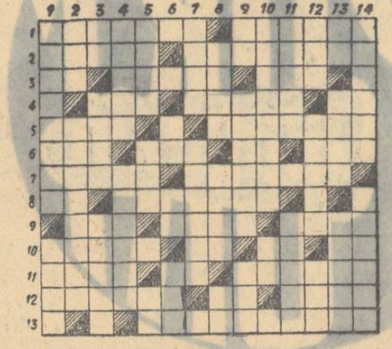

ORIZONTAL: 1) Însoțește urarea copiilor de Anul Nou — Epigrame în placintă 2) Se fac sau se trimit de Anul Nou — Nelipsit din noaptea de Anul Nou. 3) În mijlocul unui brad — Crește și ea odată cu Anul Nou — Atmosferă de veselie în noaptea revelionului 4) Se deschide incetișor și... Moș Gerilă își face apariția — Nucă poleită cu aur — Sandu Vasilescu 5) La un an odată (fem.) — Derivat al laptelui 6) Aproape nins — Traista cu bunătăți și surprize a lui Moș Gerilă — Cît pe aci să fie moș — Fluviu european 7) Cu prilejul Anului Nou apar în numere festive — La ordinea zilei! 8) Anul (nou) înmulțit cu 100 — Trecătoare. 9) Literă grecească — Fulgi de nea în pomul de iarnă — Soarele de iarnă! — Mare sau mică, o vedem pe cer — Părinte. 4) Pentru cei mici — Sprijin 5) Oaie tînără — Conducător — Colțul unui răvaș 6) „... mulți ani". — În revelion — Marchează pe cadranul ceasului începutul noului an 7) Bună pentru muncă — Dependințe 8) „... și Omul" fabulă de Krilov — Clare și precise — Fulgi de zăpadă 9) Ruteniu — Creangă de brad plină cu bunătăți și jucării — Pronume 10) Pictorița din Baia Mare — De la (od) 11) Chiot — Vin nebotezat! 12) Deal în Suedia — Parfum — Orășel în Caucazia 13) Virful unei sorcove — Cunosc — Lingă sticla cu vin 14) Localitate în U.R.S.S. — Costumul naturii în noaptea veselă a Anului Nou.

Florica IONESCU

Din Republica noastră Populară

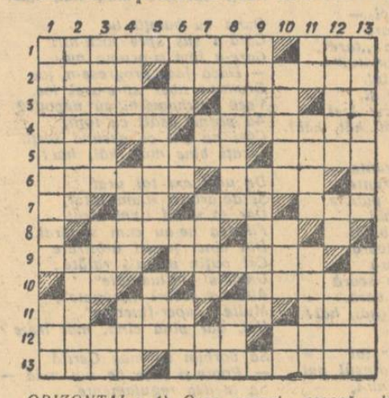

ORIZONTAL: 1) Oraș așezat la marginea Moineștilor, apărut odată cu dezvoltarea noii industrii petrolifere a Moldovei — Gospodărie agricolă colectivă 2) In acest mare oraș industrial ardelean se află renumita fabrică de strunguri „Iosif Rangheț" — Una din cele mai mari termocentrale din țară. 3) Sfredelitori ai pămîntului din rîndul cărora se ridică fruntași ca Haidululiu — Particulă a prezentului compus. — Ion Marinescu. 4) Zburători îndrăzneți (poet) — Instrumente muzicale. 5) Fecior (Ban.) — ...popular, organul local al puterii de stat — Nume bărbătesc 6) Un alt oraș nou pe harta nouă a patriei — Poiul frigului romînesc. 7) Posezi — Pronume — Strigăt de victorie — Cureluțe de mașină. 8) Pe valea Bistriței, hidrocentrala V. I. Lenin va da de aci energia electrică necesară noii industrii în dezvoltare a Moldovei — In răsărit. 9) Incercare — „Cetate a oțelului" 10) La războiul de țesut. — O poartă fiecare strung în fiecare. Anul Nou e primit cu bucurie. 10) În jurul lor sărbătorim sosirea noului an — Începe revelionul — Cadoul găinii — Ion Petrescu 11) Provoci — Posezi — Satirică sau glumeață o găsești în răvașele din placintă 12) Floarea laptelui — 1 Ianuarie 1959 — Electrod pozitiv 13) Șerpii inofensivi ai revelionului.

VERTICAL: 1) In sacul lui Moș Gerilă, pentru mici și mari — Pocnește lîngă plugușor 2) A 12-a indică stingerea luminii! — A sărbători sosirea noului an 3) Pentru cei mici — Părinte. 4) Oaie tînără — Conducător — Colțul unui răvaș 6) „... mulți ani". — În revelion — Marchează pe cadranul ceasului începutul noului an 7) Bună pentru muncă — Dependințe 8) „... și Omul" fabulă de Krilov — Clare și precise — Fulgi de zăpadă 9) Ruteniu — Creangă de brad plină cu bunătăți și jucării — Pronume 10) Pictorița din Baia Mare — De la (od) 11) Chiot — Vin nebotezat! 12) Deal în Suedia — Parfum — Orășel în Caucazia 13) Virful unei sorcove — Cunosc — Lingă sticla cu vin 14) Localitate în U.R.S.S. — Costumul naturii în noaptea veselă a Anului Nou.

11) Oraș în vechime — Nicolae — In mine — Ospătar. 12) Un mare combinat textil construit cu utilaj sovietic — Gigantic. 13) Termocentrala din Comănești folosește cărbunele din acest bazin — Nou oraș în regiunea Stalin.

VERTICAL: 1) La Hunedoara a fost construit unul de tip bluming (pl.) — Scriitor romîn, autorul lucrării „Pînă dincolo de pădurea vieneză". 2) Intr-o regiune pitorească la poalele Retezatului, se înalță acest nou oraș al Văii Iiului — Din această localitate din Ardeal se exploatează gazul metan. 3) Piele de animal (pl.) — Pătrunde tot mai mult la sate — Posesiv — 4) Mă aliez. — Cunosc—Proaspăt 5) Suliman — Cele mai îndrăznețe se înfăptuiesc în zilele noastre (sing.). 6) Jumătate de epilog — A exista — Măsură — Cavalerie. 7) Posesiv — Diftong — Intrebuințez — Nichel 8) Orașul Stalin se mîndrește a fi primul care a dat agriculturii noastre această prețioasă mașină necesară mecanizării agriculturii — Va deveni mare. 9) Bancă. Ingustă — Dezvoltase. 10) Comună în reg Constanța — Fire. — La volan 11) Simbolul geraniului — Iolanda Balaș — Arbore. 12) Centru carbonifer în Banat de unde se extrage hulă — Notă muzicală — In acest mare oraș moldovean funcționează o fabrică modernă de antibiotice. 13) A întări — Sursă inepuizabilă de materie primă pentru industria celulozei.

Mugurel ARAGON

Tare ca fierul, iute ca oțelul...

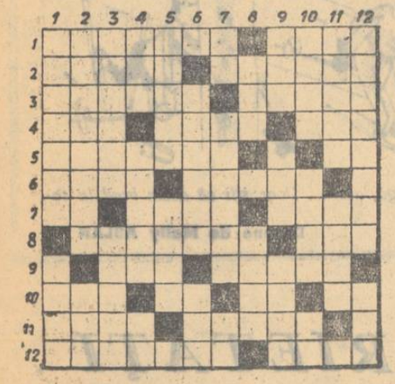

ORIZONTAL: 1) Brățările de aur — Urmă 2) Scriitor brazilian, autorul romanului „Pămîntul fructelor de aur" — Autorul piesei de teatru „Caleașca de aur" 3) Sulfură de plumb utilizată în radiofonie — „Călărețul de..." balet de Glier 4) Aduc la timple argintul bătrînetii — Drug — La distanțe mari 5) A produce un sunet metalic — Nichel 6) Nume dat unor locuitori de la munte — A căli 7) Nici jumătate! — Poet comic roman — Animale polare 8) Tragerea metalelor în fire — Oraș în Germania 9) .....s-a călit oțelul", roman de N. Ostrovski — Au pornit în căutarea linii de aur. (Mit). 10) Aurul ...căderilor de apă — Posesiv — Emil Teodorescu — Dînsul 11) Foi de tablă — Korceaghin, eroul romanului „Așa s-a călit oțelul" 12) Metal... dosit! — Culoarea metalului incandescent.

VERTICAL: 1) Ferometali — „....fierul cît e roșu!" 2) Gaz obținut prin dezintegrarea radiului, toriului sau actiniului — Riu în Camerun. 3) Impărăția clorurii de sodiu — Produs al uzinei „Nicolae Cristea" din Galați 4) „Vede" pe trei sferturi! — Rocă sistoasă — Pronume 5) Penița cu vîrful lat — ...ca prin inel 6) Toarnă (Anagr.) — Cea regală dizolvă toate metalele 7) Pe ei — Rugina memoriei — Armăsar 8) Ace... amestecate! — Cirac! 9) Alean — Impreună cu Petrov a scris „12 scaune" și „Vițelul de aur" — Lichid volatil 10) Cultivator de in—Nume masculin — In loc 11) Autorul cîntecului „Holde aurii" — Piese de metal la purtător, sub zero grade! 12) Patima grămezilor de aur (Vezi Hagi Tudose, Harpagon și alții!) — Autorul romanului „Virsta de aur".

Cornel MERIȘAN

TIC-TAC

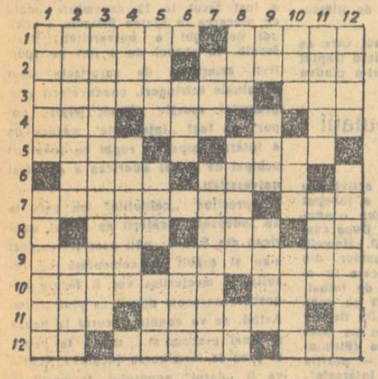

ORIZONTAL: 1) Partea inimii — Eroul povestirii „Inimă rece" de W. Hauff 2) Acid fenic — A incerca voia inimii 3) A-și lua inima în dinți — Îți produce bătăi de inimă la urcare 4) Prefix — Piesă de harnașament — Teme! 5) Casă de bani — Cuvînt scump oamenilor cinstiți de pretutindeni 6) A i se face inima cît un purice — Îl avea la inimă pe Radames 7) Duce sîngele de la inima la cap — Richard, inimă de... 8) Literă grecească — Intrument muzical hindus — George Popa 9) Invitație la somn — Lucrează obiecte dintr-un anumit metal (pl.) 10) ...inimă rea, porecla lui Jupîn Dumitrache din „O noapte furtunoasă" — Oraș în vestul țării 11) Au inima de piatră — Asigură circulația sîngelui de la inimă la organe și țesuturi 12) La sfîrșitul unui flux — Inimă albastră — Locui inimi.

VERTICAL: 1) Nu-i deloc inimos — În inima orașului 2) Îi dă inima brînci — Personaj mitologic 3) Nu le pun toate la inimă 4) Mîhnire a inimii (fig.) — Dau bătăi de inimă 5) Și inima are unul... — Fir — Zgomot caracteristic respirației 6) Tragere de inimă — Inimi ...necoapte! 7) Nume feminin — Accelerează bătăile inimii 8) Literă grecească — Inima tîrgului — Literă slavonă 9) Incep de la urmă! — Piatră semiprețioasă — Parte a minții 10) ...tac! ...tac! — Cel de dar nu se caută la dinți — Zeul cu inima războinică. 11) Virstă — Oraș în Cehoslovacia 12) Cadența bătăilor inimii — Tinteste drept în inima viitorilor îndrăgostiți.

Radu PREDESCU

LA VEDERE

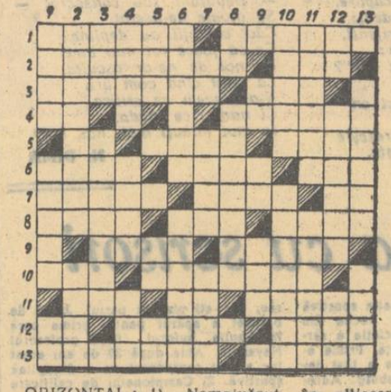

ORIZONTAL: 1) Nemaivăzut — Rudă cu Ochilă. 2) Pleacă ochii la moment — Autorul romanului „Ochiu-dracului". 3) Cît ai clipi din ochi. — Poveste cu ochii închiși. 4) Pronume posesiv — Lumina ochiului 5) Ultra scurte — Anumitor — Ochelarul degetului! 6) A parcurge cu ochii un text — Ochi de vultur — Intr-o clipită (mold.) 7) Cu ochii în patru — Refugiu — Nota traducătorului. 8) „Visez cu ochii deschiși" de H. Mălineanu — Fără vedere — Fruntași între fruntași 9) Privește! — Zeu cu patru ochi. 10) Ochi de sfoară — Trecuți cu vederea. 11) Face ochiade noaptea pe mare—Din ochire!—A lua la ochi. 12) Animale domestice — Triați — Spăla. 13) Feriți de ochii lumii — Boală care te face să plîngi fără să vrei.

VERTICAL: 1) Floarea ochilor — Instrument muzical — Ii spui de cum faci ochi. 2) Ochiul șarpelui — Se expune la vedere. 3) Est-sud-est—Ochiul boului. 4) Diminutiv feminin—Dar — Poet contemporan. 5) Rege în Wesex — Traian Stănescu — Lene. 6) Anotimp lacrimogen — Miel cu cearcăn negru în jurul ochilor. 7) Liniște — E cu ochii după vînat — Animale sălbatice 8) Din contră — Te privește de la distanță 9) Vasile Urseanu — Cauță-le la sprîncene! — Usturoiat. 10) A închide și deschide ochii repede și des — Inaintașul ochiului. 11) A da ochii peste cap — Din el se văd numai urme. 12) Cum vreți, ochiuri sau jumări? (sing.) — Din lemn — Nume de fată. 13) Poartă niște ochelari speciali (dim.) — Jurnal.

Ștefan STOIANOVICI

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Concursul nostru de dezlegări de probleme

Continuăm astăzi publicarea a două noi probleme din cadrul concursului nostru popular de dezlegări dotat cu premii. După cum am mai anunțat, la acest concurs poate participa orice cititor al revistei noastre care a dezlegat corect cel puțin una din cele opt probleme propuse spre rezolvare. Soluțiile problemelor se trimit redacției după publicarea tuturor celor opt probleme ale concursului. Reamintim că cei ce vor rezolva corect toate problemele vor concura, prin tragere la sorți, (în cazul cînd vor fi mai mulți dezlegători) pentru premiul I care constă într-un aparat de radio. Ceilalți participanți, care au rezolvat corect cel puțin o singură problemă, împreună cu cei care au dezlegat toate problemele dar nu au obținut premiul I, vor concura de asemenea prin tragere la sorți la celelalte premii.

PROBLEMA C.

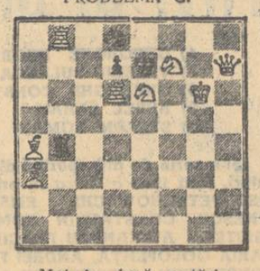

Mat în două mutări

PROBLEMA D.

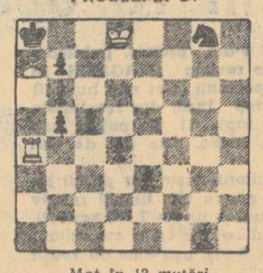

Mat în 13 mutări

Primele grupe cu deschiderea spaniolă

Anunțul că revista „MAGAZIN" continuă să organizeze grupe de șah prin corespondență cu deschidere obligatorie a stîrnit interesul a numeroși jucători din diferite părți ale țării, dornici să aprofundeze temeinic teoria deschiderilor.

Publicăm astăzi primele două grupe cu deschiderea spaniolă (1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5). Pentru a veni în ajutorul participanților la aceste grupe — ca și pentru ceilalți jucători de șah, cititori ai acestei rubrici — publicăm de asemenea cîteva partide cu deschiderea spaniolă jucate la ultimele mari competiții internaționale.

In numerele viitoare vom continua să publicăm componența altor grupe cu deschiderea spaniolă precum și a acelora cu „apărarea franceză", „gambitul regelui", „apărarea Nimzovici", „apărarea siciliană", „apărarea olandeză". La aceste turnee poate participa gratuit oricare cititor al revistei noastre, jucător de șah, dornic să aprofundeze acest ioc.

Menționăm că participanții la primele două grupe cu deschidere „spaniolă" vor începe jocul la 15 ianuarie, dată pînă la care vor primi regulamentul turneului și listele cu adresele partenerilor de joc.

GRUPA 75 — SPANIOLĂ: Ghemiușiu Gh. (București), Hera Steinberg (Huși), Petrescu Marin (București), Băiaț Marin (Gurabarza), Lupu Vasile (Reșița), U. Friedberg (București) și Adrian Cloranic (Făgăraș).

GRUPA 76: Mocuț Ovidiu (Moldovița), Petrovici Valeriu (București), Schwartz Lazăr (Iași), Vădășan Cornel (Bontești), Kugel Sigismund (Brad), Nic. Moarcăș (Orașul Stalin), și Butucan Ion (Tg. Ocna).

Alb: TAL (U.R.S.S.)
Negru: PANNO (Argentina).

Turneul interzonal de la Portoroj 1958.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc5 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0—0, Ne7 6 Te1, b5 7. Nb3, d6 8. c3, 0—0 9 h3, Cd7 10. d4, Cb6 11. Ne3, e:d 12. c:d Ca5, 13.Nc2, c5 14. e5, d:e 15. C:e5 Cbc4 16. Dd3, f5 17. Nb3, f4 18. Nd2, C:b3 19. Cc6, C:a1 ! 20. C:d8, Nf5 21. Df3, Ta:d8 22. T:e7, N:b1 23. N:f4, T:d4 24. Dg4, Ng6 25. De6+, Nf7 26. Df5, Cc2 27. b3, Ng6 28 T:g7+ !, R:g7 29. Nh6+, R:h6 31. D:f8+, Rg5 31. b:c, b:c 32. g3, Ne4 33. h4, Rg4 34. Rh2, Nf5 35. Df6, f6 36. De5, Te4. 37. Dg7+, Rf3 38. Dc3+, Ce3 39. Rg1, Ng4 40. f:e, h5 41 De1, T:e3 ? 42. Df1+, Re4 43. Dc4+, Rf3 44. Df1+, Re4 45. D:a6, *și negrul cedează. Fostul campion mondial, olandezul dr. Max Euwe, a apreciat această partidă ca o luptă titanică.*

Alb: KOSTRO (R.P. Polonă).
Negru: PIETZSCH (R.D. Germană).

Olimpiada de la München, octombrie 1958.

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0—0, Nc5 6. c3, Na7 7. d4, b5, 8. Nb3, De7 9. Ng5, d6 10. Te1, 0—0 11 Nd5, Nd7 12. Cbd2, Tb8 13. Cf1, Cd8 14. Ce3, c6 15. Nb3, Tb7 16. Ch4, g6 17. Df3, Rg7, 18. Dg3, h6 19. d:e5, d:e5 20. Chf5+, g:f5 21. N:f6+ și negrul cedează.

PAZNICUL EXPOZIȚIEI: — Ce mai aștepți, tovarășe, e ora închiderii...

CHIBIȚUL: — Aștept să văd ce mută albul!...

Desen de Paul ȘERBAN

IOSEFINI prezintă scamatorii de familie

Moneda care se topește

Iată o scamatorie dintre cele mai ușoare și care produce totdeauna un efect mare. Pentru a o executa, procedați în felul următor:

Vă așezați pe un scaun, avînd grija să prezentați spectatorilor partea stîngă a corpului. Arătați apoi o monedă de 25 bani. O așezați pe genunchiul drept și o acoperiți cu palma dreaptă. Frecînd ușor moneda, ridicați mîna. Nu se mai află nimic, moneda s-a topit.

EXPLICAȚIA: Așezîndu-vă pe scaun aveți grijă să formați o îndoitură în stofa pantalonului, pe partea dreaptă a genunchiului piciorului drept, în așa fel încît această îndoitură să formeze un mic buzunăraș.

Puneți moneda pe genunchi. In timp ce o frecați, faceți-o să alunece deasupra buzunarului. Ea cade și rămîne acolo.

Apa și vinul

Invitați pe cineva din public să guste dintr-o sticlă de vin pe care i-o prezentați. Vă scuzați, spunînd că d-voastră nu beți decît apă. Pe masă se află o tavă cu două pahare, o sticlă de vin și o carafă cu apă. Vă turnați din carafă apă, dar — surpriză! — nici n-a atins bine apa paharul și devine imediat un vin de o frumoasă culoare roșie.

Invitatul își toarnă atunci în celălalt pahar din sticla cu vin, dar vinul care curge roșu, devine apă atingînd paharul.

Ambele transformări se fac în felul următor:

Apa din carafă nu este preparată, dar pe fundul paharului operatorului s-a depus puțină pudră de anilină roșie (preferabilă fucsinei roșii). Cum această pudră se întrebuințează într-o foarte mică cantitate, ea este aproape invizibilă. Sticla de vin conține o soluție slabă de permanganat de potasiu. Acestei soluții, violacee la culoare, i se adaugă 4—5 picături de acid sulfuric și astfel capătă culoarea roșie a vinului. Indată ce se toarnă în pahar, culoarea dispare, așa zisul vin roșu curge incolor, ca apa.

„Clarviziune"

Prezentați publicului o mică cutie din lemn și patru mosorele cu ață de cusut, în culori diferite. Anunțați că posedați darul de a vedea prin corpurile cele mai opace. După ce ați dat la examinat cutia și mosorelele, depuneți-le pe masă și rugați pe cineva din public să vă lege la ochi, pentru a vă împiedica să vedeți. Băgînd unul din mosorele în cutie și închizînd-o închisă, ghiciți imediat culoarea ață înfășurată pe mosorel.

EXPLICAȚIA: Cutia nu conține nici o preparație. Deci se introduce în ea mosorelul roșu. Acesta intră exact în ea. Dar dacă se introduce mosorelul alb, acesta, fiind cu un milimetru mai înalt decît cutia, îl va împiedica să se închidă exact, lăsînd un gol (imperceptibil) între capac și fundul cutiei. Al treilea mosorel, cel albastru, care e mai scurt puțin decît cutia, are un mic joc, care permite să fie recunoscut. Al patrulea mosorel are puțin plumb sub ață și diferența de greutate îl indică culoarea.

Secretele lui Moș Gerilă...

Dragi copii! Zilele acestea am descoperit cîteva din secretele lui Moș Gerilă și ne-am gîndit că v-ar bucura să știți cu un ceas mai devreme ce face moșul în aceste zile și mai ales cum ce surprize vă pregătește cu prilejul sărbătorilor de iarnă. El este foarte ocupat acum. Mai ocupat ca niciodată. Și are și de ce. A dat comenzi peste comenzi la nenumărate fabrici și nu mai prididește tot vîrînd în sacu-i fără fund mii și mii de bunătăți. Intinerit parcă, moșul în loc să obosească, este din ce în ce mai vesel. De ce oare? Credem că l-au molipsit bucuria, voioșia și viața oamenilor noștri.

Dar ce-o fi punînd el în sac?

Tare eram curioși și noi să aflăm. N-am reușit să deslegăm acest mister decît după ce am pătruns în împărăția jucăriilor.

Trenuri, avioane și tractoare mecanice

Tramvaiul 7 din Capitală ne-a dus departe, aproape afară din oraș. Pe o străduță, o mică firmă arăta că n-am greșit drumul. Pe ea scria: *„Bucuria copiilor"*. Am intrat în fabrică și am trecut prin mai multe secții. Văzînd ce lucrează oamenii de aici ne-am dat seama că am pătruns cu adevărat în împărăția jucăriilor.

Muncitorii, aflînd scopul vizitei noastre, ne-au destăinuit cîteva din secretele moșului. Intr-o cameră — camera jucăriilor mecanice — se petrecea un lucru foarte curios: mai mulți oameni se jucau, fiecare cu altă jucărie. Apropiindu-ne am văzut cîteva din comenzile moșului. Pe o masă mare și rotundă erau montate șine de tren pe care mergeau cu viteză mai multe trenuri aerodinamice moderne. Interesîndu-ne dacă merg cu arc ni s-a explicat că fiecare din ele are cîte un motor care este alimentat de la două baterii. Acestea sînt instalate în stația trenului respectiv. Mari, frumoase și elegante, noile trenuri aerodinamice vor produce într-adevăr bucurie acelora ce le vor căpăta. Ce părere aveți? Care dintre voi merită un astfel de cadou? Ei! Moș Gerilă vă ia după catastiv și știe el cui trebuie să le dăruie... Cu acest prilej am aflat că prima serie — seria zero — este gata și acum se trece la fabricarea lor în cantitatea cerută.

Privirile ne-au fost atrase apoi de un om care avea în mînă un trepied și pe deasupra acestuia era fixat de o bară un avion. După ce a învîrtit de o cheie — avionul a început să prindă viteză și încet, încet s-a desprins de pe pămînt zburînd vreme de 5—10 minute. Apoi tot așa de lin a aterizat executînd întocmai mișcările unui avion adevărat.

Avionul zburător — noua jucărie mecanică — este înzestrat cu un arc rezistent și de calitate superioară și este o realizare a doi buni prieteni ai voștri: tovarășii Pandele Turcu și Constantin Mirică. Un alt om mînuia un tractor pe șenile care avea și remorcă. Acesta merge și el singur, binețînțeles datorită arcului care se învîrtește cu cheița.

Intr-un colț era o mică tricicletă — asemănătoare cu cele ce le vedem în oraș și care servesc la distribuirea ziarelor. Iar în pachetele făcute mai de mult ni s-a spus că au fost puse numeroase jucării mecanice despre care mulți dintre voi ați aflat de acum: autocamioane, tramvaie, trenuri cu cheie, autocisterne, automacarale, electrocare.

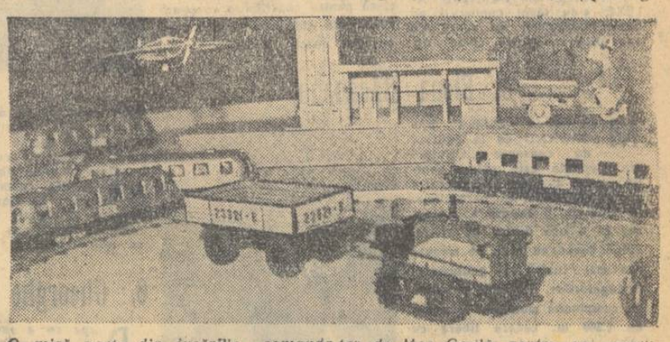

O mică parte din jucăriile „comandate" de Moș Gerilă pentru voi, copiii.

Alt secret al Moșului

Muncitorii ne-au dezvăluit încă un lucru: Moș Gerilă a făcut așa de multe comenzi, încît multe din jucăriile comandate vor rămîne și pentru anul viitor. Astfel, puțin timp după Anul Nou vor fi terminate următoarele noi jucării mecanice: fluturașii care zboară, broaște țestoase imitînd întocmai mișcările broaștelor, broscuțe săritoare și ve-verițe. Iar în anul ce vine fabrica „Bucuria copiilor" înțelege să-și respecte numele și să vă provoace o și mai mare bucurie, lucrîndu-se aici o cantitate de jucării mecanice de două ori și jumătate mai mare ca în 1958.

Mariana și Aurica nu știu la ce să se uite mai întîi...

Și pentru a vă da seama cîte jucării se fabrică pentru voi, este destul să vă gîndiți că numai aici sînt peste 200 muncitori iar alte sute și sute de oameni lucrează în alte fabrici care construiesc piesele necesare pentru jucării. Astfel la „Metaloglobus" se fac cheițele, cauciucurile vin de la fabricile de cauciuc, la „Tehnica nouă" se fac roțile și șenilele, iar la fabrica „Haia Lifșiț" din Oradea se fac elice, carcase, roți și șine din mase plastice.

Examenele jucăriei

Și acum am să vă comunic un lucru pe care nu-l cunoașteți nici voi, nici părinții voștri. Știați că orice jucărie nouă trebuie să treacă mai multe examene pînă ce se trece la fabricarea ei? Cred că nu. De altfel nici noi nu știam și lucrul acesta l-am aflat tot acum.

Inchipuiți-vă că s-a realizat un model nou de jucărie. Imediat ea este prezentată în fața unei comisii de tehnicieni care o controlează dacă este frumoasă, trainică și dacă nu e prea scumpă. După aceea ea este prezentată la o altă comisie și anume la Direcția articolelor casnice din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum. După aceste examene jucăria pleacă la Ministerul Invățămîntului și Culturii unde o comisie tehnico-artistică compusă din medici, profesori și artiști o examinează. Medicii o controlează dacă ea nu e periculoasă pentru copii, dacă nu-i poate zgîrîia sau răni, dacă vopseaua de pe ea nu e otrăvitoare. Profesorii și artiștii își dau părerea din punct de vedere educativ și didactic, dacă jucăria ajută la educarea voastră. Toate aceste comisii își dau avizul, fiecare făcînd observațiile necesare. După ce se fac modificările cerute, se trece la executarea seriei zero și apoi la fabricarea ei definitivă.

★

Inainte de a pleca am aflat istoricul fabricii pe care am vizitat-o. Ea a luat ființă în 1950 și pe atunci aci se confecționau numai păpuși și jucării din hîrtie. Intre 1954—1956 s-a trecut la fabricarea jucăriilor metalice combinate cu lemn: trompete, pușți, traforaj și jucării din mase plastice tip bibelou: avion, pistol cu sfîrlează, autogazuri, broscuțe cu zgomot, mașini de gătit și aparate de înmulțit.

Incepînd din decembrie 1956 au început să se lucreze aici și jucării mecanice însă din luna iulie a acestui an s-a trecut numai la fabricarea jucăriilor mecanice, celelalte jucării fiind preluate de alte fabrici.

Moș Gerilă și-a dat seama — pe semne — că se pot fabrica și la noi în țară o seamă din jucăriile pe care altădată le aducea din străinătate și de aceea și-a plasat comenzile la noi în țară.

Mulțumind lucrătorilor pentru bunăvoința lor, la plecare m-am gîndit ca la anul să vin din nou să-i vizitez spre a afla alte noutăți pentru voi.

Simion SAVEANU

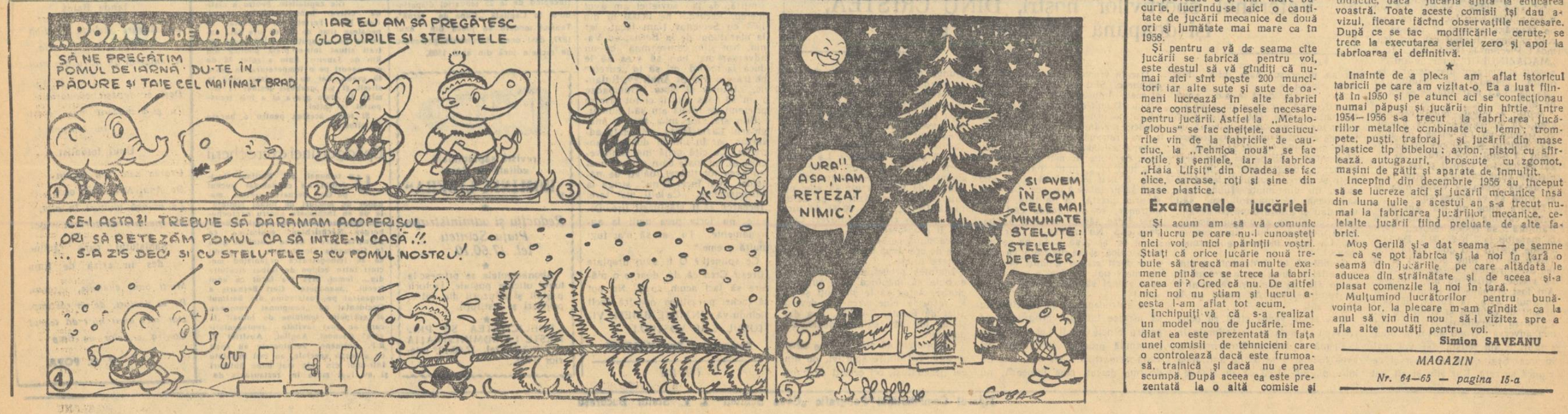

ANCHETA NOASTRĂ

„Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958"

În acest număr, așa cum de altfel v-am promis, publicăm rezultatele anchetei întreprinse de revista „MAGAZIN" în rîndul cititorilor săi, pentru a fi desemnați „Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958". După cum vedeți însă, din rezultatele publicate, azi, „cei mai buni 10" sînt de fapt... 11. Ce putem însă face ? Cuplul Simion Ismailciuc — Dumitru Alexe, este atît de unit încît și la o anchetă „ies" împreună.

Ținem să spunem cu bucurie că cititorii noștri au primit cu mult interes această anchetă trimițîndu-ne, cu tot timpul relativ scurt pe care l-au avut la dispoziție, nu mai puțin de 2.785 scrisori.

Și acum, pentru satisfacerea cît mai grabnică a curiozității dvs., iată-l pe cel mai bun 10 (se poate citi 11), așa cum au reeșit din numărarea voturilor trimise de cititori :

1) IOLANDA BALAȘ	2779 voturi
2) S. ISMAILCIUC — D. ALEXE	1962 voturi
3) ELENA BACAOANU	1715 voturi
4) ELENA TEODORESCU	1706 voturi
5) CONSTANTIN ANTONESCU	1623 voturi
6) GHEORGHE NEGREA	1597 voturi
7) VALERIU BULARCA	1319 voturi
8) GHEORGHE CONSTANTIN	1102 voturi
9) AUREL ZAHAN	987 voturi
10) ȘTEFAN ROMAN	886 voturi

Și o serie de alți sportivi din țara noastră au primit numeroase voturi, fără însă a intra în primii 10. Iată cîțiva dintre aceștia : IOSIF PETSCHOWSCHI, ELISABETA POLIHRONIADE, DUMITRU IONESCU, CONSTANTIN TOMA, ALEXANDRU POPESCU, DINU CRISTEA, ALEXANDRU PENCIU, M. DOBRESCU, VASILE PINCIU, MARIA GOLOPENȚA, ANDREI FOLBERT, CONSTANTIN GRECESCU, CONSTANTIN DUMITRESCU (ciclism), VASILE MINDRU, A. BULGARU, MIHAIL MITROFAN, M. NEDEFF, MARIA DIȚI, M. FERECATU, GABRIEL MOICEANU, LIA MANOLIU și alții.

Considerăm că rezultatul acestei anchete este reprezentativ și că cititorii noștri au indicat în mod corespunzător pe acei sportivi care în anul 1958, prin performanțele și comportarea lor, merită cinstea de a figura în acest tabel de onoare.

1. Iolanda Balaș

Statisticienii de specialitate din lumea întreagă au stabilit că anul acesta au fost înregistrate 25 noi recorduri mondiale la atletism : 11 de către bărbați, 14 de către femei. Performanța performanțelor a realizat-o atleta noastră IOLANDA BALAȘ, cu cinci recorduri mondiale la săritura în înălțime (1,76 m., 1,80 m., 1,81 m., 1,82 m., 1,83 m.).

Cititorii care au răspuns la ancheta noastră au acordat Iolandei Balaș preferințele lor. Așa cum o arată și clasamentul de mai sus din cei 2.785 de cititori care ne-au trimis răspunsuri, doar șase au omis-o pe Iolanda Balaș.

Rezultatele acestei anchete sînt și ele o dovadă a prețuirii de care se bucură Iolanda Balaș — această tînără care și-a început cariera sportivă în anii noștri de democrație populară — din partea iubitorilor de sport din țara noastră.

„Joli" e la loc de frunte și în toate clasamentele din lume unde este vorba de cei mai buni sportivi ai anului.

Pentru că am pomenit despre statistici, să mai amintim și altele dintre performanțele din acest an ale marei noastre campioane : a cîștigat toate cele 22 concursuri interne și internaționale la care a participat, a cucerit titlul de campioană a Europei la specialitatea ei și a dobîndit titlul de maestră emerită a sportului din R.P.R. și încă un „amănunt" : a împlinit luna aceasta (la 12 decembrie) vîrsta de 22 ani.

2. Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe

Maeștrii emeriți ai sportului SIMION ISMAILCIUC și DUMITRU ALEXE s-au făcut cunoscuți nu numai iubitorilor de sport din țara noastră dar și celor de peste hotare. Acest minunat cuplu al canotajului românesc s-a impus atenției generale prin deosebitele sale rezultate dobîndite în ultimii ani. După succesul de mare prestigiu realizat în îndepărtata Australie cînd au devenit campioni olimpici, cei doi fii ai Deltei Dunării au adăugat bogatului lor palmares încă două titluri care l-a consacrat definitiv în lumea canotajului. În 1957, au cucerit la Gand cununa de campioni ai Europei, iar anul acesta în luna august la Praga au intrat în posesia titlului de campioni mondiali la canoe dublu viteză. Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe, două din cele mai reprezentative figuri ale sportului nou din țara noastră, s-au bucurat pe bună dreptate de aprecierile iubitorilor de sport care-i stimează și-i apreciază pentru contribuția ce și-au adus-o la ridicarea prestigiului mișcării noastre sportive.

3. Elena Băcăoanu

Muncitoarea ELENA BACĂOANU de la Fabrica de conserve „Griviță" din Capitală este prima sportivă care a adus țării noastre un titlu mondial la parașutism. În ziua de 6 august a acestui an, la o oră destul de tîrzie, Elena Băcăoanu urca pe treapta cea mai înaltă a podiumului învingătorilor, primind cununa de campioană mondială la proba de 2.500 m. căzere liberă cu viraje. Aceasta s-a întîmplat pe aeroportul din împrejurimile orașului cehoslovac Bratislava, locul de desfășurare a campionatelor mondiale de parașutiști. Atunci, în acea zi de 6 august, cea mai fericită zi pentru această tînără muncitoare, crescută în anii regimului nostru de democrație populară, sportul românesc a făcut prin Elena Băcăoanu un nou pas spre continua sa afirmare pe plan internațional.

4. Elena Teodorescu

Vocea crainicului anunța de cîteva minute că întîlnirea de gimnastică dintre echipele feminine ale R.P.R. și R.S.S. Ucrainiene se încheiase. Spectatorii au rămas însă nemișcați pe locurile lor. Și nu le-au părăsit decît după ce ELENA TEODORESCU și Raisa Borisova au repetat la cererea lor exercițiile la sol. Am amintit acest episod pentru a arăta că nu întîmplător cititorii ce au răspuns anchetei noastre au situat-o pe Elena Teodorescu printre cei mai buni zece sportivi ai anului.

Pentru a contura și mai mult personalitatea sportivă a Elenei Teodorescu să vă amintim succesele mai de seamă realizate de ea de-a lungul acestui an.

A cucerit primul loc în întîlnirile de gimnastică R.P.R.—R.P.F. Iugoslavia ; R.P.R.—Italia și R.P.R.—R.S.S. Ucraineană, a făcut parte din echipa R.P.R. care a cucerit locul III la campionatele mondiale, a devenit campioană absolută a țării pentru a patra oară consecutiv și face parte din echipa campioană a țării, C.S.U.

5. Const. Antonescu

Tirul românesc se bucură pe bună dreptate de un frumos prestigiu internațional. Printre cei care au contribuit la afirmarea acestei discipline sportive se află și maestrul sportului CONSTANTIN ANTONESCU, unul din trăgătorii noștri fruntași. Anul acesta Constantin Antonescu a avut o activitate rodnică obținînd o serie de rezultate care l-au situat pe merit în primii 10 sportivi ai anului. Constantin Antonescu a dobîndit cele mai mari succese la campionatele mondiale desfășurate în luna august la Moscova. Trăgătorul român a cucerit aici titlul mondial la armă liberă, calibru mare, poziția picioare și a făcut parte din echipa R.P.R. care este corecordmană mondială la armă liberă, calibru redus, poziția culcat. În plus tot în acest an Constantin Antonescu a cucerit 5 titluri de campion republican și a stabilit un nou record al țării.

6. Gheorghe Negrea

După ce a reușit în 1957 să cucerească titlul de campion al Europei la box GHEORGHE NEGREA a confirmat această excepțională performanță, încheind anul 1958 cu un palmares remarcabil care-i confirmă valoarea.

Opt meciuri internaționale dintre care 7 cîștigate, 19 meciuri interne cu 18 victorii în marea lor majoritate încheiate înainte de limită și un singur meci nul (cu Petre Zaharia) reprezintă o carte de vizită demnă de un sportiv fruntaș.

Gh. Negrea posedă însușirile caracteristice ale unui sportiv de tip nou, crescut de regimul de democrație populară.

7. Valeriu Bularcă

Anul care se va încheia peste cîteva zile va figura cu mare cinste în palmaresul luptătorului VALERIU BULARCĂ. Nu-i chiar atît de ușor ca într-un singur an să ocupi locul trei la campionatele mondiale, să fii campion balcanic, să cucerești primul loc în Cupa Iugoslaviei, într-o confruntare cu luptători de mare valoare, să învingi pe campionii Suediei și Finlandei — țări cu mare tradiție în acest sport — în fine din 18 întîlniri internaționale să cîștigi 15, să pierzi numai 2 și să realizezi un meci nul.

Pe plan intern, tînărul călitor de la uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin, deține un adevărat record demn de invidiat. Din cele 58 de întîlniri susținute în acest an, el n-a fost niciodată învins, deținînd cu autoritate titlul de campion republican. Maestrul sportului Valeriu Bularcă este un sportiv de tip nou cu care sportul românesc se mîndrește.

8. Gh. Constantin

În 1955 și-a făcut apariția în echipa de tineret a Casei Centrale a Armatei un fotbalist despre care puțini auziseră pînă atunci : GHEORGHE CONSTANTIN. Avea pe atunci 23 de ani.

Marele public și specialiștii l-au remarcat repede, așa ca pe volei din care de foarte puține ori a lipsit în ultimii ani excelentul jucător al formației Cetatea Bucur. Dovada o constituie și alegerea de care ne ocupăm astăzi. Se cuvine să mai arătăm că această alegere, cum au subliniat mulți dintre cititorii ce au răspuns anchetei noastre, a fost influențată și de ecourile turneului internațional de volei desfășurat în septembrie la Paris. Atunci în „Primul turneu al capitalelor" victoria finală a revenit cu autoritate echipei Bucureștiului care a învins în partidele disputate echipele Varșoviei, Parisului și Moscovei.

Texte: Ion BOCIOACA și Gh. RUSSU

Fotografii: I. MIHAICA și Th. ROIBU

9. Aurel Zahan

O disciplină sportivă în care țara noastră și-a cîștigat în ultimii ani un frumos prestigiu este și jocul de polo pe apă.

În acest sport se remarcă în deosebi Aurel Zahan, căpitanul echipei naționale și al clubului „Dinamo" din București. Element de bază al echipei reprezentative, Zahan s-a impus și-n acest an ca cel mai bun jucător de polo, fiind un factor de seamă în cadrul celor 6 partide internaționale disputate în acest an (cu U.R.S.S., R.P. Polonă și R.D. Germană de cîte 2 ori) și a celor 11 întîlniri interclubiuri și interorașe.

Maestru al sportului de la vîrsta de 19 ani (acum are 21 ani), Aurel Zahan a condus și echipa sa la un succes demn de invidiat : clubul „Dinamo" a cîștigat în acest an campionatul republican de polo obținînd în zece meciuri tot atîtea victorii.

10. Ștefan Roman

ȘTEFAN ROMAN a cucerit simpatia tuturor spectatorilor. Remarca am întîlnit-o în multe ziare și reviste cînd relatau desfășurarea unui joc al echipei noastre naționale rapida lui promovare în echipa a I-a a C.C.A. n-a surprins cum n-a surprins nici faptul că necunoscutul de pînă ieri, a ajuns curînd în echipa națională. Talent în plină dezvoltare, Gheorghe Constantin este astăzi unul din jucătorii de bază ai echipei noastre reprezentative de fotbal în care aportul lui este de multe ori hotărîtor în obținerea unui rezultat favorabil.

PLUGUȘORUL FOTBALIȘTILOR

Aho, aho, copii și frați,
Debutanți sau consacrați,
Tineri selecționați
Toți ce-n minge știți să dați,
Spectatori neobosiți
Ce la meciuri vă-mbulziți
În careu vă adunați
Și cuvîntu-mi ascultați :
— „S a sculat mai an
Bazil Marian
Și cu Ene II
— Precum știți și voi —
Și-au declarat în ziare
Că la anul pornesc „tare",
C-au sfîrșit cu „tatonatul"
Și că iau campionatul.
Vorbe mari rostit-au ei
Dar azi sînt pe locul trei.
Fiți mai modești măi, hăi, hăi !

Baratki postat în frunte
A-nceput să se încrunte
Că băieții lui pierd puncte.
Au făcut două trăznăi
Și-au mîncat două bătăi.
Fiți atenți la primăvară,
Căci șefia nu-i ușoară
Și poți pierde într-o seară
Tot ce-ai adunat o vară.
Fiți mai atenți, măi, hăi, hăi !

Lupaș cu „Progresul" lui
N-u prea scos nici dinsul pui.
Azi îl vezi și mîne nu-i,
Căci colindă permanent
Prin întregul clasament
Căutînd un loc decent.
Dar precum se știe, locul
Nu ți-l oferă norocul,
Ci-l obții precum ți-i jocul.
De-aia-n anul care vine
Noi vrem să jucați mai bine,
Căci condiții sînt depline.
Aveți grijă la reluare
Să nu mai șutați în bare
În tribune, sau spre.. Soare.
Jucați bine măi, hăi, hăi !

Minați plugul tot așa
Căci acuma vom ura
Colind pentru C.C.A.
Să trăiești, să-ntinerești,
Lotul să ți-l primenești,
Căci Zavoda și-Apolzan
Mai îmbătrînesc c-un an
Și-o să-i vezi căzînd în iarbă
Fiindcă și-au călcat pe barbă.
Spuneți voi, a cui e vina
Că-ndrăgesc unii rutina
Pe cînd tineri talentați
Stau pe tușe ne-ncercați ?
Promovați-i măi, hăi, hăi !

Și echipelor din țară
Le urăm în fapt de seară
Să aibă succes la vară.
Farului, ce-i azi „lanternă", —
Nu-i fie zona eternă.
Să-și aprindă faza mare,
Poate o fi rost de scăpare.
Le-amintim și la studenți
Că în „tur" sînt corifenți.
Și nu nțelegem de ce :
Vor să-nveațe-n grupa „B" ?

„Steagul Roșu" în ăst an
A jucat fără elan.
Noi sperăm că se trezește
Și că nu ne părăsește.

De „mineri" n-avem ce spune,
Strîns-au 10 puncte bune,
Și puteau să mai adune

Tinerilor băcăoani
Noi le spunem „la mulți ani".
Nu putem să-i criticăm,
Dimpotrivă-i lăudăm
C-au luptat frumos cu toții
Și au loc fără emoții.
Luați exemplu măi, hăi, hăi !

Oană cu băieții lui
Cată-n sus spre locu-ntîi
Care-a fost și-acuma nu-i.
— Dacă faci progrese-n joc
Drumu-i liber spre-acel loc.
Vezi Petchowschi cu nepoții ?
Au pornit asalt cu toții,
Căci nu știi ce ascund sorții.
Jucați bine măi, hăi, hăi !

De urat am tot urat
Și de-arbitri n-am uitat,
Dar la urmă i-am lăsat
Fiindcă ne-au cam supărat.
Din cinci jocuri arbitrate
Cel puțin patru-s ratate :
Unele-s „influențate"
Altele-s jocuri „scăpate",
Multe „super-fluerate".
Hei, dar pînă cînd, măi frate ?

Să vorbim cu moș Gerilă
— Poate-și face de noi milă —
Să le dea regulamente
Și fluiere mai „atente",
Ca în anul care vine
Toți să arbitreze bine.
Ajutați măi, hăi, hăi !

Minați plugul mai ușor,
C-am ajuns la spectator :
— „Să-ți fie anul cu spor
Să fii factorul motor,
Permanent decor sonor
În Giulești sau în Obor.
Să vezi goluri cu duiumul
Jocuri, tot unul și unul.
Fotbaliști ce știu să joace.
Să te-aud zicînd : „îmi place !"
Să fie cum îți dorești,
Să ai ce să povestești :
Care-a fost faza frumoasă,
Cum a intrat mingea-n plasă,
Să îți aștteptat la masă.
Cînd te-ntorci tîrziu acasă
Soața să te-ncurajeze,
Hrana rece să-ți livreze,
Ca-ntreg anul să-l petreci
Alergînd din meci în meci
Minați plugul măi, hăi, hăi !

Iacă vine înserarea
Și noi n-am sfîrșit urarea.
Fotbaliștilor în bloc
Le urăm la toți noroc
Turul care s-a sfîrșit
Să le dea de gîndit
Că față de spectatori
Au rămas totuși datori.
În vacanța ce-au luat
— Debutant sau consacrat —
Să învețe ne-ncetat.
Căci condiții au depline
Ca să joace tot mai bine.
Pe noi de ne-ar asculta,
La anul cînd vom ura
N-o s-avem ce critica,
Ci numai ce lăuda.
Ia mai minați măi, hăi, hăi !

N. DIMA

— Extraordinar ! Cum poți merge atîta prin aer ?...

— 3...4...5...
— Mai încet, te rog, visam ceva atît de frumos...

— Lasă-l, dragă, acolo... Doar știi că avem brad la cabană...

Desene de Matty ASLAN

VARIETĂȚI

Statistici americane

În Statele Unite moda statisticilor a luat o mare amploare. Ultima statistică dată publicității la Chicago se referă la numărul elevilor din școlile primare care... au murit anul acesta de pe urma practicării fotbalului american. Potrivit datelor oficiale, în cursul actualului sezon, au căzut victimă acestui „sport" 10 elevi. Pare curios dar această cifră a avut darul să... mulțumească pe cei care conduc destinele fotbalului american. Motivul ? Statistica anului trecut a arătat că numărul morților recrutați din rîndurile elevilor a fost de 14.

Există însă și altfel de statistici legate de dezvoltarea mișcării sportive din S.U.A. Astfel, peste 60 la sută din elevii de școală nu sînt în stare să execute cele mai elementare mișcări de gimnastică. O treime din numărul tinerilor care au împlinit vîrsta armatei nu pot fi încorporați pentru debilitate fizică. În sfîrșit, 91 la sută din cele 150.000 de școli din S.U.A. nu posedă o sală de gimnastică.

Și mai sînt unii americani care se mîră de ce Statele Unite pierd treptat supremația pe care au avut-o cîndva pe tărîm sportiv.

Fotbalul și deputații englezi

În Marea Britanie, activitatea arbitrilor de fotbal a început să dea dureri de cap conducătorilor partidelor politice. După cum anunță ziarele engleze, D. Howell, deputat în Camera Comunelor din partea partidului laburist, care în același timp este și arbitru de fotbal, a declarat că este nevoit să rupă orice legături cu sportul. „De fiecare dată cînd trebuie să arbitrez un meci de fotbal în regiunea mea (Birmingham) — a arătat Howell — poziția partidului conservator se întărește".

Cum data alegerilor parlamentare din Marea Britanie se apropie, nu va trebui să mire pe nimeni daca conducerile partidelor conservator și laburist vor organiza ...cursuri de perfecționare pentru deputații — arbitri de fotbal.

Pentru o bucată de pîine !

Profesiunea de ciclist este deseori tragică și dureroasă în țările capitaliste. Pentru a cîștiga cîțiva bani, ciclistul brazilian Enio Ferreira a acceptat să pedaleze timp de 80 de ore fără încetare pe un spațiu de 100 metri pătrați situat într-o piață publică din Rio de Janeiro. Enio a rulat 78 de ore uneori pe o temperatură de peste 40 grade, dar nu a rezistat pînă la sfîrșit și s-a prăbușit leșinat la pămînt. În stare gravă el a fost transportat la spital.

Și toate acestea pentru o bucata de pîine !

Epilogul unei excrocherii

Un tribunal din Berlinul Occidental l-a condamnat recent pe Gert Bernarts, pretins „manager de meciuri de fotbal feminin" la un an închisoare pentru excrocherie. Relatînd acest caz, ziarul „Nürenberger Nachrichten" subliniaza ca Bernarts, care o ducea destul de greu în Germania Occidentala, s-a gîndit să se îmbogățească organizînd meciuri între echipe de fotbal alcătuite din... femei. Așa s-a făcut că anul trecut, „managerul" Gert Bernarts a organizat pe Poststadion din Berlinul Occidental un „campionat european al echipelor feminine de fotbal" la care au fost invitate „reprezentativele" Olandei, Angliei, Austriei și R.F. Germane. Jucătoarele au sosit cu avioane speciale, au fost instalate într-unul din cele mai bune hoteluri și au luat masa în restaurante de lux. Cînd „organizatorul" a văzut însă că la acest „campionat european" numărul spectatorilor a fost de... cîteva zeci, a dispărut pur și simplu fără să plătească nici un ban proprietarilor hotelului, restaurantelor și celor două societăți de transporturi aeriene care i-au stat la dispoziție.

Și astfel, Gert Bernarts, după ce a fost arestat în loc să se îmbogățească a... „îmbogățit" închisorile vest germane cu încă un excroc.

Un „dar" al guvernului american

Anul acesta guvernul S.U.A. a inițiat o acțiune menită să facă mai bine cunoscut sportul american peste hotare. Sub auspiciile președintelui Eisenhower a fost organizat un program de turnee al diferitelor echipe care a primit denumirea de „Popor pentru popor".

O știre transmisă de agenția Associated Press relatează că începutul punerii în aplicare a acestui program a fost făcut la 12 decembrie odata cu plecarea în Marea Britanie a echipei de rugbi a universității Dartmouth. În scopul de a feri pe sportivii americani de surprizele unor eventuale înfrîngeri, conducătorii programului sportiv „Popor pentru popor" au luat „înțeleapta" măsură de a întîlni echipe de rugbi cu jucătorii echipei de fotbal american a aceleiași universități.

Apreciind „calitățile" pe care le au îndeosebi jucătorii de fotbal american din S.U.A., unii gazetari englezi s-au și grăbit să comenteze că rezultatele meciurilor vor fi făcute cunoscute oarecum diferit ca pînă acum. Astfel, se va anunța : scorul la pauza și final precum și... morții la pauza și pînă la terminarea jocului ! Aceasta va fi „darul" poporului, în realitate al guvernului american pentru poporul englez.

Cutia cu scrisori

I. BELU — Iași : Asociația sportivă „Dinamo" este cea mai veche din U.R.S.S. În acest an, asociația a sărbătorit 35 ani de existență. Prima echipă de fotbal din Rusia a fost înființată în 1897, la Petersburg. Adresa pe care ne-o solicitați — din păcate — n-o cunoaștem.

I. MATĂSARU-Ploești : 1) Ne pare rău, dar ați pierdut pariul. Jocul de baschet a apărut pentru prima oară în Anglia, autorul fiind profesorul Naysmith. Abia după 30 de ani acest joc a fost recunoscut ca o disciplină sportivă. 2) Campionatul de calificare la baschet (masculin) va avea loc între 19 ianuarie și 15 iunie 1959 (etapa I-a pe raioane). Etapa finală între 26—31 august la Sibiu.

V. PINTEA-Brăila : 1) Recordul mondial al orei (pe pistă) aparține ciclistului francez Roger Riviere cu 47,347 km. Iată cîteva detalii ale bicicletei pe care a folosit-o : greutate: 6,700 kg; înălțime 54,5 cm ; roțile : formate din 28 de spițe; cauciucurile: greutate 98 grame fiecare și umflate cu helium ; cadrul: din oțel 4/10; pasul folosit 53x15,2.

GH. VARDALI-București : Întrecerile de tenis sînt într-o scurtă vacanță. Veți putea revedea pe fruntașii acestei ramuri sportive în curînd (începînd de la 25 ianuarie) disputîndu-și în Capitală „Cupa de iarnă". Tenisul modern se joacă din anul 1877, deși unele documente pomenesc de rachete încă din anul 1500.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

RĂVAȘE

Recordmanei mondiale la săritura în înălțime, Iolanda Balaș

La sărituri văzîndu-ți dibăcia,
A remarcat un hîtru din mulțime :
Deși ai depășit copilăria,
Tu și-n prezent mai crești în înălțime !

Unui fotbalist

Urarea asta ți-o închin
De Anul Nou, fără ocol :
La muncă lovituri în plin,
La meciuri lovituri în... gol.

Șahistului care rămîne des în criză de timp

Mulți bani cheltuie, săracul,
Pe la doctori, de-un răstimp.
Dar nici unul nu i dă leacul
Contra...crizelor de timp

V. D. POPA

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noștri, DINU CRISTEA, își deapănă amintirile (VII)

Și-acum vent și ziua despărțirii odată cu despărțirea de anul 1958. Numai că noi n-om plînge, cum fac unii, că doar ne făcurăm prieteni și de-acu'-ncolo o-ncepe drumul cel mai frumos ! Plecăm la braț, din... foile „MAGAZINULUI" unde ne-am cunoscut și mergem mai departe laolaltă, lăsînd-o pe primitoarea „gazdă" să-i mai adăpostească și pe alții.

Acuși e totuși hopul cel mai greu, că vorba de pe urmă a omului trebuie să fie vorbă, nu glumă. Sportul și Zatopek m-au învățat că omul e ca fierul : l-ai băgat în foc, l-ai înroșit și s-a-ndoit. Fiecare după căliturâ... Atîta ține. Și de-aia vreau ca vorba mea de pe urmă să vă-ntărească.

Despre mine nu mai am decît puține cuvinte. O mare ambiție mă frămîntă : să cobor recordul țării la maraton la 2 h 25; 00,0. De la o vreme, am în cap doar maratonul. Vreau să fiu bine pregătit și să fac acest record care să țină multă vreme. Altfel nu mă liniștesc. Am fost aproape de rezultat chiar în anul ăsta, la Turda, dar am plesnit de căldură și vîntul cu nisip m-au împiedicat. N-am avut nici adversari și-am dus-o de unul singur. N-am reușit, dar voi mai încerca. Știu cît e de greu și ce muncă se cere. Dar știu și cît pot eu să muncesc. Asta mi-a fost doar viața !

Apoi, acum, dacă e s-o spun pe-a dreaptă am ce n-am avut altădată : condiții. Uite „condițiile" astea mă și țin : masa e bună, la fabrică muncesc mai ușor, terenuri bune am unde vreau : la uzină, la „Republicii" (nu pe maidane, prin hîrtoape), baia caldă nu-mi lipsește și antrenamentul îl fac după carte, nu din minte. Inima mi-e sănătoasă, iar plămînii pot să-i mai dau și altora după 50 de ani, buni, curați ca ai noului născut. Dacă motorul e bun, duce caroseria. La mine motorul e antrenamentul.

Gîndul că la 47 de ani un singur atlet în lume mai e prezent în probe atît de grele și că omul e un rominaș, îmi dă puteri ca la 20 de ani.

Cînd mi-oi vedea visul cu ochii (și cred că asta se va întîmpla în 1960) mă voi retrage din sport. Voi avea tocmai bine 50 de ani. Asta mi-e planul. Cred că mi-ajunge !

Dar în vremea asta n-am să mă odihnesc. Sînt cu ochii pe Marin al meu. Împreună cu antrenorul Silviu Dumitrescu îl pregătesc să-mi fie urmaș. Anul ce vine va munci, iar în 1960 cînd taică-său se va retrage, el va trebui să-nceapă a rodi. Calități are : mai mari ca mine. E mai înalt, pasul îi e mai lung, inima bate ca și-a mea. E mai leneș însă și nu știe încă să prețuiască munca. I-o spun și prin gazetă, ca un tată, ca un antrenor, să nu creadă că-l cert doar între pereții casei și să bage-n cap Nu numai el, dar toți copiii de azi ; să vadă pe ce pămînt calcă și să-nțeleagă că este altul decît cel cu gloduri pe care am mers noi. Dacă el e mai ușor, apăi atunci să muncească mai cu spor !

La antrenamente să fie cinstiți ; să lucreze întregul program, că pentru binele lor îl fac. Oboseala înseamnă proastă pregătire, ori viață nesportivă. Cine bea, cine nu doarme destul, cine fumează, nu ajunge departe ca sportiv. O noapte pierdută la chef înseamnă două săptămîni fără antrenament. După masa de prînz, sportivul trebuie să stea lungit două ore, să doarmă, să citească ori să gîndească. Apă prea mult să nu bea, laptele, dulciurile, fructele, legumele și carnea uscată să nu-i lipsească. La antrenamente, vara și iarna, să fie bine îmbrăcați, călduros, cu treninguri și ciorapi de lînă, la gît să aibe un fular. Așa l-am văzut și pe Zatopek făcînd. După 20-30 de ture mai arunca cîte un pulover. Corpul îi era mereu cald, iar baia o făcea după ce se odihnea o jumătate de oră după cursă, ca să nu-și forțeze inima.

Înaintea probei, cu 2-3 zile, nu e bine să mănînce ouă, supe și ciorbe. Astea să le știe toți și să le respecte cine vrea să devină atlet de frunte. Condiții, le-a dat și le tot dă regimul democrat-popular.

Ca prieteni să știe pe cine să-și aleagă. Tot dintre sportivi, nu din cei nesănătoși, ori certați cu buna creștere. Mie mulți mi-au fost prieteni, dar o mînă de ajutor simțită, de la sovietici am avut mereu. Recordul pe 10.000 m din 1951 cu Semenov l-am făcut, iar la maratonul de la Berna, cu Vanin. Noi știm ce-nseamnă ca un adversar mai bun să vrea să te ducă la record, ori să te „curețe" pe traseu. Nici pe Anufriev, Bulancic, Lituiev și Nina Dumbadze n-am să-i las uitării ci tot printre prietenii de inimă am să-i număr.

Bun sfătuitor mi-a fost și maghiarul Lazio Hireș, altă dată adversar, iar în ultimii doi ani, antrenor. Cu cîtă grijă mă supraveghea el, cu toate că-n grupul nostru avea tot tineret, băieți de nădejde. „Mai încet Dinu", striga la antrenamente. Ceilalți mai tare. „Incearcă să-ți stăpînești firea Dinule, nu forța prea mult la antrenamente. Tu ai să mai fugi multă vreme."

Ce spuneți ? O fi avut dreptate Hireș ? Cred că da, doar e o plăcere să faci acum sport. Nu pot să închei povestirea noastră decît zicîndu-vă : INAINTE BAIEȚI, VITORUL E AL VOSTRU !

Redactare: Em. VALERIU

(Sfîrșit)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

Demonstrație la San Francisco împotriva politicii agresive a guvernului american.

„Spectrul depresiunii plutește deasupra lumii capitaliste"

Corespondență de la Carl Marzani (S. U. A.)

Cum va arăta lumea în 1965?

Cînd redactorul „MAGAZINULUI" mi-a pus această întrebare de la celălalt capăt al firului transoceanic ce leagă New-York-ul de București, gîndul m-a purtat în urmă cu șapte ani. Pe atunci tocmai ieșeam din închisoare, unde ajunsesem în chip de condamnat politic al fascismului american; războiul părea că bate la ușă, iar Administrația Eisenhower — Dulles tocmai își începuse guvernarea. Viitorul se schița, deci, în culori sumbre. Iar astăzi... după șapte ani... Forțele păcii și progresului se află în plină ascensiune.

Cred, de aceea, că pentru a ne închipui cît de cît ce ne vor aduce viitorii șapte ani, trebuie să începem prin a privi în urmă la cei șapte ani care au trecut și a desprinde tendințele manifestate în această perioadă.

Tendința cea mai importantă manifestată în ultimii șapte ani a constituit-o seria neîntreruptă de înfrîngeri suferite de imperialismul american. Timp de șapte ani John Foster Dulles a fost principalul purtător de cuvînt și principalul strateg al imperialismului. Din întreaga sa carieră politică se conturează profilul imperialismului înrăit. El este omul care a asigurat înarmarea lui Hitler, mijlocindu-i primul împrumut în valoare de miliarde de dolari acordat Germaniei naziste, el a contribuit apoi la consolidarea puterii lui Hitler și a fost apologetul lui constant. El este exponentul perfect al imperialismului hrăpăreț și lacom și de aceea devine mai semnificativ faptul că domnia lui se apropie de sfîrșit (maximum un an jumătate). El nu este de loc pe placul poporului american. Recentele alegeri au reprezentat, în mare măsură, o demonstrație împotriva „războiului rece". Dulles cel abil și șiret nu mai poate cuceri poziții pentru clasa conducătoare pe care o reprezintă, — pentru că puterea acestei clase slăbește pe zi ce trece — și încearcă să închidă ochii în fața realității zilei de azi. În legătură cu aceasta îmi amintesc că, în timpul celui de al doilea război mondial, am fost martor la felul cum apreciau ofițerii statului major general al S.U.A., înaintarea nazistilor în interiorul Uniunii Sovietice. Conform hărților militare ale armatei americane din 1941, aceștia se așteptau ca Hitler să captureze Moscova în trei luni. În anul 1945, tot Statul Major american considera că Uniunii Sovietice îi vor trebui 20 de ani pentru a stăpîni bomba atomică. În 1949, aceiași strategi ai statului major al S.U.A. se așteptau ca Cian Kai-și să înfrîngă armata populară de eliberare. În fiecare caz în parte toate aceste erori de calcul nu se explică prin prostie, ci prin orbire și aroganță de clasă, orbirea și aroganța celor ce nu au curajul și nu pot să privească în față adevărul, care îi condamnă fără drept de apel.

Priviți la palmaresul lui Dulles din ultimii șapte ani! Acest politician ultra-agresiv a fost silit să pună capăt războiului din Coreea, a fost forțat să consimtă la încheierea păcii în Indochina, să accepte naționalizarea Suezului, evacuarea insulelor Ta-șen. Încercările sale de a răsturna guvernul indonezian prin sprijinirea rebelilor s-au prăbușit în mod jalnic.

Singura victorie obținută de Dulles a fost aceea asupra micului și izolatului guvern din Guatemala, care a fost răsturnat prin forța armelor americane.

Dar cea mai considerabilă înfrîngere a lui Dulles a avut loc în Orientul Apropiat, unde Statele Unite au invadat Libanul cu intenția de a răsturna noul guvern irakian. În decurs de cîteva zile imperialismul american a fost silit să bată în retragere. Imensele forțe americane, echipate cu arme atomice, au fost neputincioase în fața forței lumii socialiste și a unității tuturor popoarelor iubitoare de pace.

Evenimentele din Liban au arătat șubrezenia imperialismului mondial, iar după părerea mea, ANUL 1958 VA INTRA IN ISTORIE CA ANUL IN CARE IMPERIALISMUL MONDIAL ȘI-A PIERDUT PENTRU TOTDEAUNA INITIATIVA PE PLAN STRATEGIC.

★

Lumea socialistă a obținut în schimb progrese impresionante și uluitoare. Uriașa ei dezvoltare constituie un prim factor principal care provoacă slăbirea imperialismului In 1958 Uniunea Sovietică a depășit toate țările capitaliste, cu excepția Statelor Unite. In numeroase domenii însă, Uniunea Sovietică s-a apropiat mult de momentul cînd și depășirea S.U.A. va fi un fapt îndeplinit.

Astăzi un număr imens de oameni fac parte din lagărul socialist. Republica Populară Chineză, cu poporul ei de 650 milioane, a realizat progrese uluitoare în ultimele opt luni. Țările de democrație populară, care însumează circa 100 milioane locuitori aduc, prin realizările lor, o contribuție vitală creșterii bunăstării și forței lagărului socialist, consolidării cauzei păcii.

★

Al doilea factor care a jucat un rol important în menținerea păcii și slăbirea imperialismului în ultimii șapte ani a fost creșterea mișcării de eliberare din țările coloniale, îndeosebi în Orientul Mijlociu și Africa.

Ca urmare a creșterii forței lagărului socialist și a luptei de eliberare a popoarelor din colonii, se ascut și contradicțiile între țările capitaliste. Companiile petrolifere engleze au dus un război nedeclarat împotriva companiilor americane în Iemen. Franța se resimte de pe urma încercărilor americane de a substitui influența franceză în Maroc și Algeria. Anglia suportă loviturile concurenței economiei vest-germane, finanțată cu dolari americani. Franța se teme de reînarmarea Germaniei Federale și toate aceste țări se tem de forța și de spiritul de aventură al Statelor Unite.

★

In sfîrșit, al treilea factor care a determinat eșecul politicii lui Dulles constă în rezistența — e drept — tăcută, însă hotărîtă, a populației americane în ultimii șapte ani. Forțele progresiste din America nu au adus la lupta pentru pace o contribuție pe măsura cerințelor epocii noastre și ar fi inadecuat ca un comentator american să exagereze importanța contribuției noastre la cauza păcii mondiale.

Cu toate acestea, o asemenea contribuție a existat. Războiul din Coreea a fost cît se poate de nepopular. Dezertările erau numeroase. Moralul soldaților era scăzut și nu numai al soldaților, ci chiar și al generalilor. În perioada evenimentelor recente din strîmtoarea Taivanului Congresul american a primit numeroase scrisori de protest împotriva politicii lui Dulles.

Sindicatele americane numără 17 milioane de membri și ele reprezintă o forță. In ciuda conducerii sindicale corupte și a înapoierii politice, muncitorimea este însuflețită de un puternic spirit militant în ceea ce privește problemele economice. Au avut loc greve, care s-au evidențiat printr-o mare tenacitate și spirit de luptă a muncitorimii. Depresiunea economică a pus în mișcare pe muncitori. In alegerile din noiembrie programul reacțiunii a suferit o înfrîngere decisivă. Tocmai participarea muncitorimii a contribuit în mod esențial la acest succes.

Cea mai importantă luptă politică ce se desfășoară în momentul de față este admirabila luptă a populației de culoare pentru egalitatea în drepturi. Această luptă îndelungată își arată acum roadele. Ea are aliați puternici în lumea întreagă și va juca un rol important în alegerile prezidențiale din 1960.

O împletire a luptelor muncitorimii cu lupta unită a albilor și negrilor pentru egalitatea în drepturi va schimba profund configurația politică a Statelor Unite. Alegerile din noiembrie ne-au arătat că se poate realiza chiar și în condițiile dificile cînd o serie de mișcări nu au avut conducător, chiar atunci cînd acestora le-a lipsit un program clar. Poporul american a votat împotriva reacțiunii.

In America există puternice tradiții democrate și o puternică dorință de pace Delegațiile din țările socialiste sînt primite cu căldură. Ansamblurile culturale din aceste țări sînt salutate și sprijinite cu entuziasm. Este remarcabil interesul și curiozitatea manifestate față de lumea socialistă. *In următorii șapte ani se vor face desigur pași importanți înainte pe drumul dezvoltării relațiilor de prietenie între popoare.*

★

Care sînt deci perspectivele pentru următorii șapte ani?

Am deplină încredere că forțele păcii vor înfrînge imperialismul. Toți cei trei factori enumerați mai sus se dezvoltă în favoarea păcii și a progresului. Este evident că lumea socialistă va continua să realizeze progrese considerabile în domeniul producției. Producția țărilor capitaliste nu va crește prea mult. Este suficientă o mică depresiune pentru ca ea să se reducă considerabil.

Socialismul a intrat în competiție cu capitalismul. Purtătorii de cuvînt ai capitalismului sînt adînc alarmați. In ziarul „New York Times" din 6 decembrie, Sulzberger afirmă: *„Noi vom pierde în domeniul economic. Dacă nu vom face eforturi serioase în următorii zece ani, se vor produce schimbări dramatice în raportul de forțe al lumii".*

Sulzberger continuă să analizeze întrecerea dintre lagărul socialist și lagărul capitalist: *„Țările slab dezvoltate privesc la această întrecere cu atenție încordată; ele văd că ritmul producției sovietice crește, depășind de cîteva ori ritmul de creștere al producției noastre. Ele văd că în China ritmul de creștere a producției este de 2 ori mai mare decît al nostru".* Și tot așa mai departe pînă ce ajunge la concluzia: *„Toate puterile aliate sînt nevoite acum să recunoască că atît în ce privește planurile de producție internă, cît și în dezvoltarea regiunilor înapoiate, trebuie să facem mai mult și cu mai multă eficacitate, căci în caz contrar vom fi pierduți".*

Deznădejdea se strecoară și în articolele lui Walter Lippman, teoreticianul de vază al marii finanțe americane, reîntors recent din Uniunea Sovietică. El a afirmat: *„revoluția comunistă se va extinde în Asia, dacă nu vom face un efort eroic pentru a demonstra că există o alternativă".*

Lippman predică în pustiu. Tendința spre stînga în fostele țări coloniale este irezistibilă și ireversibilă.

Pe măsură ce se restrînge zona de influență a imperialismului, ne putem aștepta la ascuțirea luptelor economice între țările capitaliste, ceea ce va duce la o și mai accentuată slăbire a lor. Spectrul depresiunii plutește deasupra lumii capitaliste, îndeosebi deasupra Americii. Productivitatea ei o face vulnerabilă. Așa cum a afirmat cîndva Marx, capitalul fără piețe de desfacere se sufocă. Este foarte probabil ca în următorii șapte ani depresiunea din țările capitaliste să dea naștere unor mari lupte de clasă în America.

Forțele progresiste din lumea întreagă au toate motivele să fie pline de încredere. Trebuie însă să fim vigilenți, pentru a menține pacea. Viitorul ni se arată luminos și plin de promisiuni. Pentru înfăptuirea acestui viitor, UREZ UN AN NOU FERICIT PRIETENILOR ȘI TOVARĂȘILOR NOȘTRI DIN ROMINIA.

Monumentala clădire a Marii Adunări Naționale din Budapesta

„Sînt sigur că va fi pace!"

„Avem forțe suficiente pentru a o apăra..."

Corespondență de la Lantos Laszlo (R. P. Ungară)

Omenirea a ajuns la cea mai însemnată cotitură a istoriei sale. După atîtea frămîntări și încercări, după atîtea lupte duse cu elementele naturii, în sfîrșit ea a ajuns la liman pe a patra parte a globului.

Incepînd din negura celor mai îndepărtate vremuri preistorice, de cînd strămoșul nostru păros și-a părăsit cuibul de pe vîrful copacilor, călcînd pentru prima oară pe scoarța pămîntului, și s-a ridicat în picioare, nu s-a mai petrecut în viața omenirii o cotitură atît de profundă ca cea de azi. Și chiar dacă unora li se va părea cam exagerată afirmația mea, am impresia că acum abia, în zilele noastre, se înfăptuiește în mod definitiv și pe veci marea operă prin care omul devine stăpîn al globului pămîntesc.

Cele de mai sus îmi revin mereu în minte ori de cîte ori încerc să-mi fac o imagine despre cei șapte ani care vor urma. Căci planul de șapte ani al Uniunii Sovietice are darul să deschidă în fața noastră perspective uriașe.

Cum îmi închipui eu anii care vor urma? Munca — și aceasta țin să subliniez de la bun început — nu va fi mai puțină decît a fost pînă acum. Dar felul ei se va schimba. Mașini automate de mare randament, fabrici și combinate complect automatizate, vor înlocui numeroase activități săvîrșite astăzi prin munca brațelor, în Uniunea Sovietică, ca și în alte țări socialiste. Productivitatea va crește vertiginos, făcînd posibilă reducerea treptată a timpului de lucru. *Pînă la sfîrșitul celor șapte ani UNIUNEA SOVIETICĂ VA AJUNGE IN SITUAȚIA DE A AVEA CEA MAI SCURTĂ ZI DE LUCRU DIN LUMEA INTREAGĂ.*

Productivitatea înaltă va crea un belșug de bunuri materiale. Uniunea Sovietică va fi prima țară în lume în ceea ce privește cantitatea, bogăția, sortimentul produselor.

Sînt convins că, în decurs de șapte ani, știința sovietică va pune stăpînire pe uriașa, inepuizabila sursă de energie care este procesul termonuclear. Din acel moment va dispare grija care preocupă omenirea în momentul de față, a lipsei de energie. Va veni timpul cînd lipsa de cărbune, petrol și chiar uraniu va fi compensată de energie care le întrece pe toate cîte au existat pînă în prezent. Stăpînul acestei energii inepuizabile, omul, va săvîrși fapte noi, va traduce în viață visuri vechi. Sînt convins că în decursul viitorilor șapte ani VOR PLECA ASTRONAUȚI IN LUNĂ ȘI ȘTIINȚA SOVIETICĂ VA DESCHIDE DRUMUL SPRE SPAȚIILE INFINITE. Cred că acești șapte ani vor fi deajuns ca omul să termine toate pregătirile necesare pentru a cuceri universul.

Victoriile comunismului în Uniunea Sovietică vor avea firește, o mare influență asupra tuturor țărilor lagărului socialist. Forțele noastre vor crește împreună, victoriile poporului sovietic vor fi și victoriile noastre. Desigur că noi, nici după șapte ani, nu vom putea încă vorbi de o asemenea productivitate și de o asemenea abundență a bunurilor ca în Uniunea Sovietică, dar VOM CUNOAȘTE FĂRĂ INDOIALĂ, UN PROGRES ULUITOR.

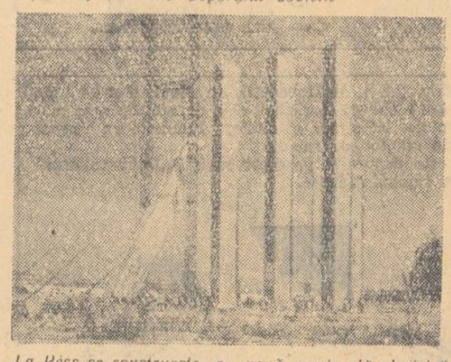

La Pécs se construește o nouă centrală electrică din elemente prefabricate

Noi, cetățenii Republicii Populare Ungare, vom termina peste șapte ani planul nostru cincinal 1961—1965. In acești cinci ani vom continua să schimbăm fața țării noastre. Uzinele de fier dunărene din Sztalinvaros vor produce cantități imense de oțel. O nouă hidrocentrală va stăpîni uriașa energie a Dunării; pe liniile noastre ferate, în locul locomotivelor cu aburi, 600 de locomotive Diesel vor da viteze sporite trenurilor. Desigur și la noi, în multe domenii, munca fizică va fi preluată de mașini. După șapte ani va fi trasă în viață prima jumătate a planului de construcții întocmit pe o perioadă de 15 ani, menit să rezolve în mod definitiv problema locuințelor. Multe, foarte multe familii vor scăpa astfel de grija spațiului locativ. Și la noi, în multe ramuri de producție, ziua de lucru va fi scurtată.

Imi vine greu să-mi pun frîu imaginației, gîndindu-mă la viitorii șapte ani. Desigur, realizările nu se vor naște de la sine și în decursul acestor ani mîinile harnice ale popoarelor noastre vor avea multe de făcut.

Mai există însă și o altă condiție. Omenirea are nevoie de pace, pentru a înfăptui pasul cel mai important de o sută de mii de ani încoace. ȘI EU SÎNT SIGUR CĂ VA FI PACE. Dispunem de forțe suficiente pentru a o apăra împotriva oricărui etentat.

Ultimele aventuri ale baronului Münchhausen

Cînd am aflat că Münchausen se află în Statele Unite, am început să nu mai am liniște: ce material interesant ar fi un interviu cu vestitul baron! N-am mai zăbovit. Am făcut urgent comanda telefonică cu Washingtonul și, după puțin timp, am auzit un glas puțin cam răgușit.

— Aici e Münchhausen. Ce dorești?

I-am răspuns emoționat că doresc să-i iau un interviu telefonic în legătură cu ultimele sale aventuri.

— Aș prefera, mai curînd un interviu la un pahar de vin de Tokai, ca acel băut cu marele sultan din Constantinopol. Dar, fie și așa. Domnul meu, vă stau la dispoziție.

— Cum ați ajuns în Statele Unite?

— In anul 1776 m-am îmbarcat la Portsmouth pentru a pleca în America de Nord. După cum știi, o întîmplare neașteptată m-a întors pe drum. Așa că abia în veacul acesta am ajuns în noul continent.

— Cu ce vă ocupați?

— La început am fost șomer. Trăiam din povestirile călătoriilor și aventurilor pe uscat și pe apă. Odată, domnul meu, m-a cunoscut un politician iscusit și, după ce m-a ascultat, mi-a spus rîzînd: — Strașnic mai minți. Cînd m-am uitat jignit la el, m-a bătut pe umăr și m-a întrebat dacă nu vreau să lucrez la Departamentul de Stat. Așa am ajuns consilier la Departamentul lui mr. John Foster Dulles.

— Și în ce constă activitatea dvs.?

— Eu, domnul meu, îi sugerez unele idei și uneori îi scriu chiar discursurile. Le fac într-un stil care-i convine.

— L-ați însoțit pe dl. Dulles și la ultima sesiune N.A.T.O., la Paris?

— Firește, l-am ajutat și la redactarea documentelor. Mie îmi aparține aprecierea caracterului defensiv al pactului N.A.T.O., cuvintele despre țelurile sale pașnice. Tot eu am formulat și ideia că înzestrarea cu arme nucleare a Bundeswehrului vest-german slujește cauzei păcii...

— Aveți dreptate, întregul document e alcătuit în spirit münchhausenian. Mai aveți și paternitatea altor idei emise de diplomația americană?

— Firește, domnul meu. Odată, după ce am băut mai multe pahare de vin, m-am apucat să povestesc prietenilor mei o întîmplare despre o bombă, care ar fi, chipurile, „curată". Imediat mi-a suflat ideia mr. Dulles.

— In general, aveți mult de lucru?

— Enorm. Gîndește-te, că trebuie să povestesc mereu despre libertatea negrilor din S.U.A., deși în multe state din sud ei nu au dreptul să învețe alături de albi. Apoi, gîndește-te, domnul meu, că eu trebuie să întocmesc discursuri în legătură cu superioritatea economiei americane, în timp ce în Statele Unite există atîtea milioane de șomeri... Unde mai pui că am trebuit să povestesc că intrarea trupelor americane în Liban a contribuit la independența poporului libanez. O, domnul meu, am atîta de lucru...

— Sînteți, barem, satisfăcut de munca dvs.?

La întrebarea aceasta, baronul Münchhausen nu mi-a răspuns imediat. A zăbovit cîteva clipe, apoi mi-a spus cu glas șoptit:

— Ca să fiu sincer, nu prea sînt mulțumit.

— De ce?

— Pentru că... pentru că pe lîngă mr. Foster Dulles mă simt ca un ucenic incapabil. Îl invidiez. Îl invidiez sincer. Niciodată nu m-aș fi gîndit, de pildă, să declar că securitatea Americii trebuie „apărată" în strîmtoarea Taivan și că de aceea trebuie concentrate acolo flota și aviația S.U.A. Nicicînd nu mi-ar fi trăznit prin minte să afirm că pentru securitatea popoarelor din Europa occidentală e necesar zborul avioanelor americane cu bombe nucleare la bord deasupra teritoriilor acestor țări. Și el o spune cu atîta dezinvoltură... Repet, domnul meu, repet cu multă întristare, mr. John Foster Dulles mă întrece, mă întrece cu zece poște...

Baronul Münchhausen obosise. Nu știu dacă vîrsta era de vină sau munca atît de intensă pe care o desfășoară la Departamentul de Stat. I-am mulțumit pentru declarații și, grăbit, m-am apucat să aștern pe hîrtie ultimele aventuri în Statele Unite ale vestitului baron din orășelul Bondenwerder, așa cum el însuși mi le-a povestit cu prilejul interviului telefonic.

U. VALUREANU

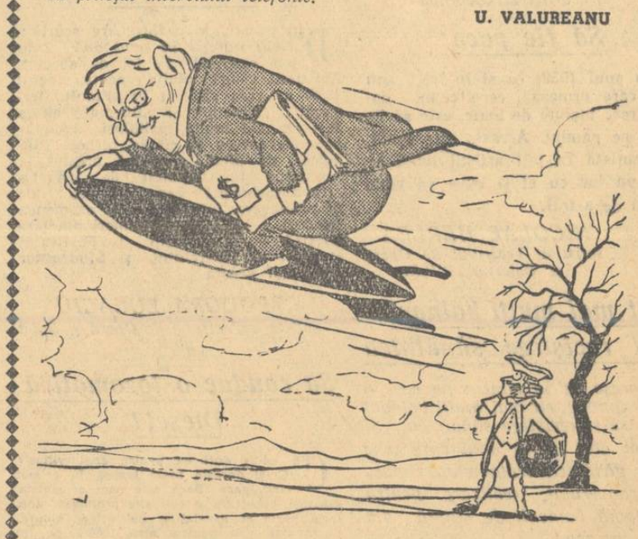

Desen de Rik AUERBACH

Sîngele cubanezilor se transformă în dolari americani

Cînd Frederic Remington, trimis de Hearst în 1898 ca reporter fotografic în Cuba, a telegrafiat: „Hearst New York-Journal stop pretutindeni domnește liniște stop nu sînt turburări pe aici stop aș vrea să mă întorc deoarece nu va fi război stop Remington"; Hearst i-a răspuns: „Remington Havana stop te rog să rămîi stop dumneata furnizezi fotografiile iar eu furnizez războiul stop Hearst" *).

Era cu 60 de ani în urmă. Cuba, care încă de pe vremea lui Columb era stăpînită de spanioli, trezea tot mai mult poftele hrăpăreților monopoliști americani. Cei ce investiseră 50 milioane de dolari în plantațiile de trestie de zahăr nu erau mulțumiți de profiturile pe care le storceau. Și, pentru a schimba lucrurile au dorit un război. Doreau război regii trestiei de zahăr, doreau război și regii presei. Celebru a rămas răspunsul pe care Randolph Hearst senior l-a dat reporterului Remington. Apoi, ca la comandă, în 1898, în rada portului Havana, capitala Cubei, vasul de război american „Maine", a sărit în aer, cu echipaj cu tot. Pretextul fusese găsit.

Spania decăzută a fost repede înfrîntă și a cedat Cuba, Porto-Rico și insulele Filipine. Yancheii nu au stat, atunci, prea mult în Cuba. Ei s-au „retras" în 1902 după ce au determinat introducerea în Constituție a unor paragrafe prin care se recunoștea S.U.A. dreptul de a interveni în Cuba și de a menține acolo baze navale. Chiar și astăzi, Statele Unite mai stăpînesc baza navală din Guantanamo, pe care au ocupat-o cu șase decenii în urmă.

Paradis fără fericire

Palmieri majestuoși străjuiesc Il Prado, Avenida Miramar, Avenida Malecon și toate celelalte bulevarde ale Havanei. Străinilor li se oferă o atmosferă romantică tot așa după cum romantice par aici și melodiile dansurilor autohtone — rumba și mambo — și pe care aici le auzi mai frumoase și mai nefalsificate decît oriunde în lume. S-ar putea ca străinilor să le pară pitorească și vijelioasa cavalcadă a automobilelor care aleargă cu peste 100 la oră. Pe portiera unuia din aceste luxoase automobile, de fabricație americană, stă scris: „Batista — este es le hombre". Pe scările celorlalte mașini stau bărbați cu fălci brutale, cu pălării cu boruri late și cu revolvere în mîini...

Pentru cubani, trecerea limuzinei lui Batista stîrnește sentimente de ură. E de înțeles. Largile bulevarde și impresionanții palmieri nu constituie decît decorul unui paradis fără fericire.

Insula, acoperită de păduri tropicale luxuriante este pitorească și variată. Ea este însă cotropită de străini. Principala bogăție a țării este zahărul. Cuba ocupă primul loc în lume în producția și exportul de zahăr, care dă 90 la sută din venitul național și reprezintă 85 la sută (în expresie valorică) din exportul țării. Zahărul nu aparține însă cubanilor. 800.000.000 dolari au investit S.U.A. în Cuba. Și monopoliștii americani înțeleg să stoarcă pînă la sînge populația pentru a obține profiturile de care au nevoie. Dar nu numai atîta. Rezervele de minereu de fier se află sub controlul societății Bethlehem Steel Corporation, minele de nichel sînt exploatate de Reynolds Metal Company și Freeport Sulphur iar petrolul de Texas Oil și ESSO Standard Oil. Pe bună dreptate remarca cineva că o listă a companiilor străine din Cuba ar arăta ca un anuar al marelui business american.

Astfel se face că în Cuba, prosperitatea companiilor străine s-a adunat la un pol iar la celălalt mizeria cea mai cruntă în care se sbate poporul cuban. Potrivit datelor ziaristului și scriitorului cubanez Gregorio Ortega, din populația țării de 6.000.000 de oameni, 650.000 sînt șomeri. Trei sferturi dintre specialiști nu pot să-și exercite meseria din cauza lipsei de lucru. Anual 70.000 de tineri îngroașe rîndurile șomerilor.

Yankeii revin mereu...

In 1902, trupele americane nu au plecat pentru a nu mai reveni niciodată. Imperialiștii americani au revenit de fiecare dată cînd au simțit că li se clatină pămîntul sub picioare.

Prima dată au revenit și intervenit în 1906. Majoritatea populației se alătură atunci unei mișcări pentru libertatea și independența Cubei. Mișcarea obține majoritatea în alegeri. Consulul general al S.U.A. din Havana nu stă mult pe gînduri și cere de urgență vase de război și trupe americane. Acestea sosesc iar în fruntea invadatorilor se găsea însuși ministrul de război al S.U.A.! El instalează un guvern „cubanez" sub conducerea generalului american Mangoon. (Cît de gelos trebuie să fie pe acesta limbutul general american Hodes pentru că nu e și el uns prim ministru al Germaniei occidentale, funcție pe care, în taină, crede că o îndeplinește!).

Apoi, de-a lungul anilor, yankeii au mai revenit de peste 12 ori. Cuba se transformase, prin forța armelor, într-o veritabilă colonie americană.

De la Batista... la Batista

Hora venirii și plecării trupelor americane în Cuba a ținut pînă la prima luare a puterii de către Batista, care a mai fost președinte al Cubei între 1940-1944. Imediat după cel de-al doilea război mondial, Washingtonul a socotit însă că nu este tocmai oportun să trimită trupe ori de cîte ori interesele magnaților erau în joc. Atunci, Washingtonul s-a mulțumit cu aplicarea unor metode „subterane" și a predat conducerea unui om de „încredere". Omul era însă tot Batista.

In 1952 a fost montată o lovitură de stat și generalul Batista preia din nou puterea. Dictatorul înscenează și niște alegeri prezidențiale doi ani mai tîrziu. Deși la alegerile din 1954 au participat doar 30 la sută din alegătorii înregistrați, Batista a fost proclamat ales. Dictatorul Batista a transmis puterea președintelui Batista... Comedia alegerilor odată jucată, Batista a intensificat politica de reprimare a tuturor forțelor opoziționiste din interiorul țării și de aservire a economiei Cubei față de monopolurile americane.

La 2 decembrie 1956

De pe yachtul „Gramma" a debarcat pe insulă un mic grup de patrioți. Ei erau conduși de Fidel Castro, lider al mișcării „Eroi sau martiri". Cei care au scăpat cu viață după prima ciocnire cu forțele armatei au format micul nucleu în jurul căruia s-a creat în decursul lunilor care au urmat o veritabilă armată de rezistență. La început forțele răsculaților își aveau baza în munții Sierra Maestra. Acum ei controlează trei regiuni din cele șase ale țării și dau lovituri nimicitoare trupelor dictatorului Batista.

O serie întreagă de orașe controlate de trupele guvernamentale au fost încercuite iar căile principale de circulație între orașe au fost tăiate.

In ciuda sprijinului material pe care îl primesc din partea S.U.A. și Angliei trupele lui Batista suferă neîncetate înfrîngeri. Toate știrile confirmă că regimul dictatorial din Cuba se prăbușește sub puternicele lovituri pe care le primește.

Eugen PHOEBUS

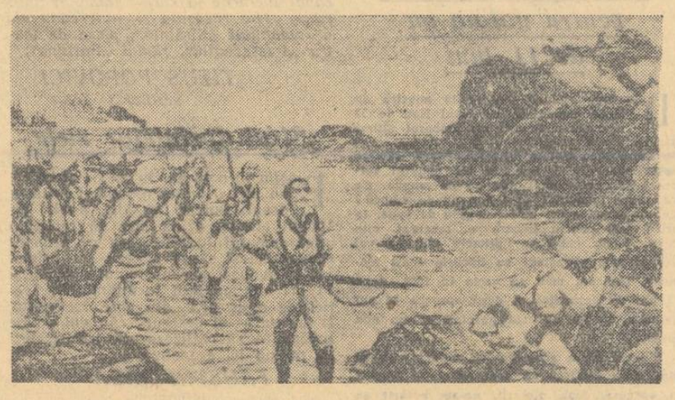

Iată una din fotografiile luate la debarcarea trupelor americane în Cuba, în 1898.

*) Reprodus de Georges Seedes în Freedom of The Press (Libertatea presei) New York 1935, pag. 217.

BUCUREŞTI — CHIŞINĂU — KIEV — MOSCOVA

INSEMNARILE UNUI CARICATURIST

Text şi desene de Gh. CHIRIAC

Încet, încet, eleganta garnitură a trenului internaţional îşi ia viteză în direcţia Ungheni. Fluturările de batiste se văd din ce în ce mai puţin.

Voi vizita Uniunea Sovietică! Acest gînd nu-mi dă pace o clipă. Cîte lucruri frumoase... Cîte lucruri noi voi putea vedea, — lucruri despre care am auzit numai.

Cioc! Cioc! Uşa compartimentului se deschide: Mojna? Doriţi ceai? Da, răspund. Ceaiul era, într-adevăr, bun. Şi uite aşa, am început să beau! Ceai, bineînţeles! Cu preocupările mele, nu ştiu cînd am ajuns la Ungheni, peste graniţă. Şefa de tren, cu amabilitate, ne-a atras atenţia:

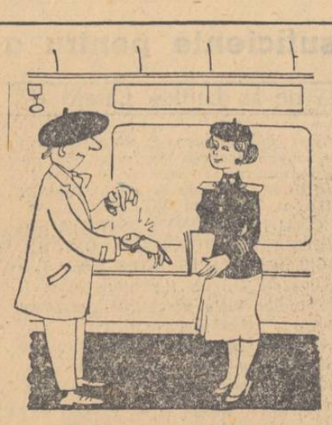

— Potriviţi-vă ceasul!
— Ah! da! Mulţumesc...

Oraşul Chişinău, capitala R.S.S. Moldoveneşti, a fost distrus de fasciştii. Azi, după numai 13 ani de la război, el a devenit un oraş modern, cu clădiri monumentale, cu străzi asfaltate, luminate cu neon. Oraşul se dezvoltă în chip uimitor de rapid.

R.S.S. Moldovenească este denumită, pe drept cuvînt, „Donbasul fructelor". La un colhoz din raionul Bender,

am savurat un pepene şi am plecat plin de satisfacţie...

La Kiev, care de asemenea a suferit crunt de pe urma războiului, am făcut un instantaneu fotografic pe strada Kresciatik

— ?!!
— Într-un singur aparat nu-mi intră tot cvartalul!...

Tot la Kiev am văzut şi celebrul pod peste Nipru, opera arhitectului Paton.

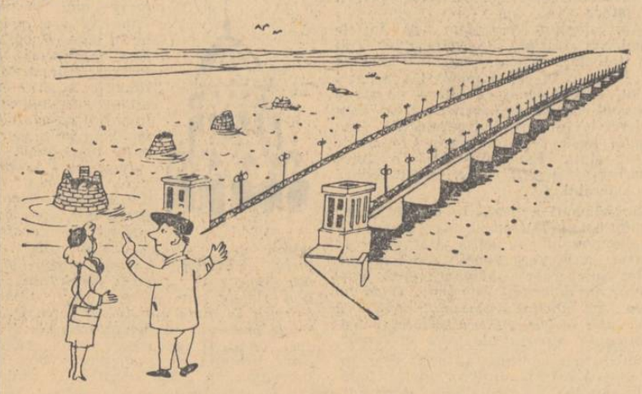

— Bine, podul este opera arhitectului Paton. Dar ruinele acelea?
— Acelea sînt opera fasciştilor...

La plecarea din capitala R.S.S. Ucraineine mi-am depus

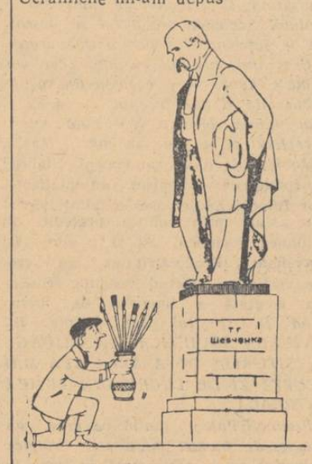

omagiul pentru Taras Sevcenko.

La Moscova am văzut metroul...

...strașnică oglindă!...

In Uniunea Sovietică nenumărate femei au munci de răspundere. Atunci m-am gîndit la unii bărbaţi care...

— Cine-i director aici?

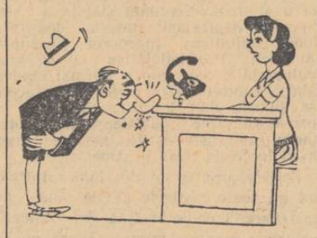

— ..Eu!...

Inghețata este foarte mult apreciată de moscoviţi.

— Dacă n-ar ninge, n-aş zice că-i iarnă...

Faima Galeriilor Tretiakov este bine cunoscută. Aici sînt tablouri de valoare mondială. Am vizitat această expoziţie.

— E ora deschiderii expoziţiei.

— ...E ora închiderii.

In Moscova ca şi în toată Uniunea Sovietică se construieşte mult

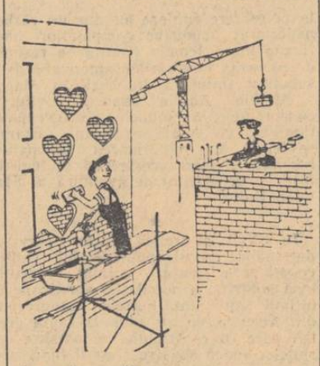

şi cu dragoste...

Am fost şi la un film în relief...

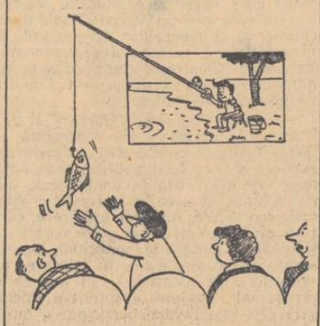

Am vizitat apoi gigantica clădire a universităţii Lomonosov de pe Colinele lui Lenin. Aici învaţă studenţi din toate ţările lumii după un...

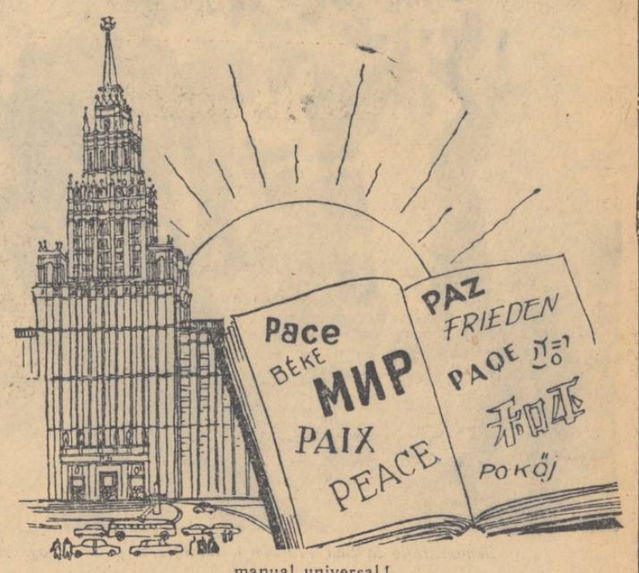

manual universal!...

Moscova are multe aspecte pitoreşti. Eu am fotografiat unul esenţial în Piaţa Roşie:

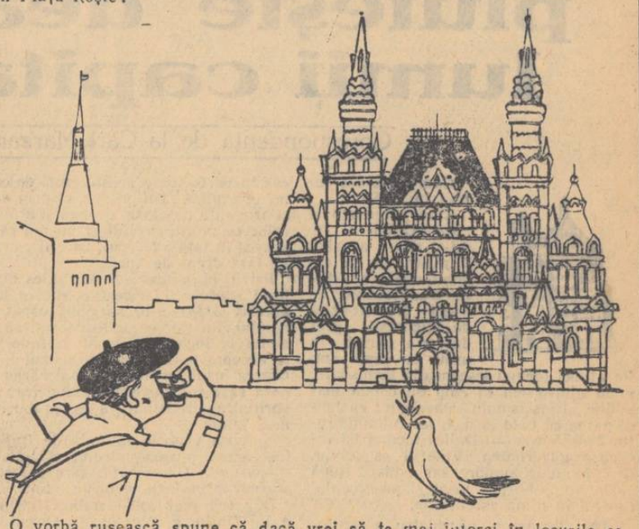

O vorbă rusească spune că dacă vrei să te mai întorci în locurile ce ţi-au plăcut, la plecare să arunci un bănuţ...

...dacă-i aşa, atunci cu riscul de a fi luat drept superstiţios...

GÎND PENTRU 1959

(Urmare din pag. 1-a)

Să sporim avutul obştesc

Puterea dreaptă şi omenească ce s-a statornicit în ţara noastră mi-a adus mie lucruri la care nici nu visam. Am intrat în colectiv, oamenii m-au ales preşedinte. Am fost trimis la o şcoală specială şi la 40 de ani am învăţat de-am căpătat calificarea de tehnician agronom. Copiii mei au posibilitatea să înveţe gratuit în şcolile statului.

Pentru 1959 aş vrea mai întîi de toate ca ţara noastră să se întărească, să sporească şi mai mult belşugul ei. Mi-aş dori totodată, ca gospodăria pe care o conduc să realizeze ceea ce şi-a pus în plan. Vrem să ajungem să sporim valoarea averii obşteşti pînă la 4 milioane lei, veniturile băneşti pînă la cel puţin 5 milioane lei, valoarea zilei-muncă pînă la 45 lei.

ION FLOREA
preşedintele gospodăriei agricole colective „Gh. Dimitrov" din satul Ceacu, raionul Călăraşi

Sănătate...

Ce aşi dori să-mi aducă noul an? Sănătate, că restul fac eu...

GEORGE GEORGESCU
artist al poporului

Să fie pace

În anul 1959, ca şi în toţi anii care urmează, ceea ce-mi doresc înainte de toate, este să fie linişte pe pămînt. Aceasta este condiţia esenţială ca toţi artiştii lumii — şi la un loc cu ei şi eu— să cînte bucuria de a trăi.

NICOLAE HERLEA
solist al Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

Cît mai mulţi bolnavi să-şi recîştige sănătatea

Doresc ca în clinica pe care o conduc, cît mai mulţi bolnavi să-şi recîştige sănătatea. Şi aş mai dori ca în anul care vine să se găsească tratamentul împotriva cancerului, realizare pentru care luptă oamenii de ştiinţă din lumea întreagă.

Acad. prof. N. HORTOLOMEI

Să realizez ce mi-am propus

Noi creatorii, avem o singură dorinţă: să realizăm ce avem în gînd. Doresc să realizez ce mi-am propus să fac: monumentul „1907" pentru oraşul Craiova şi lucrarea pentru Panteonul Naţiunii, care se construieşte în prezent.

ION IRIMESCU
maestru emerit al artei, laureat al Premiului de Stat

Pentru noi afirmări actoriceşti

Datorez regimului democrat popular tot ce-am devenit în gîndirea şi viaţa pe care o trăiesc de la 23 August 1944 încoace.

Plănuiesc pentru noul an să găsesc prilejurile cele mai potrivite ca să pot răsplăti din toate puterile mele ceea ce am primit cu atîta dărnicie. O primă etapă va fi cea de-a doua încercare de a-i interpreta pe scenă pe Lenin, de data asta în piesa „Orologiul Kremlinului", sub regia regizorului Dmohovski, de la teatrul Alexandrisk din Leningrad.

GH. LEAHU
artist emerit, directorul teatrului de stat Timişoara

Am urzit visuri multe pentru 1959

Din păcate, la o întrebare scurtă: *„Ce-ţi doreşti în noul an?"* nu pot răspunde la fel de succint. Am urzit visuri multe pentru acest 1959: aş vrea să cînt în „Flautul fermecat", „Othello" şi „Boema", mi-aş dori cît mai multe recitaluri încununate cu succes şi cîteva turnee. Plănuiesc, de pildă, să mă prezint la concursul internaţional de canto „Haydn-Schubert" care va avea loc în primăvara lui 1959; de asemenea aş dori — ca atîţia alţi tineri din ţara noastră — să particip la Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor din anul acesta.

TEODORA LUCACIU
soţistă a Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

Să conduc o locomotivă Diesel!

Ce mi-aş dori eu pentru anul viitor? Ce-şi doreşte toată lumea. În primul rînd, pace. Dacă este pace şi sîntem sănătoşi, rezolvăm şi celelalte probleme, dăm la o parte şi greutăţile de orice natură. Ce-aş mai vrea pentru anul 1959? Să fiu sincer: aş vrea să fiu mai tînăr cu vreo 10—15 ani. Mai sînt multe de făcut, timpul trece şi peste vreo doi ani trebuie să ies la pensie. Şi tare aş fi vrut să conduc şi eu o locomotivă Diesel, care se construieşte acum la Reşiţa.

ŞTEFAN LUNGU
Erou al Muncii Socialiste mecanic de locomotivă

Să văd înfăptuită gigantica construcţie de la Bicaz la care lucrez

Pînă în 1945 am fost fiu de zilier — sătean fără pămînt — care lucra pe la cei avuţi din comuna Băluşeri, raionul Singeorgiul de Pădure. La reforma agrară părinţii mei au fost împroprietăriţi cu 1,75 hectare de teren. Azi, părinţii şi cele două surori ale mele sînt întovărăşiţi, iar fratele e fierar-betonist la Tg. Mureş. Cu toţii sîntem stăpîni pe munca şi pe soarta noastră. Eu am învăţat aici la Bicaz meseria de lăcătuş mecanic, după ce am lucrat ca brigadier atît aici cît şi pe şantierele naţionale Salva-Vişeu şi Ozana-Cracău.

Doresc să văd cît mai curînd înfăptuită această gigantică realizare de care s-au legat atîţia ani din viaţa mea.

ADALBERT MARCUŞ
lăcătuş mecanic pe şantierul hidrocentralei „V. I. Lenin" — Bicaz

Să descriu, să cînt izbînzile poporului!

Ce îmi doresc pentru 1959? Iată o întrebare ce te îndeamnă la reflecţii. Mai întîi, să ştii a fi realist, întrucît dorinţele nesprijinite pe concret sînt sau iluzii sterpe sau vestigii ale egoismului îngust, amîndouă incompatibile cu conştiinţa socială a omenirii noi...

Fiecare an şi fiecare zi de la acel memorabil act din 23 August, ne-a obişnuit cu exprimarea unor noi dorinţi...

Astăzi, sîntem în măsură să ne croim dorinţele peste o platformă splendidă. Anii de eforturi strălucesc în podoabele construcţiei socialiste.

De la înălţimea acestor izbînzi, dorinţele pentru 1959 capătă bază reală, oricît ar fi de năstrușnice la prima vedere. Pentru 1959 doresc: interzicerea armelor atomice, doresc acord în problemele dezarmării, doresc reîntîlnirea la Viena cu prietenii tineri cunoscuţi la festivalurile trecute, doresc ţăranilor din circumscripţia mea regională electorală să aibă în căminuri gaz metan, ori să vadă înălţîndu-se o termocentrală la Sărmaşel... Pentru mine? Să am putere să-i ajut, să le cînt izbînzile, să le descriu...

DUMITRU MIRCEA
scriitor laureat al Premiului de Stat

Aş dori să văd pe ecran filmele la care lucrez

Anii aceştia, ai republicii, mi-au adus siguranţa zilelor de azi şi de mîine şi, în al doilea rînd, satisfacţia că truda mea scriitoricească a dat roade.

Aş dori în 1959 să văd pe ecran *„Mingea"*, *„Dunărea albastră"* şi *„Furtuna"*, filme la care lucrez; să văd în vitrinele librăriilor romanul *„Născut în Europa"* şi pe fiul meu în clasa a IX-a.

FRANCISC MUNTEANU
scriitor

1959 va trebui să fie pentru noi un an de 11 luni

De fapt oţelarii din secţia noastră au făcut cunoştinţă cu Anul Nou la 22 noiembrie. Atunci am elaborat ultima şarjă de oţel pentru anul 1958. A fost o zi de mare însemnătate, dar calendarul rămîne neschimbat. La 1 ianuarie tot poporul serbează începutul unui nou an de muncă. Ce va aduce începutul unui nou an de muncă? Ce va aduce acest an? E greu de spus. În orice caz, pentru fiecare e rezervat cîte ceva. Poate chiar în primele zile eu voi deveni tată şi aştept cu bucurie acest moment. Urmaşul meu se naşte în 1959, după 11 ani de Republică şi după aproape 15 ani de cînd ne-am eliberat pornind pe un nou drum.

Fiecare an a adus noutăţi neînchipuite şi sînt sigur că 1959 va veni cu multe bucurii şi succese. Noi, oţelarii, ne-am hotărît de pe acum să-l scurtăm la 11 luni. Cu toţii îi urăm „bun sosit" şi dorim să ne aducă multă fericire şi pace.

ALEXANDRU NOJOGAN
prim topitor la Combinatul Siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej" din Hunedoara

Noi cuceriri ale ştiinţei

Pentru anul 1959, pe care-l întîmpin cu încredere şi optimism, doresc întregii lumi ştiinţifice noi succese, noi cuceriri spre binele omenirii.

Personal îmi doresc încă destulă putere de muncă pentru a continua cercetările ştiinţifice cărora m-am dedicat cu 50 de ani în urmă.

Acad. prof. C. I. PARHON

Să duc la capăt lucrările la care m-am angajat

Datorez regimului democrat-popular condiţii de dezvoltare unice: înţelegerea marilor transformări prin care trece ţara noastră; conştiinţa demnităţii umane; mîndria de-a putea contribui prin munca mea la un proces social fără precedent în istorie.

Doresc ca în noul an să pot duce la capăt lucrările la care m-am angajat: ediţia III-a revăzută şi mult adăugată a romanului „Străinul", piesa de teatru „Passacaglia", filmul „Furtuna".

TITUS POPOVICI
scriitor

Şirul dorinţelor mele

Păşim în noul an, în cel de al 12-lea an al existenţei republicii noastre dragi. Doresc ca la anul, pe timpul acesta, uzina mea să realizeze angajamentul luat în ceea ce priveşte economiile şi să se situeze pe primul loc în reducerea consumului specific şi în privinţa calităţii încălţămintei. Secţiei de croit nr. 1 din care fac parte, îi doresc — şi desigur că voi pune umărul — să realizeze cele trei sferturi de milion lei economii.

FAUSTIN RADA
muncitor la uzinele „Ianoş Herbak"-Cluj

Să justific titlurile cucerite

În noul an doresc să justific pe mai departe titlurile de cinste care stau alături de numele meu şi să ridic mai mult, atît aici în ţară cît şi peste hotare, prestigiul artei româneşti.

ŞTEFAN RUHA
violonist, laureat al concursurilor internaţionale „Ceaikovski" şi „George Enescu"

O pepinieră de specialişti

În ultimul timp, activitatea pe care o desfăşor, împreună cu colaboratorii mei, a fost îndreptată mai ales în direcţia promovării în ţara noastră a unor domenii noi de cercetări ştiinţifice şi anume: geochimia, analiza petrologică structurală, precum şi geotermometria. Iată de ce una din marile satisfacţii pe care le-am încercat în cursul anului 1958 a fost prilejuită de afirmarea activităţii pe acest tărîm de cercetări, prin participarea cu lucrări ştiinţifice la reuniunile organizate peste hotare şi publicarea acestor lucrări în diferite periodice de specialitate din străinătate.

Care este dorinţa mea pentru anul 1959? În primul rînd să-mi dedic toate eforturile pentru dezvoltarea secţiei de geochimie de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi, secţie nou creată, astfel ca ea să devină o adevărată pepinieră de cadre temeinic pregătite de specialişti.

Prof. univ. MIRCEA SAVUL
membru corespondent al Academiei R.P.R., Laureat al Premiului de Stat.

În interesul vital al oamenilor muncii

Acum, la noi, la uzinele „Independenţa" din Sibiu, e aşteptată cu dragoste şi întîmpinată cu entuziasm ziua de 30 Decembrie. Pregătindu-ne pentru sărbătorirea acestei zile, constatăm cu satisfacţie marile transformări petrecute în anii luminoşi care s-au scurs de la alungarea monarhiei.

Nu de mult am luat cunoştinţă cu interes de declaraţia guvernului R.P.R. în problema Berlinului. Noi aplaudăm cu căldură această declaraţie, deoarece în ea îşi găseşte expresie interesul vital al oamenilor muncii de toate naţionalităţile din R.P.R., de a vedea înlăturat focarul de încordare şi nelinişte pe care îl reprezintă actuala situaţie de la Berlin. Aceasta ar fi un pas important spre consolidarea păcii, ţel pentru care voi continua să lupt şi în anul 1959.

SIMION SCHNEIDER
muncitor la uzinele „Independenţa" Sibiu

Sănătate şi forţă poetică

În aceşti ani m-am realizat pe mine însumi ca scriitor şi ca om. În acest an nou îmi doresc sănătate şi destulă forţă poetică pentru a plăsmui în opera mea măcar o infimă parte a lumii noi, uriaşe, înfăptuită de oamenii muncii în ţara noastră, sub conducerea partidului.

ALFRED MARGUL SPERBER
scriitor

Aceasta Mi-Do-Re-sc

Ce-şi doreşte un inginer? Să construiască şosele pe care să circule oamenii, să contruiască poduri, uzine, silozuri.

Ce-şi doreşte un arhitect? Să construiască pentru oameni, edificii culturale şi de sănătate.

Ce-şi doreşte un medic? Să aline suferinţele oamenilor.

Ce-şi doreşte un ostaş? Să înveţe să mînuiască arma, pentru apărarea ţării şi a păcii.

Ce-şi doreşte un poet? Să exprime în versuri aceste realităţi.

Ce-şi doreşte un compozitor? Să cînte, în strictul sens al cuvîntului, dorinţele celor ce muncesc.

Aceasta — Mi-Do-Re-sc.

ION VASILESCU
maestru emerit al artei laureat al Premiului de Stat

Veselia să umple inimile

1959 doresc să-mi aducă aceeaşi putere de muncă, încît roadele mele artistice să-mi dea aceleaşi plăcute satisfacţii, satisfăcînd totodată exigenţele iubiţilor mei spectatori, care, e drept, apreciază cu prisosinţă rostul meu de a le înveseli existenţele.

Şi o urare: veselia să umple inimile, rîsul plesnind, haraşnic, de la un capăt la altul al ţării.

GR. VASILIU-BÎRLIC
artist al poporului din R.P.R.

Noi succese pe tărîmul artei

Am două dorinţe: sănătate pentru mine şi familia mea şi putere de muncă, pentru a aduce ţării mele mereu mai multe succese pe tărîmul artei.

ION VOICU
artist emerit al R.P.R.

Mărfuri româneşti pe toate continentele

An de an ţara noastră înregistrează noi succese în dezvoltarea multilaterală a economiei sale. Aceste succese se reflectă pozitiv şi în comerţul exterior al R. P. Romîne. Astăzi, produsele româneşti ajung pe piaţa a 70 de ţări, situate pe toate meridianele. Produsele noastre sînt cunoscute în Argentina şi Japonia, în India şi Australia, în R.A.U. şi Indonezia, în Cehoslovacia şi Scandinavia, în S.U.A. şi Franţa. Firesc că faptul cel mai semnificativ şi cel mai important totodată, îl formează varietatea produselor pe care le exportă azi ţara noastră. Nu vă vom înşira lista miilor de produse care alcătuiesc nomenclatorul exportului romînesc. Pentru acest lucru nu ne ajunge întreg „Magazinul"! Am dori doar să reamintim că, dacă în trecutul nu prea îndepărtat, peste trei sferturi din volumul total al exportului Romîniei era format din cereale, petrol, lemn, astăzi poporul nostru se poate pe drept cuvînt mîndri că zeci de ţări din lume folosesc utilaj petrolifer, material rulant, tractoare şi maşini agricole, maşini unelte, fabrici de ciment, centrale electrice, remorchere şi numeroase alte maşini şi instalaţii purtînd inscripţia „Made in Rumania". Aceasta a făcut ca în perioada 1948—1957 volumul comerţului nostru exterior să crească de cca 3 ori. Mai mult decît atît. Faţă de anul 1950, exportul romînesc de maşini şi utilaje a crescut în 1957 de peste 4 ori. Aceasta demonstrează limpede uriaşul salt economic înregistrat de ţara noastră în anii de democraţie populară.

Presa străină scrie...

„Romînia şi-a deschis un drum rapid spre industrializare şi spre un comerţ dezvoltat cu străinătatea". (AL-AYAN — R.A.U.)

„După al doilea război mondial comerţul exterior al Romîniei a luat un mare avînt. Niciodată în trecut schimburile sale de mărfuri nu au cunoscut o asemenea diversitate şi nu s-au extins pe o asemenea zonă geografică ca astăzi. Aceasta dovedeşte o rapidă dezvoltare economică, care a atras după sine o considerabilă sporire a posibilităţilor sale de import şi export". (LEIPZIGER VOLKSZEITUNG — R.D.G.)

„...Romînia prezintă produse de export din toate domeniile economiei naţionale, iar produsele sale sînt atît de diverse şi de bogate, la un nivel tehnic şi calitativ atît de superior, încît cel ce nu cunoaşte dezvoltarea economică rapidă a ţării din ultimii ani începe să se îndoiască de originalitatea exponatelor". (IKONOMIKOS TACHIDROMOS — Grecia)

„Faptul că Romînia, odinioară rămasă în urmă, nu numai că produce, dar şi exportă utilaj petrolifer, vine să sublinieze rapida ei dezvoltare economică". (THE STATIST — Anglia)

„Industria romînească de maşini unelte oferă în permanenţă noi şi variate tipuri de maşini. În rîndul solicitatorilor se numără ţările din Orientul Apropiat printre care Egiptul şi Siria, ţări din Europa răsăriteană, inclusiv Cehoslovacia şi Polonia, precum şi Austria, Grecia, Turcia, etc.". (INDUSTRIEKURIER — R. F. Germană)

„Pe cîmpiile Thessaliei, tractoarele româneşti s-au dovedit a fi maşini ideale". (NEOS DROMOS — Grecia)

„Romînia este acum o ţară exportatoare de numeroase produse ale industriei chimice, cum sînt: coloranţi, solvenţi, sodă calcinată, bioxid de zinc, diverse produse din petrol, penicilină... Clienţii ei se numără pe mai multe continente, din Germania de Vest pînă în China". (CHEMICAL PRODUCTS AND CHEMICAL NEWS — Anglia)

REGELE VINURILOR

Cu acest atribut s-a întors de la concursul internaţional de vinuri de la Ljubliana, varietatea românească „Muscat Ottonel" de Tîrnave. De altfel, numai în cursul anului 1958, vinurile româneşti au obţinut la concursurile de la Ljubliana şi Budapesta, 51 medalii de aur şi 34 de argint.

Aceasta nu face decît să confirme celebritatea de mult stabilită a unor vinuri româneşti. Astfel, cu ocazia prezentării şi degustării neofiţiale a unor sorturi de vin în cadrul tîrgului-expoziţie de la Montpellier (oraş francez vestit pentru concursurile sale vinicole), un ziar francez de specialitate scria că „VINURILE ROMÎNEŞTI PREZENTATE AU SURPRINS AGREABIL PE TOŢI DEGUSTĂTORII".

ŞTIAŢI CĂ...

...marmora românească este exportată chiar şi în Italia, patria unor marmore celebre?

...ziare tipărite pe hîrtie românească apar în Hong-Kong, R.D. Vietnam, Tailanda, Birmania, India, Ceylon, Pakistan, insulele Mauritius, Republica Arabă Unită, Israel, Turcia, R.F. Germană, Belgia, Franţa etc.?

...ţara noastră exportă trufandale în R.D. Germană, Austria, R.F. Germană, Cehoslovacia, Elveţia?

...25% din consumul anual de coriandru al Ceylonului este acoperit prin importul din Romînia?

...în cursul anului 1958 Romînia a vîndut în Franţa importanta cantitate de peste 14.000 tone vinuri, ştiut fiind că vinurile franceze au o reputaţie bine stabilită?

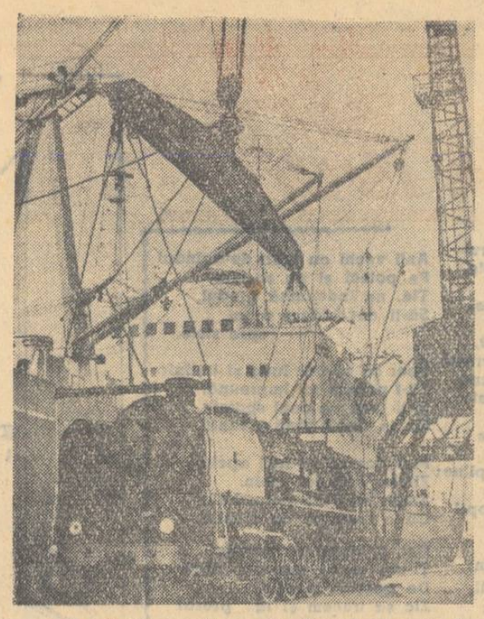

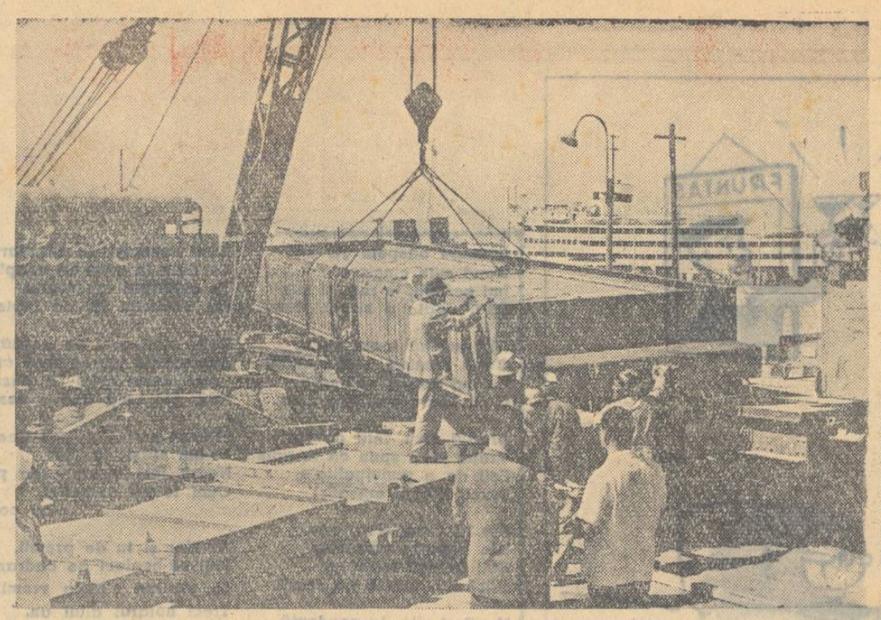

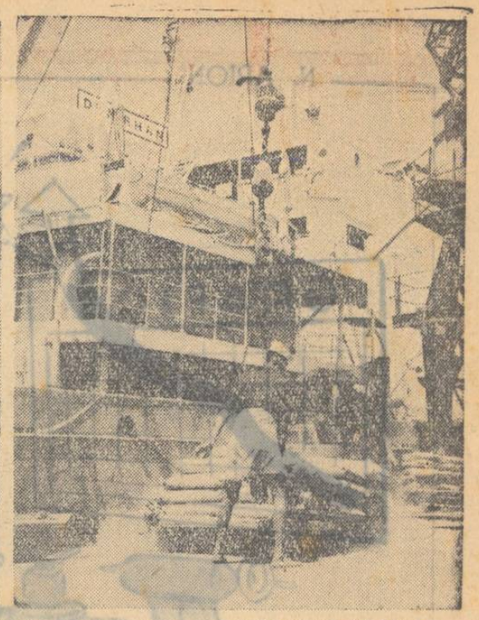

In cliseele noastre, de la stînga la dreapta: locomotive româneşti sînt încărcate în portul Constanţa, pe un vas din R.F. Germană, cu destinaţia R. P. Chineză; în portul Alexandria (R.A.U.) a sosit un nou transport de vagoane autodescărcătoare româneşti; cimentul românesc a ajuns în portul Rangoon (Birmania).

Solii culturii şi artei româneşti

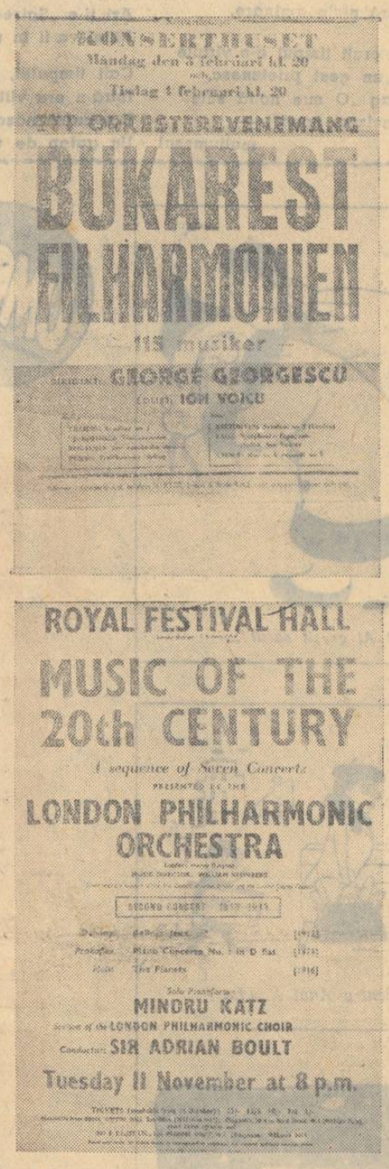

Zilele s-au risipit în scurgerea vremii. Din calendarul lui 1958 a mai rămas doar cartonaşul. Ne pregătim pentru alte zile, pentru noi speranţe şi bucurii, dar uitarea nu se poate aşterne peste tot ce ne-a umplut sufletele de frumuseţe şi mîndrie de-a lungul acestui an. Există o bună memorie a ziarelor, a fotografiilor — dar mai presus de toate există memoria propriilor noastre gînduri şi sentimente care rechemă — mai ales în aceste momente — cele mai autentice amintiri.

Am stat în faţa aparatelor de radio, urmărind din Finlanda şi Suedia, concertele Filarmonicii noastre, simţind cu aceeaşi intensitate ca şi orchestranţii finalurile de aplauze ale unor săli entuziaste. Am reconstituit itinerariile artiştilor noştri mutînd steguleţele prezenţelor româneşti mereu şi mereu pe marea scară a gradelor, meridianelor şi paralelelor. I-am aflat pe artiştii Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" la Zaporoje, Moscova şi Chişinău şi pe Constantin Silvestri în Belgia şi Anglia, pe Mircea Basarab la Belgrad şi pe solii artei noastre populare la Agrigento, pe Mircea Cristescu în R. Cehoslovacă şi pe George Georgescu la Florenţa, pe Radu Aldulescu la Paris şi pe fraţii Valentin şi Ştefan Gheorghiu în Republica Democrată Germană, pe Mindru Katz în Islanda şi pe Zenaida Palli la Sofia, pe Ion Voicu la Atena şi pe Vida Victor la Budapesta. Ne-au bucurat rechemările tuturor acestor artişti în oraşele şi ţările unde au poposit cîteva zile, amintirile pe care le-au lăsat, părticica din frumuseţea sufletească a unui popor liber pe care au dăruit-o prietenilor de peste hotare cu simplitate şi căldură. Şi aşteptăm emoţii şi bucurii asemănătoare şi pentru noul an.

Iată, în cele ce urmează, cîteva mărturii — cîteva spicuiri din presa străină, despre măestria solilor artei noastre.

„Silvestri e fantastic. De-a dreptul, fantastic." (ROBERT ROUSSEAU — *Belgia*).

„Zenaida Palli interpretînd rolul lui Amneris din opera „Aida" şi-a arătat din plin talentul său deosebit. Mezzo-soprana cu glasul frumos, pur, care sună cu aceeaşi forţă şi claritate în toate registrele, a cules la scenă deschisă aplauze bine meritate." (GAZETA POZNANSKA — *R.P. Polonă*).

„...Mihai Brediceanu, tînăr dirijor cu o baghetă sigură şi sensibilă, îşi împarte activitatea între concerte şi operă." (ROBERT SOETENS — *Paris*).

„Succesul serii se datoreşte artei dirijorului romîn Mircea Cristescu". (SVOBODNE SLOVO — *Brno*).

„...violonistul romîn Mihai Constantinescu, muzician strălucit, care rămîne în limitele bunului gust chiar şi în pasajele de virtuozitate, posedă o tonalitate plină de vioiciune a coardelor şi o strălucită tehnică a arcuşului". (DER MORGEN — *R.D.G.*).

„...Pianistul Mîndru Katz este nu numai strălucit, el dă dovadă de o stăpînire deplină a instrumentului, cu o admirabilă gamă a coloritului muzical. (RECORD NEWS — *Londra*).

„...Trebuie să constatăm că Ion Voicu este un fantastic virtuoz al viorii... Bucăţile bisate au fost adevărate miracole ale tehnicii. (UUSI SUOMI — *Helsinki*).

„Valentin Gheorghiu ne-a dăruit nu numai note ci şi muzică, primele la fel de frumoase ca tonalitate şi limpezi ca redare pe cît au fost de strălucitoare, iar a doua de o expresivitate plină de elocvenţă... ...Interpretarea sa îmbină virtuozitatea cu discernămîntul şi cu simţul muzical plin de sensibilitate. (THE TIMES — *Londra*).

„...Superlativă, mai presus de orice laudă a fost participarea grupului romîn la Agrigento. Membrii acestui ansamblu, artişti de talent, au cucerit numai decît simpatia publicului..." („LA SICILIA" — *Palermo*).

„Săptămîna trecută ne-a fost dat să auzim o voce frumoasă nu din Italia, ci din Romînia. Soprana Iolanda Mărculescu a ştiut să se adapteze admirabil acusticei palatului Schwarzenberg dovedind în cadrul unui program puţin obişnuit cunoştinţele sale muzicale, sensibilitatea sa lirică, precum şi o desăvîrşită tehnică vocală." (VOLKSTIMME — *Viena*).

„Concertele dirijate de Mircea Basarab — aflat pentru prima oară în Uniunea Sovietică — au dovedit odată mai mult că el este un muzician desăvîrşit. Interpretarea sa a găsit un profund răsunet în inimile ascultătorilor care le-au răsplătit cu aplauze îndelungate. De acum înainte va fi întotdeauna binevenit pe scenele noastre. (MUZIKALNAIA JIZNI — *Moscova*).

MESAJUL artei populare

Începutul lunii decembrie. La Bucureşti, în plin centru, pe calea Victoriei, se deschide o expoziţie cu vînzare a produselor de artă populară şi decorativă, executate de cooperaţia meşteşugărească din R.P. Ungară. Încă din primele zile sute şi sute de cetăţeni se perindă printre standurile expoziţiei, admirînd creaţiile artei populare maghiare.

În acelaşi timp, în capitala ţării prietene, la Budapesta, se inaugurează o expoziţie similară, cu produse ale artei populare româneşti. Afluenţa de vizitatori este şi aici deosebit de mare.

Am sosit la Budapesta cunoscînd toate aceste lucruri şi, bine înţeles, cu gîndul de a vizita încă din prima zi expoziţia românească. Nu este însă atît de uşor să găseşti o expoziţie într-un oraş ce-ţi este necunoscut. De cum am părăsit însă hotelul şi am ieşit în stradă, mai multe afişe tricolore mi-au arătat drumul. Afişele anunţau deschiderea, în cadrul lunii artei populare româneşti, a unei expoziţii cu vînzare. Cartierul nr. 5, strada Váci nr. 14.

Nu ştiu dacă strada aceasta din Budapesta poate fi asemuită sau nu cu calea Victoriei din Bucureşti, dar un loc mai bine ales pentru expoziţia românească nici nu se putea găsi. Expoziţia ocupă o bună parte din parterul special amenajat al clădirii de la nr. 14. Vitrinele mari, aranjate cu mult gust, atrag privirile fiecărui trecător, fără nici o excepţie. La ora 11, cînd magaziniul şi-a deschis porţile, am pătruns în expoziţie, odată cu mulţimea de vizitatori. Erau tineri şi bătrîni, femei şi bărbaţi şi nenumăraţi copii. Pentru gustul fiecăruia se găsea cîte ceva. La standul cu covoare afluenţa era parcă cea mai mare. Carpetele oltenesti şi moldoveneşti erau îndelung admirate şi apoi cumpărate. Măestria artistului popular, iscusinţa lui de a preface şi cel mai neînsemnat obiect într-o operă de artă, este bine oglindită în fiecare din produsele expuse. În culorile gingaşe şi armonioase ale chindelului decorativ, în florile parcă vii ale scoarţelor din Mehedinţi, în renumitele marame cu stilizări de o remarcabilă fineţe, în lemnul încrustat de artiştii din Pădureni, în ceramica neagră neîntrecut ornamentată.

Toate vorbesc vizitatorilor din Budapesta despre meşteşugul artistic moştenit de veacuri şi dus azi mai departe de artiştii din cooperaţia noastră meşteşugărească. Dar nu numai lor. În ziua aceea la expoziţie au venit să cumpere şi vizitatori din Danemarca, şi India.

Am încercat să aflu care anume obiecte sînt mai mult căutate. Nu a fost lesne. Am urmărit însă cîteva grupuri de vizitatori şi le-am citit pe faţă entuziasmul pentru broderiile cooperatoarelor din Breaza, pentru ilie care povestesc parcă despre frumuseţile patriei noastre, pentru feţele de masă şi şervetelele de prin părţile Clujului, pentru portul de la Gorj cu culori deosebit de vii...

Şi fiecare obiect în parte duce pînă departe, peste hotarele patriei semnele iscusinţei meşteşugarilor cooperatori romîni, mesajul mîndru al artei noastre populare.

Tudor GHEORGHIU

Pe harta Deltei un nou punct de atracţie

MALIUC

Delta Dunării, acest colţ minunat al naturii, veşnic nou, interesant şi atractiv, care cheamă, cu tăria profunzimilor apelor şi a depărtărilor, turişti de pretutindeni, îndeamnă pe visători la nostalgii nesfîrşite, pasionează şi cucereşte pe vînători şi pescari, încîntă ochiul artistului de şevalet şi pe al celui care mînuieşte aparatul de fotografiat, pe al profanului care-i calcă pentru prima oară cărările-i de apă; este o gazdă generoasă a cercetătorilor ştiinţifici.

S-ar putea crede că străvechea Deltă, străbătută de milenii de oameni şi corăbii, a fost totdeauna un paradis al cercetătorilor şi că prezentul nu ar mai avea nimic de adăugat la rubrica noutăţilor.

Fauna şi flora Deltei sînt bine studiate, lupta apei cu uscatul poate intra de pe acum în manualele de geografie cu date precise, ca orice fapt trecut, bine cunoscut. Aceasta este doar aparenţa, deoarece bătrîna Deltă poartă pe valurile Dunării-mame nu numai poveştile începute cu „a fost odată", ci şi acordurile sprintene ale unor melodii ce abia acum se înfiripă, sub semnul zilelor noastre. Tocmai de aceea, cercetătorii de azi se deosebesc de cei de altă dată. Realitatea nu se mai mulţumeşte să fie consemnată, ci interpretată, schimbată, dacă vreţi.

Pe acest continent miniatural pe care-l alcătuieşte Delta, apariţia unei drăgi, a unei noi construcţii, poate trece neobservată în raport cu întinderea uriaşă de ape, cu decorul de cele mai multe ori copleşitor; uneltele cele mai neobişnuite, de proporţii uriaşe, scapă atenţiei, se pierd în proporţiile majore ale Deltei.

Cu toate acestea, despre un punct al hărţii Deltei se vorbeşte insistent în ultima vreme. MALIUC este numele care a apărut în limbajul modern al Deltei şi el fixează punctul de unde vor porni antenele reportajului nostru. Aceasta, pentru că la Maliuc se concentrează în prezent atenţia şi forţa creatoare a celor care au descoperit, încătuşată într-o formă amorfă, o bogăţie creatoare de noi energii. Maliuc este punctul de sprijin al pîrghiei fizice şi intelectuale, menită să transforme inutilitatea aparentă a stufului în materie primă pentru construcţii, pentru industria celulozei, a celofibrei, în produse biologice, industriale, combustibil şi într-o sursă inepuizabilă pentru cercetătorii ştiinţifici.

De ce a fost ales tocmai acest punct, cînd din suprafaţa totală a Deltei (500.000 ha) 142.200 aparţin stufului? Fiindcă ostrovul Maliuc constituie o încîntă naturală pe o întindere de 1.000 ha. şi un teren de experienţă ideal. Situat pe un grind ridicat faţă de nivelul general al Deltei, Maliucul permite fundarea unor construcţii chiar în patria stufului şi conţine tipul caracteristic al suprafeţelor stuficole. Aici creşte atît stuful de baltă cît şi cel de plaur plutitor.

În prezent Maliucul este un mare şantier. De la o zi la alta unda Dunării oglindeşte un decor nou pe malurile sale, în dreptul ostrovului Maliuc. În afara celor şase vile cochete, cu aspect de cabane, atrăgătoare prin albul neatins al pereţilor, în contrast cu uriaşele căciuli de stuf verzui de pe acoperiş, sînt în curs de construcţie două blocuri pentru locuinţele celor care vor munci aici: 12 apartamente, pentru familişti, 16 garsoniere pentru cei tineri. Aceasta, deocamdată. Centrala termică este de pe acum înălţată, iar în anul următor vor completa decorul încă două blocuri, un club cu o capacitate de 200 de oameni, clădirea administraţiei şi laboratorul. La Maliuc se naşte cel mai nou institut de cercetări ştiinţifice atît în domeniul abia descoperit al stufului dar şi în biologie, hidrologie, chimie şi pedologie.

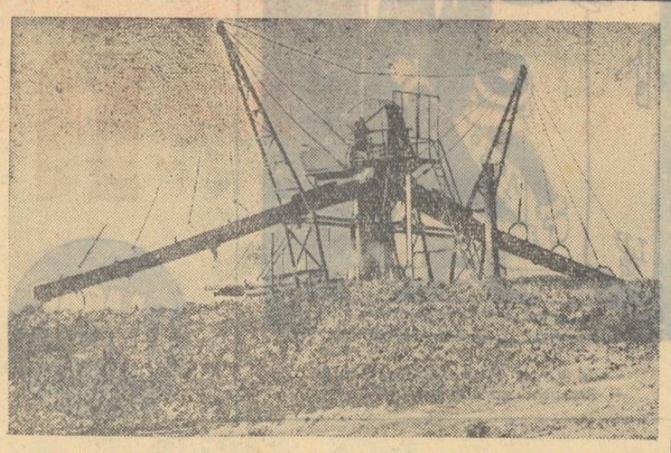

O uriaşă dragă amenajează un nou canal spre împărăţia stufului

Într-un viitor apropiat cochetele vile cu căciuli de stuf vor dispare, iar Maliucul va căpăta înfăţişarea unei staţiuni avansate într-una din cele mai complexe regiuni ale Europei, modernă nu numai prin aspect ci şi prin realizări.

Interesantă este munca paralelă ce se duce, în toate direcţiile, în acest nucleu a cărui dezvoltare se pregăteşte din mers. Aşa, de pildă, pe lîngă construcţiile amintite se execută lucrări de amenajare a terenurilor, diguri, stăvilare, ecluze, reţele de canale pe suprafeţe întinse, lucrări menite să permită asigurarea terenurilor, aerisirea stufului, circulaţia în regiunile stuficole, producerea cantităţii de stuf necesară fabricii de celuloză de la Chişcani (lîngă Brăila). Aici se vor produce circa 23.000 tone de celofibră anual, adică echivalentul a 120.000.000 de metri pătraţi de ţesături. Şi deşeurile de stuf îşi vor căpăta întrebuinţare, astfel încît furfurolul va deveni masă plastică, stabilind ciudata legătură între stuful Deltei şi obiectele pe care fiecare le folosim: cămăşi, rochii, etc.

Exploatarea şi amenajarea culturilor de stuf a fost studiată temeinic de specialiştii Ministerului Industriei Petrolului şi Chimiei şi s-a putut trece la o planificare a următoarelor etape privind folosirea raţională a acestei bogăţii naturale şi perpetuarea ei. Cîteva cifre ne pot da o idee despre amploarea neobişnuită a industrializării stufului. În anii 1959—1962 se vor amenaja 35.000 ha. (net 25.000 ha.) din care se vor recolta 293.000 tone de stuf anual; în 1963—1967 vor fi amenajate alte 18.000 ha. (net 14.400 ha.) din care se vor recolta 296.000 tone stuf anual; în 1968—1972 se vor amenaja 45.500 ha (net 29.300 ha) de pe care se vor recolta 444.000 tone stuf anual; în 1973—1980 suprafaţa amenajată va fi de 45.600 ha (net 32.759 ha) iar recolta anuală de stuf de 604.000 tone. La sfîrşitul amenajărilor, recolta anuală de stuf va atinge uluitoarea cifră de 1.794.000 tone. La încheierea întregii perioade de pe circa 166.000 ha se vor recolta 2.500.000 tone de stuf.

Mai interesant este de ştiut ce înseamnă în materii prelucrate aceste cantităţi neobişnuite. Iată: mucava şi cartoane 1.200.000 tone sau 800.000 tone de hîrtie ori 600.000 tone celofibră.

Investiţiile totale vor depăşi 5.250.000.000 lei, iar valoarea brută a producţiei anuale finale de stuf este de 500.000.000 lei; exprimarea acestei sume în produse ce se pot fabrica din stuf se măreşte de 20 de ori, ajungînd la 10.000.000.000 lei!

Desigur, o curiozitate legitimă m-a făcut să sondez noutatea procedeelor de muncă, contribuţia specialiştilor noştri în această acţiune surprinzătoare în care stufului, altă dată blamat şi considerat drept o pacoste a Deltei, a devenit dintr-odată o mină preţioasă.

Ideia care a ridicat recoltarea stufului la un nivel superior a fost aceea a mecanizării. Exploatarea mecanizată este de altfel mîndria colectivului staţiei Maliuc. Nu s-a mers pe procedee cunoscute, deoarece acestea se bazează pe munca manuală, ci s-a imaginat şi realizat un agregat de recoltare pe un căruior propriu, ataşat unui tractor, prin care stufului este strîns pe o platformă specială, ceea ce uşurează operaţiile ulterioare şi asigură o productivitate sporită a muncii. Inginerii Moseanu, Bărbulescu, Revnic şi Popescu, în strînsă colaborare cu mecanicii Honcerenco, Ghioc şi Popa, au meritul de a fi imaginat şi realizat acest agregat, care corespunde în mod ideal condiţiilor specifice Deltei Dunării.

S-ar părea poate că la Maliuc, în următorii 2—3 ani, totul va fi rezolvat şi că o ştire va anunţa atunci închiderea staţiei. Departe de realitate această ideie. „Maliucul nu va muri niciodată", mă asigură inginerul Ciobanu. Institutul care se va creia aci va avea un cîmp de activitate identic cu orizontul către care mergem necontenit, dar care ne rămîne veşnic înainte. Viaţa lui se va întovărăşi cu cea a Deltei, mereu nouă, iar exploatarea stufului va ridica la rîndu-i noi probleme: recoltarea de pe plaurii plutitori cu maşini cu susţenţie aeriană, de pildă helicopterul devenind atunci un fel de... tramvai al Maliucului. Iar despre posibilităţile de prelucrare ale stufului nu s-a spus, după cît se pare, ultimul cuvînt.

Viitorul nu mai este o perdea îndeajuns de discretă pentru omul zilelor noastre.

V. EMILIAN
Fotografii: Dan GRIGORESCU

Vile cochete, cu căciuli de stuf, iar în fund, în construcţie, blocuri de locuinţe.

Două tinere unguroaice prezentînd frumoasele noastre costume naţionale la Expoziţia de artă populară românească din Budapesta.

UMOR magazin

N. ARION

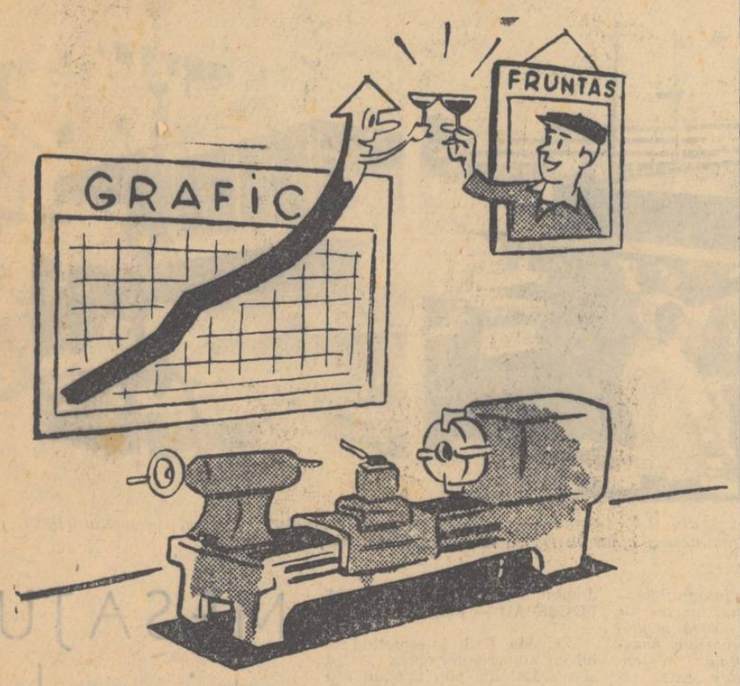

La mulți ani!

Toast pentru 1959!

Scumpe oaspete „O mie
Nouă sute cincizeci nouă",
Îmi permiți, te rog, și mie
Să-ți dedic o strofă, două.

Alții-nchină toată seara
Cupe, toasturi, — o mulțime.
Eu îmi umplu călimara
C-un festiv potir de rime.

Dragul meu, întîi de toate,
Vreau să-ți spun că te admir:
Ești de o punctualita'e,
Parcă n-ai fi musafir!

Fix la luna, ziua, ora
Din agenda milenară
Bați la ușa tuturora,
Fără lift, urcînd pe scară.

Nopți și zile, la scadență,
Sînt potrite n calendare
Și le-acorzi audiență,
Fără nicio aminare.

Să cruți timpul e-o virtute
Și un gest prietenesc.
Drag „O mie nouă sute
Cincizeci nouă", —
mulțumesc!

Cînd semnezi cu minutarul
Fendula în miez de noapte,
Te așteaptă inventarul
Cu buchetul lui de fapte.

După anii grei de beznă,
Azi, urcînd mereu spre creste,
Parcă-avem aripi la gleznă.
Iată, pot să-ți dau o veste:

Planuri scrise pentru tine
Le-am sfîrșit în „58".
Ne-au fost visele prea pline:
Cum le-am semănat,
s-au copti

Amator și tu de premii,
Poți să-ncaleci pe cadran
Și, purtînd ștafeta vremii,
Treci hotarul altui an.

De-l străbați cu pas fierbinte,
Drumul tău se va scurta.
Azi ți-e „Șaizeci" înainte;
Mîini va fi în urma ta.

Cali timpului, în goană,
Intră-n era viitoare.
E o cursă năzdrăvană:
Un galop de calendare.

Anii vechi au mers de-a rîndul
Pe poteci și pe șosele.
Ție, ne îndeamnă gîndul,
Să-ți deschidem drum
spre stele.

Sper ca zborul lung și trudnic
Să-l pornim tot împreună.
Și-ți urez ca noul sputnic
Să te ducă pînă-n lună!

Mai doresc să fac apelul
Zilelor, sub cer senin.
Steag să-ți fie porumbelul
Cu o creangă de măslin.

Hei, și după ce patetic
Ți-am servit această doză
De aperitiv poetic,
Zic să trecem și la... prozăl

Vezi, în cinstea ta, pe masă
O butelcă de Cotnar?
Elixir de tămîioasă,
Are iz de cronicar.

Scumpe oaspete „O mie
Nouă sute cincizeci nouă":
Hai, noroc și bucurie!
Bem o cană?
— Bem și două!

I. BERG

A. PAVEN

— Matale ești Anul Vechi?
— Nu, micuțule, eu sînt moș Ene!...

GEORGE VOINESCU

UNII...
...a doua zi, după Revelion

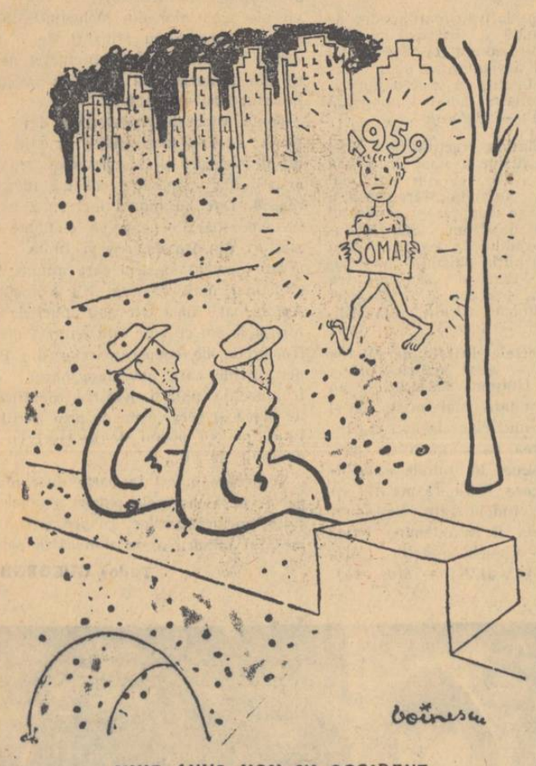

VINE ANUL NOU IN OCCIDENT
— Seamănă grozav cu 1958, numai că a mai crescut...

V. VASILIU

— Hei, moșule! Ai greșit sacul!...

L. DARIAN

Aprovizionare pentru Anul Nou!...

— Bine, dar la ora asta se vine?
— Am venit cu autobuzul 47!...

RIK AUERBACH

Fără cuvinte

B. ARTIN

— Tovarăși, cu ocazia Anului Nou, dați-mi voie să vă spun două cuvinte...

PAUL ȘERBAN

— Tăticule, nu-ți mai căuta degeaba barba, am găsit-o noi!...

S. NOVAC

ANUL 1958: — Ascultă-mă pe mine: o să ai mult de lucru cu înfiptul placardelor astea!

— Hm, abia acum înțeleg eu de ce se zice... „La mulți ani"

FRED GHENĂDESCU

ETERNUL PRETEXT
— La mulți ani, băieți! Dar unde l-ați lăsat pe Georgescu?
— A rămas pe teren, tovarășe director!...

— Om bătrîn și neserios! Dă-te jos de acolo! Mă bucuram că ești de la I.L.L. pentru repararea acoperișului.

V. CRIVĂȚ

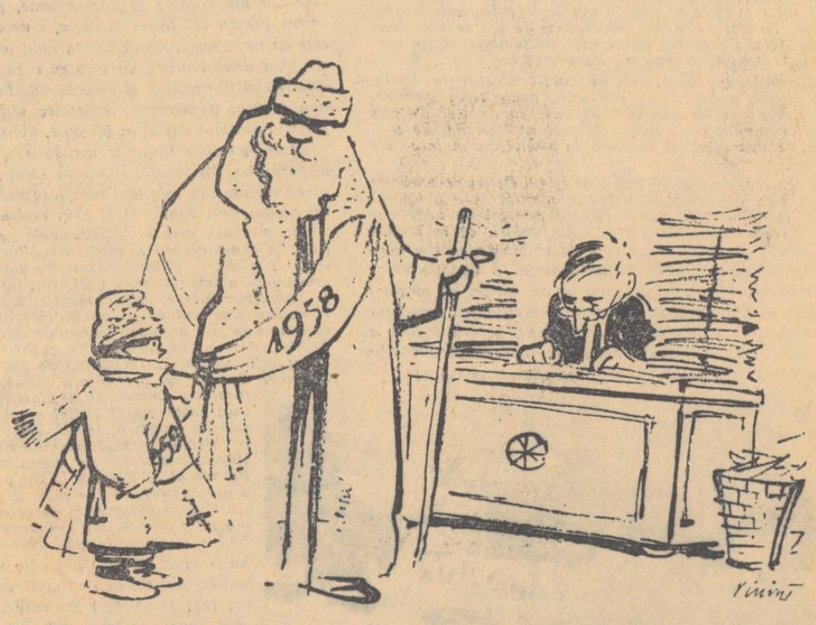

— Am o cerere la ăsta. Să nu uiți să lași vorbă lui 1960!...